

فصل اول : تنظیم عصبی

۱ . چند مورد از عبارات زیر صحیح می باشد؟

- الف) گشاد شدن مردمک چشم توسط اعصاب سمباتیک صورت می گیرد.
- ب) فعالیت نورون های حرکتی پیکری هم ارادی و هم غیر ارادی است.
- ج) برون ده قلب تحت تأثیر اعصاب سمباتیک کاهش می یابد.
- د) مغز با نخاع رابطه ای دو طرفه دارد هم دریافت پیام از آن و هم ارسال فرمان به آن برای کنترل اعمال بدن.
- ه) ماهیچه های موجود در عنیبه توسط نورون های دستگاه عصبی خود مختار تحریک می شوند.

۵ ۴

۴ ۳

۳ ۲

۱ ۱

۲ . در مورد تشریح مغز چند مورد صحیح می باشد؟

- الف) در لب پایینی بطن سوم، اپیفیز قرار دارد.
- ب) در عقب تalamوس ها بر جستگی چهارگانه قرار دارد.
- ج) در زیر رابطه سه گوش تalamوس ها دیده می شوند.
- د) اجسام مخطط در فضای داخل بطن ۱ و ۲ مغز قرار دارد.
- ه) ساقه مغز از سطح پشتی مغز دیده می شود.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۳ . درباره کرم خاکی چند مورد درست است؟

- الف) طناب عصبی پشتی دارد.
- ب) فاقد ریباط یا زردپی در بدن خود است.
- ج) دارای ساده ترین سامانه گردش خون بسته می باشد.
- د) در قسمت جلویی بدن دارای ۵ کمان رگی در اطراف لوله گوارش می باشد.

۳ ۴

۲ ۳

۱ ۲

۴ ۱

۴ . کدام عبارات زیر در مورد انسان، نادرست هستند؟(با تغییر)

- الف) فضای بین پرده های منظر را مایع مغزی - نخاعی پر کرده است.
- ب) برخی از ماهیچه های اسکلتی به طور غیر ارادی نیز تحریک می شوند.
- ج) جسم سلولی نورون حسی در بخش خاکستری نخاع قرار دارد.
- د) هر عصب مجموعه ای از اکسون های بلند است که درون بافت پیوندی قرار گرفته اند.

الف و ج ۴

ج و د ۳

ب و د ۲

الف و ب ۱

۵ . با در نظر گرفتن فرایند انعکاس عقب کشیدن دست، چند مورد، درباره نورون های رابطی که فقط در ماده خاکستری نخاع یافت می شوند، درست است؟(با تغییر)

- الف) دارای دندربیت های طویل می باشند.
- ب) تنها با نورون های حرکتی ارتباط دارند.
- ج) توسط سلول های پشتیبان پوشش دار می شوند.
- د) در جایی یون ها در دو سوی غشای بعضی نورون ها نقش دارند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

ج) لوب آهیانه از پایین با لوب گیجگاهی و از پشت با مخچه در ارتباط است.

د) لوب پیشانی و پس سری برخلاف دو لوب گیجگاهی و پیشانی مرز مشترک ندارند.

۴

۳

۲

۱

۷. چند عبارت در رابطه با دستگاه عصبی محیطی انسان نادرست است؟

الف) عصب فاقد هسته است.

ب) یاخته های پشتیبان بافت پیوندی اطراف اعصاب را ایجاد می کند.

ج) هر عمل غیرارادی توسط بخش اعصاب خودمختار کنترل می شود.

د) دستگاه عصبی محیطی دارای ۴۳ عصب است.

۴

۳

۲

۱

۸. چند مورد از عبارت های زیر درست است؟

الف) هدایت پیام عصبی در هر رشته عصبی میلین دار از رشته های بدون میلین سریع تر است.

ب) هر بخشی از یک یاخته عصبی که در انتقال پیام عصبی نقش دارد، حداکثر توسط یک یاخته پشتیبان عایق می شود.

ج) هر یاخته پشتیبان در دستگاه عصبی می تواند بر حفظ هم ایستایی مابع اطراف یاخته های عصبی نقش داشته باشد.

۴ صفر

۳

۲

۱

۹. چند جمله از جملات زیر در مورد زمان پتانسیل عمل در یک نقطه از نورون رابط درست است؟

الف) کانال های دریچه دار یون سدیم و پتانسیل هر گز هم زمان باز نیستند.

ب) در حالتی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشاء در حال تغییر است، قطعاً دریچه نوعی کانال یونی باز است.

ج) در بخشی از مراحل پتانسیل عمل که میزان بارهای مثبت درون یاخته کاهش می یابد به طور حتم دریچه کانال های سدیمی بسته است.

د) زمانی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا از صفر به $+30$ نزدیک می شود، کانال های دریچه دار سدیمی باز هستند.

۴

۳

۲

۱

۱۰. چند جمله از جملات زیر در مورد انسان درست است؟

الف) انعکاس عقب کشیدن دست و برداشتن مداد از روی زمین هر دو توسط اعصاب پیکری صورت می گیرد.

ب) گیرنده های حسی پیام عصبی را تقویت و به دستگاه عصبی مرکزی منتقل می کنند.

ج) مرکز عصبی تنظیم انعکاس تخلیه ادرار همانند انعکاس عقب کشیدن دست، نخاع است.

د) بعضی هورمون ها می توانند سبب تحریک سلول های عصبی شوند.

۴

۳

۲

۱

۱۱. کدام مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

«در زمان پتانسیل آرامش، .....»

۲ غلظت پتانسیم در دو سوی غشا برابر می شود.

۱ هیچ سدیمی از سلول خارج نمی شود.

۳ ADP در سیتوپلاسم آزاد می شود.

۲ غلظت سدیم داخل سلول از بیرون سلولی بیشتر می شود.

ج) در طول پتانسیل عمل نسبت به حالت آرامش فقط یکی از کانال‌های دریچه‌دار تغییر وضعیت می‌دهند.

د) زمانی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا از صفر به $+30$ نزدیک می‌شود، کانال‌های دریچه‌دار سدیمی باز هستند.

۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

۱۳. چند مورد درباره یاخته‌های پشتیبان موجود در بافت عصبی درست است؟

الف) موجب افزایش سرعت انتقال پیام در یاخته‌های عصبی می‌شوند.

ب) می‌توانند در دفاع غیر اختصاصی نقش داشته باشند.

ج) می‌توانند نقشی همانند پمپ سدیم پتانسیل عمل داشته باشند.

د) سراسر تمامی یاخته‌هایی که پیام عصبی را به بخش مرکزی دستگاه عصبی می‌برند را می‌پوشانند.

۵ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

۱۴. جمله ..... جمله ..... است.

الف) در ابتدای آکسون یاخته عصبی برخلاف گره رانویه تراکم کانال‌های سدیمی کم است.

ب) بعضی یاخته‌های پشتیبان فسفولیپیدها و پروتئین‌هایی را ترشح می‌کنند تا در اطراف رشته‌های عصبی غلاف میلین را ایجاد کنند.

ج) پایانه آکسونی یک یاخته عصبی می‌تواند با دندربیت یا جسم سلولی نورون بعد سیناپس دهد.

د) نورون‌های حرکتی که به ماهیچه‌های اسکلتی عصب‌دهی می‌کنند، هدایت جهشی ندارند.

۱ (الف)، ۲ (ج)، ۳ (ب)، ۴ (د) درست

۱ (الف) و ۲ (ب)، ۳ (ج) و ۴ (د) نادرست

نیست. ۱۵. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«وقتی کانال‌های ولتاژی سدیمی در غشای یک یاخته عصبی بسته‌اند، ..... قطعاً یاخته در حال فعالیت عصبی

الف) قادر به خروج از یاخته

ب) سدیم قادر به خروج از یاخته

ج) پتانسیم قادر به خروج از یاخته

د) قطعاً اختلاف پتانسیل دو سوی غشا در حال کاهش

۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

۱۶. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«در صورت وجود اختلال در ..... قطعاً ..... آسیب‌دیده است»

الف) حرکت اندامها - مرکز تنظیم وضعیت و تعادل بدن

نهایی اطلاعات ورودی به مغز ب) تنظیم تعداد تنفس - بصل النخاع

د) خواب - هیپوتالاموس (ج) حافظه و یادگیری - مرکز پردازش

۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

۱۷. چند مورد عبارت رو به رو را به درستی کامل می‌کند؟ «..... همانند ..... در ..... نقش مؤثر دارد.»

الف) هیپوتالاموس - بصل النخاع - تنظیم فشار خون (ب) ساقه مغز - هیپوتالاموس - تنظیم ضربان قلب

ج) دستگاه لیمیک - قشر مخ - یادگیری (د) تalamوس - پل مغزی - همایستایی بدن

۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

ب) آرامش، تعداد یون‌های وارد شده به میان یاخته توسط کanal‌های نشی، از یون‌های سدیم خروجی توسط آن‌ها بیش‌تر است.

ج) عمل، باز شدن اولین کanal‌های دریچه‌دار، غلظت نوعی یون را در داخل یاخته از بیرون آن بیش‌تر می‌کند.

د) عمل، فعالیت بیش‌تر پمپ سدیم - پتانسیم، شبیب غلظت یون‌ها را به حالت آرامش باز می‌گرداند.

۴

۳

۲

۱

۱۹. چند مورد عبارت رو به رو را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟ «همه رشته‌های عصبی واقع در یک عصب نخاعی، می‌توانند .....»

الف) پیام‌های عصبی را از جسم یاخته‌ای تا انتهای خود هدایت کنند.

ب) ناقل‌های عصبی را با برونو رانی در فضای سیناپسی آزاد کنند.

ج) توسط نوعی یاخته‌های بافت عصبی، عایق‌بندی شوند.

د) به کمک پمپ سدیم - پتانسیم، غلظت یون‌های خود را به حالت آرامش برگردانند.

۴

۳

۲

۱

۲۰. چند مورد، به درستی بیان شده است؟

الف) غلاف میلین توسط برخی سلول‌های بافت عصبی ساخته می‌شود.

ب) در MS به علت از بین رفتن میلین اطراف یاخته‌های عصبی انتقال پیام عصبی جهشی صورت نمی‌گیرد.

ج) هر نورونی که هدایت جهشی دارد، در MS آسیب می‌بیند.

د) برخی از نورون‌ها توانایی تولید لایه‌ای از جنس غشا به نام غلاف میلین را ندارند.

۴

۳

۲

۱

۲۱. چند مورد عبارت رو به رو را به درستی تکمیل می‌کند؟ «همه رشته‌های عصبی واقع در یک عصب نخاعی .....»

الف) دارای غلاف میلین هستند و هدایت جهشی دارند. ب) پیام عصبی را به جسم سلولی هدایت می‌کنند.

ج) پیام عصبی را به سلول پس‌سیناپسی منتقل می‌کنند. د) توسط یاخته‌های غیر‌عصبی محافظت می‌شوند.

۴

۳

۲

۱

۲۲. چند عبارت درباره یک نورون حرکتی ماهیچه دو سر بازو که در حالت آرامش قرار دارد صحیح است؟

الف) سدیم همانند پتانسیم از مایع بین‌یاخته‌ای وارد میان یاخته می‌شود.

ب) سدیم همانند پتانسیم از میان یاخته وارد فضای بین‌یاخته می‌شود.

ج) کanal‌های دریچه‌دار سدیمی همانند کanal‌های دریچه‌دار پتانسیمی بسته هستند.

د) پروتئینی که سدیم را از سلول خارج می‌کند با فعالیت خود تولید ADP را در سلول افزایش می‌دهد.

۴

۳

۲

۱

۲۳. چند عبارت جمله رو به رو را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟ «در یک گره رانویه از یک نورون .....»

الف) زمانی که کanal دریچه‌دار پتانسیمی باز می‌شود، مقدار سدیم درون سلول بیش‌تر از زمان آرامش است.

آرامش خواهد شد. ب) در پی بسته شدن کanal دریچه‌دار پتانسیمی، تراکم پتانسیم داخل افزایش خواهد یافت.

ج) بعد از بسته شدن کanal دریچه‌دار سدیمی، تراکم پتانسیم درون سلول کم‌تر از زمان حالت

یافت. د) زمانی که پتانسیم از دو نوع کanal خارج می‌شود، کنکلهای دریچه‌دار سدیمی بسته هستند.

ه) پس از پایان پتانسیل عمل، سدیم میان یاخته کاهش خواهد

۵

۴

۳

۲

ج) با تحریک یاخته عصبی باز می‌شوند تا سدیم از آنها عبور کند.

د) هنگام بسته بودن کانال‌های پتانسیمی، به طور قطع سدیم از همه آنها عبور می‌کند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۵. چند عبارت جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟ «پس از پایان پتانسیل عمل .....»

الف) بیشتر شدن غلظت یون پتانسیم در داخل سلول، ناشی از باز شدن کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی است.

ب) کانال‌های دریچه‌دار سدیمی بسته می‌شوند و ورود سدیم به داخل نورون کاهش می‌یابد.

با فعالیت بیشتر پمپ سدیم - پتانسیم، غلظت پتانسیم آب میان بافتی کاهش می‌یابد.

از طریق یک نوع پروتئین با انتقال فعال از نورون خارج می‌شود. ج)

پروتئین در جایی یون پتانسیم در غشاء نورون نقش دارد. د) سدیم

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۶. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

«در طی پتانسیل عمل در غشا یک نورون بخش سمپاتیک سیستم عصبی خودمختار .....»

الف) ابتدا کاهش و سپس افزایش اختلاف پتانسیل بین دو سوی غشا به واسطه کانال دریچه‌دار سدیمی رخ می‌دهد.

ب) هرچه تعداد گره‌های رانویه بیشتر باشد، پیام سریع‌تر به تارهای ماهیچه مخطط می‌رسد.

ج) سرعت هدایت پیام در بیماری MS کاهش می‌یابد.

د) فعالیت پمپ سدیم و پتانسیم به دلیل ورود یون‌های سدیم و خروج یون‌های پتانسیم، متوقف می‌شود.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۷. چند عبارت جمله روبرو را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟ «پس از پایان پتانسیل عمل .....»

الف) با فعالیت بیشتر پمپ سدیم - پتانسیم، غلظت یون‌های سدیم و پتانسیم در دو سوی غشا برابر می‌شود.

ب) با بسته شدن کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی، خروج K^+ از نورون متوقف می‌شود.

ج) با فعالیت بیشتر پمپ سدیم - پتانسیم، غلظت سدیم مایع بین یاخته‌ای افزایش می‌یابد.

د) سدیم از طریق یک نوع پروتئین با انتشار تسهیل شده وارد نورون می‌شود.

ه) دو نوع پروتئین در ورود پتانسیم به درون نورون نقش دارند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۸. چند مورد جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«بخشی از مغز انسان که بلافصله در ..... قرار دارد می‌تواند، .....»

الف) بالای پایین ترین بخش دستگاه عصبی مرکزی - دارای گیرنده‌های حساس به افزایش دی‌اکسیدکربن باشد.

دريافت کند. ب) بالای مرکز پردازش اولیه اطلاعات حسی - در احساساتی مانند ترس، خشم و نیز حافظه نقش ایفا کند.

شده باشد. ج) پشت مرکز تنظیم ترشح بزاق و اشک - از گیرنده‌های حس وضعيت و گیرنده‌های مکانيکي مژک دار پیام

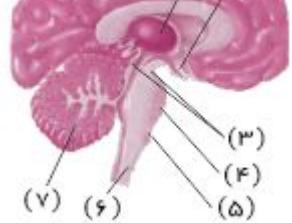
د) زیر مرکزی که هیپوپalamوس را به قشر مخ ارتباط می‌دهد - در بالای بطن سوم مغزی واقع

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

- ب) «۵» برخلاف - (۴) دارای گیرندهای حساس به افزایش کربن دی اکسید است.
 ج) «۵» همانند - (۲) می تواند از گیرندهای دیواره رگ ها پیام دریافت کند.
 د) «۳» همانند - (۷) در تنظیم حرکت بدن نقش دارد.

۲ ۱

۴ ۳

۱ ۱

۳ ۳

۳۰. چند مورد از موارد زیر عبارت را به درستی تکمیل می کند؟ «بخشی از ساقه مغز که ..... دارد در ..... نقش دارد.»
 الف) گیرندهای حساس به افزایش کربن دی اکسید - تنظیم فشار خون و زنش قلب
 اشک و بzac(b) در بالای پل مغز قرار - در فعالیت های شنوایی، بینایی و حرکت
 حرکت اپی گلوت (ج) در پایین مغز میانی قرار - تنظیم فعالیت های تنفس و ترشح
 د) با گیرندهای حساس به کاهش اکسیژن ارتباط - تنظیم انعکاس

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۳۱. چند عبارت صحیح است؟

- الف) بافت هر سه پرده منثر به بافت غلاف اعصاب نخاعی شباهت دارند و دارای رشته های کلاژن و کشسان هستند.
 ب) پرده داخلی منثر می تواند در ارتباط با مویرگ هایی باشد که یاخته های آن به یکدیگر چسبیده اند و بین آنها منافذی وجود ندارد.
 ج) از بین عوامل حفاظت از مغز و نخاع، فقط پرده های منثر از نوع بافت پیوندی اند.
 د) پرده داخلی منثر در ارتباط مستقیم با ماده خاکستری همه اجزای دستگاه عصبی مرکزی می باشد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۳۲. چند عبارت صحیح است؟ «در هر نیمکره مخ انسان، لوب ..... با ..... لوب دیگر مخ مرز مشترک دارد و ..... با مخجه در تماس .....»

- الف) آهیانه همانند پیشانی فقط - ۲ - برخلاف لوب پس سری - نمی باشد.
 ب) گیجگاهی همانند آهیانه - ۳ - همانند لوب پس سری - می باشد.
 ج) گیجگاهی برخلاف پیشانی - ۳ - برخلاف آهیانه - می باشد.
 د) پس سری همانند پیشانی - ۲ - برخلاف گیجگاهی - نمی باشد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۳۳. در ارتباط با بصل النخاع چند مورد از موارد زیر صحیح اند؟

- ب) از گیرندهای شیمیابی نیز می تواند پیام دریافت کند.
 الف) در انقباض ماهیچه های بین دنده ای و دیافراگم اثر می گذارد.
 ج) در اینمی بدن نقش دارد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۳۴. چند مورد عبارت مقابله را به درستی تکمیل می کنند؟ «..... همانند ..... در ..... نقش دارند.»

- الف) تalamوس - قشر مخ - پردازش اطلاعات
 ب) پل مغزی - بصل النخاع - تنظیم میزان O_2 بافت ها
 ج) هیپوتالاموس - بصل النخاع - فعالیت گرده سینوسی - دهلیزی
 د) هیپوتالاموس - لیمیک - احساسات

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

ج) فعالیت در دستگاه عصبی خودمختار همانند دستگاه عصبی پیکری به صورت انعکاسی نیز انجام می‌شود.

د) درون بخشی از مغز که دارای اجسام مخطط است، مویرگ‌های ترشح کننده مایع مغزی - نخاعی دیده می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۳۶. چه تعداد از موارد زیر جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کنند؟ «..... لوب .....، تنها با ..... لوب دیگر مرز مشترک دارد.»

الف) مخچه برخلاف - پس سری - دو

ب) لوب پیشانی همانند - آهیانه - دو

ج) لوب گیجگاهی برخلاف - آهیانه - سه

د) مخچه همانند - پیشانی - دو

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۳۷. در مورد کدام عامل حفاظتی دستگاه عصبی مرکزی مشخصه‌های ارائه شده نادرست می‌باشد؟

الف) پرده‌های منژ: قطورترین پرده آن دارای دو لایه است و تنها یکی از آن لایه‌ها وارد شیار بین دو نیمکره مخ می‌شود.

ب) استخوان: استخوان‌های محافظت کننده آنها فقط پهن بوده و اولین عامل حفاظتی هستند.

ج) سد خونی - مغزی: همه مواد اعتیاد‌آور قادر به عبور از آن می‌باشند و توسط پرده درونی منژ ایجاد می‌شوند.

د) مایع مغزی - نخاعی: مویرگ‌های ترشح کننده آن تنها در درون بطن‌های ۱ و ۲ دیده می‌شوند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۳۸. چند مورد جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کنند؟

در مسیر انعکاس عقب کشیدن دست هر نورونی که با ..... ارتباط مستقیم دارد .....

را تغییر می‌دهد. الف) نورون حرکتی ماهیچه سه سر - توسط نورون حسی تحریک می‌شود.

ب) ماهیچه سه سر - تحت تأثیر نوعی ناقل عصبی، پتانسیل الکتریکی خود

خود می‌شود. ج) نورون حرکتی ماهیچه دو سر - توسط نورون میلین دار تحریک می‌شود.

قرار دارد. د) نورون حسی - باعث باز کردن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی نورون پس‌سیناپسی

ه) نورون‌های رابط - جسم سلولی اش درون ماده خاکستری نخاع

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۳۹. چند عبارت جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟ «در یک عصب نخاعی .....»

الف) دندربیت بلند نورون حسی و آکسون بلند نورون حرکتی یافت می‌شود.

نخاع واقع شده است. ب) جسم سلولی نورون حسی در ریشه پشتی واقع شده است.

ج) جسم سلولی نورون حرکتی در خارج از آن و در ماده خاکستری

د) نورون‌های بخش خودمختار از ریشه شکمی نخاع خارج می‌شود.

ه) همه رشته‌های عصبی واقع در آن توسط غلاف میلین احاطه شده‌اند.

۵ [۴]

۴ [۳]

۳ [۲]

۲ [۱]

۴۰. در ارتباط با اعصاب نخاعی چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

الف) در ریشه پشتی برخلاف ریشه شکمی، جسم سلولی نورون دیده می‌شود.

ب) در مجموع ۶۲ ریشه اعصاب نخاعی وجود دارد.

ج) اعصاب مربوط به پaha در قسمتی از کanal مهره‌ای خارج می‌شوند که نخاع در آن قسمت دیده نمی‌شود.

د) اعصاب مربوط به دست‌ها از ناحیه گردن و کمی پایین‌تر از آن خارج می‌شوند.

ه) حس تمام پوست ابتدا به نخاع سپس به مغز ارسال می‌شود.

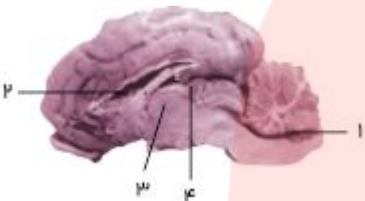
۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۴۲. چند مورد عبارت مقابل را به درستی تکمیل می کنند؟ «بخش پیکری دستگاه عصبی محیطی، .....»
 های اسکلتی می شود. الف) حاوی آکسون ها و دندریت های بلند و میلینه شده است. ب) تنظیم ارادی و انعکاسی دارد.
 ج) پیام های عصبی را به ماهیچه های اسکلتی می رساند. د) باعث افزایش خونرسانی به ماهیچه

۴۳. با توجه به شکل مقابل چند عبارت زیر صحیح می باشد؟
 الف) اجسام مخطط در داخل بخش شماره ۲ یافت می شوند.
 ب) بر جستگی های چهارگانه در مجاورت بخش ۴ قرار دارند.
 ج) در پشت بخش ۳، بطن سوم مغزی قرار دارد.
 د) در جلوی بخش ۱ مرکز انعکاس های عطسه و بلع قرار دارد.
 ه) مرکز تنظیم دمای بدن و خواب در زیر بخش ۳ قرار دارد.

۴۴. چند مورد جمله مقابل را به درستی کامل می کند؟ "در هنگام ایجاد پتانسیل عمل در نورون، ....."
 الف) یون های سدیم فقط از طریق کانال های دریچه دار وارد نورون می شوند.
 ب) اختلاف پتانسیل بین دو سوی غشای نورون، ۱۰۵ میلی ولت افزایش می یابد.
 ج) میزان خروج یون های سدیم، نسبت به حالت آرامش، بیشتر می شود.
 د) میزان یون های سدیم درون نورون نسبت به خارج از نورون بیشتر می شود.

۴۵. چند مورد عبارت زیر را به نادرستی کامل می کند؟
 "در حالت برقراری پتانسیل عمل در نقطه ای از یک نورون، امکان ندارد .....
 سدیمی بسته شوند. الف) داخل نورون دارای بار منفی باشد.
 دریچه دار پتانسیمی بسته باشند. ب) در لحظه ای همه کانال های
 فقط در حال خروج از نورون باشند. ج) در لحظاتی کانال های
 فقط در حال ورود به نورون باشند. د) در لحظاتی یون های پتانسیم
 ه) در لحظاتی یون های سدیم

۴۶. در پتانسیل آرامش یک نورون حرکتی، چند مورد از موارد زیر دیده می شود؟
 الف) ورود سدیم به مایع میان بافتی با صرف انرژی
 ب) خروج پتانسیم از نورون بدون صرف انرژی
 ج) ورود پتانسیم به مایع میان بافتی با صرف انرژی
 د) فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم
 ه) خروج سدیم از نورون بدون صرف انرژی

ب) بعضی یون‌ها از سیتوپلاسم وارد فضای بین یاخته‌ای می‌شوند.

ج) ماده‌ای از مایع بین یاخته‌ای وارد سلول پیش‌سیناپسی شود.

د) ناقل عصبی از فضای بین یاخته‌ای وارد یاخته پس‌سیناپسی شود.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۴۸. چند مورد نادرست است؟

الف) در شیارهای کم عمق مغز فقط لایه داخلی منثر وجود دارد.

ب) در شیار طولی عمیق بین دو نیمکره مخ، همه لایه‌های منثر وجود دارد.

ج) در شیار عمیق بین دو نیمکره مخ، تمام ضخامت منثر جای ندارد.

د) سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌های سطح مغز در مسیر شیارهای کم عمق جا گرفته‌اند.

۰ صفر ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۴۹. چند مورد جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

..... منثر برخلاف پرده ..... آن، .....

باشد. الف) خارجی - داخلی - با بخش فاقد میلین مغز در تماس است.

ب) میانی - خارجی - دارای زائدۀایی به سمت پرده درونی تر خود می

ج) میانی - داخلی - دارای حفره‌هایی بین دو لایه خود می‌باشد.

د) خارجی - داخلی - در مجاورت با بافت استخوانی متراکم است.

۰ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۵۰. چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) با افزایش فعالیت آنزیم انیدراز کربنیک فعالیت مرکز پلی تنفس دچار افزایش می‌شود.

ب) فعالیت پل در ساقه مغز می‌تواند در عملکرد ایمنی غیر اختصاصی نقش داشته باشد.

ج) فعالیت پل در ساقه مغز می‌تواند در افزایش فرایند فاگوستوز درشت خوارها نقش داشته باشد.

د) در هنگام باز شدن شیپور استنشاع فعالیت مرکز پلی تنفس قطع و میزان مبادله تنفسی با هوای موجود در شش‌ها دچار افزایش می‌شود.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۵۱. چند مورد از جملات زیر در مورد مغز انسان نادرست است؟

الف) مویرگ‌های مغزی همانند مویرگ‌های مغز استخوان از نوع پیوسته‌اند.

ب) الکل برخلاف هورمون‌های تیروئیدی می‌تواند از سدخونی مغز عبور کند.

ج) پایین‌ترین بخش مغز همانند بخشی که در زیر تalamوس قرار دارد، می‌تواند بر فعالیت بافت گرھی موثر باشد.

د) قشر مخ همانند یکی از اجزاء سامانه لیمبیک در یادگیری نقش دارد.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

ج) مصرف مواد اعتیادآور منجر به افزایش آزادشدن دوپامین می‌شود که با ادامه مصرف آنها آزاد می‌شود و منجر به اعتیاد بیشتر می‌شود.

(د) الكل فقط بر آزادشدن ناقل‌های عصبی تحریک کننده از جمله دوپامین اثر می‌گذارد.

ه) به دلیل کاهش ترشح دوپامین در اثر مصرف مداوم مواد اعتیادآور، فرد مواد بیشتری مصرف می‌کند.

الف، ج، ب

ج و ه

الف و ه

الف، ب، ه

۵۳. چند مورد، عبارت زیر را به صورت درستی تکمیل می‌کنند؟

۱۰۰ روز پس از ترک مصرف کوکائین .....
.....

الف) فعالیت و مصرف گلوکز مغز افزایش یافته اما به حالت عادی برنگشته است.

است. ب) در لوب پیشانی افزایش فعالیت مغزی، از لوب پس سری کمتر است.

ج) مغز، از نظر مصرف گلوکز، دارای تفاوت‌های جزئی با مغز طبیعی
هستند.

د) تمام نواحی مغزی دارای میزان مصرف گلوکز برابر

۴

۳

۲

۱

۵۴. چند جمله درست می‌باشد؟

الف) بخش‌های حسی، حرکتی و ارتباطی مخ در عملکرد هوشمندانه تاثیر دارند.

ب) مرکز واقع در بالاتر از پل مغزی، بر حس دارای بیشترین دریافت کننده اطلاعات حسی موثر می‌باشد.

ج) مرکز انعکاس‌های تنفسی در یک فرد ایستاده، در موقعیت پایین‌تری از مرکز تنظیم بzac قرار دارد.

د) نزدیک‌ترین پرده مغز به سخت‌ترین لایه محافظ مغز، نظیر نزدیک‌ترین لایه آن به قشر مخ، در تماس مستقیم با مایع مغزی نخاعی است.

۴

۱

۳

۲

۵۵. چند عبارت در مورد مایع مغزی - نخاعی درست است؟

الف) در تمام بطن‌های مغز وجود دارند.

ب) فضای بین پرده‌های منژر را پر کرده است.

ج) از شبکه مویرگی درون بطن‌های ۱ و ۲ ترشح می‌شوند.

د) مانند یک ضربه گیر مخچه، نخاع، ساقه مغز و مخ را حفاظت می‌کنند.

۴

۳

۲

۱

۵۶. در رابطه با انعکاس عقب کشیدن دست، چند مورد از گزینه‌های زیر، جمله مقابل را به صورت نادرست تکمیل می‌کند؟

سيناپس بین نورون ..... ، ..... سيناپس بین نورون ..... از نوع ..... است.

الف) رابط و حرکتی ماهیچه سه سر - همانند - حسی و رابط - مهاری

ب) حسی و رابط - همانند - رابط و نورون حرکتی ماهیچه دو سر - تحریکی

ج) حرکتی و ماهیچه سه سر - برخلاف - حرکتی و ماهیچه دو سر - مهاری

سر - مهاری د) حسی و رابط - برخلاف - رابط و حرکتی ماهیچه سه سر - تحریکی

ه) رابط و حرکتی ماهیچه دو سر - برخلاف - رابط و حرکتی ماهیچه سه

۴

۳

۲

۱

ب) تمام پیام‌های حرکتی ارسالی توسط دستگاه عصبی پیکری، ارادی است.

ج) انواعی از عملکردهای بخش مرکزی غده فوق کلیه، می‌تواند همسو با بخشی از دستگاه عصبی خودمختار باشد.

د) در اثر فعالیت اعصاب پادهم حس (پاراسمپاتیک)، میزان بروون ده قلب افزایش می‌یابد.

ه) در انسان بنداره خارجی میزراه تحت کنترل بخش خودمختار دستگاه عصبی محیطی می‌باشد.

۱ یک مورد

۲ سه مورد

۳ چهار مورد

۴ دو مورد

۵۸. چند مورد از عبارات زیر جمله‌ی زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«بخشی از سیستم عصبی مرکزی که ..... ممکن نیست ..... »

داشته باشد. الف) بالای مغز میانی قرار دارد - در انعکاس عقب کشیدن دست نقشی داشته باشد.

ب) زیر بصل النخاع قرار دارد - در پردازش اطلاعات حسی ناشی از حواس ویژه نقش

ج) در پشت بطن چهارم قرار دارد - در پردازش اطلاعات حرکتی قشر مخ نقش داشته باشد.

د) با پیاز بوبیایی در ارتباط است - با مرکز پردازش اولیه اغلب اطلاعات حسی در ارتباط باشد.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۵۹. چند مورد از موارد داده شده جمله مقابله را به درستی کامل می‌کند؟ «انقباض ماهیچه‌های ..... ممکن ..... »

الف) تنفسی، توسط نورون‌های خودمختار - نیست. ب) قلبی، بدون دخالت نورون‌های حرکتی - نیست

ج) صاف، بدون دخالت نورون‌های خودمختار - است. د) اسکلتی، بدون دخالت مغز - است.

۱ چهار

۲ سه

۳ دو

۴ یک

۶۰. چند مورد به درستی بیان نشده است؟ «هر جانوری که گردش اختصاصی مواد در تنفس نقش ندارد ..... »

۱) انشعابات پایانی نایدیسی بن‌بست بوده و حاوی مایع است.

۲) همولنف در انتقال مواد به سلول‌ها نقش دارد.

۳) محتوای لوله‌های مالپیگی به روده تخلیه می‌شود.

۴) ادر هر بند بدن یک گره عصبی دارد که فعالیت ماهیچه‌ها همان بند را کنترل می‌کند.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۶۱. چه تعداد از موارد زیر، عبارت داده شده را به درستی کامل می‌کند؟

در هر بخشی از نمودار پتانسیل عمل که اختلاف پتانسیل دو سوی غشای نورون ..... »

الف) در حال افزایش است، یون سدیم از طریق نوعی کانال دریچه‌دار به درون سلول وارد می‌شود.

ب) در حال کاهش است، نوعی یون در خلاف جهت شبیه غلظت خود حرکت می‌کند.

ج) در بیشترین مقدار است، هر دو نوع کانال‌های دریچه‌دار بسته‌اند.

د) در کمترین مقدار است، یکی از انواع کانال‌های دریچه‌دار باز است.

۱ یک مورد

۲ سه مورد

۳ چهار مورد

۴ دو مورد

۶۲. چند مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در هر جاندار پریاخته‌ای، به منظور بروز پاسخ به هر محرک شیمیایی داخلی یا خارجی لازم است تا ..... »

الف- اثر محرک به پیام عصبی تبدیل شود.

ب- نفوذپذیری غشای یاخته پس‌سیناپسی تغییر نماید.

سیناپسی تخلیه شوند. ج- مولکول‌های شیمیایی به گیرنده‌های اختصاصی

د- محتویات ریز کیسه (وزیکول)‌های ترشحی در فضای

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

- ج- در زمانی که اختلاف پتانسیل دو سوی غشا به بیشترین حد خود می‌رسد، فقط یک نوع یون از غشا می‌گذرد.
د- با بسته شدن هر دو نوع کانال دریچه‌دار یونی، مقدار اختلاف پتانسیل دو سوی غشا بدون تغییر خواهد ماند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

- . چند مورد از گزینه‌های ذکر شده، جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟
"تمامی نورون‌های حرکتی دخیل در انعکاس عقب کشیدن دست، ....."
الف- با حداقل یک نورون رابط در بخش خاکستری نخاع، همایه مهارکننده دارند.
ب- با ماهیچه‌های دارای یاخته‌هایی با ظاهر مخطط، همایه تحریک کننده دارند.
پ- ممکن است بر اثر فعالیت زیاد سیستم ایمنی در بیماری اماس، آسیب بیینند.
ت- دارای آسه‌هایی هستند که از ریشه پشتی عصب نخاعی عبور نمی‌کنند.

چهار مورد [۴]

سه مورد [۳]

دو مورد [۲]

یک مورد [۱]

۶۵. چند مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در دستگاه عصبی یک انسان سالم، نمی‌توان گفت هر نورونی که می‌تواند ناقل‌های عصبی ترشح کند و .....»

(الف) تمامی اجزای آن در ماده خاکستری نخاع قرار دارد، فاقد هدایت جهشی پیام عصبی در طول آسه خود می‌باشد.
(ب) رشته عصبی میلین دار متصل به جسم یاخته‌ای خود دارد، پیام‌های عصبی را از مغز یا نخاع به ماهیچه و غدد می‌رساند.
(پ) پیام عصبی را به نورون حرکتی منتقل نماید، همواره ورود یون سدیم و خروج یون پتانسیم را با نوعی انتشار انجام می‌دهد.
(ت) دارای دارینه‌های فراوان است، قطعاً پتانسیل الکتریکی غشای یاخته پس‌همایه‌ای را تغییر می‌دهد.

چهار مورد [۴]

سه مورد [۳]

دو مورد [۲]

یک مورد [۱]

۶۶. چند مورد می‌تواند جمله زیر را به درستی تکمیل کند؟

"یک یاخته عصبی ..... می‌تواند ....."

رانویه باشد. (الف) حسی، همانند یاخته عصبی حرکتی - پیام‌های عصبی را به یک غده انتقال دهد.
شکمی عصب نخاعی باشد. (ب) رابط، همانند یاخته عصبی حسی - در طول آکسون خود دارای گره منشعب داشته باشد. (پ) حرکتی نخاع برخلاف یاخته عصبی رابط - دارای آسه‌هایی درون ریشه رابط برخلاف یاخته عصبی حسی - دارینه

چهار مورد [۴]

سه مورد [۳]

دو مورد [۲]

یک مورد [۱]

۶۷. چند مورد زیر ویژگی هر یاخته موجود در دستگاه عصبی خودمختار را به درستی بیان می‌کند؟

(الف) وجود کانال‌هایی از جنس پروتئین در غشا
(ب) مصرف انرژی زیستی و دفاع از نورون‌ها
(پ) ثبت جریان الکتریکی آن‌ها در نوار مغزی
(ت) توانایی انتقال پیام عصبی به ماهیچه‌های صاف

سه مورد [۴]

دو مورد [۳]

یک مورد [۲]

صفر مورد [۱]

۶۸. چند مورد از عبارات زیر در رابطه با ساختارهای موجود در مغز گوسفند صحیح می‌باشد؟

(الف) طناب مسئول برخی از انعکاس‌های بدن، دارای سلول‌های به هم‌چسبیده در ساختار مویرگ‌هاست.
(ب) برای مشاهده رابط‌پینه‌ای باید از سمت شکمی، مغز را باز کرده و باقی‌مانده منظر را خارج کنیم.
(ج) ترشح مایع مغزی - نخاعی در دوطرف رابط کوچکتر قابل مشاهده، هنگام تشریح مغز گوسفند رخ می‌دهد.
(د) در لبۀ پایینی بطن سوم می‌توان مرکز پردازش اولیه اکثر اطلاعات حسی را مشاهده نمود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

ب - پیام عصبی به صورت جهشی در طول یاخته عصبی هدایت شود.

ج - نوعی پروتئین غشایی با مصرف مولکول *ATP* یون پتانسیم را وارد سلول کند.

د - غلظت یون‌های سدیم و پتانسیم در دو سوی غشا با حالت پتانسیل آرامش متفاوت نباشد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

جابه‌جا شوند.» ۷۰. چه تعداد از موارد زیر، عبارت داده شده را به درستی کامل می‌کنند؟

..... یون‌های سدیم ..... می‌توانند به وسیله .....

الف - پایین رو - همانند - پمپ‌های سدیم - پتانسیم

ب - بالارو - برخلاف - کانال‌های یونی فاقد دریچه

ج - پایین رو - همانند - فراوان ترین مولکول‌های غشا

د - بالارو - برخلاف - کانال‌های یونی دریچه‌دار

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

فصل دوم : حواس

۷۱. چند مورد، جمله زیر را به طور صحیحی تکمیل می‌کند؟

..... به طور معمول، در یک فرد، عنیبه .....

الف) در تولید و ذخیره‌ی انرژی نقش دارد.

ب) در تحریک گیرنده‌های نوری نقش دارد.

ج) به واسطه عضلات خود، قطر عدسی را تغییر می‌دهد.

د) بخشی از مشیمیه است که در پشت عدسی قرار دارد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۷۲. چند مورد، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

بخشی از لایه میانی چشم انسان، .....

می‌دهد. الف - به صورت شفاف و بر جسته درآمده است.

تغذیه می‌شود. ب - در پاسخ به محرك، تغییر وضعیت

و نورون‌ها در تماس است. ج - توسط مایع شفاف جلو عدسی

د - با لایه دارای گیرنده‌های نوری

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۷۳. چند مورد دارای گیرنده‌های شیمیایی می‌باشند؟ گیرنده‌های .....

الف) فشار خون در دیواره رگ‌ها ب) موجود در سقف حفره بینی ج) موجود در موهای روی پای مگس

د) میزان اکسیژن در آئورت ه) فشار در پوست و) چشایی روی زبان

۱ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۴ [۱]

ج) دارای لایه‌های ماهیچه‌ای صاف باشد.

د) در حفظ همایستایی بدن نقش داشته باشد.

ه) دارای سلول زنده باشد.

و) در اثر اختلال در فرد سبب ایجاد آستیگماتیسم شود.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۷۵. چند مورد از موارد زیر درست است؟

الف) استخوان رکابی در انسان دارای دو سطح مفصلی است.

ب) در هر نیمکره مغز انسان فقط لوب گیجگاهی با همه لوب‌های دیگر مرز مشترک دارد.

ج) در اثر تحریک اعصاب سمپاتیک فعالیت سلول‌های مخروطی افزایش می‌یابد.

د) گیرنده‌های درد در انسان با محرک‌های شدید متفاوتی تحریک می‌شوند.

ه) شیپوراستاش هوای پشت پرده صماخ را جایه جا می‌کند.

۵ ۴

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۷۶. چند مورد از موارد زیر، در مغز قرار دارند؟

الف- جسم یاخته‌ای نورون حسی بویایی

ب- محل سیناپس بین نورون‌های حسی بویایی با نورون بعدی

ج- پیاز بویایی

۱ یک مورد

دو مورد

سه مورد

۴ هیچ کدام از موارد در مغز نمی‌باشد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۷۷. چند مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«..... گیرنده‌های بویایی انسان مانند .....»

الف) در خط جانبی ماهی، دارای مژک است.

ج) چشایی، نوعی گیرنده شیمیایی است.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۷۹. با توجه به عبارات زیر کدام گزینه صحیح است؟

الف) گیرنده‌های دمایی در پوست و دیواره برخی سیاهرگ‌های بزرگ قرار دارند و هر دو به تغییرات دمایی محیط و خون حساس‌اند.

ب) گیرنده‌های وضعیت درون ماهیچه‌های اسکلتی به تغییرات طول ماهیچه حساس‌اند.

ج) گیرنده‌های درد به آسیب‌های بافتی پوست و دیواره سرخرگ‌ها پاسخ می‌دهند.

د) گیرنده‌های تماس در نوک انگشتان و لب‌ها به محرک‌های فشاری و ارتعاش پاسخ می‌دهند.

۲ «ج» و «د» برخلاف «الف» درست هستند.

۳ «د» برخلاف «الف» و «ج» نادرست است.

۱ «الف» و «ب» همانند ج درست هستند.

۳ «ب» همانند «ج» و «د» نادرست است.

ج) پرده‌ای که به دلیل شفافیت باعث همگرایی نور وارد شده به چشم می‌شوند.

د) بیش‌تر گیرنده‌های نوری آن در نور زیاد تحریک می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۸۱. چند مورد عبارت روبرو را به درستی تکمیل نمی‌کند؟ «در هر فرد مبتلا به ..... رفع کند. الف) پیرچشمی، کاهش انعطاف عدسی، دیدن واضح اشیاء دور را با مشکل روبرو می‌کند. ب) نزدیکی‌بینی، استفاده از عدسی واگرا مشکل تشکیل تصویر در جلوی شبکیه را می‌تواند جلوگیری می‌کند. ج) دوربینی، استفاده از عدسی همگرا مشکل تشکیل تصویر در پشت شبکیه را می‌تواند رفع کند. د) آستیگماتیسم، صاف و کروی نبودن قرنیه از به هم رسیدن منظم پرتوهای نور روی یک نقطه شبکیه

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۸۲. چند مورد از عبارات زیر در مورد گوش انسان به درستی بیان شده است؟ الف) لاله گوش بخشی از گوش بیرونی است که در تحریک یاخته‌های مژک‌دار مجاری نیم‌دایره‌ای نقشی ندارد. ب) مجرای شنوایی بخشی از گوش بیرونی است که تنها توسط استخوان گیجگاهی محافظت می‌شود. ج) گوش میانی محفظه‌ای استخوانی پر از هواست که در تحریک یاخته‌های مژک‌دار حلقه‌زن گوش نقش دارد. د) بخش دهليزی گوش درونی در فرستادن پیام عصبی به مرکز تنظیم وضعیت بدن نقشی ندارد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۸۳. چند عبارت جمله زیر را به طور نادرست تکمیل می‌کند؟ «هر ناقل عصبی که باعث تغییر پتانسیل الکتریکی یک نورون می‌شود به طور قطع .....» الف) می‌تواند با ورود به یاخته پس‌سیناپسی سبب تغییر در فعالیت الکتریکی آن گردد. ب) باز کردن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی، سبب ایجاد پتانسیل عمل می‌شود. ج) از انتهای آکسون نورون پیش‌سیناپسی آن آزاد شده است. د) توسط آنزیم‌هایی در فضای سیناپسی تجزیه می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۸۴. چند عبارت صحیح است؟ الف) نمی‌توان گفت هرگاه محرکی ثابت در گیرنده‌ای ایجاد تحریک کند، سازش گیرنده‌ای رخ داده است. ب) محرک‌های آسیب‌رسان، حتی اگر ثابت و بلندمدت بر گیرنده خود اثر کنند، باعث ایجاد سازش گیرنده‌ای نمی‌شود. ج) مدت زمان اثر محرک بر گیرنده، تأثیری بر تعداد پتانسیل‌های عملی که در سلول رخ می‌دهد ندارد. د) برخورد محرکی با گیرنده ویژه خود، می‌تواند در شرایطی باعث عدم ایجاد پتانسیل عمل در گیرنده شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۸۵. فرایند ..... محرک‌ها، ..... فرایند ..... گیرنده‌های حسی ..... شدن - فقط توسط دستگاه عصبی مرکزی انجام چیزی غیرمعقول راچ می‌دهند - سازش - قطعاً دیافت اثر - برخلاف - سازش - به نوع محرک ارتباطی ندارد. درک اثر - برخلاف - تحریک درک اثر - همانند - تحریک شدن - در خود سلول گیرنده صورت می‌گیرد.

۱۴

ج) گیرنده‌های حسی مکانیکی می‌تواند در ارتباط با همه انواع بافت‌های اصلی بدن قرار گیرند.

د) گیرنده‌های حس وضعیت می‌توانند درون بخشی از بدن یافت شوند که به کنار یکدیگر ماندن استخوان‌ها کمک می‌کنند.

۴ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۱ [۱]

۸۷. چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

الف) هسته گیرنده استوانه‌ای نسبت به هسته گیرنده مخروطی به انتهای آکسون نزدیک‌تر است.

ب) زالیه همانند زجاجیه و عدسی در تمرکز نور بر روی شبکیه نقش دارد.

ج) در صورت تحریک بیش از حد گیرنده‌های مخروطی، ماهیچه‌های حلقوی عنبه منقبض می‌شوند.

د) نمی‌توان گفت زالیه در تغذیه تمام قسمت‌هایی که با آنها در تماس است، نقش دارد.

۴ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۱ [۱]

۸۸. در رابطه با فرایند بینایی و ساختار چشم انسان، چند مورد نادرست است؟

الف) هر لوب پس‌سری قشر مخ، پیام‌های عصبی یک چشم را پردازش نهایی می‌کند.

ب) کیاسما (چلپیای) بینایی فقط پس از برش مغز در بخش درونی آن دیده می‌شود.

ج) پیام‌های بینایی قبل از رسیدن به کیاسما ابتدا در تalamوس پردازش اولیه می‌شوند.

د) هر آکسون عصب بینایی از هر چشم به تalamوس نیمکره مقابل می‌رود.

۴ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۱ [۱]

۸۹. چند مورد از موارد زیر عبارت مقابله را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟ «نمی‌توان گفت .....»

الف) ارتعاش پرده صماخ نسبت به ارتعاش استخوان سندانی دیرتر رخ می‌دهد.

ب) هر چه به انتهای مجرای حلقه نزدیک‌تر می‌شویم از قطر مجرأ کاسته می‌شود.

ج) استخوان چکشی کوچک‌ترین استخوان گوش میانی است.

د) یاخته‌های مژک دار در مجرای نیم‌دایره با لرزش دریچه بیضی تحریک می‌شوند.

۴ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۱ [۱]

۹۰. چند مورد از عبارات زیر در ارتباط حس چشایی بدن انسان صحیح است؟

الف) گیرنده‌هایی که در درک و مže غذا نقش دارند، می‌توانند خارج از جوانه‌های چشایی قرار داشته باشند.

ب) گیرنده‌هایی که تحت تأثیر ذره‌های غذایی حل شده در بزاق قرار می‌گیرند، فقط در بر جستگی‌های زبان یافت می‌شوند.

ج) رشته‌های عصبی موجود در جوانه چشایی با گروهی از سلول‌ها ارتباط مستقیم ندارند.

د) مولکولی که مže اومامی را تحریک می‌کند، می‌تواند از سد خونی - مغزی عبور نماید.

۴ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۱ [۱]

۹۱. چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

الف) هر سلول موجود در جوانه چشایی باعث تحریک رشته‌های عصبی می‌شود.

ب) در جوانه چشایی هر یاخته‌ای که توانایی تغییر در پتانسیل غشای خود را دارد با یاخته پشتیبان در تماس است.

ج) جوانه چشایی تنها در بر جستگی‌های روی زبان قرار دارد.

د) هر گیرنده شیمیایی که در درک مže‌های اصلی غذا نقش دارد نوعی بافت پوششی است.

۴ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۱ [۱]

کروه آموزشی عصر

www.my-darc.ir

ج) فعالیت پاراسمپاتیک سبب بهبود احساس طعم غذا می‌گردد.

د) گیرنده‌های مژک دار حلزون گوش امواج صوتی را به پتانسیل عمل تبدیل می‌کنند.

۴

۳

۲

۱

۹۳. چند مورد عبارت را به نادرستی تکمیل می‌کند؟ لایه حاوی گیرنده نوری چشم ..... لایه پرگ چشم ..... عدسی در ارتباطاند. الف) همانند - با ماهیچه‌های صاف عنیبه متصل‌اند. ب) همانند - رنگ‌دانه‌دار است. ج) برخلاف - توسط مایعی ژله‌ای تغذیه می‌شوند. د) برخلاف - با مایع تغذیه کننده

۴

۳

۲

۱

۹۴. چند مورد در رابطه با گیرنده‌های حسی در انسان صحیح است؟

- الف) در چشم انسان لیزوژیم می‌تواند با یاخته‌های با فضای بین یاخته‌ای زیاد مستقیماً در تماس باشد. ب) اغلب یاخته‌های جوانه چشایی در زبان به ساده‌ترین بافت بدن انسان تعلق دارند. ج) بیش‌ترین سلول‌های دیواره مجاری نیم‌دایره گوش در دو سمت خود ساختار رشتہ‌مانند دارند. د) برخی از یاخته‌های مستقر در سقف حفره بینی پیام عصبی را به قشر خاکستری مخ ارسال می‌کنند. ه) بخشی از داخلی‌ترین لایه چشم انسان در پاسخ به حرک قادر به تغییر وضعیت نیست.

۴

۳

۲

۱

۹۵. چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- الف) در بخشی از نمودار پتانسیل عمل، غلظت سدیم درون و بیرون سلول عصبی می‌تواند برابر باشد. ب) اعصاب خودمنختاری که باعث کاهش فشارخون می‌شوند می‌توانند منجر به افزایش ورود نور به داخل چشم شوند. ج) ماهیچه‌هایی که توسط اعصاب پیکری عصب‌دهی می‌شوند می‌توانند در حفظ دمای بدن موثر باشند. د) گیرنده‌های حواس پیکری که در پوست قرار دارند از انتهای دندربیت نورون‌های حسی تشکیل شده‌اند.

۴

۳

۲

۱

۹۶. چند مورد از موارد زیر در مورد گیرنده‌های حسی درست است؟

- الف) گیرنده‌ای که دارای چند لایه بافت پیوندی در اطراف انتهای دندربیت خود می‌باشد در بخش درم قابل مشاهده می‌باشد. ب) سطحی‌ترین گیرنده در ساختار پوست در بخشی از آن قرار داشته که آن بخش در ایجاد پیاز مو نقش دارد. ج) رگ‌هایی که دارای گیرنده دمایی می‌باشند نسبت به مویرگ دارای حجم خون بیشتر اما فشار خون کمترند. د) سطحی‌ترین گیرنده بدون پوشش در پوست در اغلب بافت‌های بدن یافت شده و دارای بیشترین حساسیت به اثر حرک‌ها می‌باشد.

۴

۳

۲

۱

۹۷. چند مورد عبارت زیر را به صورت درستی تکمیل می‌کنند؟

- در ساختمان گیرنده حسی پیکری که نسبت به دیگر گیرنده‌ها در نواحی عمیق‌تر پوست قرار دارد ..... الف) امکان هدایت جهشی پیام عصبی به سوی انتهای دندربیت وجود ندارد.

گره رانویه را تحریک می‌کند. ب) علت تغییر پتانسیل غشای آن، تغییر شکل بافت پوششی اطراف آن است.

گره‌ها بیرون از پوشش‌اند. ج) حرک، ابتدا پتانسیل الکتریکی انتهای دندربیت را تغییر می‌دهد سپس اولین

د) تنها اولین گره رانویه درون پوشش قرار دارد، بقیه

۴

۳

۲

۱

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۹۹. چند مورد از موارد زیر جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

در ساختار رگ‌هایی که به ترتیب انقباض ماهیچه‌های اسکلتی اطراف و ماهیچه‌های صاف دیواره به جریان ممتد خون در آن‌ها کمک بیشتری می‌کند

.....

الف) ممکن است گیرنده‌های دمایی و درد وجود داشته باشد.

ب) لایه‌هایی مشبک از رشته‌های کشسان وجود دارد.

ج) ممکن نیست گیرنده‌ای مربوط به حواس ویژه در آن‌ها یافت شود.

د) ممکن است گیرنده‌ای مربوط به حواس پیکری در آن‌ها وجود داشته باشد.

۱ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۴ [۱]

۱۰۰. چند مورد از موارد زیر در مورد همه ماهیچه‌های مرتبط با کره چشم درست می‌باشد؟

الف) برای انقباض خود از اعصاب پیکری فرمان دریافت می‌کنند.

ب) بعد از تولد قدرت تقسیم ندارند.

ج) با خارجی ترین لایه کره چشم تماس مستقیم دارند.

د) در ساختار همه آن‌ها رشته‌های پروتئینی اکتین و میوزین به کار رفته است.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۰۱. چند مورد درباره بیماری‌های چشم می‌تواند درست باشد؟

الف) میزان انقباض عضلات مژگانی در چشم نزدیک بین، نسبت به چشم افراد سالم کمتر است.

ب) تغییرات قطر عدسی چشم در افراد مسن نسبت به افراد جوان، کمتر است.

ج) فاصله کانونی عدسی چشم در افراد دوربین، نسبت به افراد عادی کمتر است

د) برای اصلاح نزدیکی بینی باید از عدسی‌هایی با همگرایی کمتر استفاده نمود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۰۲. چند مورد می‌تواند جمله مقابل را به درستی کامل کند؟ " در بیماری نزدیک بینی، ..... .

الف) پرتوهای نوری مسافت کمتری را درون زجاجیه طی می‌کنند.

ب) طول سارکومرهای عضلات مژگانی کاهش می‌یابد.

ج) گیرنده‌های نوری، نزدیک ترین سلول‌های شبکیه به محل تمرکز پرتوهای نوری می‌باشند.

د) برخلاف بیماری دوربینی، شعاع کره چشم بزرگ‌تر می‌باشد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۰۳. چند مورد به نادرستی جمله مقابل را تکمیل می‌کند؟

می‌توان گفت ارتعاش ..... به‌طور مستقیم باعث ..... می‌شود.

الف) استخوان چکشی - لرزش استخوان سندانی

ب) استخوان رکابی - لرزش دریچه بیضی

استخوان نسبت به پرده صماخ (ج) مایع درون حلزون - تحریک نورون‌های حسی گوش

مایع درون حلزونی گوش (د) بزرگ‌ترین استخوان گوش میانی - ارتعاش دورترین

ه) استخوان رکابی - ارتعاش

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

دستگاه انسانی

www.my-mars.com

ج) در حالت ایستاده، معکاری نیم دایرہ در سطح بالاتری نسبت به پرده صماخ قرار دارد.
د) پردازش اطلاعات مربوط به هر یک از سلول‌های مژک‌دار گوش فقط در قشر مخ انجام می‌گیرد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۰۵. چند مورد جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

هر نورونی که در ..... وجود دارد، برخلاف ..... نمی‌تواند .....

(الف) اندام شنوایی جیرجیرک - گیرنده‌های مخاط بویایی - مستقیماً با محرك در تماس باشد.

- دارای مژک باشد. (ب) جسم یاخته‌ای آن در پیاز بویایی - گیرنده‌های چشایی انسان - مژک داشته باشد.

تحریک شوند. (ج) دو سوی ساختار کمان مانند اندام شنوایی - نورون‌های گیرنده‌های خط جانبی ماهی‌ها

(د) زیر و جلوی چشم مار زنگی - گیرنده‌های چشم مرکب زنبور - با امواج الکترومغناطیس

۴ مورد [۴]

۳ مورد [۳]

۲ مورد [۲]

۱ مورد [۱]

۱۰۶. چند گزینه جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

گیرنده‌های ..... همانند گیرنده‌های ..... در انسان، .....

(الف) مکانیکی در خط جانبی ماهی - شنوایی - مژک‌های آن‌ها با پوشش ژلاتینی در تماس‌اند.

(ب) نوری در چشم مرکب - نوری - تصویر کوچکی از بخشی از میدان بینایی ایجاد می‌کند.

ها را تشخیص می‌دهند. (ج) صدا در پای جیرجیرک - شنوایی - از نوع مکانیکی هستند.

(د) شیمیایی در موهای روی پای مگس - بویایی - بوی انواع مولکول

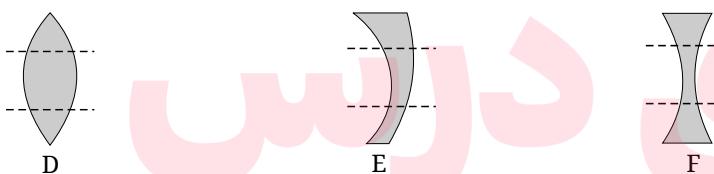
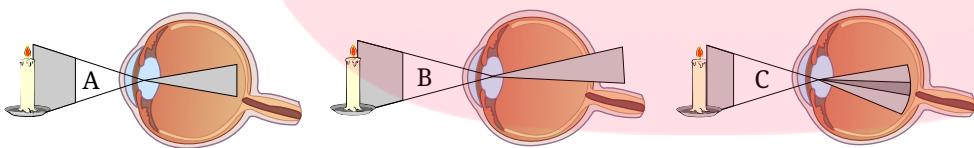
۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۰۷. با توجه به تصاویر گزینه نادرست را مشخص نمایید.

(الف) با استفاده از عدسی F در جایگاه A یا با دور شدن شمع، تصویر روی شبکیه تشکیل خواهد شد - دوربینی ناشی از کوچکی کره چشم.

(ب) با استفاده از عدسی D در جایگاه B یا با دور شدن شمع، تصویر روی شبکیه تشکیل خواهد شد - نزدیکی بینی ناشی از کوچکی کره چشم.

(ج) با استفاده از عدسی E در جایگاه C یا با تغییر وضعیت قرنیه، تصویر روی شبکیه تشکیل خواهد شد - آستینگماتیسم ناشی از انحنای نادرست قرنیه یا عدسی.

(د) با استفاده از عدسی E در جایگاه A یا با دور شدن شمع، تصویر روی شبکیه تشکیل خواهد شد - دوربینی ناشی از بزرگی کره چشم.

(ه) تصویر C با توجه به اینکه روی شبکیه تشکیل شده است، مربوط به یک چشم طبیعی است و نیازی به عدسی ندارد.

۵ [۴]

۴ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

ج - پس از حرکت مایع پیرامونی، ابتدا کانال‌های یونی غشای آن‌ها باز می‌شود.
د - پیام‌های خود را به بخشی در پشت ساقهٔ مغز که با نوعی بافت پیوندی پوشیده‌شده، ارسال می‌کند.

۴

۳

۲

۱

دارد.» ۱۰۹ . چند مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

..... عدسی چشم انسان به وسیلهٔ رشته‌هایی به بخشی متصل است که .....

الف - با داخلى ترین لایهٔ چشم تماس

ب - به ساختار رنگین چشم اتصال

ج - با مایع مترشحه از موبرگ‌ها تماس

د - یاخته‌هایی غیرمنشعب و تک‌هسته‌ای

۴

۳

۲

۱

می‌یابد.» ۱۱۰ . چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

..... هر چه یک شئ را به چشم سالم انسان نزدیک‌تر کنیم، .....

کاهش (الف) شکستن پیوند بین فسفات‌های نوعی مولکول، افزایش

ب) میزان طول ماهیچه‌های مژگانی و کشش تارهای آویزی،

ج) فاصله بین عقب عدسی و داخلى ترین لایهٔ چشم، افزایش

د) اختلاف طول بخش منطبق‌کنندهٔ پرتوها با قطر آن، کاهش

۴

۳

۲

۱

۱۱۱ . چند مورد دربارهٔ هر بخشی از لایهٔ میانی چشم انسان که در تماس با مایع زلالیه و مادهٔ ژله‌ای چشم قرار دارد، صحیح می‌باشد؟
الف) فقد ضخامت یکسان در طول خود می‌باشد.

ب) فقد ماهیچه‌های چند‌هسته‌ای با ساختار تارچه‌ای می‌باشد.

ج) به تولید پیش‌ماده‌های آنزیم کربنیک آندراز می‌پردازد.

د) با تغییر ضخامت ماهیچه‌های خود، میزان نور ورودی به کرهٔ چشم را تنظیم می‌کند.

۴

۳

۲

۱

۱۱۲ . چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

..... اگر فردی با خمیدگی شدید عدسی و بدون عینک، در نور کم مشغول مشاهدهٔ جسمی از فاصلهٔ نزدیک باشد، .....

مردمک، تحت پیام رشته‌های عصبی سمباتیک گشاد می‌گردد.

باز تاییده از جسم در جلوی شبکیهٔ چشم به هم می‌رسند. الف)

نوری دارای بیشترین مادهٔ حساسی به نور تحریک می‌شوند. ب) پرتوهای

در فاصله دورتر، باید از عینکی با عدسی واگرا استفاده کند. ج) گیرنده‌های

۴

۳

۲

۱

- الف) تحت تأثير ورود کلسیم به مایعات بدن رخ می‌دهد.
 ب) در مرحله آخر میتوز سبب تقسیم میان یاخته شود.
 ج) موجب نزدیک شدن دو خط $\angle$ به یکدیگر شود.

۳ [۴]

۲ [۳]

۱ [۲]

۰ [۱]

۱۱۴. چند مورد از موارد زیر در رابطه با اکتین و میوزین همواره صحیح نمی‌باشد؟
 الف) با کوتاه شدن رشته‌های اکتین روی آن‌ها لغزش می‌کند.
 ب) تنها در یاخته‌های جانوری دیده می‌شود.
 ج) در ماهیچه‌ها، در ساختار تارچه‌ها به کار رفته است.
 د) در ماهیچه‌ها، سبب کاهش طول نوار روشن می‌شوند.

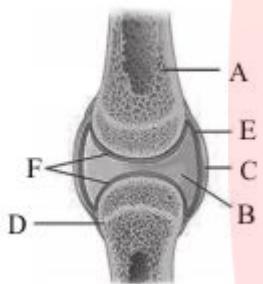
۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۱۵. با توجه به شکل چند عبارت نادرست است؟ الف) بخش A از مفرز استخوانی پر شده است که در انواع کم خونی می‌تواند به مفرز استخوان گلبول‌ساز تبدیل شود.

- ب) بخش B پر از مایع با منشأ پلاسمایی است که آن را ترشح کرده است.
 ج) بخش F همانند مایع بخش B به دو استخوان امکان می‌دهد سالیان متتمادی در مجاورت هم حرکت کنند.
 د) بخش‌های C و D متعلق به بافت اصلی یکسان هستند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۱۶. کدام جملات نادرست هستند؟

- الف) اختلال در ترشح صفراء ممکن است به پوکی استخوان منجر شود.
 ب) میانگین تراکم استخوان زنان و سر ران سالم با افزایش سن کاهش می‌یابد.
 ج) کمبود شدید فولیک اسید می‌تواند مانع برای تبدیل مفرز زرد به مفرز قرمز استخوان ایجاد کند.
 د) مهم‌ترین یون‌های تشکیل‌دهنده استخوان کلسیم و بیکربنات هستند.

۴ ب - ج [۴]

۳ الف - ب [۳]

۲ ج - د [۲]

۱ الف - د [۱]

۱۱۷. چند مورد، درباره همه عضلات داخل کرده چشم انسان صادق است؟

- الف) با ماده ژله‌ای و شفاف کره چشم در تماس‌اند.
 ب) تحت کنترل دستگاه عصبی محیطی هستند.
 ج) در هنگام انقباض آنها طول نوار تیره همواره ثابت باقی می‌ماند.
 د) به داخلی ترین لایه چشم اتصال دارند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۱۸. چند مورد صحیح است؟ در انسان .....

- الف) استخوان جناغ همانند ترقوه با استخوان‌های اسکلت جانبی و محوری مفصل دارد.
 ب) استخوان لگن همانند ترقوه با استخوان‌های جانبی و محوری مفصل دارد.
 ج) دندنه‌ها مانند لگن با استخوان نامنظم مفصل دارند.
 د) استخوان‌هایی که با پرده‌های منظر در تماس مستقیم هستند فقط محوری می‌باشند.
 ه) استخوان ران همانند بازو فقط در یک انتهای خود با استخوان‌های دراز مفصل می‌شود.

۵ [۴]

۴ [۳]

۳ [۲]

۲ [۱]

ج) جمجمه، مجرای هاورس توسط سلولهای استخوانی احاطه شده است.

د) لگن، سلولهای استخوانی فاقد گیرنده‌های هورمونی می‌باشند.

ه) بازو، مفصل لولایی و گوی_کاسه‌ای مشاهده می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۰ . چند عبارت نادرست است؟

الف) درون مجرای سیستم هاورس می‌توان سلولهایی بدون هسته یافت.

ب) سلولهای استخوانی همانند سلولهای عصبی دارای انشعابات سلولی‌اند.

ج) استخوان بازو همانند ران با دو استخوان دراز، مفصل لولایی تشکیل می‌دهد.

د) هر نیم لگن هم دارای مفصلی با اسکلت محوری و هم دارای مفصلی با اسکلت جانبی است.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۱ . چند مورد عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«استخوان ..... همانند ..... و هر دو می‌توانند ..... »

الف) ران - بازو، جزو اسکلت جانبی بوده - با استخوان پهن مفصل دهنده.

ب) آرواره پایین - آرواره بالا، بخشی از جمجمه بوده - در مفصلی متحرک، تحرک داشته باشند.

ج) زند زیرین - نازک‌نی، در سطح خارجی تری نسبت به استخوان موازی خود قرار داشته - با استخوان دراز مفصل داشته باشند.

د) ترقوه - کتف، جز اسکلت جانبی بوده - با استخوان بازو مفصل تشکیل دهنده.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۲ . چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

الف) در یک انسان سالم و بالغ، به طور قطع هر بافت استخوانی دارای مغز قرمز استخوان فاقد مجرای هاورس است.

ب) سامانه‌های هاورس دارای اندازه‌های متفاوتی بوده و نمی‌توانند برای اریتروپویتیین دارای گیرنده باشند.

ج) ممکن است سلولهای چربی که توسط بافت اسفنجی احاطه شده‌اند با سلولهای خون‌ساز جایگزین شوند.

د) نمی‌توان عبور رگ‌های خونی موجود در بافت اسفنجی را، از بافت فشرده مشاهده کرد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۳ . در ارتباط با سیستم هاورس چند مورد از موارد زیر صحیح‌اند؟

الف) رگ‌های خونی ارتباط بین مراکز سیستم‌های هاورس را برقرار می‌کنند.

ب) استخوان جمجمه می‌تواند با نوعی استخوان نامنظم مفصل داشته باشد.

ج) تمام مواد موجود در تیغه‌های استخوانی، توسط یاخته‌های استخوانی ساخته می‌شود.

د) سلولهای استخوانی آن، هسته‌ای بیضوی شکل دارند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۴ . در رابطه با استخوان ران چند مورد صحیح است؟ «یاخته‌هایی که در مجاورت بافت استخوانی اسفنجی قرار دارند می‌توانند .....»

الف) در تولید یاخته‌های فاقد ماده و راثتی نقش داشته باشند.

ب) با یاخته‌های سامانه هاورس در تماس مستقیم باشند.

ج) در اثر اختلال در جذب ویتامین B_{12} ، به مغز استخوان گلبول‌ساز تبدیل شوند.

د) برای برخی پیک‌های شیمیایی دوربرد گیرنده داشته باشند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

ج) جدا شدن سر میوزین از اکتین - بازگشت کلسیم به شبکه آندوپلاسمی، بار *ATR* نیاز دارد.

د) ماهیچه سرینی - ذوزنقه‌ای در سطح پشتی بدن قرار دارد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۶. چند مورد جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟ «هنگامی که ..... در سلول‌های ماهیچه‌ای .....»

الف) هوای دم به درون شش‌ها فرستاده می‌شود - دیافراگم، یون کلسیم به شبکه آندوپلاسمی صاف نشست می‌کند.

ب) دریچه دولختی بسته است - میوکارد بطن‌ها، خط Z به رشته‌های میوزین نزدیک می‌شوند.

نست می‌کند. ج) صدای اول قلب شنیده می‌شود - میوکارد دهلیزها، طول رشته‌های نوار روشن افزایش می‌یابد.

د) حجم خون بطن‌ها کاهش می‌یابد - میوکارد بطن‌ها، کلسیم از شبکه آندوپلاسمی به اطراف تارها

۴ [۴]

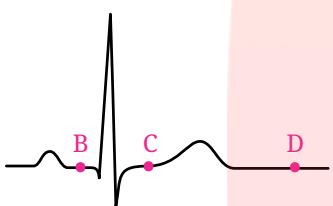
۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۷. چند عبارت جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«با توجه به منحنی زیر می‌توان بیان داشت که ..... در هنگام ثبت نقطه D , بیشتر از نقطه ..... است.»

الف) طول صفحه روشن میوکارد بطن‌ها -

ب) تعداد حفرات قلبی در حال انبساط -

ج) طول سارکومر میوکارد دهلیزها -

د) فشار خون در ابتدای سرخرگ آئورت - C

ه) مقدار کلسیم درون شبکه آندوپلاسمی میوکارد بطن‌ها - C

۴ [۴]

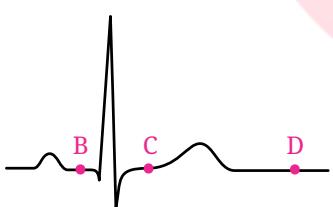
۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۸. چند عبارت جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌نماید؟

«با توجه به منحنی زیر می‌توان بیان داشت که ..... در هنگام ثبت نقطه C , کمتر از نقطه ..... است.»

الف) مقدار کلسیم درون شبکه آندوپلاسمی میوکارد بطن‌ها -

در میوکارد بطن‌ها - ب) تعداد دریچه‌های باز قلب -

های میوزین میوکارد دهلیزها - ج) فاصله خط ..... تا میوزین

B

د) مقدار کلسیم مجاور رشته

ه) حجم خون دهلیزها - B

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۲۹. چند مورد از موارد زیر جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در یاخته‌های ماهیچه‌ای سه سر پشت بازو .....»

الف) زمانی که خط Z به میوزین نزدیک می‌شود، طول نوار روشن کوتاه می‌شود.

ب) زمانی که نوار روشن کوتاه می‌شود، طول نوار تیره تغییر نمی‌کند.

ج) هر تارچه از یک سارکومر ساخته شده که بین دو خط Z قرار دارد.

د) زمانی که طول نوار روشن افزایش می‌یابد، کلسیم با انتقال فعال به شبکه آندوپلاسمی بازگردانده می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

ج) کلسیم با انتقال فعال به شبکه آندوپلاسمی بازگردانده می شود، طول نوار تیره تغییر نمی کند.

د) سرهای رشته های میوزین به اکتین متصل می شوند، بر مقدار تولید ADP افزوده می شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۳۱. در ارتباط با وظیفه ماهیچه، چند مورد از توضیحات مقابل آنها صحیح است؟

الف) ارتباطات ماهیچه های متصل به بخش های جانبی و محوری اسکلت نقش دارند.

ب) حفظ حالت بدن اتصال میوزین به رشته های اکتین مؤثر است.

ج) اعمال ارادی فقط ماهیچه های متصل به استخوان ها نقش دارند.

د) حفظ دمای بدن ← هر چه کلسیم موجود در ماده زمینه ای سیتوپلاسم بیش تر باشد، دمای بدن بالاتر است.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۳۲. چند مورد نادرست اند؟ «در ماهیچه دو سر بازو زمانی که ..... باشد .....»

الف) مصرف اکسیژن بیش تر - فعالیت انیدراز کربنیک بیش تر است.

ب) تولید اسید لاکتیک بیش تر - در خون سیاهرگ های آن مقدار CO_2 بیش تر می شود.

ج) تبدیل گلوکز به پلیمر بیش تر - انسولین به گیرنده های خود متصل است.

د) مقدار تولید بی کربنات بیش تر - تولید اسید لاکتیک کم تر است.

ه) تولید کربن دی اکسید بیش تر - میزان تولید ATP بیش تر است.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۳۳. چند مورد از موارد زیر جمله زیر را به درستی کامل می کند؟

..... در صورتی که گیرنده های حساس به افزایش CO_2 در بصل النخاع تحریک شوند، در نهایت جابجایی و حرکت استخوان هایی افزایش می یابد که .....

الف) به همراه ستون مهره ها و جمجمه بخشی از اسکلت انسان را تشکیل می دهند.

ب) با استخوان جناغ و استخوان هایی از ستون مهره در ارتباط هستند.

ج) در بخش درونی آنها بافت استخوانی اسفنجی وجود دارد.

د) به بخشی متصل شده که فشار درون آن از یک اتمسفر بیشتر است.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۳۴. عبارت زیر را با چند مورد می توان به درستی کامل نمود؟

برخلاف ..... جزو استخوان های ..... هستند.

الف) دندنه ها - ترقوه - محوری (ب) استخوان های گوش میانی - جمجمه - جانبی

- جانبی (ج) استخوان جمجمه - مج دست - نامنظم (د) نیم لگن - گوش میانی - جانبی

ه) بزرگ ترین استخوان بدن - کوچک ترین استخوان

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۳۵. چند جمله در مورد اندام دارای سخت ترین نوع بافت پیوندی درست می باشد؟

الف) بخشی از آن در تولید یاخته های موثر در هدایت گازهای تنفسی نقش دارد.

ب) در انتقال امواج مکانیکی از گوش بیرونی به گوش درونی نقش دارد.

ج) در ذخیره سازی نوعی ماده معدنی جهت انجام واکنش های ضروری بدن نقش دارد.

د) در هر قطعه آن، بیش از یک نوع بافت اصلی مهره داران دیده می شود.

۱ [۱]

۴ [۴]

۲ [۲]

۳ [۳]

ج) هر بخش تیره در تارچه‌های ماهیچه‌ای، از کنار هم قرار گرفتن رشته‌های نازک و ضخیم ایجاد می‌شود.

- د) در هر بخش روشن یک تارچه ماهیچه‌ای، فقط یکی از انواع پروتئین‌های نازک و ضخیم قابل مشاهده است.

۴

۳

۲

۱

۱۳۷. چند مورد از عبارت‌های داده شده، جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟
"نمی‌توان گفت ....."

الف) ماهیچه توام، تنها ماهیچه پشت ساق پای انسان می‌باشد.

ب) در حالت قائم بدن انسان، ماهیچه دلتایی بالاتر از ماهیچه ذوزنقه‌ای می‌باشد.

ج) در هنگام نزدیک شدن ساعد به بازو، طول نوارهای روشن سارکومرهای ماهیچه دو سر بازو کم می‌شود.

د) همه ماهیچه‌های اسکلتی باعث حرکت استخوان می‌شوند.

۱ یک مورد

۲ چهار مورد

۳ سه مورد

۴ دو مورد

۱۳۸. چه تعداد از عبارات زیر یک مفهوم علمی را به درستی بیان کرده‌اند؟

الف) لغزیدن اکتین و میوزین در مجاورت هم، همانند بازگشت Ca^{2+} به شبکه آندوپلاسمی نیاز به انرژی دارد.

ب) با ناپدید شدن دم رشته میوزین، مرحله دیاستول قلبی آغاز می‌شود.

ج) تارهای ماهیچه‌ای نوع کند دارای رنگدانه قرمزنگی به نام میوگلوبین در مقادیر فراوان هستند.

د) هسته‌های سلول‌های ماهیچه اسکلتی بیضی‌شکل و دارای موقعیت مرکزی می‌باشند.

۱ ۳ مورد

۲ ۱ مورد

۳ ۴ مورد

۴ ۲ مورد

۱۳۹. چند مورد از موارد زیر، ویژگی مشترک تارهای ماهیچه‌ای کند و تند می‌باشد؟

الف) هر دو نوع تار، می‌توانند تنفس بی‌هوایی انجام دهند.

ب) هر دو نوع تار، به یک اندازه اکسیژن مصرف می‌کنند.

ج) هر دو نوع تار، برای ناقل عصبی دارای گیرنده می‌باشند.

د) هر دو نوع تار، می‌توانند گلوکز را به طور کامل تجزیه کنند.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۱۴۰. در پی کاهش ظرفیت تنفسی، در ماهیچه چهار سر ران چند مورد از اتفاقات زیر می‌تواند رخ دهد؟

آ) افزایش pH پلاسمای خون سیاهرگی ماهیچه.

ب) تحریک گیرندهایی که قابلیت سازش پذیری ندارند.

پ) کاهش تولید کربن دی اکسید حاصل از تنفس سلولی

ت) افزایش تولید هورمون محرک تولید گلبول قرمز از کبد.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۱۴۱. با توجه به جمله مقابل چند مورد از عبارت‌های زیر به شکل صحیحی جمله را کامل می‌کنند؟ «در سلول‌های ماهیچه‌ای ..... در پی .....»

آ) تنگ کننده مردمک عنیبه - فعالیت دستگاه عصبی سینپاتیک نور کمتری از عدسی عبور می‌کند.

ب) بین دنداهای خارجی - کوتاه‌تر شدن مناطق روشن، فشار از روی سیاهرگ‌های نزدیک قلب برداشته می‌شود.

پ) بنداره خارجی میز راه - با طویل شدن طول آن‌ها، ادرار به شکل ارادی از مثانه خارج می‌شود.

ت) که برای شنا ویژه شده - کمبود اکسیژن باعث می‌شود که رنگدانه‌های قرمز ذخایر خود را از دست بدهند.

۱ ۱ مورد

۲ ۴ مورد

۳ ۳ مورد

۴ ۲ مورد

۲) در یک غده معده، هورمون گاسترین به سمت غشاء پایه و ترشحات برون ریز به سمت ماده مخاطی ترشح می‌شوند.

۳) هر پیک شیمیایی که از انتهای یک نورون اگزوسیتوز می‌شود، انتقال دهنده عصبی نام دارد.

۴) هر پیک کوتاه‌برد نوعی ناقل عصبی است.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۴۳. چند مورد از موارد نامبرده می‌تواند جمله زیر را به درستی تکمیل نماید؟ (با تغییر)
به طور معمول، ناقل‌های عصبی .....
.....

الف) در مقایسه با هورمون‌ها، مسافت کوتاه‌تری را در خون طی می‌کنند.

ب) در پاسخ به حرکت‌های متفاوتی ساخته و آزاد می‌شوند.

ج) پاسخ‌های سریع و کوتاه مدتی را سبب می‌شوند.

د) متنوع می‌باشند و در هماهنگ کردن فعالیت‌های بدن نقش دارند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۴۴. چند مورد زیر درباره زنبور عسل می‌تواند به درستی بیان شده باشد؟

الف) انسان همانند زنبور عسل، می‌تواند تحت شرایط خاصی، فرایندهای را دریافت کند.

ب) زنبور عسل برخلاف انسان، دارای چشم مرکب است.

پ) زنبورها می‌توانند با استفاده از فرومون با یکدیگر ارتباط برقرار کنند.

ت) سامانه دفعی متصل به روده به نام لوله‌های مالپیگی در زنبور عسل دیده می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۴۵. چند مورد، عبارت مقابل را به درستی کامل می‌کند؟ بخشی از دستگاه عصبی که با افزایش فشار اسمزی، احساس تشنجی ایجاد می‌کند .....
.....

الف) توانایی ترشح پیک دور برد و کوتاه‌برد دارد.   ب) فشارخون را تنظیم می‌کند.

ج) هنگام تب، دمای بدن را بالا می‌برد.   د) در زیر پل مغزی قرار دارد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۴۶. چند جمله از جملات زیر درست است؟

الف) هورمون اپی‌نفرین و نور اپی‌نفرین موجب انقباض ماهیچه صاف در دیواره نایزک شش‌ها می‌شود.

ب) در انسان با کاهش حجم خوناب، از کلیه آنزیمی به نام رینین، خون ترشح می‌شود.

ج) به طور معمول هورمون ضد ادراری مرکز تشنجی در زیر نهنج رافعال می‌کند.

د) با کاهش ترشح گاسترین به خون، غلظت H^+ در شیره معده کاسته می‌شود.

۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

۱۴۷. چند مورد از موارد زیر به درستی بیان شده است؟

الف) پرکاری یاخته‌های درون‌ریز کبد می‌تواند باعث افزایش هماتوکربیت خون شود.

ب) شیوع گواتر در مناطق کوهستانی بیشتر از مناطق ساحلی است.

ج) بخش مرکزی و قشری غده فوق کلیه توسط هورمون حرک فوق کلیه، کنترل می‌شوند.

۱ [۴]

۲ [۳]

۳ [۲]

۰ [۱]

ج) در سر هر استخوان دراز، یک صفحه رشد وجود دارد.

د) بعضی هورمون ها می توانند سبب تحریک سلول های عصبی شوند.

۱ ۱

. چند گزینه جمله زیر به نادرستی تکمیل می کند؟

۱۴۹ «ناقل های عصبی ..... هورمون ها، ..... ». .....

الف) برخلاف همه - توسط یاخته های عصبی تولید و ترشح می شوند.

ب) همانند همه - درون یاخته هدف گیرنده دارند.

تنظیم کننده در بدن انسان هستند. ج) برخلاف اغلب - پیک کوتاه برد هستند.

یاخته سازنده خود رها می شوند. د) و - پیک های شیمیایی دستگاه های ارتباطی

ه) همانند - به وسیله برون رانی از

۱ ۱

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱۵۰ . جمله ..... جمله ..... است.

ای کمی دارند. الف) غدد درون ریز معده و دوازدهه گاسترین و سکرتین ترشح می کند.

ب) ویژگی مشترک همه غدد درون ریز این است که یاخته ها فضای بین یاخته

می ریزد. ج) هر هورمون قبل از ورود به خون وارد فضای بین یاخته ای می شود.

د) هر غده برون ریزی ترشحات خود را از طریق مجرایی به سطح بدن

۴ «د» برخلاف - «الف» نادرست

۳ «ج» همانند - «ب» درست

۲ «ب» برخلاف - «د» نادرست

۱ «الف» همانند - «ج» درست

۱۵۱ . چند مورد جمله زیر را به نادرستی کامل می کند؟

..... ترشح شده از ..... باعث .....

الف) افزایش کلسی تونین - پاراتیروئید - کاهش کلسیم پلاسمای

ای ب) کاهش هورمون - پاراتیروئید - افزایش زمان انعقاد خون

ج) افزایش کلسی تونین - تیروئید - اختلال در روند انقباض ماهیچه

د) کاهش استروژن - تخدمان پس از یائسگی - پوکی استخوان

ه) افزایش اریتروپویتین - کلیه - افزایش خون بهر

۱ ۱

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱۵۲ . چند مورد جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می کند؟

بخشی از مغز انسان که بلا فاصله در ..... مرکزی واقع شده که ..... است، در .....

هورمون های جنسی نقش دارد. الف) بالای - مسئول تنظیم گرسنگی - جلوی یاخته های ترشح کننده ملاتونین قرار دارد.

- پردازش اولیه و تقویت اطلاعات حسی نقش دارد. ب) زیر - محل پردازش اولیه و تغییرات اطلاعات حسی - تنظیم ترشح

- فعالیت های مختلف از جمله شنوایی، بینایی و حرکت نقش دارد. ج) زیر - با قشر مخ، تالاموس و هیپوتالاموس در ارتباط

د) بالای - با پایین ترین بخش ساقه مغز در تماس مستقیم

۱ ۱

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

ج) در پشت استخوانی پهمن در قفسه سینه است، در جلوی محل انشعاب نای به نایزه می‌باشد.

د) در بالای برجستگی‌های چهارگانه قرار دارد، مقدار هورمون آن در طول شباهه روز تغییر می‌کند.

۴

۳

۲

۱

کاهش می‌یابد. » ۱۵۴ . چند مورد صحیح است؟

..... افزایش و ..... ای الف) تبدیل آمونیاک به اوره در یاخته‌های کبد - ترشح گلوکاگون از جزایر لانگرهانس

ب) تجمع محصولات اسیدی در خون - مقدار پلی‌ساقارید ذخیره‌ای در یاخته‌های ماهیچه

انسولین در غشاء سلول (ج) متابولیسم چربی‌ها - فعالیت فاگوسیت‌کننده‌ها در خون

د) تولید انسولین در جزایر لانگرهانس - تعداد گیرنده‌های

۴

۳

۲

۱

« ۱۵۵ . کدام گزینه جمله زیر را به‌طور نادرست تکمیل می‌کند؟

در انسان هورمونی که در دومین مرحله از فرایند تشکیل ادرار نقش دارد می‌تواند ..... نقش دارد»

در جذب فعال کلسیم در روده نقش داشته باشد.

در محلی غیر از محل تولید خود به خون وارد شود.

در پی کاهش فشار خون کلیه، مقدارش در خون افزایش یابد.

از برداشت کلسیم از استخوان جلوگیری کند.

۴

۳

۲

۱

۱۵۶ . چند مورد، عبارت زیر را به‌طور مناسب کامل می‌کند؟

هورمون‌های تیروئیدی در ..... نقش دارد»

ب) افزایش بی‌کربنات خون

بدن (الف) افزایش فعالیت نوعی آنزیم در گلبول قرمز

د) ترشح انتقال‌دهنده‌های عصبی

ج) افزایش تجزیه قند در همه سلول‌های هسته‌دار

۴

۳

۲

۱

۱۵۷ . چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

الف) فعالیت‌های غده تیروئید میزان ید و کلسیم را در خوناب کاهش می‌دهد.

ب) غده تیروئید همانند تیموس در جلوی نای و مری قرار داشته و نسبت به آن در سطح بالاتری قرار دارد.

ج) همه هورمون‌های تیروئیدی در ساختار خود ید دارند.

د) هورمون‌های تیروئید در افزایش جذب گلوکز از روده نقش دارند.

۴

۳

۲

۱

۱۵۸ . در یک فرد سالم افزایش بیش از حد هورمون‌های تیروئیدی موجب چند مورد زیر می‌گردد؟

الف) افزایش میزان مصرف گلوکز در یاخته‌ها

ب) افزایش فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم

د) افزایش فعالیت بعضی غدد درون‌ریز

ج) رسوب کلسیم در استخوان‌ها

ه) افزایش میزان ترکیبی CO_2 با هموگلوبین

۵

۴

۳

۲

ب) همانند هورمون کورتیزول گلوکز خوناب را افزایش می‌دهند.

ج) همانند هورمون تیروکسین، حجم هوای مرده را کاهش می‌دهند.

د) فاصله دو موج QRS را افزایش می‌دهند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۶۰. چند مورد از عبارات زیر صحیح است؟

الف) بخش مرکزی غده فوق‌کلیه برخلاف بخش قشری تحت کنترل سیستم عصبی است.

ب) بخش قشری فوق‌کلیه تنها دو نوع هورمون ترشح می‌کند که یکی از آنها باعث افزایش فشار خون می‌شود.

ج) افزایش فعالیت بخش مرکزی همانند بخش قشری باعث افزایش قند خون و فشار خون می‌شود.

د) بخش قشری فوق‌کلیه با افزایش تنشهای طولانی مدت می‌تواند احتمال ابتلا به سرطان را افزایش دهد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

کاهش می‌یابد.» ۱۶۱. چند مورد عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

..... در یک فرد مبتلا به دیابت نوع II که درمان نشده است ..... افزایش و .....

بافت‌ها به خون (الف) ترشح انسولین - ترشح گلوکاگون ب) ترشح یون هیدروژن به نفرون - جذب گلوکز در میون‌ها

ج) تراوش اوره در نفرون - گلیکوژن کبد د) حجم ادرار - با کاهش پروتئین پلاسمای، بازگشت مایعات از

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۶۲. چند مورد از موارد زیر از علائم دیابت نوع II می‌باشد؟

الف) کاهش ترشح یون H^+ به نفرون‌ها

ب) افزایش میزان اسیدهای چرب و گلیسرول‌های آزاد در یاخته‌ها

د) اختلال در عملکرد پروتئین‌های خون

ج) افزایش حجم ادرار

ه) کاهش زمان بهبودی زخم‌ها و سوختگی‌ها

۴ [۴]

۵ [۳]

۳ [۲]

۲ [۱]

شود.» ۱۶۳. چند مورد جمله زیر را به طور درست تکمیل می‌کند؟

..... در انسان ..... هورمون ..... می‌تواند باعث کاهش ..... و افزایش .....

الف) افزایش - ضد ادراری - حجم ادرار - فشار خون

ب) افزایش - کلسیتونین - کلسیم خون - تراکم توده استخوانی

د) افزایش - آلدosteron - حجم ادرار - بازجذب سدیم در کلیه

ج) کاهش - تیروئید - مصرف اکسیژن - گلیکوژن ماهیچه

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۶۴. کدام موارد درباره همه ساختارهای محافظت‌کننده دستگاه عصبی مرکزی صحیح است؟

الف) می‌تواند گیرنده همه هورمون‌های تیروئیدی ترشح شده از تیروئید را داشته باشد.

ب) همگی دارای سلول‌هایی با فضای بین سلولی فراوان هستند.

ج) دارای مویرگ‌های خونی بدون فضای بین سلولی هستند.

د) فقط گلbul قرمز بدون اندامک وجود دارد.

www.my-dars.i
ج - د [۴] الف - ب [۳] ب - د [۲] الف - د [۱]

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۶۶. چند مورد از موارد زیر جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

« پیک‌های کوتاه‌برد ..... پیک‌های دوربرد ..... »

الف) همانند - با صرف انرژی زیستی ترشح می‌شوند.

ب) همانند - بر یاخته‌هایی تأثیر می‌گذارند که گیرنده آن‌ها را داشته باشند.

ج) برخلاف - همواره از نورون‌ها ترشح می‌شوند.

را به فضای سیناپسی می‌ریزند. د) همانند - دارای شکلی مشابه مولکول گیرنده خود در بافت هدف هستند.

ه) برخلاف - به وسیله سلول‌هایی ساخته می‌شوند که همواره پیک‌های شیمیایی

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

پاسخ دهد. ۱۶۷. چند مورد از داده‌های زیر جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

یک سلول پیکری انسان به طور همزمان می‌تواند تحت اثر ..... و

الف) چند نوع پیک شیمیایی قرار گیرد. ب) چند نوع انتقال‌دهنده عصبی قرار گیرد.

ج) هورمون‌های متنوعی قرار گیرد. د) هورمون و انتقال‌دهنده عصبی قرار گیرد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۶۸. کدام یک از گزینه‌های زیر به نادرستی بیان شده است؟

۱ هورمون غدد پاراتیروئید در تولید ماده‌ای نقش دارد که تولید ترومیین در محل خون‌ریزی را تسهیل می‌کند.

۲ در اختلالات نمو دستگاه عصبی دوران جنبی، غلظت یکی از هورمون‌های محرک در خون افزایش پیدا می‌کند.

۳ یاخته‌هایی که در ترشح هورمون کم کننده ادرار دخالت دارند، قادر به ترشح پیک‌های کوتاه بُرد نیستند.

۴ در تنفس‌های طولانی مدت، همانند ورود نوعی ویروس به گوییچه‌های سفید، سیستم ایمنی بدن تعییف می‌شود.

۱۶۹. چند مورد از عبارات زیر درست می‌باشد؟

۱) کاهش ترشح کلسی تونین با تنگ شدن رگ‌ها ارتباط مستقیم دارد.

۲) کاهش ذخیره گلیکوژن ماهیچه‌ها با پرکاری تیروئید ارتباط مستقیم دارد.

۳) کاهش کلسیم خون می‌تواند با آسیب یا بسته شدن مویرگ‌های لنفی روده باریک ارتباط مستقیم داشته باشد.

۴) کاهش هورمون ضدادراری می‌تواند با افزایش هماتوکریت ارتباط مستقیم داشته باشد.

یک مورد [۴]

چهار مورد [۳]

سه مورد [۲]

دو مورد [۱]

کوچک آموزشی عصر

۱۷۰. چند مورد از موارد زیر به نادرستی بیان شده‌اند؟

الف) هورمون‌های بخش مرکزی غده فوق کلیه همانند سمپاتیک تعداد تنفس‌ها را افزایش می‌دهند.

ب) افزایش غیرطبیعی آaldoسترون می‌تواند باعث خیز یا ادم در بدن شود.

ج) کورتیزول می‌تواند در طولانی مدت باعث سرکوب پاسخ التهابی شود.

د) هورمون اپی‌نفرین همانند پاراسمپاتیک با افزایش حجم ضربه‌ای، برون‌ده قلب را افزایش می‌دهد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۷۲. چند مورد از موارد زیر به درستی بیان شده‌اند؟

- الف) در انسان کیسه صفرا نسبت به پانکراس در سطح بالاتری قرار گرفته است.
- ب) غده‌ای که ترشح آن در تمایز لغوفویت‌ها نقش دارد از نظر اندازه از غده فوق کلیه بزرگ‌تر است.
- ج) غدد جنسی در بدن یک فرد بالغ و سالم، تنها منبع تولید هورمون‌های جنسی هستند.
- د) میزان ترشح هورمون ملاتونین به داخل خوناب، تحت تأثیر نور محیط تغییر می‌کند.

۱۷۳. چند مورد به درستی بیان شده است؟ «هر هورمون مؤثر در تنظیم آب بدن که .....»

- ۱) از غده‌ای در حفره شکمی ترشح می‌شود، در افزایش تراوش کلیوی متیونین نقش دارد.
- ۲) لاختالت دارد.) در یاخته‌های عصبی تولید می‌شود با افزایش ترشح آن هماتوکریت خون کاهش می‌یابد.
- ۳) ترشح تستوسترون دارد.) در فعالیت ایمنی بدن هم نقش دارد، در تنظیم چرخه جنسی تولید مثلی هم
- ۴) که افزایش آن در بیماری خیز نقش دارد، از غده‌ای ترشح می‌شود که توانایی

۱۷۴. چند مورد در ارتباط با انسان صحیح است؟

- الف - به دنبال تحلیل لایه مخاطی معده، فرد به نوعی کم‌خونی مبتلا می‌شود.
- ب - به دنبال تنفس‌های مداوم و طولانی‌مدت، گلوکز خوناب (پلاسمما) افزایش می‌یابد.
- ج - به دنبال انسداد مجرای صفوایی، در روند انعقاد خون اختلال ایجاد می‌شود.
- د - به دنبال هر اختلال در بخش‌های درون‌ریز لوزالمعده، تراکم Na^+ در یاخته‌های عصبی کاهش می‌یابد.

۱۷۵. چند مورد از موارد، جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

- ..... در بیماری که در آن تعادل ..... برهم می‌خورد ممکن است ..... به وجود آمده باشد. الف) اسید و باز - فعالیت نوعی آنزیم در بدن چهار اختلال شده باشد.
- ب) آب - به دلیل کم کاری بخش پسین غده زیرمغزی (هیپوفیز) این عارضه
- ج) اسید و باز - میزان پردازش پیام‌های بینایی در مغز فرد کاهش پیدا کند.
- د) یون‌ها - جراحات هر چند اندک برای فرد خطر مرگ داشته باشد.

۱۷۶. چند مورد، عبارت داده شده را به نادرستی کامل می‌کند؟ «در اثر افزایش هورمون ضدادراری در بدن یک فرد سالم و بالغ، ..... قابل انتظار است.»

- الف - افزایش جریان لنف، در رگ‌های لنفي
- ب - افزایش دفعات حرکات کرمی شکل در میزانی
- ج - کاهش تعداد کاتال‌های آبی موجود در گردیزه (نفرون)
- د - کاهش تولید هورمون آزادکننده این هورمون، در هیپوتالاموس

الف- در غیر از مکان تولید خود بالغ می‌شوند.

ب- بین خون و لف در گردش می‌باشند.

ج- قطعاً دی اکسید کربن تولید می‌کنند.

د- در صورت لزوم، فقط در خون تقسیم شده و یاخته خاطره می‌سازند.

۴

۳

۲

۱

هدف حمله، نزدیک شود. ۱۷۸. چند مورد از موارد زیر، می‌توانند تکمیل کننده، عبارت زیر باشند؟ پیش از ترشح .....، نیازی نیست، یاخته ترشح کننده آن، به یاخته مورد

- د- آنزیم آغاز کننده مرگ برنامه ریزی شده الف- پروتئین های مکمل ب- پرفورین ج- محتویات دانه های اوزینوفیل پادتن ۵- اینترفرون نوع I

۵ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱ مورد

۱۷۹. چند گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ همه

الف. لنفوسيت های بالغ T یا B در سطح خود گیرنده های آنتی ژنی دارند.

ب. ترشحات میکروبی می‌توانند سبب بالا رفتن دمای بدن شوند.

پ. نشانه های التهاب، مربوط به افزایش جریان خون در موضع آسیب دیده هستند.

ت. انواع دیابت، به دلیل خود اینمی به وجود آمدند.

۴

۳

۲

۱

۱۸۰. چند عبارت با توجه به شکل زیر به درستی بیان شده است؟ (الف) اگر بخش های الف و ب هیدرولیز شوند مونومرهای یکسانی تولید می‌شوند.

ب) بخش «الف» پس از اتصال به بخش «ب» که در اینمی اختصاصی نقش دارد، در غشای میکروب منفذ ایجاد می‌کند.

ج) بخش «ب» همانند «الف» باعث می‌شود که بیگانه خواری آسان تر انجام شود.

د) بخش «ب» برخلاف «الف» در پلاسمایافت می‌شود.

۴

۳

۲

۱

۱۸۱. چند مورد از عبارات زیر در رابطه با بافت پوشاننده سطح مجاری دستگاه های تنفس و گوارش به درستی بیان شده است؟

(الف) یاخته های مژک دار این بافت مانع نفوذ میکروب ها به بخش های عمیق تر می‌شوند.

(ب) آنزیم های ترشح شده از این بافت باعث نابودی باکتری ها می‌شوند.

(ج) این بافت پوششی چند لایه، ماده ای مخاطی ترشح می کند که میکروب ها را به دام می اندازد.

(د) فضای بین یاخته های اندک این بافت به عنوان سدی در برابر میکروب ها عمل می کند.

۴

۳

۲

۱

- ج) از تقسیم یاخته‌های پادتن‌ساز نسل جدیدی از یاخته‌های خاطره و یاخته‌های پادتن‌ساز تولید می‌شود.
د) پادتن پس از ترشح از یاخته‌های خوناب در خون، مایعات بین‌یاخته‌ای و لnf در گردش قرار می‌گیرد.

۴ «ج» برخلاف «ب» درست

۳ «الف» برخلاف «د» نادرست

۲ «ب» همانند - «ج» درست

۱ «الف» همانند - «ج» درست

۱۸۳. چند مورد عبارت رو به رو را به درستی تکمیل نمی‌کنند. «هر لنفوسيت ..... موجود در خون ..... ».
الف) بالغ - در برخورد با هر آنتیژن یاخته‌های پادتن‌ساز تولید می‌کند.
استخوان برده می‌شود. ب) نابالغ - در همان محل تولید خود بالغ می‌شود.
خاص یاخته‌های خاطره تولید می‌کند. ج) نابالغ - از تیموس به سمت مغز
بالغ - در برخورد با آنتیژن‌هایی T

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۱۸۴. جمله ..... جمله .....

- الف) اینترفرونی که در مبارزه علیه یاخته‌های سرطانی نقش دارد علاوه بر دفاع اختصاصی در دفاع غیراختصاصی نیز ترشح می‌شود.
ب) درشت‌خوارها در پی ترشح پرفورین و اینترفرون نوع II از یاخته‌های کشنده طبیعی فعال می‌شوند.
ج) در پی نوعی پاسخ ایمنی موضوعی که به دنبال آسیب بافت پوست بروز می‌کند گیرنده‌هایی با پایانه آزاد در آن ناحیه تحریک می‌شوند.
د) پروتئین‌های دفاعی خوناب در پی عملکرد هیستامین ترشح شده از ماستوپسیت‌های خون بیش از پیش به بیرون مویرگ خونی نشت می‌کنند.
الف) «ب» همانند دو - بعدی درست است.
های درست تعدادی برابر با - های نادرست دارند. ۳

۲ «ب» برخلاف - آخر نادرست است.

۴ «د» همانند - «ج» نادرست است.

۱ «الف» همانند دو - بعدی درست است.

۳ های درست تعدادی برابر با - های نادرست دارند.

۱۸۵. چند جمله زیر نادرست است؟

- الف) بصل النخاع در نخستین خط دفاعی بدن در برابر میکروب‌ها نقش مؤثر دارد.
ب) اعصاب خودمختار نسبت به مرکز غده فوق کلیه در تنفس موقعی سریع تر بدن را آماده پاسخ گویی می‌کنند.
ج) گاسترین در از بین بردن میکروب‌های موجود در غذای ورودی به معده نقش دارد.
د) نخاع با پردازش پیام‌های مربوط به انعکاس تخلیه ادرار در دفاع غیراختصاصی بدن ایفای نقش می‌کند.
ه) مخاط مژک دار در نایزک‌های انتهایی انسان به پایان می‌رسد و وظایف دفاعی بعد از این مجاری بر عهده درشت‌خوارهاست.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۱۸۶. چند مورد درباره همه مویرگ‌های نخاع صحیح است؟

- الف) همه محتويات خود را از طریق بزرگ سیاهرگ زیرین وارد دهیز راست می‌کنند.
ب) دارای مایعات حاوی پادتن و یاخته‌های دفاع اختصاصی‌اند.
ج) هموگلوبین آنها می‌تواند مقدار زیادی اکسیژن در خود ذخیره کند.
د) یاخته‌های بافت پوششی آنها به یکدیگر چسبیده‌اند و قادر منفذ هستند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۱۸۷. چند مورد عبارت مقابل را به طور مناسب کامل می‌کند؟ «مؤثر باشد».

- در یک دختر بالغ هورمون‌های بخش قشری غده فوق کلیه می‌تواند در .....
الف) تحریک رشد ماهیچه‌ها و استخوانها ب) بازخورد منفی و کاهش ترشح FSH و LH
ج) کاهش حجم ادرار و افزایش فشار خون د) افزایش تحمل ایمنی

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

ب) از سلول‌های بینایینی بیضه و یا جسم زرد تخدمان ترشح می‌شوند.

ج) به دنبال کاهش حجم خون، بازجذب آب را در کلیه افزایش دهنده.

د) برای بهبودی بیماری‌ها آرژی (حساسیت) و افزایش تحمل اینمی مؤثر باشند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۸۹. چند مورد از عبارات زیر جمله زیر را به‌طور صحیح تکمیل می‌کند؟

در یک فرد مبتلا به دیابت نوع I که درمان نشده است ..... کاهش و ..... افزایش می‌یابد.»

الف) ترشح انسولین - با افزایش قند خون تحریک گیرنده‌های فشار اسمزی در هیپو‌تalamوس

ب) فعالیت فاگوسیت‌کننده‌های بافتی - تحمل سیستم اینمی

ج) نمای توده بدنی - با تجزیه چربی‌ها، تولید محصولات اسیدی

د) تبدیل گلوکز به پیرووات در یاخته‌های کبدی - زمان انعقاد خون

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۹۰. چند مورد در ارتباط با همه یاخته‌هایی که گویچه‌های قرمز مرده را پاکسازی می‌کنند، در یک فرد سالم صحیح است؟

الف) گلوکز و اکسیژن را فقط از طریق رگ‌های پر اکسیژن دریافت می‌کنند.

ب) می‌توانند گاز حاصل از تنفس سلولی خود را از مویرگ‌های ناپیوسته وارد جریان خون کنند.

ج) می‌توانند در خارج از خون از تقسیم سلول‌هایی با میان‌یاخته بدون دانه به وجود آیند.

د) می‌توانند ضمن تولید پیک‌های شیمیایی، باکتری‌ها را بیگانه‌خواری کنند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۹۱. چند مورد عبارت زیر را به‌طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«پروتئین‌هایی که با کمک یکدیگر در غشای میکروب‌ها تشکیل ساختار حلقه مانند می‌دهند .....»

الف) با ایجاد روزنه در غشای یاخته‌های سرطانی، باعث مرگ برنامه‌ریزی شده آنها می‌شوند.

ب) به صورت غیر فعال در یاخته‌های آلوده به میکروب ساخته می‌شوند.

ج) می‌توانند عملکرد غشای یاخته‌ای میکروب را در کنترل ورود و خروج مواد از بین ببرند.

د) می‌توانند توسط پروتئین‌های دفاع اختصاصی فعال شوند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۹۲. چند مورد عبارت زیر را به‌طور نادرست تکمیل می‌کند؟ «امکان ندارد .....»

الف) مولکولی که در خط دوم دفاع گرفتار شده است با یاخته‌های خط سوم دفاعی برخورد کند.

ب) خروج نوتروفیل از رگ سریع تر از عمل لنفوسيت صورت گیرد.

ج) بخشی از مغز که در تنظیم فشار اسمزی نقش دارد، در دفاع غیراختصاصی نقش داشته باشد.

د) درشت‌خوارها به وسیله زوائد سیتوپلاسمی خود به یاخته مرده متصل شوند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

- ب) خنثی‌سازی برای آنتی‌ژن‌های محلول و نامحلول صورت می‌گیرد.
 ج) هر سلول پادتن‌ساز، می‌تواند پادتن‌هایی مشابه گیرنده‌های غشای خود تولید کند.
 د) ایجاد توده‌های بزرگ از باکتری‌ها، موجب افزایش فعالیت درشت‌خوارها می‌شود.
 ه) سرم ایمنی غیرفعال ایجاد می‌کند و باعث خنثی کردن سریع آنتی‌ژن‌ها می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

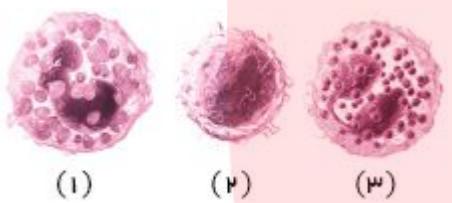
۱۹۴. چند مورد عبارت رو به رو را به صورت نامناسب تکمیل می‌کند؟ «هر گویچه سفید که ..... ، بطور قطع ..... ».
 الف) با بیگانه‌خواری میکروب‌ها را نابود می‌سازد - میان‌یاخته دانه‌دار، دارد.
 نابود می‌سازد. ب) میان‌یاخته بدون دانه دارد - توانایی بیگانه‌خواری ندارد.
 بدون دانه دارد. ج) میان‌یاخته دانه‌دار، دارد - با بیگانه‌خواری میکروب‌ها را
 د) توانایی بیگانه‌خواری ندارد - میان‌یاخته

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۹۵. چند مورد از موارد زیر در رابطه با یاخته‌های مقابله صحیح است؟

- الف) در برابر عوامل بیماری‌زای بزرگ یاخته شماره (۳) می‌تواند مؤثر باشد.
 ب) تنها یک نوع یاخته بیگانه‌خوار در بین این سه یاخته یافت می‌شود.
 ج) سلول بنیادی سازنده یاخته شماره (۱) با یاخته شماره (۲) یکسان نیست.
 د) همه‌انواع یاخته‌های موجود می‌توانند در دومین خط دفاعی بدن دارای نقش باشند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۹۶. چند مورد، عبارت زیر را به شکل درستی تکمیل می‌کند؟

- مرکزی در مغز که در حدفاصل پل مغزی و نخاع قرار دارد .....
 هادی دستگاه تنفس شود. الف) در نخستین خط دفاع غیراختصاصی دارای نقش است.
 ب) آسیب به آن ممکن است سبب ورود ذرات غذا به بخش
 شود. ج) نوع مویرگ‌های آن شبیه مویرگ‌های موجود در ماهیچه ذوزنقه‌ای است.
 د) سبب کاهش وسعت ناحیه روشن سارکوم در نوعی ماهیچه بین دنده‌ای می

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱۹۷. چند مورد می‌تواند جمله زیر را به درستی کامل کند؟

- لایه خارجی پوست ..... لایه داخلی پوست ..... بوده .....
 ۱) همانند - دارای سلول‌های ترشحی - که در فعالیت سیستم ایمنی بدن می‌توانند نقش داشته باشد.
 ایمنی غیر اختصاصی نقش دارد.) برخلاف - دارای سلول‌هایی - که قدرت تولید پروتئین‌های رشته‌ای ندارند.
 باکتری‌های بیماری‌زا نقش دارد.) برخلاف - دارای سلول‌هایی قادر فضای بین سلولی - که در فعالیت سیستم
 ۴) همانند - دارای سلول‌های موثر در ایمنی غیراختصاصی - که در حذف

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۱ مورد

۴ مورد

۳ مورد

۲ مورد

۱۹۹. چه تعداد از عبارات زیر نادرستند؟

- الف) لایه‌ای از پوست که برای تهیه چرم کاربرد دارند در زیر غشای پایه‌ای منظم قرار دارد.
- ب) پروتئین‌های دفاعی نمی‌توانند در خط اول دفاعی بدن موثر باشند.
- ج) در هنگام التهاب انواع سلول‌های دانه‌دار با منشا میلوبیتیدی دیاپذر انجام می‌دهند.
- د) پروتئین‌های مکمل می‌توانند از ایجاد بیماری خیز یا ادم ممانعت کنند.

۱ مورد

۲ مورد

۳ مورد

۴ مورد

۲۰۰. چند مورد جمله مقابله را به درستی کامل می‌کند؟

"در فرایند پاسخ التهابی، .....".

- الف) پیک‌های شیمیایی ترشح شده از سلول‌های دیواره مویرگ‌ها، باعث خروج گلوبول‌های سفید دانه دار از مویرگ می‌شوند.
- ب) گلوبول‌های سفید خارج شده از خون، عمل بیگانه‌خواری میکروب‌ها را انجام می‌دهند.
- ج) هیستامین تولید شده در خون، باعث هدایت گلوبول‌های سفید بیشتری به موضع آسیب می‌شود.
- د) عملکرد غشای باکتری‌ها در تنظیم فشار اسمزی درون سلول باکتری از بین می‌رود.

۱

۲

۳

۴

۲۰۱. چند مورد جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

همه پروتئین‌هایی که سبب ایجاد منفذ در غشای پلاسمایی می‌شوند .....

- الف) محلول در خونابند.
- ب) باعث ختنی‌سازی میکروب می‌شوند.
- ج) باعث مرگ برنامه‌ریزی شده یاخته هدف می‌شوند. (د) باعث مرگ یاخته هدف می‌شوند.

۱

۲

۳

۴

۲۰۲. چند مورد اینمی اختصاصی انسان صحیح می‌باشد؟

الف) هر نوع لنفوسيت که در مبارزه با سلول سرطانی نقش دارد، توانایی ترشح پرفورین دارد.

ب) هر نوع لنفوسيت که موجب مرگ برنامه‌ریزی شده می‌شود، توانایی شناسایی و اتصال به آنتیژن را دارد.

ج) هر نوع لنفوسيت که توانایی تولید پادتن دارد، قادر گیرنده آنتی‌ژنی ویژه در سطح خود می‌باشد.

د) هر نوع لنفوسيت T که توسط ویروس نقص اینمی انسان آلوده می‌شود، در فعالیت لنفوسيت‌های B نقش دارد.

۱

۲

۳

۴

۲۰۳. چند مورد جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

روش ..... همانند روشن ..... است.

الف) مبارزه نیروهای واکنش سریع در برابر عامل بیماری‌زا - مبارزه یاخته‌های کشنده طبیعی با یاخته‌های سرطانی.

ب) خروج عامل ایجاد منفذ در یاخته هدف از یاخته‌های T کشنده - خروج مولکول ناقل عصبی از یاخته پیش‌سیناپسی

ج) مبارزه یاخته‌های پاک کننده بدن لارو ستاره دریایی از خردنه‌های گل - مبارزه گوچه‌های سفید نایود کننده کرم‌های انگل.

د) ورود عامل مرگ برنامه‌ریزی شده به یاخته هدف - ورود عامل بیگانه به یاخته‌های دندریتی

۱

۲

۳

۴

ب) که در گردهای لنفاوی حضور دارد تمایز یافته و فعال است و قادر به شناسایی آنتیژن میکروب هاست.
ج) که فاقد گیرنده آنتیژنی اختصاصی در سطح خود است نابالغ است.
د) که آنتیژن ویروس ها را شناسایی می کند، گیرنده های پروتئینی با دو جایگاه اتصال آنتیژن دارد.

۴

۳

۲

۱

۲۰۵. چند مورد، جمله زیر را به نادرستی تکمیل نمی کند؟
هر یاخته ای که توانایی تولید ..... دارد .....
را بسازد. (الف) پرفورین، می تواند از خون خارج شود. (ب) هیستامین، توانایی تراگذاری هم دارد.
ج) پیک شیمیایی، توانایی بیگانه خواری ندارد. (د) پرفورین، می تواند هر دو نوع اینترفرون

۴

۳

۲

۱

۲۰۶. چند مورد از عبارات زیر صحیح می باشند؟
در اینمی ناشی از ..... اینمی حاصل از .....
الف) تزریق سرم برخلاف - واکسن، سلول های خاطره تولید نمی شوند.
زن سریع تر انجام می شود. (ب) ورود آنتیزن به بدن همانند - سرم، پلاسموسيت تولید می شود.
بدن فرد پادتن می سازد. (ج) تزریق سرم برخلاف - ورود پادتن مادر به بدن جنین، شناسایی آنتی
د) ورود آنتیزن به بدن همانند - تزریق واکسن.

۴

۳

۲

۱

۲۰۷. چند مورد جمله زیر را به درستی کامل نمی کند؟
در فرد آلوده به ویروس *HIV*, ... فرد مبتلا به بیماری ایدز .....
الف) همانند - امکان انتشار ویروس به دیگران وجود دارد. (ب) همانند - همه لنفوسيت های *T* مورد حمله قرار می گیرند.
ج) برخلاف - لنفوسيت های *B* نیز کاهش می یابد.
(د) برخلاف - نشانه ای از بیماری ایدز ظهور نمی کند.

۴

۳

۲

۱

۲۰۸. چند مورد، درباره همه موادی صحیح است که توسط یاخته های دستگاه اینمی و در پاسخ به عوامل خارجی موجود در بافت ها به خوناب (پلاسمما) وارد می شوند؟
الف - توانایی اتصال به غشای یاخته بیگانه را دارند.
ب - به عنوان گیرنده های دفاع اختصاصی عمل می کنند.
ج - بر فعالیت مولکول هایی مؤثرند که در تپ بسیار بالا تغییر ساختار می دهند.
د - به کمک ساختارهای حلقه مانند باعث مرگ یاخته می شوند.

۴

۳

۲

۱

۲۰۹. چند مورد از عبارت های زیر در رابطه با مناطق رشد و سلول های آن به درستی بیان شده است؟
(آ) منشأ انواع مریستم های نخستین سلول تخم یا زیگوت می باشد.
(ب) سلول های مریستمی همانند لنفوسيت ها هسته درشت و سیتوپلاسم کم دارند.
(پ) بخش های حفاظتی مریستم های رأس ساقه و نخستین ریشه دارای یاخته های زندگانند.
(ت) کامبیوم چوب پنبه ساز برخلاف مریستم در بافت زمینه ای شکل می گیرد.

۱

۴

۳

۲

ج-نسبت به سایر گویچه‌های سفید، میتوکندری کمی دارد.

د-به کمک گیرنده‌های آنتی‌ژنی، عامل بیگانه را شناسایی می‌کند.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۲۱۱. چند گزاره در ارتباط با پادتن‌ها به درستی بیان شده است؟

الف) هر پادتن ترشح شده از یاختهٔ پادتن‌ساز، تمام آنتی‌ژن‌های بیماری‌زای سطح میکروب را شناسایی می‌کند.

ب) بر روی غشای لنفوسيت B غيرفعال به عنوان تنها نوع گیرندهٔ غشایی آن عمل می‌کند.

ج) استفاده از آن در پاذهر سم مار نمونه‌هایی از کاربرد واکسن‌هاست.

د) پادتن‌ها می‌توانند دو نوع جایگاه اتصال برای مولکول‌ها داشته باشند.

۳ ۴

۲ ۳

۱ ۲

۰ ۱

۲۱۲. چه تعداد از موارد زیر می‌توانند سبب افزایش فعالیت بیگانه‌خواری ماکروفازها شوند؟

الف) پروتئین‌های مکمل ب) پرفورین ج) پادتن‌ها د) اینترفرون نوع II

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۱۳. چند مورد از موارد نمی‌تواند نشان دهندهٔ ویژگی‌های نوعی لنفوسيت بالغ در بدن انسان باشد؟

الف) تاثیر در افزایش فعالیت بیگانه‌خواری درشت‌خوارهای بافتی

ب) ترشح پرفورین و آنزیم بدون تبدیل شدن به لنفوسيت T کشندۀ

ج) داشتن گیرنده‌های آنتی‌ژنی مکمل همه انواع آنتی‌ژن‌های سطح میکروب

د) کمک به فعالیت لنفوسيت‌هایی که در اندام لنفي متفاوتی بالغ می‌شوند.

۳ ۴

۲ ۳

۱ ۲

۰ صفر ۱

۲۱۴. چند مورد از موارد زیر در ارتباط با همهٔ گویچه‌های سفید دارای هستهٔ دو یا چند قسمتی و دانه‌دار صحیح است؟

الف) ممکن است حین عبور از شکاف‌های بین‌سلولی مویرگ شکل خود را تغییر دهند.

ب) در ترشح هیستامین و ایجاد علائم شایع حساسیت نقشی ندارند.

ج) برخلاف یاختهٔ کشندۀ طبیعی محتویات دانه‌های خود را نمی‌توانند با اگزوستیوز خارج کنند.

د) نمی‌توانند در فرایند التهاب با تولید پیک‌های شیمیایی گویچه‌های سفید را به موضع آسیب بکشانند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۱۵. چند مورد از موارد زیر در مورد پروتئینی Y شکل که در اینمی بدن نقش مهمی دارد، به طور قطع درست است؟

الف- پس از ورود میکروب‌های بیماری‌زا فعال شده و منفذی در غشای میکروب ایجاد می‌کند.

ب- روی لنفوسيت‌های B مستقر و دارای دو جایگاه مشابه جهت اتصال به آنتی‌ژن می‌باشد.

پ- به انهدام باکتری‌های بیماری‌زای مهاجم در خطوط دفاع غیراختصاصی کمک می‌کند.

ت- از یاخته‌هایی ترشح می‌شود که دارای هستهٔ مرکزی و قادر گیرنده‌های آنتی‌ژنی هستند.

۴ چهار مورد

۳ سه مورد

۲ دو مورد

۱ یک مورد

الف) مواد درون هسته با سیتوپلاسم مخلوط شده است.

ب) هر کروموزوم از یک مولکول DNA و تعدادی مولکول هیستون تشکیل شده است.

پ) کروموزوم‌ها دارای فشردگی زیادی هستند.

ت) کروموزوم‌ها در سطح استوایی سلول ردیف شده‌اند.

۴ پ و ت

۳ الف و پ

۲ ب و پ

۱ الف و ب

۲۱۷. چند مورد صحیح نمی‌باشد؟

الف) در عده‌ای از جانداران، همه کروموزوم‌ها از نوع غیرجنسی هستند.

ب) در یک مجموعه کروموزومی، هیچ‌گاه کروماتیدهای خواهری یافت نمی‌شود.

پ) سانتروم بر محلهایی در یک کروموزوم گفته می‌شود که دو کروماتید خواهری به یکدیگر متصل می‌شوند.

ت) محتوای ژنی و اندازه دو کروماتید خواهری یکسان است.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

رخ می‌دهد.» ۲۱۸. چند مورد از موارد زیر، جمله داده شده را به درستی کامل می‌کنند؟

.....در چرخه زندگی جنسی کدو، در زمانی که سلول یاخته تخم حاصل در حال تقسیم‌شدن است، ..... قبل از .....

الف) حداقل فشردگی کروموزوم‌ها - جدا شدن کروموزوم‌های همتا از یکدیگر

ب) تشکیل دوک میتوzی بین سانتریول‌ها - تجزیه پوشش هسته و شبکه آندوبلاسمی

ج) کوتاه شدن ریزلولهای پروتئینی - نمایان شدن پوشش هسته‌ها

د) حداقل فشردگی کروماتیدهای کروموزوم‌ها - کوتاه شدن دوک تقسیم

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۱۹. چند مورد جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

.....در ..... میتوz ..... میوز ..... میوز .....

الف) متافاز - برخلاف متافاز - کروموزوم‌ها در یک ردیف در استوای یاخته مستقر هستند.

ب) آنافاز - همانند آنافاز - کروماتیدها با کوتاه شدن رشته‌های دوک به قطبین یاخته مهاجرت می‌کنند.

ج) پروفاز - برخلاف پروفاز - ساختارهای تترادی تشکیل نمی‌شوند.

د) تلفافاز - همانند تلفافاز I - غشای هسته مجدد تشکیل می‌شود.

۴ همه

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۲۰. با توجه به عبارات زیر می‌توان گفت موارد ..... موارد ..... هستند.

الف) همانندسازی ماده ژنتیک در میتوz باعث می‌شود یاخته‌های حاصل از تقسیم عدد کروموزومی مشابه داشته باشند.

ب) در مراحل اینترفازی همه اجزای مورد نیاز تقسیم میتوz ساخته و یاخته آماده تقسیم می‌شود.

ج) سانتریول‌ها به هنگام تقسیم پدیدار می‌شوند و ساخته شدن رشته‌های دوک را سامان می‌دهند.

د) با کوتاه شدن ریزلولهای پروتئینی در مراحل مختلف میتوz کروماتیدهای هر کروموزوم از هم جدا می‌شوند.

۱ (الف) و (ب) همانند / (ج) و (د) نادرست

۴ (ب) و (د) برخلاف / (الف) و (ج) نادرست

۳ (ج) و (د) همانند / (الف) و (ب) درست

ج) همه افرادی که تحت اثر تابش‌های شدید در پرتو درمانی قرار می‌گیرند مجبور به پیوند مغز استخوان هستند.
د) در همه روش‌های رایج درمان سرطان عوارضی همچون تهوع، خستگی و ریزش مو مشاهده می‌شود.

۴ «الف» - «د»

۳ «ب» - «ج»

۲ «الف» - «ج» - «د»

۱ همه

استفاده کرد. ۲۲۲. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟
..... می‌توان برای ..... از کاریوتیپ هر یاخته .....
الف) در حال تقسیم - تشخیص بسیاری از ناهنجاری‌های کروموزومی
ب) خونی با منشا میلوبیدی - تعیین تعداد کروموزوم‌های یک شخص
ج) حاصل از تقسیم لنفوسيت‌های B - تشخیص محتوای ژنی کروموزوم‌ها
د) بافت عصبی - تعیین جنسیت یک شخص

۲ ۴

۱ ۳

۳ ۲

۱ ۴

۲۲۳. چند مورد عبارت مقابله کنند؟ در همه سلول‌های عصبی انسان هر ..... است که .....
الف) نوکلئوزوم، یک مولکول DNA - حدود ۲ دور در اطراف ۸ مولکول هیستون پیچیده است.
ب) کروماتید، دارای یک مولکول DNA - در محلی به نام سانتروم به کروماتید خواهی خود متصل خواهد شد.
ج) کروموزوم، دارای یک کروموزوم شبیه به خود - از لحاظ شکل، اندازه و محل قرارگیری سانتروم یکسان است.
د) سانتریول، یک استوانه پروتئینی - ساخته شدن رشته‌های دوک را سازماندهی می‌کند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۲۴. چند مورد عبارت زیر را به طور نادرست تکمیل نمی‌کنند؟
در طی مراحل تقسیم میتوز، یک سلول ..... قبل از .....
الف) زیگوت گیاه لویا - ناپدید شدن غشای هسته، دنای هسته دو برابر می‌شود.
ب) پادتن ساز - قرار گرفتن کروموزوم‌ها در استوای سلول، پوشش هسته و شبکه آندوپلاسمی به قطعات کوچک‌تر تقسیم می‌شوند.
ج) لنفوسيت T انسان - ایجاد فرورفتگی در غشای هسته، رشته‌های دوک کوتاه می‌شوند.
د) مریستم رأسی ذرت - به هم پیوستن ریزکیسه‌های پیش‌ساز تیغه میانی، کروموزوم‌ها به صورت کروماتین درمی‌آیند

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۲۵. در سلول میلوبیدی انسان چند مورد از موارد زیر صحیح است؟
الف) در انتهای مرحله تلوفاز میتوز در هر هسته ۹۲ رشته پلی نوکلئوتیدی دنا خطی وجود دارد.
ب) در مرحله آنافاز، ۹۲ کروموزوم در هسته یاخته مشاهده می‌شود.
ج) در مرحله پروفاز، تعداد کروموزوم‌ها با مرحله G_1 برابر است.
د) تعداد کروموزوم‌ها در انتهای مرحله آنافاز با تعداد مولکول‌های دنای خطی در مرحله پروفاز برابر است.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۲۶. چند مورد صحیح است؟
الف) یاخته‌های دارینه‌ای در محلی که ملانوما مشاهده می‌شود، به فراوانی یافت می‌شوند.
ب) لیبوما برای زندگی میکروب‌های بیماری‌زا مناسب نیست.
ج) هورمون مترشحه از تیموس در تشکیل دوک تقسیم در لنفوسيت‌ها مؤثر است.
د) دیابت نوع II همانند سرطان زمینه ارشی دارد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

ج) اول - دوم - گسترش یاخته‌های تومور در بافت صورت گرفته است.

۴

۳

۲

۱

است تعداد کروماتیدها دو برابر سانترومرها باشد». ۲۲۸. چند مورد جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

در مرحله‌ای از فرآیند میوز هنگامی که ..... ممکن

ب) کروموزوم‌ها به قطبین یاخته حرکت می‌کنند.

الف) سانترومر به رشته‌های دوک متصل می‌شود.

د) رشته‌های دوک کوتاه می‌شوند.

ج) پوشش هسته تشکیل می‌شود.

۴

۳

۲

۱

۲۲۹. چند عبارت جمله روبرو را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟ «در انسان بالغ در طول هر تقسیمی هنگامی که ..... به طور قطع هر کروموزوم

دارد».

الف) دوک تقسیم تشکیل می‌شود - دوکروماتید

ب) پوشش هسته به قطعات کوچک‌تر تقسیم می‌شود - دو مولکول

ج) دوک تخریب می‌شود و پوشش هسته تشکیل می‌شود - یک مولکول DNA

د) دو جفت سانتریول وجود دارد - چهار زنجیره پلی‌نوکلئوتیدی DNA

۴

۳

۲

۱

۲۳۰. چند مورد عبارت روبرو را به درستی تکمیل می‌کند؟ «طی فرآیند چرخه سلولی، در هر سلول یوکاریوتی .....»

الف) بعد از پایان تلوفاز میتوز، سیتوکینز آغاز می‌شود.

ب) در مرحله آنافاز، همه رشته‌های دوک کوتاه می‌شوند.

ج) در پایان تلوفاز، با تشکیل غشای هسته، تقسیم سلول به پایان می‌رسد.

د) ضمن فشرده شدن کروموزم‌ها، دوک میتوزی تشکیل می‌شود.

۴

۳

۲

۱

۲۳۱. چند مورد از موارد ارائه شده میتواند جمله زیر را به درستی تکمیل کند؟

در هسته یک سلول همیشه .....»

است. الف) تعداد کروموزوم‌ها با تعداد کروماتیدها برابر است.

ب) تعداد کروماتیدها دو برابر رشته‌های پلی‌نوکلئوتیدی

ج) تعداد کروماتیدها با تعداد سانترومرها برابر است.

د) تعداد کروموزوم‌ها برابر تعداد مولکول‌های DNA است.

ه) تعداد کروموزوم‌ها برابر تعداد سانترومرها است.

۴

۳

۲

۱

۲۳۲. چند مورد به درستی بیان شده است؟

الف) تنوع زیرواحدهای موجود در مولکول کروموزوم، نسبت به نوکلئوزوم، کمتر است.

ب) در هسته یک سلول، همیشه تعداد مولکول‌های DNA برابر با تعداد کروموزوم‌ها است.

ج) می‌توان گفت هر مولکول پروتئین موجود در کروموزوم، به فشرده شدن آن کمک می‌کند.

د) تعداد کروموزوم‌های یک سلول پیکری انسان، در مراحل G_1 و G_2 از چرخه سلولی، با هم برابر است.

۴

۳

۲

۱

درس ۶ کروه‌آموزشی عصر

www.hc-dars.com

(۳) در زمان تهیه کاریوتیپ، کروموزوم‌ها قطعاً دوکریوماتیدی خواهند بود.

(۴) با بررسی کاریوتیپ، می‌توان هر نوع ناهنجاری کروموزومی را تشخیص داد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۳۴. در مورد عبارات زیر .....
الف) در هر جاندار، یک مجموعه کروموزوم از والد مادری و یک مجموعه کروموزوم از والد پدری دریافت شده است.

ب) عدد کروموزومی هر یاخته در بدن انسان، با عدد کروموزومی هر یاخته در درخت زیتون برابر است.

ج) با بررسی کاریوتیپ در هر جاندار مشاهده می‌شود که هر کروموزوم، فقط دارای یک همتا می‌باشد.

د) حداقل تعداد کروموزوم‌های جانداران مختلف (به جز باکتری‌ها) در هر مجموعه، ۲ کروموزوم غیرهمتا است.

۴ [۴] «الف» همانند «د» درست است.

۳ [۳] «ب» همانند «ج» نادرست است.

۲ [۲] «د» برخلاف «ج» نادرست است.

۱ [۱]

۲۳۵. چند مورد از موارد ارائه شده می‌تواند جمله زیر را به درستی تکمیل کند؟
هر .....
الف) کروماید با کروماید خواهی خود از نظر نوع ژن‌ها یکسان است.

ب) گونه از جانداران، تعداد معینی کروموزوم در سلول‌های پیکری خود دارند که به آن عدد کروموزومی می‌گویند.

ج) مجموعه کروموزومی می‌تواند دارای کروموزوم‌های همتا باشد.

د) نوکلئوزوم دارای ۸ مولکول پروتئینی به نام هیستون به همراه بخشی از مولکول DNA است.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۳۶. چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟
الف) رشته‌های دوک تقسیم، در مرحله‌ای شکل می‌گیرد که کروموزوم قادر به اتصال به رشته‌های دوک می‌باشد.ب) همزمان با همانندسازی مولکول DNA، سلول دارای ۱۰۸ ریز لوله در ساختار سانتریول‌های خود می‌باشد.
ج) در مرحله‌ای که کروموزوم‌ها حداکثر فشردگی را دارا هستند، رشته دوک تقسیم به سانترومر متصل می‌باشد.

د) در مرحله‌ای که کروموزوم‌ها دارای حداکثر فشردگی می‌باشند رشته‌های دوک سانترومری می‌توانند با هم از نظر اندازه متفاوت باشند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۳۷. چند مورد عبارت زیر را به شکل درستی بیان می‌کند؟
در پایان مرحله‌ای از میتوز که بلافصله بعد از مرحله‌ای است که تشکیل دوک تقسیم آغاز می‌شود قطعاً .....
الف) هر سانتریولی (میانکی)، دارای ۲۷ لوله کوچک پروتئینی دیده می‌شود.

ب) پوشش هسته و شبکه آندوپلاسمی تجزیه شده‌اند.

ج) همه دوک‌های تقسیم به سانترومر کروموزوم‌ها متصلند.

د) به تعداد ۴ عدد سانتریول (میانک)، در سلول مشاهده می‌شود.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

ب) پیش - کروماتیدهای خواهری از هم جدا می شوند - تهیه کاریوتیپ

ج) پیش - پروتئین های اتصالی ناحیه سانترومر تجزیه می شود - مشاهده کروماتین

د) پس - تشکیل مجدد پوشش هسته - تقسیم اجزای سیتوپلاسم، بین دو سلول

و) پس - کروموزوم ها در بخش استوای سلول قرار می گیرند - کوتاه شدن همه دوک های تقسیم

۵ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۲۳۹. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی کند؟

در مرحله ..... « ..... مرحله ..... »

الف) پرمتافاز، همانند - پروفاز، کروموزوم ها دو کروماتیدی اند.

ب) آنافاز، همانند - تلفاز، کروموزوم ها تک کروماتیدی اند.

ج) آنافاز، برخلاف - متافاز، کروموزوم ها حداکثر فشردگی را دارند.

د) پروفاز، برخلاف - آنافاز، تعداد DNA برابر با تعداد کروموزوم ها است.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۴۰. چند مورد از موارد داده شده جمله زیر را به درستی تکمیل می کند؟

نمی توان گفت که قطعا .....

الف) عوامل محیطی موجب ایجاد سرطان می شوند.

ب) همه روش های رایج برای درمان سرطان، موجب آسیب بافت پوششی استوانه ای ساده روده باریک می شوند.

ج) همه افراد تحت درمان با تابش های شدید یا شیمی درمانی قوی، مجبور به پیوند مغز استخوان می شوند.

د) در شیوع بیشتر سرطان ها در بعضی جوامع، زن های مؤثر در بروز سرطان نقش دارند.

۱ ۴ یک مورد

۳ چهار مورد

۲ سه مورد

۱ دو مورد

۲۴۱. در چند مورد از موارد زیر ممکن است مرگ برنامه ریزی شده رخ دهد؟

الف) حذف انگشتان پا در دوران جنبینی مرغ

ب) از بین رفتن سلول های آسیب دیده در اثر سوختگی

ج) اتصال لنفوسيت T کشنده به سلول آلوده به ویروس

د) مصرف قرص های ضدبارداری به مدت طولانی

ه) اتصال پروتئین های مکمل به غشای میکروب

و، بلعیده شدن گلbul قرمز توسط ماکروفاژ

۳ ۴

۲ ۳

۱ ۲

۱ ۱

۲۴۲. چند مورد به درستی بیان شده است؟

در حین تقسیم سیتوپلاسم ..... .

الف) سلول های استخوان بازوی یک فرد، در تشکیل حلقه انقباضی، نوعی پروتئین دخالت دارد که مولکول های آن همانند هیستون کروی اند.

ب) سلول های نرم آکنه گوجه فرنگی، در مرحله آنافاز ریز کیسه های ساخته شده در گلثی در میانه سلول قرار می گیرند.

ج) در سلول های اسکلرئید، ساختارهای لان و پلاسمودسм در دیواره سلولی شکل می گیرد.

د) سلول های ماهیچه ای دوسربازو، با تنگ شدن حلقة انقباضی دو سلول از هم جدا می شوند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

بروه آموزشی عصر

www.my-tars

ب) آنافاز- تعداد کروموزوم‌ها و سانتروم‌ها نسبت به مرحله قبل دو برابر می‌شود.

ج) تلوفاز- دوهسته با کروموزوم‌های جنسی یکسان تشکیل می‌شود.

د) متافاز- هر کروموزوم از دو طرف به رشته‌های دوک متصل است.

ه) پروفاز- کروموزوم‌های همتا دیده می‌شود که در مواردی تتراد تشکیل می‌دهند.

۵ ۴

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۲۴۴. چند مورد از موارد زیر در مورد تقسیم میوز به نادرستی بیان شده است؟

الف) همواره رشته‌های دوک به سانتروم کروموزوم‌ها متصل می‌شوند.

ب) همواره تشکیل تتراد با اتصال رشته‌های دوک به کروموزوم‌ها، همزمان است.

ج) همواره کوتاه شدن رشته‌های دوک با جدا شدن کروموزوم‌های همتا همزمان است.

د. همواره پس از تقسیم میوز ۱ همانندسازی سانتریول‌ها رخ می‌دهد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۴۵. کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد میتوز و میوز در انسان نادرست است؟

الف) مقدار DNA در پرمتافاز میتوز و پروفاز میوز برابر است.

ب) تعداد سانتروم‌ها در پروفاز میتوز و پروفاز میوز برابر است.

ج) تعداد کروموزوم‌ها در پرمتافاز میتوز و متافاز II میوز برابر است.

د) مقدار DNA در آنافاز میتوز دو برابر مقدار DNA در متافاز II میوز است.

۴ ۳

الف، د ۳

۲ ب، ج

۱ الف، ب

۲۴۶. سلول^۱ عدد کروموزوم دوکروماتیدی نامساوی در استوا وسط سلول دارد که توسط دوک‌ها به سانتریول مرتبط است چند مورد از گزینه‌های زیر در مورد این سلول صحیح است؟

الف) در متافاز ۱ قرار دارد.

ب) قطعاً در حال انجام تقسیم میتوز است.

ج) می‌تواند در متافاز میتوز یا در متافاز ۲ باشد.

د) ممکن است عمل همانندسازی DNA را انجام داده باشد.

ه) می‌تواند یک سلول جانوری در حال تقسیم باشد.

۴ ۳

سه مورد ۳

۲ دو مورد

۱ یک مورد

۲۴۷. در سلولی فرضی با $8 = 2n$ ، چند مورد صحیح است؟

الف) در مرحله متافاز ۱، ۸ تتراد در استوا سلول، روی رشته‌های دوک قرار می‌گیرند.

ب) به‌طور معمول در صورت انجام میوز ۱، سلول‌های حاصل، ۴ کروموزوم دو کروماتیدی خواهند داشت.

ج) این سلول ۴ نوع کروموزوم و از هر کروموزوم دو تا دارد.

د) در صورت انجام میتوز، هر سلول حاصل ۸ کروموزوم تک کروماتیدی خواهد داشت.

۴ ۳

سه مورد ۳

۲ دو مورد

۱ یک مورد

ب) میوز با تقسیم سیتوپلاسم - توانایی میتوز دارند.

ج) میوز با تقسیم سیتوپلاسم - هاپلولئید هستند.

د) میتوز با تقسیم سیتوپلاسم - در هر کروموزوم خود دارای یک مولکول DNA هستند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۴۹. چند مورد از موارد زیر درست نیست؟

الف) در کاربوبتیپ یک فرد مبتلا به نشانگان داون، ۴۷ عدد کروموزوم غیر جنسی مشاهده می‌گردد.

ب) با افزایش سن مادر، احتمال خطأ در آنافاز ۱ میوز بیشتر می‌شود.

ج) نشانگان داون، مثالی از پدیده پلی‌پلوئیدی می‌باشد.

د) گامتهای ایجاد کننده فرد داون، قادر جفت کروموزوم‌های همتا می‌باشند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

فصل هفتم : تولید مثل

۲۵۰. در مراحل تقسیم میوز، برای تولید اسپرم در بدنه مردی سالم، چند مورد از موارد زیر را نمی‌توان مشاهده کرد؟

الف) یاخته‌ای بدون کروموزوم X

X

ب) یاخته‌ای با یک کروموزوم X

X

ج) یاخته‌ای با دو کروموزوم X

X

چهار مورد [۴]

سه مورد [۳]

دو مورد [۲]

یک مورد [۱]

۲۵۱. در مورد امواج صوتی با فرکانس بالا یا سونوگرافی چند جمله صحیح می‌باشد؟

الف) برخلاف اشعه α برای جنبین ضرری ندارد.

ب) می‌توان به کمک آن بارداری را در ماه اول تشخیص داد.

ج) از این دستگاه فقط در مورد زنان باردار استفاده می‌شود.

د) امواج به کمک دستگاهی به درون بدن فرستاده می‌شوند و بازتاب آن به صورت تصویر ویدئویی قابل مشاهده است.

ه) می‌توان ناهنجاری‌های کروموزومی جنبین و سالم بودن حرکات قلب را بررسی کرد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۵۲. چند مورد، عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«یاخته‌های سرتولی .....»

الف) در مرحله $G1$ همانند اسپرماتوسیت ثانویه در مرحله پروفاز II دارای ۴۶ کروماتید هستند.

ب) برخلاف اسپرماتوسیت ثانویه دارای دو مجموع کروموزومی هستند.

ج) مانند یاخته‌های فولیکولی، برای هورمون گیرنده دارند.

د) برخلاف غدد پیازی میزراhi در پایین آوردن pH محیط اسیدی اسپرم‌ها نقش ندارند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

ب) در پشت مثانه قرار گرفته‌اند.

ج) ترشحات خود را وارد می‌زراه می‌کنند.

د) هر کدام کوچک‌تر از پروستات هستند و در بالای آن قرار گرفته‌اند.

ه) در ساختار بافتی خود برخلاف بیضه مجراء دارند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۵۴. چند مورد عبارت روبه‌رو را به درستی تکمیل می‌کند؟ «در مراحل تشکیل .....»

الف) گامتی که با تخمک زنبور عسل ملکه لقاح می‌یابد، ساختارهای چهار کروماتیدی پدید نمی‌آیند.

ب) گامت زنبور عسل حاصل از بکرزایی، در مرحله آنافاز، کروموزوم‌های همتا از هم جدا می‌شوند.

ج) گامت مار حاصل از بکرزایی، در مرحله آنافاز، کروموزوم‌های همتا از هم جدا نمی‌شوند.

د) گامتی که با تخمک مار لقاح می‌یابد، ساختارهای چهار کروماتیدی پدید نمی‌آیند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۵۵. چند مورد می‌تواند عبارت زیر را به درستی تکمیل نماید؟

..... «یکی از هورمون‌هایی که ..... از غده (یا اندامی) ترشح می‌شود که .....

الف) می‌تواند هماتوکریت خون را افزایش دهد - تحت تأثیر هورمون ترشح شده از هیپوفیز، از غلظت خون می‌کاهد.

ب) خروج شیر از غدد شیری را تحریک می‌کند - می‌تواند بر فعالیت دستگاه ایمنی بدن تأثیر گذار باشد.

ج) سبب آغاز انقباضات رحم در حین زایمان می‌شود - می‌تواند در ابتلای فرد به گواتر نقش داشته باشد.

د) غلظتش در هفته سوم چرخه جنسی زنان در حال کاهش است - تحت تأثیر غده تنظیم کننده دمای بدن قرار می‌گیرد.

۳ [۳]

۴ [۴]

۱ [۱]

۲ [۲]

۲۵۶. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«هر گاه در بدن یک زن بالغ و سالم، پوشش جدیدی اطراف ۲۳ جفت کروموزوم را فرآگیرد، می‌توان گفت قطعاً این یاخته .....»

الف) در مرحله تلوفاز تقسیم میتوуз قراردارد و رشته‌های دوک در حال تجزیه شدن هستند.

ب) لحظاتی قبل با کوتاه شدن رشته‌های دوک مرحله آنافاز تقسیم را طی کرده است.

ج) طی تقسیم میتوуз می‌تواند یاخته‌هایی هماندازه خود را پدید آورد.

د) برای هر کروموزوم، یک کروموزوم همتا خواهد داشت.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۵۷. چند مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«در هر جانور دارای لقاح خارجی، .....»

الف) فعالیت کلیه در آب‌های شور، منجر به دفع ادراری رقیق می‌شود.

ب) آبشش‌ها بیشترین نقش را در تبادلات گازی دارند.

ج) هیچ‌کدام از حفره‌های قلب با خون روشن در تماس نیستند.

د) پاسخ به حرکت‌های محیطی قابل مشاهده است.

۳ [۳]

۲ [۲]

۴ [۴]

۱ [۱]

ب) توسط تعدادی یاخته پیکری احاطه شده است.

ج) یاخته‌ای بسیار بزرگ‌تر از اسپرم را به وجود می‌آورد.

د) در واکنش به حداکثر میزان ترشح LH , تقسیم می‌شود.

۴

۳

۲

۱

۲۵۹. در یک پژوهش یک‌ساله در بدن یک فرد سالم، یاخته‌ای با یک کروموزوم X یافت نشده است. چند مورد از عبارات زیر در مورد این فرد قطعاً صحیح است؟

الف) هورمون LH با تأثیر بر یاخته‌های بینایینی به بروز صفاتی همچون روییدن مو در بدن فرد کمک می‌کند.

ب) یکی از هورمون‌های ترشح شده از هیپوفیز پیشین با تأثیر بر استخوان‌ها، قادر به افزایش قد فرد است.

ج) یاخته‌های حاوی بیش از دو کروموزوم X , تحت تأثیر هورمون‌های تیروئیدی میزان مصرف گلوکز خود را تنظیم می‌کنند.

د) تغذیه نامناسب و فشارهای روحی و جسمی از طول دوره باروری فرد در آینده خواهد کاست.

۴

۳

۲

۱

۲۶۰. کدام موارد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

.....در یک دختر جوان، همه هورمون‌هایی که توسط ..... ساخته می‌شوند، .....

تأثیر می‌گذارند. الف) تیروئید - بر بافت استخوانی اثر می‌گذارند.

ب) تخمدان - بر فعالیت ترشحی یکی از مراکز مغزی

ج) هیپوتالاموس - فعالیت ترشحی غده هیپوفیز را افزایش می‌دهند.

د) لوله گوارش - باعث افزایش ترشح آنزیم‌های گوارشی می‌شود.

۴ (ج) و (د)

۳ (ب) و (ج)

۲ (الف) و (د)

۱ (الف) و (ب)

۲۶۱. چند مورد جمله زیر را به طور درست تکمیل می‌کند؟

در فردی بالغ افزایش هورمون‌های قشر فوق کلیوی می‌تواند باعث افزایش .....

های خود اینمی الف) بازگشت آب میان بافتی به پلاسمای ب) مقدار سدیم خون و فشار اسمزی ادرار

ج) تحمل اینمی و بهبودی علائم بیماری د) تحریک رشد ماهیچه، استخوان، بم شدن صدا و روییدن مو در صورت

۴

۳

۲

۱

۲۶۲. چند مورد عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کنند؟ «فاغوسیت‌ها می‌توانند .....

در حفظ همایستایی مابع اطراف نورون‌ها نقش داشته باشند. الف) پیشیبانی و تمایز اسپرم‌ها را هدایت کنند.

ها ارائه دهنند. ج) با تولید پیکه‌های شیمیایی، گویچه‌های سفید خون را به موضع آسیب فرا خوانند. ب)

د) قسمت‌هایی از میکروب را در سطح خود قرار دهنند و در گره‌های لنفاوی آن را به لنفوسيت

۴

۳

۲

۱

۲۶۳. چند مورد از موارد زیر جمله روبرو را به طور صحیح تکمیل می‌کنند؟ «در همه جانداران در حالت طبیعی همه گامت‌ها .....

الف) یک مجموعه کروموزوم دارند. ب) حاصل مستقیم تقسیم میوز هستند.

ج) نصف کروموزوم‌های والد خود را دارند. د) در هر کروموزوم هسته خود یک مولکول DNA دارد.

۴

۳

۲

۱

۲۶۵. چند مورد از موارد زیر جمله را به طور صحیح تکمیل می کنند؟ «در حالت طبیعی هر اسپرماتوسیت اولیه به دنبال هر بار میوز .....»
- الف) هر صفت جهش یافته‌ای را به اسپرم‌های حاصل منتقل می کند.
  - ب) در شرایطی می تواند چهار نوع گامت ایجاد کند.
  - ج) همه سلول‌های حاصل، کروموزوم‌های جنسی یکسانی دارند.
  - د) همه سلول‌های حاصل ژن‌های مربوط به آنزیم‌های سر اسپرم را دارند.

۲۶۶. چند عبارت جمله زیر را به طور صحیح تکمیل می کند؟ «در انسان، اسپرماتوسیت اولیه ..... اسپرماتوسیت ثانویه .....»
- الف) برخلاف - توانایی تبادل قطعه بین کروماتیدهای غیر خواهri از دو کروموزوم همتا را دارد.
  - ب) همانند - از سلول‌هایی با دو مجموعه کروموزوم به وجود می آیند.
  - ج) برخلاف - در آنافاز کروموزوم‌های همتا را از هم جدا می کند.
  - د) همانند - تعداد زنجیرهای پلی‌نوکلئوتیدی *DNA* خطی، چهار برابر تعداد سانترومراها است.

۲۶۷. با توجه به مراحل تولید گامت در یک زن جوان، چند مورد عبارت زیر را به طور مناسب کامل می کند؟
- «هر سلولی که در مرحله پروفاز میوز I قرار دارد، قطعاً .....»
- ب) توسط تعدادی سلول سوماتیک احاطه شده است.
  - الف) در ابتدای یک چرخه جنسی به وجود آمده است.
  - ج) سلولی بسیار بزرگ‌تر از اسپرم را به وجود می آورد.
  - د) در واکنش به حداقل میزان ترشح *LH*, تقسیم می شود.

۲۶۸. چند مورد عبارت زیر را به طور مناسب کامل می کند؟
- «به طور معمول در یک فرد بالغ، هر اووسیتی که در دوران جنینی تقسیم خود را شروع کرده است، به طور حتم .....»
- الف) توسط یاخته‌های تغذیه‌کننده احاطه شده، که به مجموع آنها فولیکول (انبانک) گفته می شود.
  - ب) با کوتاه کردن رشته‌های دوک، کروموزوم‌های هم‌ساخت خود را از هم جدا می کند.
  - ج) با تقسیم نامساوی سیتوپلاسم خود یک یاخته بزرگ و یک یاخته کوچک‌تر به وجود می آورد.
  - د) درون هسته خود ۹۲ مولکول *DNA* خطی دارد.

۲۶۹. چند عبارت جمله مقابله می کند را به طور صحیح تکمیل می کند؟
- «در انسان هر ..... به طور حتم .....»
- الف) اووسیتی که دارای کروموزوم دوکروماتیدی است - از سلول دیپلولئید به وجود می آید.
  - ب) گویچه قطبی که فاقد کروموزوم همتا است - در مرحله فولیکولی به وجود می آید.
  - آمده است. ج) اووسیتی که درون لوله فالlop به وجود می آید - فاقد کروموزوم همتا است.
  - است. د) گویچه قطبی که درون لوله فالlop به وجود می آید - در مرحله لوتال به وجود آمده است.
  - ه) اووسیتی که توانایی تولید سلول هاپلولئید را دارد - درون تخدمان به وجود آمده است.

ب) با رسیدن کروموزوم‌ها به دو سوی یاخته، پوشش هسته دور کروموزوم‌های تک‌کروماتیدی تشکیل می‌شود.
ج) با تقسیم نامساوی هسته، یک یاخته بزرگ و یک یاخته کوچک‌تر به وجود می‌آید.
د) تعدادی یاخته‌های دیپلولئید از درون تخدمان خارج و وارد محوطه شکمی می‌شوند.

۴

۳

۲

۱

۲۷۱. چند مورد عبارت مقابل را به طور مناسب کامل می‌کند؟ «در انسان هر اووسیتی ..... هر اسپرماتوسیتی قطعاً .....»
الف) برخلاف - در دوران جنینی به وجود آمده است.
ب) همانند - درون غدد جنسی به وجود آمده است.
ج) برخلاف - DNA هسته خود را در دوران جنینی همانندسازی کرده است.
د) همانند - هر کروموزوم آن چهار رشته پلی‌نوکلئوتیدی DNA دارد.

۴

۳

۲

۱

۲۷۲. در ارتباط با بافت‌های پوششی مژک‌دار موجود در یک دختر سه ساله چند مورد از موارد زیر صحیح است؟
ب) می‌توانند باعث ورود میکروب‌ها به معده شوند.
ج) حاوی مخاط نیز هستند.

۴

۳

۲

۱

۲۷۳. با توجه به جمله داده شده در یک انسان بالغ چند عبارت نادرست است؟
«دستگاه تولیدمثلی مردان همانند زنان .....»
نقش دارند. الف) محیطی مناسب برای نگهداری و ذخیره گامت‌ها ایجاد می‌کند.
ب) درون غدد جنسی لوله‌های پیچ در پیچ در تولید یاخته‌های جنسی
ج) یاخته‌های زاینده با تقسیم میتوز، یاخته‌هایی با توانایی میوز ایجاد می‌کنند.
د) یاخته‌های هاپلولئید تک‌کروماتیدی از غدد جنسی خارج می‌شوند.

۴

۳

۲

۱

۲۷۴. چند مورد عبارت روبرو را به درستی تکمیل می‌کند؟ «غده‌ای که در تخمک‌گذاری نقش اصلی را ایفا می‌کند، .....»
دارد. الف) کم‌کاری آن باعث اختلال نمو دستگاه عصبی و عقب‌ماندگی ذهنی و جسمی جنین می‌شود.
ب) هورمون آن در تولید شیر پس از تولد نوزاد، در تنظیم دستگاه ایمنی و در تعادل آب بدن نقش در خانم باردار می‌شود. ج) هورمون آن با اثر بر سلول‌های غضروفی، تقسیم آنها را افزایش می‌دهد.
د) افزایش هورمون‌های آن، سبب حفظ جسم زرد و تداوم ترشح هورمون پروژسترون

۴

۳

۲

۱

۲۷۵. چند مورد جمله زیر را به طور نادرست تکمیل می‌کند?
«هر جانوری که ..... به طور حتم .....»
الف) در تولیدمثل جنسی شرکت می‌کند - می‌تواند در آنافارز I ، کروموزوم‌های همتا را از هم جدا کند.
ب) حاصل لقاح بین دو گامت نر و ماده است - احتمال نر و ماده شدن آن برابر است.
ج) گامت تولید می‌کند - توانایی تبادل قطعه بین کروموزوم‌های همتا را دارد.
د) حاصل تولیدمثل جنسی است - در پی تقسیم میوز گامت تولید می‌کند.

۴

۳

۲

۱

ج) در پلاتیپوس، مرحله نهایی رشد و نمو در داخل بدن مادر صورت می‌گیرد.

د) در کانگورو همانند پلاتیپوس، آندومتر رحم در تغذیه جنین نقش دارد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۷۷. چند مورد جمله زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«در انسان طبیعی، اسپرماتید .....»

الف) برخلاف اسپرم ۲۳ رشتہ پلی‌نوکلئوتیدی DNA دارد.

ب) برخلاف اسپرماتوسیت ثانویه، کروموزوم همولوگ ندارد.

ج) می‌تواند تاثرکار باشد.

د) از اسپرم کوتاه‌تر است.

ه) مقدار سیتوپلاسم کمتری از اسپرم دارد.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۷۸. چند مورد عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«سلول‌های هدف هورمون FSH در مردان .....»

الف) نقش همانند سلول‌های موجود در حبابک که جز سلول‌های دیواره حبابک نیستند، دارند.

ب) از نظر کارکرد می‌توانند نقشی همانند سلول‌هایی داشته باشند که گروهی از آن‌ها در بیماری MS تخریب می‌شوند.

ج) در دیواره لوله‌های اسپرم‌ساز قرار داشته و با ترشحات خود در تنظیم میوز ۱ اسپرماتوسیت اولیه نقش دارند.

د) از نظر عدد کروموزومی با سلول‌های اسپرماتوسیت اولیه متفاوت اما با سلول‌های اسپرماتوگونی مشابهند.

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۷۹. «. چند مورد به درستی بیان شده است؟

هر سلول هاپلوبیدی موجود در لوله‌های اسپرم‌ساز .....

الف) که حاصل سیتوکینز سلول قبلی است در تماس با یاخته‌های دیگر است.

دار و متحرک است. ب) توسط سلول‌های سرتولی، پشتیبانی و تغذیه می‌شود.

زن سازنده تاثرکار است. ج) که هسته آن فشرده و حالت کشیده دارد، تاثرک

د) واحد

۴ [۴]

۳ [۳]

۲ [۲]

۱ [۱]

۲۸۰. چند مورد از موارد زیر به ترتیب جزو ویژگی‌ها یا وظایف غدد پروستات و پیازی- میزراهی می‌باشد؟

به اندازه نخودفرنگی- کوچک‌تر- ورود ۳ مجرأ به آن- ترشح مایع روان‌کننده- ترشح مایع قلیایی- حالت اسفنجی- بالاتر- جفت نیست- خروج دو مجرأ از

آن- ترشح مایع شیری رنگ

۶,۵ [۴]

۴,۶ [۳]

۵,۶ [۲]

۴,۵ [۱]

- ج) ۲ بخش در ساختمان اسپرم دارای ماده ژنتیکی است.
 د) تمام طول تنہ همانند تمام طول دم قطر یکسانی دارد.
 ه) پس از تولید اسپرم در لوله‌های اسپرم‌ساز، اسپرم‌ها از بیضه خارج و به سمت درون لوله اپیدیدیم حرکت می‌کنند.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۲۸۲. جاهای خالی عبارت زیر را چند مورد به نادرستی کامل می‌کند؟

..... با تاثیر بر ..... باعث ..... در مردان هورمون ..... با تاثیر بر ..... باعث ..... می‌شود.

(الف) - سلول‌های بینایینی - ترشح تستوسترون

ب) FSH سلول‌های سرتولی - تسهیل تمایز اسپرم‌ها

ج) تستوسترون - سلول‌های بینایینی - تحریک رشد ماهیچه‌ها و استخوان‌ها

د) هورمون آزادکننده - هیپوفیز - ترشح ..... در نهایت تسهیل تمایز اسپرم‌ها

ه) تستوسترون - هیپوتالاموس - تنظیم ترشح هورمون‌های LH و FSH

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۲۸۳. در بدن یک دختر ۵ ساله کدام یک دیده می‌شود؟

(الف) سلول بدون کروموزوم جنسی

ب) سلول با یک کروموزوم

ج) سلول با چند کروموزوم x

د) سلول متوقف شده در پروفاز ۱ میوز

ه) سلول متوقف شده در پروفاز ۲ میوز

۱ ۴ ج - د

۲ ۳ ب - ج - د

۳ ۲ الف - ج - د

۴ ۱ الف - ج

۲۸۴. چند مورد از عبارت‌های زیر به درستی بیان نشده‌اند؟

(الف) هر فولیکول از تعدادی سلول غیرجنسی که تحت اثر هورمون محرک فولیکولی قادر به تقسیم میوز می‌باشند تشکیل می‌شود.

(ب) شروع مراحل رشد فولیکولی از دوران جنینی است و ادامه این مراحل از دوران بلوغ و تحت اثر FSH انجام می‌شود.

(ج) هر اووسیت اولیه که در دوران جنینی ایجاد می‌شود، از دوران بلوغ دختر به بعد مراحل دوره تخدمانی را طی می‌کند.

(د) در یک دختر بالغ، شروع تقسیم میوز I درون تخدمان تحت تأثیر هورمون‌های محرک جنسی امکان‌پذیر نیست.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۲۸۵. چند مورد در رابطه با چرخه تخدمانی به درستی بیان شده است؟

(الف) حدود روز چهاردهم دوره جنسی، تخمک گذاری انجام می‌شود.

(ب) در هر زن بالغ دو هفته بعد از تخمک گذاری، دوره جنسی بعدی آغاز می‌شود.

(ج) یاخته‌های جسم زرد با تأثیر هورمون FSH فعالیت ترشحی خود را افزایش می‌دهند.

(د) به طور معمول در بدن یک زن، آغاز رشد فولیکول‌ها از تشکیل اووسیت اولیه، دیرتر صورت می‌گیرد.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

وْزْشِي عصْر

www.moshki.com

ج) میوز اتوسیت اولیه به دنبال ورود سر اسپرم به داخل اووسیت، کامل شده و کروموزوم‌ها تک‌کروماتیدی می‌شوند.

د) تنظیم ترشح هورمون اکسی‌توسین همانند تنظیم ترشح LH در میانه دوره جنسی می‌باشد.

۱ مورد ۴

۲ مورد ۳

۳ مورد ۲

۴ مورد ۱

۲۸۷. چند مورد، جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

زنبور عسل ماده .....

الف) همانند زنبور عسل نر، با میوز گامت تولید می‌کند.

ب) برخلاف زنبور عسل نر در سلول‌های پیکری خود کروموزوم همتا دارد.

ج) از زنبور عسل نر ژن‌های بیشتری دارد.

د) برخلاف زنبور عسل نر، ۵۰٪ ژن‌های خود را از ملکه دریافت می‌کند.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۸۸. چند مورد، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

در حالت طبیعی، هر زنbor .....

تولید کند. الف) همولتف را از طریق منافذ دریچه‌دار، به اطراف یاخته‌های بدن می‌فرستد.

ب) نر قادر است بدون کاهش تعداد کروموزوم‌های خود، گامت‌هایی با قابلیت لقا

کند. ج) با افزایش ضربان قلب، می‌تواند سرعت انتقال اکسیژن به بافت‌های خود را بیشتر کند.

د) ماده قادر است با کاهش تعداد کروموزوم‌های خود، تخمک‌هایی با قابلیت رشد و نمو تولید

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۲۸۹. کدام گزینه درباره تقسیم میوز (کاستمان) و به دنبال آن تقسیم سیتوپلاسم، به درستی بیان شده است؟ «در جانوران ممکن است، .....

الف) حاصل این تقسیم، دو، سه یا چهار یاخته باشد.

ب) محل انجام تقسیم میوز یک و میوز دو در دو اندام مختلف باشد.

ج) تقسیم میوز یک انجام شود اما تقسیم میوز دو انجام نشود.

د) گامت حاصل از این تقسیم، توانایی تقسیم میوز داشته باشد.

ی) گامت، حاصل این تقسیم نباشد.

۴ همگی موارد

۳ الف، ب، ج، د

۲ ب، ج، د، ی

۱ الف، ج، ب، ی

۲۹۰. چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

در جاندارانی بی‌مهره که دستگاه عصبی، مسئول یک‌پارچه کردن اطلاعات دریافتی از هریک از واحدهای بینایی است و فرد ماده گاهی اوقات به تنهایی تولیدمثل می‌کند، .....

الف-آب، اوریکا‌سید و بعضی از یون‌ها، به روش فعلی به سامانه دفعی هر فرد وارد می‌شود.

ب-هر دو نوع غدد جنسی نر و ماده، در محوطه شکم هر فرد یافت می‌شود.

ج-پوشش سخت و ضخیم روی بدن، به عنوان تکیه گاه عضلات عمل می‌کند.

د-نوعی ترکیب شیمیایی مترشحه از یک فرد می‌تواند بر عملکرد و پاسخ رفتاری فرد دیگر تأثیرگذار باشد.

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۱

۱

- ج - تحت کنترل دو نوع هورمون زیر نهنج (هیپو تالاموس) تنظیم می شوند.
د - بر ترشح هورمون های جنسی زنانه و چرخه رحمی تأثیر می گذارند.

۴

۳

۲

۱

۲۹۲. چند مورد، درباره نوعی جانور بی مهره که گاهی اوقات می تواند به تنها یی تولید مثل کند و زاده هایی تک لاد (هایپلوفیدی) را به وجود آورد، صادق است؟

- الف - به کمک دستگاه عصبی خود، اطلاعات دریافت شده از هر یک از واحدهای بینایی را یکپارچه می کند.
ب - می تواند با ترشح موادی، پاسخ رفتاری مناسب در فرد یا افراد دیگر گروه خود ایجاد کند.
ج - آب، اوریک اسید و یون های ویژه ای را به طور فعال، وارد سامانه دفعی خود می نماید.
د - مویرگ ها، در همه قسمت های بدن آن، بین رگ پشتی و شکمی وجود دارند.

۴

۳

۲

۱

۲۹۳. چند مورد جمله رو به رو را به درستی کامل می نماید؟ «تأمین .....»

الف - بیشتر انرژی لازم برای رسیدن اسپرم از محل ذخیره آن به لوله اسپرم بر، توسط نوعی تنفس تامین می شود که بیشتر در تارهای ماهیچه ای کند قابل مشاهده است.

- ب - آنزیم های لازم برای تخریب لایه ژله مانند دور تخمک بر عهده وزیکولی در سرگامتی است که با سیتوکینز مساوی ایجاد می گردد.
ج - مایعی قلیایی برای خشی کردن مقادیر کم ادرار اسیدی میزراه بر عهده غدد پیازی - میزراهی است.
د - قند فروکتوز موجود در زامه ها، همواره توسط نوعی غده تامین می شود که یک جفت از آن در بدن انسان وجود دارد.

چهار مورد

سه مورد

دو مورد

یک مورد

۲۹۴. چند مورد از موارد زیر عبارت مقابل را به طور مناسب کامل می کنند؟ «در انسان، هر غده برون ریز مؤثر در ساخت مایع منی که ..... قطعاً .....»

- الف - در تغذیه اسپرم ها مؤثر است - در اطراف میزانی قرار گرفته است.

ب - مواد قلیایی ترشح می کند - مواد اسیدی دستگاه تولید مثلی فردی را خشی می کند، که در صورت داشتن بیماری هموفیلی قطعاً پسر هموفیل خواهد داشت.

- ج - ترشحات خود را به مجرای لوله مانند وارد می کند - مواد قلیایی ترشح می کند.

- د - قبل از پرستات ترشحات خود را به اسپرم ها می افزاید - در فعالیت اسپرم ها مؤثر است.

چهار مورد

سه مورد

دو مورد

یک مورد

۲۹۵. چند مورد از موارد زیر عبارت مقابل را به طور مناسب تکمیل می کنند؟ «در یک مرد سالم، اسپرم های دارای قابلیت حرکت می توانند ..... از عبور از ..... شوند.»

- الف - پس - مجرای اسپرم بر، از طریق میزانی، از بدن خارج

- ب - قبل - اپی دیدیم درون لوله هایی که دارای باخته های دولاد فاقد توانایی ایجاد تتراد هستند، دیده

- ج - قبل - میزراه، با مایعی حاوی آنزیمی که در خط اول دفاعی بدن نقش مؤثر ایفا می کند، مخلوط

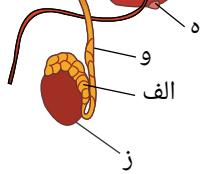
- د - پس - سطح پایینی کیسه بیضه، به مجرای زامه بر، وارد

چهار مورد

سه مورد

دو مورد

یک مورد

ب- سلول‌های دارای تاژک متحرک وارد بخش «الف» می‌شوند.

ج- ترشحات بخش «ج» به خنثی کردن محیط قلیایی مسیر عبور اسپرم‌ها کمک می‌کند.

د- اسپرم‌ها پس از ورود به بخش «د» انرژی لازم برای فعالیت خود را فراهم می‌کنند.

چهار مورد ۴

سه مورد ۳

دو مورد ۲

یک مورد ۱

۲۹۷. چند مورد از موارد زیر جمله مقابله طور نامناسب تکمیل می‌کنند؟ «با آسیب .....»

الف- غدد پیازی میزراهی ترشحات قلیایی ورودی به مجرای اسپرم بر کاهش پیدا می‌کند.

ب- به غدد پروستات خاصیت اسیدی مسیر عبور زامه به سمت تخمک کاهش نمی‌یابد.

ایجاد شود. ج- به این دیدیم امکان دارد حرکت تاژک اسپرم آغاز نشود.

د- به غده تیروئید ممکن است در فرآیند تولید مثل اختلال کوچکی

چهار مورد ۴

سه مورد ۳

دو مورد ۲

یک مورد ۱

۲۹۸. در بدن یک زن سالم و بالغ؛ چند مورد درباره هر یاخته‌ای که در روز ۱۱۴ چرخه جنسی از تخدمان خارج می‌شود، درست است؟

الف) در غدد جنسی فرد، در پی تقسیم نامساوی سیتوپلاسم به وجود آمده است.

ب) درون لوله رحمی فرد، توانایی انجام لقاح با اسپرم‌های متحرک را دارند.

ج) در پی تقسیم میوز ۱ نوعی یاخته با دو کروموزوم جنسی در یک فولیکول تولید شده است.

د) بعد از ایجاد رابطه بازخورده مثبت بین هورمونی جنسی و هورمون‌های هیپوفیزی از تخدمان آزاد می‌شوند.

چهار مورد ۴

سه مورد ۳

دو مورد ۲

یک مورد ۱

۲۹۹. چند مورد عبارت زیر را به طور نادرست تکمیل می‌نماید؟

در یک مرد بالغ و سالم، به طور طبیعی هر یاخته موجود در فرایند زایی که .....

الف) در دو قطب خود دارای چهار عدد میانک است، قطعاً توانایی تشکیل ساختار چهار کروماتیدی را دارد.

ب) دارای یک جفت کروموزوم حاوی ژن سازنده عامل Rh باشد، نوعی تقسیم کاهشی را انجام می‌دهد.

ج) از تقسیم یاخته حاصل از میوز ۱ ایجاد می‌شود، با تقسیم خود، یاخته تاژک دار فاقد توانایی حرکت را می‌سازد.

د) به دنبال کامل شدن تقسیم سیتوپلاسم حاصل می‌شود، الزاماً در ابتدا قدرت حرکت ندارد.

۱ ۴

۲ ۳

۳ ۲

۴ ۱

۳۰۰. چند مورد از موارد زیر درباره هر اووسیت موجود در فولیکول‌های تخدمان یک زن بالغ و سالم نادرست است؟

الف) طی سیتوکینز، سیتوپلاسم خود را به دو بخش نامساوی تقسیم می‌کند.

ب) در ادامه، درون یک فولیکول بالغ دیده می‌شود.

ج) دارای کروموزوم‌های جنسی در هسته خود است.

د) در مرحله‌ای از مراحل تقسیم میوز قرار دارد.

۱ مورد ۴

۲ مورد ۳

۳ مورد ۲

۴ مورد ۱

گزینه ۲ موارد الف، ج و د درست می باشد.

در عقب تالاموس ها بطن سوم قرار دارد (رد مورد b) و اجزاء ساقه مغز در سطح شکمی قابل مشاهده است (رد مورد h).

۳ گزینه ۳ موارد ب و ج درست هستند.

بررسی موارد:

الف) نادرست - کرم خاکی بی مهره است و در مهره داران طناب عصبی پشتی است.

ب) درست - کرم خاکی اسکلت درونی ندارد. پس در کرم خاکی رباط و زردپی دیده نمی شود.

ج) درست - ساده ترین دستگاه گردش خون بسته در کرم های حلقوی مانند کرم خاکی یافت می شود.

د) نادرست - دارای ۵ چفت کمان رگی در اطراف لوله گوارش می باشد.

۴ گزینه ۳ موارد ج و د نادرست اند.

بررسی موارد:

الف) درست - فضای بین پرده های منظر را مایع مغزی - نخاعی پر می کند.

ب) درست - برخی از ماهیچه های اسکلتی (مثل دیافراگم و ماهیچه دوسر بازو) به طور غیرارادی نیز تحریک می شوند.

ج) نادرست - جسم سلولی نورون حسی در گره موجود در ریشه ای پشتی اعصاب نخاعی قرار دارد.

د) نادرست - هر عصب مجموعه ای از رشته های عصبی (بستگی به نوع عصب دندربیت بلند، اکسون بلند یا هر دو) است که درون بافت پیوندی قرار گرفته اند.

۵ گزینه ۱ تنها مورد (د) درست است.

اشاره سوال به نورون رابط نخاعی است که با آزاد کردن ناقل های عصبی و باز کردن کانال های یونی در غشاء نورون حرکتی، در تغییر نفوذپذیری غشاء به یون ها نقش دارد.

بررسی موارد:

مورد (الف) نادرست - نورون رابط نخاعی دندربیت های کوتاه و منشعب و یک آکسون کوتاه دارد.

مورد (ب) نادرست - نورون های رابط بین نورون حسی و نورون حرکتی ماهیچه جلو و پشت بازو ارتباط برقرار می کنند.

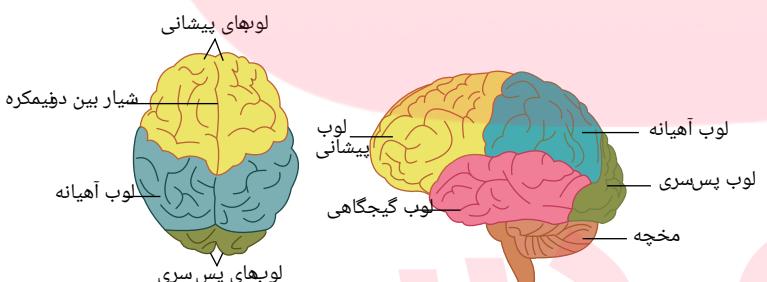
مورد (ج) نادرست - تمام اجزای نورون رابط نخاعی در انعکاس زردپی زیر زانو، داخل ماده خاکستری نخاع است. بنابراین فاقد پوشش میلین در اطراف خود می باشد.

مورد (د) درست - نورون رابط در ارتباط با ایجاد سیناپس مهار کننده (باز دارنده) با نورون پس از خود (نورون حرکتی پشت بازو)، بر روی جایگاهی یون ها اثر گذاشته و نورون پس از خود را مهار می کند.

۶ گزینه ۳

فقط مورد (ج) نادرست است.

لوب آهیانه از پشت با لوب پس سری در ارتباط است، نه مخچه.

۷ گزینه ۴ هر چهار عبارت نادرست هستند.

مورد «الف» نادرست، اطراف رشته های عصبی، یاخته های پشتیبان و اجدوه استه قرار دارد.

مورد «ب» نادرست، در اطراف عصب بافت پیوندی قرار می گیرد و میلین اطراف رشته های عصبی (نه اطراف اعصاب) است.

مورد «ج» نادرست، اعصاب خود مختار فقط رشته های حرکتی دارند.

مورد «د» نادرست، دستگاه عصبی محیطی ۸۶ عصب (۳۳ چفت عصب) دارد.

۸ گزینه ۴ هر سه عبارت نادرست هستند.

مورد «الف» نادرست: هدایت پیام عصبی در رشته های میلین دار از رشته های بدون میلین هم قطر، سریع تر است.

مورد «ب» نادرست: پایانه اکسونی در انتقال پیام عصبی نقش دارد که فاقد غلاف میلین است بنابراین بوسیله یاخته پشتیبان عایق نمی شود.

مورد «ج» نادرست: یاخته های پشتیبان انواع گوناگونی دارند. بعضی از این یاخته ها در حفظ هم ایستایی مایع اطراف یاخته های عصبی نقش داشته باشد.

۹ گزینه ۴ هر چهار مورد درست می باشند.

بررسی موارد:

مورد «الف» درست، کانال های دریچه دار سدیم و پتانسیم هیچ گاه هم زمان باز نیستند.

مورد «ب» درست، عامل تغییر اختلاف پتانسیل در دو سوی غشاء، فعالیت کانال های دریچه دار است، پس در هنگام تغییر اختلاف پتانسیل، قطعاً نوعی کانال دریچه دار باز است.

- مورد (الف) درست، در انعکاس عقب کشیدن دست و برداشتن مداد از روی زمین، ماهیچه های مخطوط نقش دارند که توسط اعصاب حرکتی پیکری منقبض می شوند.
- مورد (ب) نادرست، گیرنده های عصبی پیام را ایجاد کرده و انتقال می دهند. تالاموس موجب تقویت پایام های حسی و انتقال آن ها توسط دستگاه لیمبیک به قشر مخ می شود.
- مورد (ج) درست، مرکز عصبی کنترل کننده انعکاس تخیله ادرار و عقب کشیدن دست، نخاع است.
- مورد (د) درست، برخی از هورمون ها موجب تحريك سلول های عصبی می شود. مثلاً هورمون استروژن و پروژسترون سبب تحريك نورون های هیپوتالاموس می شوند.

۱۱ گزینه ۴ بررسی گزینه ها:

- گزینه «۱»: پمپ سدیم پتانسیم در زمان استراحت فعال است و سدیم را از سلول برخلاف شیب غلظت خارج می کند.
- گزینه «۲»: به دلیل فعالیت پمپ سدیم پتانسیم، غلظت پتانسیم همچنان در داخل سلول زیاد است.
- گزینه «۳»: غلظت سدیم داخل سلول همیشه کمتر از سدیم خارج است.
- گزینه «۴»: پمپ سدیم پتانسیم در زمان آرامش نورون فعال است. هنگام فعالیت ATP به پمپ متصل و سپس هیدرولیز می شود. پس از هیدرولیز به ADP و Pi تبدیل و در سیتوپلاسم آزاد می شود.

۱۲ گزینه ۲ بررسی موارد:

- مورد (الف) درست - کانال های دریچه دار سدیم و پتانسیم هر گز با هم باز نمی شوند، ولی ممکن است با هم بسته باشند.
- مورد (ب) نادرست - کانال دریچه دار پتانسیم سبب خروج بیشتر پتانسیم از نورون می شود.
- مورد (ج) نادرست - پس از عبور از قله کانال دریچه دار سدیمی که باز بوده بسته شده و کانال دریچه دار پتانسیمی که بسته بوده باز می شود. پس دو کانال تغییر وضعیت می دهند.
- مورد (د) درست - کانال های دریچه دار سدیمی از نقطه صفر تا $+30$ باز هستند و کانال های دریچه دار پتانسیمی نیز از نقطه $+30$ تا -70 میلی ولت باز می باشند.

۱۳ گزینه ۳ بررسی موارد:

- مورد (الف) اگر گره رانویه باشد موجب افزایش سرعت هدایت (نه انتقال) می شود.
- مورد (ب) با توجه به اینکه در دفاع نقش دارند پس جزو دستگاه اینمنی هستند و چون لنفوسيت های B و T نیستند پس جزو اینمنی غیراختصاصی اند.
- مورد (ج) با این یاخته ها در حفظ هم ایستایی نقش دارند. پمپ سدیم پتانسیم نیز در پایان پتانسیل عمل در هم ایستایی یون ها نقش دارد.
- مورد (د) جسم یاخته ای و پایانه آکسون هیچگاه توسط غلاف میلین پوشیده نمی شود.

۱۴ گزینه ۲ جمله های الف، ب و د، نادرست و جمله ج درست است.

- (الف) تراکم کانال ها (از همه نوع) و نیز پمپ سدیم و پتانسیم، در ابتدای آکسون و نیز در گره ها مشابه هم است.
- (ب) بعضی سلول های پشتیبان به دور رشته های عصبی می پیچند و غلاف میلین را می سازند. این سلول ها برای ایجاد غلاف میلین چیزی را ترشح نمی کنند. بلکه غشای خود آن ها غلاف میلینی را ایجاد می کند.
- (د) در ماهیچه های اسکلتی سرعت ارسال پیام اهمیت زیادی دارد. بنابراین نورون های حرکتی آن ها میلین دار هستند.
- (ج) صحیح است. پایانه آکسونی با هر نقطه ای از نورون دیگری می تواند سیناپس برقرار کند.

- ۱۵ گزینه ۴ وقتی نورون در حال فعالیت عصبی نیست کانال های ولتاژی سدیمی و پتانسیمی بسته هستند. در حین فعالیت نورون و پتانسیل عمل نیز این کانال ها هم زمان باز نیستند و در واقع در یک بازه زمانی کوتاه باز و در یک بازه دیگر بسته اند. کانال های ولتاژی سدیمی، یون های سدیم را وارد یاخته می کنند و کانال های ولتاژی پتانسیمی، یون های پتانسیم را از یاخته خارج می کنند.
- جمله (الف): در مرحله پایین روی منحنی تغییر اختلاف پتانسیل دو سوی غشاء در پتانسیل عمل کانال های ولتاژی سدیمی بسته اند اما یاخته در حال فعالیت عصبی است.
- جمله (ب): در حین بسته بودن کانال های ولتاژی سدیمی، پمپ سدیم - پتانسیم در حال خارج کردن یون های سدیم است.
- جمله (ج): یون های پتانسیم، همواره از راه کانال های همیشه باز و نیز در مرحله پایین روی پتانسیل عمل از طریق کانال های ولتاژی در حال خروج از یاخته هستند.
- جمله (د): در مرحله پایین روی منحنی مربوط به تغییر اختلاف پتانسیل دو سوی غشاء در ابتدا اختلاف پتانسیل از حدود $+30$ به صفر می رسد و کم می شود. در این زمان کانال های ولتاژی سدیمی بسته هستند.

- ۱۶ گزینه ۴ جمله (الف): مچه مرکز تنظیم وضعیت و تعادل بدن است و هماهنگ کردن اعمال ماهیچه ها و حرکات بدن را بر عهده دارد. اما وجود اختلال در حرکت می تواند ناشی از آسیب مغز میانی باشد که در حرکت نقش دارد.
- جمله (ب): بصل النخاع در تنظیم تنفس نقش دارد اما وجود اختلال در تنفس می تواند ناشی از آسیب اعصاب محیطی و یا پل مغزی باشد.
- جمله (ج): مرکز پردازش نهایی اطلاعات ورودی به مغز قشر مخ است که نتیجه آن حافظه و یادگیری است اما اختلال در حافظه و یادگیری می تواند ناشی از آسیب سامانه لیمبیک باشد که در حافظه و یادگیری نقش دارد.
- جمله (د): هیپوتالاموس تنظیم در خواب نقش دارد اما اختلال در خواب می تواند ناشی از آسیب سایر مناطق نظری ساقه مغز و یا اپی فیز نیز باشد.

۱۷ گزینه ۴ همه این عبارات می توانند جمله مورد نظر را به درستی کامل کنند.

- گزینه ۴ جمله (الف): پمپ سدیم - پتانسیم، یون های سدیم را خارج و یون های پتانسیم را وارد یاخته می نماید.
- جمله (ب): کانال های نشی یون های سدیم را به درون یاخته و یون های پتانسیم را به خارج یاخته می فرستند.

<p>گزینه ۲ موارد «ج و د» صحیح است. در یک عصب نخاعی دو نوع رشته عصبی یافت می‌شود. الف) دندریت حسی. ب) آکسون حرکتی که هر دو میلین‌دار هستند و هدایت جهشی دارند و میلین آن‌ها توسط برخی یاخته‌های بافت عصبی (به نام نوروگلیا) ساخته می‌شود. هر دو رشته پمپ سدیم پتانسیم دارند و به کمک این پمپ غلظت یون‌های خود را به حالت آرامش بازمی‌گردانند. الف) نادرست. دندریت‌ها برخلاف آکسون‌ها نمی‌توانند پیام عصبی را از جسم سلولی تا انتهای خود هدایت کنند. ب) نادرست. دندریت‌ها برخلاف آکسون‌ها نمی‌توانند پیام عصبی را از جسم سلولی تا انتهای خود هدایت کنند.</p>	۱۹
<p>گزینه ۱ فقط عبارت «الف» صحیح است. الف) درست. غلاف میلین توسط برخی سلول‌های یاخته بافت عصبی به نام یاخته پشتیبان ساخته می‌شود. ولی اگر بگویند توسط سلول‌های عصبی ساخته می‌شود غلط است. ب) نادرست. انتقال جهشی نیست. بلکه هدایت که جهشی است مختلف می‌شود. ج) نادرست. در مالتیل اسکلروزیس (<i>MS</i>) دستگاه عصبی محیطی (مثل اعصاب نخاعی) آسیب نمی‌بیند. بنابراین نمی‌توان گفت که هر رشته‌ای که غلاف میلین دارد در (<i>MS</i>) الزاماً آسیب می‌بیند. د) نادرست. توجه کنید که هیچ یاخته عصبی (هیچ نورونی) در هیچ جای دنیا میلین نمی‌سازد.</p>	۲۰
<p>گزینه ۲ عبارت‌های «الف و د» صحیح هستند. الف) درست. هر عصب نخاعی دارای دندریت حسی و آکسون حرکتی است که میلین‌دار هستند و هدایت جهشی دارند. ب) نادرست. آکسون نمی‌تواند پیام عصبی را به جسم سلولی هدایت کند. آکسون فقط پیام عصبی را از جسم سلولی دور می‌کند. ج) نادرست. دندریت پیام را به سوی جسم سلولی هدایت می‌کند و قدرت انتقال پیام عصبی را ندارد. د) درست. اطراف همه رشته‌های عصبی سلول‌های نوروگلیا مشاهده می‌شود و نورون‌ها توسط این یاخته‌های غیرعصبی محافظت می‌شوند.</p>	۲۱
<p>گزینه ۴ همه عبارت‌ها صحیح هستند. پمپ سدیم - پتانسیم نقش آنزیمی دارد و با هیدرولیز <i>ATP</i> مقدار تولید <i>ADP</i> را در سلول افزایش می‌دهد.</p>	۲۲
<p>گزینه ۴ همه عبارت‌ها صحیح هستند.</p>	۲۳
<p>گزینه ۱ فقط «الف» درست است. کانال همیشه باز (نشتی) و کانال دریچه‌دار دو نوع پروتئین هستند که در ورود سدیم به درون نورون نقش دارند. هر دو در جهت شب غلظت و بدون صرف انرژی فعالیت خود را انجام می‌دهند. الف) درست. هر دو نوع کانال، با انتشار تسهیل شده، بدون صرف انرژی و در جهت شب غلظت سدیم را عبور می‌دهند. ب) نادرست. توجه کنید کانال‌های نشتشی همواره باز هستند و دریچه ندارند.</p>	۲۴
<p>(ج) نادرست. کانال‌های نشتشی چه در پتانسیل آرامش، همواره باز هستند (نه اینکه باز می‌شوند). د) نادرست. در حالت آرامش کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی و سدیمی هم بسته‌اند. در حالی که کانال‌های نشتشی سدیم در همه حالت باز هستند.</p>	۲۵
<p>گزینه ۳ همه عبارت‌های «ج، د و ه» صحیح هستند. الف) نادرست. بیشتر شدن غلظت یون‌پتانسیم در داخل یاخته ناشی از فعالیت پمپ است. ب) نادرست. در پایان پتانسیل عمل، کانال‌های دریچه‌دار سدیمی بسته هستند و اگر بگویند بسته می‌شوند غلط است. ج) درست. با فعالیت بیشتر پمپ سدیم - پتانسیم، پتانسیم از آب میان‌باقتی به داخل یاخته منتقل شده که در نتیجه آن غلظت پتانسیم آب میان‌باقتی کاهش می‌یابد. د) درست. سدیم از طریق پمپ سدیم - پتانسیم (یک نوع پروتئین) با صرف انرژی و با انتقال فعال از نورون خارج می‌شود. ه) درست. پس از پایان پتانسیل عمل دو نوع پروتئین (کانال نشتشی و پمپ) در جایه‌جایی یون‌پتانسیم در غشاء نورون نقش دارند.</p>	۲۶
<p>فقط عبارت «الف» صحیح است.</p>	۲۷
<p>الف) درست. ابتدا اختلاف پتانسیل غشا از -70 میلیولت به صفر و سپس از صفر میلیولت به $+30$ میلیولت می‌رسد.</p>	۲۸
<p>ب) نادرست. سمپاتیک جز سیستم عصبی خود مختار بدن است و عصب‌دهی به ماهیچه‌های اسکلتی ندارد.</p>	۲۹
<p>ج) نادرست. در بیماری <i>MS</i> نورون‌های بخش مرکزی دستگاه عصبی (مغز و نخاع) دچار اختلال می‌شوند.</p>	۳۰
<p>د) نادرست. پمپ سدیم - پتانسیم در تمام مراحل پتانسیل استراحت و پتانسیل عمل در حال فعالیت است.</p>	۳۱
<p>گزینه ۲ عبارت‌های «ج و د» صحیح هستند. الف) نادرست. توجه کنید که کانال‌های نشتشی همیشه باز هستند و پتانسیم با فعالیت پمپ در دو سوی غشا برابر نمی‌شود بلکه غلظت آنها مشابه شرایط حالت آرامش می‌شود. ب) نادرست. توجه کنید که کانال‌های نشتشی از طریق آنها از نورون خارج می‌شود. ج) درست. پس از پایان پتانسیل عمل، فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم افزایش می‌یابد که در پی آن غلظت سدیم مایع بین‌یاخته‌ای افزایش می‌یابد. د) درست. در پایان پتانسیل عمل سدیم فقط از طریق کانال نشتشی می‌تواند وارد نورون شود. ه) نادرست. فقط پمپ سدیم - پتانسیم در ورود پتانسیم به درون نورون نقش دارد.</p>	۳۲
<p>گزینه ۴ هر چهار مورد صحیح است. الف) بصل النخاع در بالای پایین‌ترین بخش دستگاه عصبی مرکزی (نخاع) قرار دارد که دارای گیرنده‌های حساس به افزایش دی‌اکسید کربن است. ب) سامانه کناره‌ای بالای مرکز پردازش اولیه اطلاعات حسی واقع شده و در احساساتی مانند ترس، خشم و نیز حافظه نقش ایفا می‌کند. ج) مخچه پشت مرکز تنظیم ترشح بzac و اشک (پل مغزی) واقع شده و از گیرنده‌های حس وضعیت و گیرنده‌های مکانیکی مترک دار پیام دریافت می‌کند. د) تalamos زیر لیمیک (هیپوتالاموس را به قشر مخ ارتباط می‌دهد) قرار دارد و در بالای بطن سوم مغزی واقع شده است.</p>	۳۳
<p>گزینه ۴ هر چهار مورد صحیح است. الف) بخش «تalamos» است که برخلاف بخش «هیپوتالاموس» است فاقد توانایی ترشح پیک شیمیایی دوربرد است. ب) بخش «هیپوتالاموس» است که برخلاف بخش «هیپوتالاموس» است که پل مغزی است، دارای گیرنده‌های حساس به افزایش کربن دی‌اکسید است. ج) بخش «هیپوتالاموس» است که همانند بخش (۲) که هیپوتالاموس است، می‌تواند از گیرنده‌های دیواره‌رگ‌ها پیام دریافت کند.</p>	۳۴
<p>نکته: هیپوتالاموس از گیرنده‌های دمایی و بصل النخاع از گیرنده‌های حساس به کربن دی‌اکسید پیام دریافت می‌کند. د) بخش «مغز میانی» است که همانند بخش (۷) که مخچه است، در تنظیم</p>	۳۵

۳۱

گزینه ۲ عبارت‌های «الف و ب» صحیح هستند. «الف» درست. بافت پرده‌های منظر (سخت‌شامه، عنکبوتیه و نرم‌شامه) همانند بافت غلاف اعصاب از نوع پیوندی است و دارای رشتۀ‌های کلاژن و کشسان است. «ب» درست. نرم‌شامه داخلی ترین پرده منظر است و دارای مویرگ‌های پیوسته و بدون منفذ است. توضیحات تکمیلی: در حقیقت برای کنترل پیشتر مواد ورودی به مویرگ‌های مغزی سلول‌های نرم‌شامه توسط صفحه‌ای از سلول‌های صاف نفوذناپذیر در برابر سیالات پوشیده شده‌اند. «ج» نادرست. جمجمه و ستون مهره نیز از مغز و نخاع محافظت می‌کنند که نوعی بافت پیوندی هستند (استخوان). «د» نادرست. پرده داخلی منظر در نخاع در تماس با ماده سفید است.

۳۲

گزینه ۲ موارد «ب و ج» صحیح است. «الف» نادرست. در هر نیمکره لوب آهیانه با سه لوب گیجگاهی همانند آهیانه با سه لوب دیگر مخ مرز مشترک دارد. «ب» درست. در هر نیمکره لوب آهیانه با سه لوب گیجگاهی همانند آهیانه با سه لوب دیگر مخ دارای مرز مشترک بوده و همانند لوب پس سری با مخچه در تماس می‌باشد. «ج» درست. گیجگاهی برخلاف پیشانی با سه لوب دیگر مخ مرز مشترک بوده و با مخچه برخلاف آهیانه در تماس می‌باشد. «د» نادرست. در هر نیمکره لوب پس سری همانند پیشانی با دو لوب دیگر مخ مرز مشترک داشته اما همانند لوب گیجگاهی با مخچه در تماس می‌باشد.

۳۳

گزینه ۴ همه عبارت‌ها درست هستند. «الف» از طریق انقباض ماهیچه‌های بین‌دنده‌ای و دیافراگم باعث تنظیم تنفس می‌شود. «ب» از طریق گیرنده‌ای فشاری، گیرنده‌های حساس به کمبود O_2 و افزایش CO_2 و گیرنده یون H^+ در تنظیم فشار خون سرخرگی نقش دارد. «ج» به واسطه عطسه و سرفه میکروب‌ها را از بدن دفع می‌کنند. «د» با عمل بلع باعث انتقال غذا به معده، حجم معده افزایش می‌یابد و چین خودگی‌های آن کاهش می‌یابد.

۳۴

گزینه ۴ همه عبارت‌ها صحیح هستند. «الف» پردازش اولیه در تالاموس و پردازش نهایی در قشر مخ انجام می‌شود. «ب» هر دو در تنظیم تنفس نقش دارند. «ج» هر دو با اثر بر گره سینوسی- دهلیزی، زنش قلب را تنظیم می‌کنند. «د» هیوتالاموس در احساساتی همچون تشنجی و گرسنگی و لیمیک در احساساتی چون ترس، خشم و لذت نقش دارد.

۳۵

گزینه ۴ همه عبارت‌ها صحیح هستند. «الف» در پایان دم، پیام ارسالی از شش‌ها به بصل‌النخاع می‌رود و دم متوقف می‌شود و ماهیچه صاف دیواره نایزه و نایزک‌ها از کشیدگی بیش از حد در امان می‌مانند. «ب» با برش رابط پینه‌ای در زیر آن رابط سه گوش دیده می‌شود و در دو طرف این رابط‌ها بطن ۱ و ۲ قراردارد. «ج» انعکاس تنگ و گشاد شدن مردمک تحت کنترل دستگاه عصبی خود مختار است ولی انعکاس عقب کشیدن دست تحت کنترل دستگاه عصبی پیکری است. «د» بطن‌های ۱ و ۲ مغزی درون نیم‌کره‌های مخ قرار دارند که درون آنها اجسام مخطط و شبکه‌ای از مویرگ‌های خونی وجود دارد که این مویرگ‌ها مایع مغزی - نخاعی را ترشح می‌کنند.

۳۶

گزینه ۳ عبارات «الف، ب و ج» نادرست می‌باشدند. «الف» نادرست. مخچه و لوب پس سری با دو لوب دیگر ارتباط دارند. «ب» نادرست. لوب آهیانه با سه لوب و لوب پیشانی با دو لوب ارتباط دارد. «ج» نادرست. لوب گیجگاهی و آهیانه هر دو با سه لوب ارتباط دارند. «د» درست. مخچه همانند لوب پیشانی با دو لوب دیگر در ارتباط است.

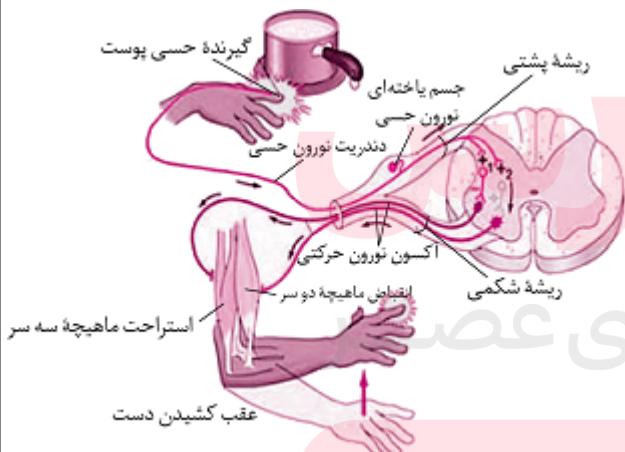
۳۷

گزینه ۴ موارد «ب و د» نادرست می‌باشدند. «الف» درست. پرده بیرونی منظر از دو لایه تشکیل شده است. لایه خارجی آن قطورتر است که لایه درونی آن وارد شیار بین دو نیمکره مخ می‌شود. «ب» نادرست. استخوان ستون مهره نوعی استخوان نامنظم می‌باشد استخوان های جمجمه و ستون مهره اولین عامل حفاظتی دستگاه عصبی مرکزی هستند. «ج» درست. همه مواد اعیادآور می‌توانند وارد مغز شوند و از سد خونی - مغزی عبور کنند. این عامل توسط پرده درونی منظر ایجاد می‌شود. «د» نادرست. مویرگ‌های ترشح‌کننده مایع مغزی - نخاعی در خارج از بطن‌های ۱ و ۲ نیز نیز دیده می‌شوند.

۳۸

عبارت‌های «الف، ب و ج» صحیح هستند.

«الف» درست. نورون رابط با نورون حرکتی ماهیچه سه سر ارتباط مستقیم دارد این نورون توسط نورون حسی تحریک می‌شود. «ب» درست. نورون حرکتی با ماهیچه سه سر ارتباط مستقیم دارد این نورون تحت تأثیر ناقل عصبی آزاد شده از نورون رابط، پتانسیل الکتریکی خود را تغییر می‌دهد. «ج» درست. نورون رابط با نورون حرکتی ماهیچه دو سر ارتباط مستقیم دارد. این نورون توسط نورون حسی میلین دار تحریک می‌شود. «د» نادرست. نورون‌های رابط تحریکی و مهاری با نورون حسی ارتباط مستقیم دارند. و نورون‌های رابط مهاری باعث غیرفعال شدن نورون حرکتی دو سر بازو می‌شود. «ه» نادرست. هم نورون حسی و هم نورون حرکتی با نورون رابط ارتباط مستقیم دارند اما جسم سلولی نورون حسی در ریشه پشتی عصب نخاعی قرار دارد.

www.my-dars.ir

۳۹ گزینه ۴

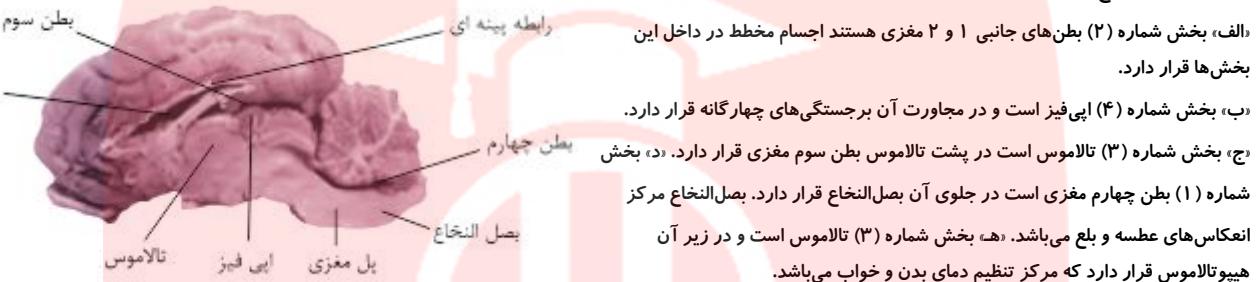
همه عبارت‌ها صحیح هستند. «الف» عصب نخاعی از نوع مختلط است و دارای دندربیت بلند نورون حسی و آکسون بلند نورون حرکتی می‌باشد. «ب» جسم سلولی نورون حسی در ریشه پشتی عصب نخاع واقع شده است. «ج» جسم سلولی نورون حرکتی و رابط در ماده خاکستری نخاع قرار دارد. «د» نورون‌های بخش خودمختار از نوع نورون‌های حرکتی هستند و از ریشه شکمی نخاع خارج می‌شود. «ه» همه دندربیت و آکسون‌های عصب نخاعی توسط غلاف میلین احاطه شده‌اند.

گزینه ۳ تمام موارد صحیح است. «الف» اعصاب پیکری انقباض ماهیچه اسکلتی و اعصاب خودمختار خونرسانی به ماهیچه اسکلتی را تنظیم می‌کنند. «ب» ابتدای مری دارای ماهیچه اسکلتی است که تحت کنترل دستگاه عصبی خودمختار است. «ج» نورون‌های دستگاه عصبی پیکری به ماهیچه اسکلتی می‌روند و فعالیت این ماهیچه‌ها را به شکل ارادی و غیرارادی تنظیم می‌کنند. «د» نورون‌های دستگاه عصبی پیکری و خودمختار چون حرکتی هستند در ریشه پشتی نخاع یافت نمی‌شوند.

گزینه ۲ عبارت‌های «ب و ج» صحیح هستند. «الف» نادرست. بخش پیکری حاوی آکسون بلند میلین دار و دندربیت کوتاه بدون میلین است. «ب» درست. بخش پیکری تنظیم ارادی و انعکاسی دارد. در انکواس خم شدن دست دستگاه عصبی پیکری نقش دارد. «ج» درست. ماهیچه‌های اسکلتی به صورت ارادی و غیرارادی در بخش پیکری حضور دارند. «د» نادرست. تنظیم خونرسانی بر عهده دستگاه عصبی خودمختار است.

گزینه ۳

همه عبارت‌ها صحیح هستند.

گزینه ۱

مورد «الف» نادرست: در هنگام ایجاد پتانسیل عمل، یون‌های سدیم هم از طریق کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و هم از طریق کانال‌های نشتشی (که همواره بازند) وارد نورون می‌شوند. مورد «ب» درست: در هنگام ایجاد پتانسیل عمل، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سوی غشای نورون از -70 میلی ولت (در حالت آرامش) به $+30$ میلی ولت می‌رسد. بنابراین به میزان 100 میلی ولت افزایش می‌یابد.

مورد «ج» نادرست: خروج یون‌های سدیم توسط پمپ سدیم - پتانسیم انجام می‌شود و فعالیت این پمپ در پایان پتانسیل عمل (و نه در هنگام ایجاد آن) افزایش می‌یابد.

مورد «د» نادرست: میزان یون‌های سدیم در خارج از نورون نسبت به داخل آن همواره بیشتر است ولی در هنگام ایجاد پتانسیل عمل، به دلیل باز شدن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی و ورود ناگهانی مقدار زیادی از یون‌های سدیم به نورون، میزان یون‌های سدیم درون نورون، نسبت به حالت آرامش بیشتر است.

گزینه ۲

مورد «الف، ج» عبارت سوال را به نادرستی کامل می‌کنند.

مورد «الف» نادرست: در پتانسیل عمل بعد از خروج یون‌های سدیم، کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی باز می‌شوند، با خروج پتانسیم از نورون به تدریج پتانسیل غشاء کم شده و به $+30$ میلی ولت می‌رسد. علاوه بر آن در شاخه بالا روی منحنی پتانسیل عمل، هنگام ورود Na^+ به داخل نورون و افزایش پتانسیل عمل از -70 میلی ولت تا صفر، داخل نورون بار منفی دارد.

مورد «ب» درست: چون همواره کانال‌های همیشه باز سدیمی، باز بوده و پمپ سدیم - پتانسیم نیز فعال می‌باشد، پس هیچ گاه همه کانال‌های سدیمی یا پتانسیمی بسته نیستند.

مورد «ج» نادرست: وقتی پتانسیل عمل از -70 میلی ولت در حال افزایش و رسیدن به $+30$ میلی ولت است، کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی بسته می‌باشند.

مورد «د» درست: از کانال‌های همیشه باز یون‌های پتانسیم، همیشه در حال خروج و از طریق پمپ سدیم - پتانسیم همیشه در حال ورود می‌باشند.

مورد «ه» درست: یون‌های سدیم نیز مانند یون‌های پتانسیم دائماً در حال ورود و خروج از نورون می‌باشند. از کانال‌های همیشه باز وارد می‌شوند و از طریق پمپ سدیم - پتانسیم خارج می‌شوند.

گزینه ۳

موراد «الف و ب و د» صحیح است.

مورد «الف» درست: در پتانسیل آرامش با فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم با صرف انرژی سدیم از سلول خارج و وارد مایع میان بافتی می‌شود.

مورد «ب» درست: خروج پتانسیم در پتانسیل آرامش از طریق کانال‌های نشتشی پتانسیمی انجام می‌گیرد.

مورد «ج» نادرست: ورود پتانسیم به داخل سیتوپلاسم از طریق پمپ سدیم - پتانسیم صورت می‌گیرد و با صرف انرژی است.

مورد «د» درست: در پتانسیل آرامش پمپ سدیم - پتانسیم فعال است.

مورد «ه» نادرست: در پتانسیل آرامش سدیم از طریق کانال‌های نشتشی به مقدار کم وارد سلول می‌شود و این عمل بدون صرف انرژی صورت می‌گیرد.

گزینه ۱ نکات مهم سوال:

انتقال دهنده عصبی از یاخته پیش سیناپسی وارد مایع میان بافتی می‌شود.

یونهای مختلف بین مایع میان بافتی و یاخته‌های پیش سیناپسی و پس سیناپسی مبادله می‌شوند.

ناقل عصبی به روش برون رانی وارد فضای سیناپسی می‌شود.

ناقل عصبی ممکن است در فضای سیناپسی تجزیه شود و یا به روش درون بری به یاخته پیش سیناپسی بازگردانده شود.

۵ - ناقل عصبی ممکن است تحریکی و یا مهاری باشد.

گزینه «الف»: بر اساس بند دو نکات صحیح است.

گزینه «ب»: بر اساس بند دو نکات صحیح است.

گزینه «ج»: بر اساس بند چهار صحیح است زیرا ممکن است ناقل عصبی به یاخته بر گردد.

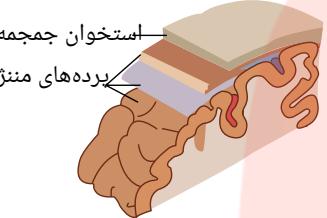
گزینه «د»: بر اساس بند هفت نادرست است.

بنابراین سوال سه گزینه صحیح دارد و گزینه ۳ صحیح است.

۴۸

گزینه ۴ تمام پرده‌های منتر که از جنس بافت پیوندی‌اند، در تمامی شیارهای سطح مغز یافت نمی‌شوند در شیار عمیق بین دو نیمکره مخ هر سه پرده منتر جای گرفته است اما بخش بیرونی پرده خارجی در این شیار عمیق قرار نگرفته است.

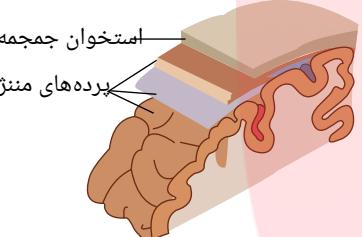
در شیارهای کم عمق مغز فقط لایه داخلی منتر وجود دارد و ضمناً در همین شیارها رگ‌های خونی عبور می‌کنند.

۴۹

گزینه ۲ مورد «الف» نادرست: این، پرده داخلی است که به قشر خاکستری مغز (فاقد میلین) چسبیده است، نه پرده خارجی.

مورد «ب» درست: لایه میانی زانده‌هایی به سمت پرده داخلی دارد که در شکل زیر، قابل مشاهده است.

مورد «ج» نادرست: چنانچه در شکل فوق مشخص است، این پرده خارجی است، دو لایه دارد و بین دو لایه آن حفره‌هایی دیده می‌شود.

مورد «د» درست: استخوان جمجمه، از نوع استخوان‌های پهن می‌باشد که در قسمت داخلی خود، بافت اسفنجی و در سطح خود، بافت متراکم دارد. پس پرده خارجی منتر که طبیعتاً در مجاورت سطح

این استخوان قرار دارد، در اصل با بافت استخوانی متراکم مجاور است. در تصویر، بافت متراکم در سطح استخوان جمجمه و بافت اسفنجی درون آن به وضوح دیده می‌شود.

۵۰ گزینه ۱ تحلیل گزینه‌ها:

مورد «الف» درست: زیرا افزایش دی‌اکسید کربن در بافت‌ها منجر به افزایش فعالیت آنزیم انیدراز کربنیک شده و در نتیجه فعالیت مرکز پایی دم در جهت افزایش مدت زمان دم دچار افزایش می‌شود.

مورد «ب» درست: زیرا پل بخشی از ساقه مغز بوده که در تنظیم ترشح اشک و بزاق نقش داشته باشد که در باکتری‌ها در خط اول سیستم دفاع غیر اختصاصی موقتاً باشد.

(در اشک و بزاق آنزیم لیزوژیم وجود داشته که منجر به از بین بردن باکتری‌ها در خط اول سیستم دفاع غیر اختصاصی می‌شود).

مورد «ج» نادرست: زیرا پل در تنظیم ترشح اشک و بزاق نقش داشته و آنزیم لیزوژیم موجود در اشک و بزاق منجر به مرگ باکتری‌ها شده اما در محیط ترشح شده اشک و بزاق درشت خواری وجود نداشته که آنزیم لیزوژیم بتواند در افزایش فاگوسیتوز آن‌ها نقش داشته باشد.

مورد «د» درست: زیرا شیپور استاش در هنگام بلع باز شده و در هنگام بلع مرکز تنفس هم‌زمان قطع می‌گردد، در نتیجه باسته شدن حنجره هوای موجود در شش‌ها مدت زمان بیشتری در کیسه‌های هوایی محبوس شده و میزان مبالغه گازهای تنفسی بین هوای داخل کیسه‌های هوایی و خون دچار افزایش می‌شود.

۵۱ گزینه ۳ مورد «الف» نادرست: مویرگ‌های دستگاه عصبی مرکزی از نوع پیوسته‌اند مویرگ‌های نایپوسته در مغز استخوان، جگر و طحال یافت می‌شوند.

مورد «ب» نادرست: الكل در چربی محلول است، بنابراین از غشا سلول‌های عصبی بخش‌های مختلف عبور و فعالیت آن‌ها را مختل می‌کند، الكل از سد مغزی عبور می‌کند. هورمون‌های تیروئیدی برای نمو دستگاه عصبی مرکزی لازم هستند و در تمام بدن گیرنده دارند. بنابراین می‌توانند از خون به دستگاه عصبی مرکزی وارد شوند.

مورد «ج» درست: پایین‌ترین بخش بصل النخاع است که زنش قلب را تنظیم می‌کند. بخشی که در زیر تالاموس قرار دارد: هیپوتالاموس است که تعداد ضربان قلب را تنظیم می‌کند، بنابراین هم بصل النخاع و هم هیپوتالاموس بر فعالیت بافت گرهی قلب مؤثرند.

مورد «د» درست: قشر مخ جایگاه پردازش نهایی اطلاعات ورودی به مغز است که نتیجه آن یادگیری، تفکر و عملکرد هوشمندانه است. هیپوکامپ که بخشی از سامانه لیمیک است در تشکیل حافظه و یادگیری نقش دارد.

۵۲ گزینه ۲ بررسی موارد:

مورد «الف» درست: مواد اعتیادآور بر سامانه کناری اثر می‌گذارند و موجب آزادشدن ناقل‌های عصبی از جمله دوپامین می‌شوند که در فرد احساس سرخوشی ایجاد می‌کند. لیمیک در احساساتی مانند ترس، خشم، لذت و نیز حافظه نقش دارد.

مورد «ه» درست: با ادامه مصرف مواد اعتیادآور، دوپامین کمتری ترشح می‌شود و فرد احساس کسالت، بی‌حوالگی و افسردگی می‌کند. و برای رهایی از این حالت مجبور است مواد اعتیادآور پیشتری مصرف کند.

تعریف اعتیاد: وابستگی شدید به مصرف یک ماده (مانند الکل و مواد مخدر مثل هروئین، مورفین و ...) انجام یک رفتار (مانند وابستگی به اینترنت یا بازی‌های رایانه‌ای) $\Leftarrow$ ترک این وابستگی ایجاد مشکلات جسمی و روانی می‌کند.

تأثیر مواد اعتیادآور بر مغز:

۱- بیشتر بر سیستم لیمیک اثر می‌گذارند $\leftarrow$ آزادشدن ناقل اثر عصبی مانند دوپامین $\leftarrow$ ایجاد لذت و سرخوشی $\leftarrow$ میل شدید به مصرف دوباره $\leftarrow$ آزادشدن دوپامین کمتر در مصرف دوباره $\leftarrow$ ایجاد حسن کسالت، بی‌حوالگی و افسردگی $\leftarrow$ مصرف مواد اعتیادآور بیشتر برای رهایی از این وضعیت

تأثیر بر بخش‌هایی از قشر مخ (به ویژه در جوانان و نوجوانان شدیدتر است).

ایجاد تغییرات برگشت پذیر در مغز ممکن است صورت گیرد.

نکات مربوط به اعتیاد به الکل:

حتی مصرف کمترین مقدار الکل بدن را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

سرعت جذب زیاد الکل در دستگاه گوارش

به علت محلول بودن در چربی از غشای سلول‌های عصبی در مغز عبور و فعالیت‌های آن‌ها را مختل می‌کند.

تأثیر بر فعالیت انواع مختلف ناقل‌های عصبی تحریک‌کننده و بازدارنده مانند دوپامین

کاهش دهنده فعالیت‌های بدنی

آرام‌سازی ماهیچه‌ها - ناهمانگی در حرکات بدن - اختلال در گفتار و حافظه - گیجی و کاهش هوشیاری - کاهش درد و اضطراب از عوارض مصرف الکل می‌باشند.

۷- کاهش فعالیت مغز $\leftarrow$ افزایش مدت زمان واکنش فرد به حرکت‌های محیطی

۸- ایجاد مشکلات کبدی، سکته قلبی و انواع سرطان در مصرف درازمدت الکل

۵۳ گزینه ۲ مطابق شکل زیر:

کروه‌آموزشی عصر مای درس

مورد «الف» درست: چون صدروز بعد از ترک مصرف کوکائین، وسعت نواحی زرد افزایش یافته اما به حالت طبیعی برگشتته است.

مورد «ب» درست: چون بخش پیشین مغز، بعد از صد روز ترک کوکائین، بهبود کمتری نشان می‌دهد.

مورد «ج» نادرست: چون تفاوت نواحی زرد و قرمز (که مربوط به مصرف گلوکزاند)، در مغز طبیعی با مغز فردی که صدروز از آخرین مصرف کوکائین آن می‌گزرد زیاد است.

مورد «د» نادرست: چون چه در مغز فردی و چه در مغز فردی که صد روز از آخرین مصرف کوکائین توسط وی گذشته است، میزان مصرف گلوکز در همه نواحی یکسان نیست.

۵۴ گزینه ۴ این سوال به شناخت از ساختمان و عملکرد سیستم عصبی مرکزی مربوط می‌باشد.

مورد «الف» درست: بخش‌های حسی، حرکتی و ارتباطی قشر مخ را تشکیل می‌دهند که جایگاه پردازش اطلاعات ورودی مغز و در نتیجه یادگیری، تفکر و عملکرد هوشمندانه باشد.

مورد «ب» درست: مرکز واقع در بالاتر از پل مغزی؛ همان مغز میانی می‌باشد که شامل بر جستگی‌های چهارگانه بوده و این بخش در فعالیت‌هایی نظیر شنوایی، بینایی (حس با بیشترین اطلاعات

دربافتی از محیط پربرامون) نقش دارد.

مورد «ج» درست: مرکز انکاس‌های تنفسی در بصل النخاع واقع است که در مقایسه با مرکز تنظیم براق (پل مغزی)، در موقعیت پایین‌تری در یک فرد ایستاده قرار دارد.

گزینه ۲ مورد «الف» نادرست: سلول‌های ماهیچه قلبی با صفحات بینایی با یکدیگر ارتباط دارند. بخش خودمختار دستگاه عصبی محیطی، کار ماهیچه‌های صاف، ماهیچه قلبی و غده‌ها را به صورت ناآگاهانه تنظیم می‌کند.

مورد «ب» درست: تمام پیام‌های حرکتی ارسالی توسط دستگاه عصبی پیکری، ارادی نیست. مثلاً فعالیت ماهیچه‌های اسکلتی به شکل انعکاسی (غیررادی) تنظیم می‌شود.

مورد «ج» نادرست: بخش مرکزی غده فوق کلیه، با ترشح هورمون‌های اپی نفرین و نوراپی نفرین مثلاً در افزایش ضربان قلب همانند بخش هم حس (سمپاتیک) دستگاه عصبی خودمختار نقش داردند.

مورد «د» درست: در اثر فعالیت اعصاب حس پاراسمپاتیک، میزان برون ده قلب، به علت کاهش تعداد ضربان قلب در دقیقه، کاهش می‌یابد. برون ده قلب حاصل ضرب تعداد ضربان قلب در دقیقه در حجم ضربه‌ای می‌باشد.

مورد «ه» درست: در انسان بنداره داخلی میزراه که عملکردی غیررادی دارد تحت کنترل بخش خودمختار دستگاه عصبی محیطی می‌باشد.

گزینه ۳ عبارت‌های الف و د صحیح می‌باشند.

بررسی عبارات:

مورد «الف»: تalamوس در بالای مغز میانی قرار دارد و در انعکاس عقب کشیدن دست که یک انعکاس نخاعی است نقشی ندارد.

مورد «ب»: نخاع بخشی از سیستم عصبی مرکزی است که در زیر بصل النخاع قرار دارد و در پردازش اغلب اطلاعات حسی از جمله اطلاعات بینایی، شنوایی، چشایی و . . . نقش دارد.

مورد «ج»: مخچه در پشت بطن چهارم قرار دارد که در پردازش اطلاعات حرکتی، تعادل و تصحیح حرکاتی که دستور آن از قشر مخ می‌آید نقش دارد.

مورد «د»: لیمیک با پیاز بوبایی در ارتباط است و با تalamوس، هیپوتماموس و قشر مخ در ارتباط می‌باشد.

نانوکات ساقه مغز:

- ساقه مغز بخش پایینی مغز می‌باشد.

- در پشت پل مغزی بطن چهارم مغزی قرار دارد. بطن چهارم بین پل مغزی و مخچه واقع است.

- در پشت مغز میانی چهار بر جستگی وجود دارد. دو بر جستگی فوقانی مربوط به انعکاس‌های بینایی و دو بر جستگی پایینی مربوط به انعکاس‌های شنوایی است.

- مراکز تنفسی در بصل النخاع واقع‌اند که با هیپوتماموس همکاری می‌کنند. البته دو مرکز آپنوتیک و پنوموتاکسیک که در پل مغزی قرار دارند روی این مراکز اثر تنظیمی و مهاری دارند.

- در ساقه مغز تشکیلات مشبك، وجود دارند که با ارسال پیام‌هایی در هشیاری و آرامش نقش دارند.

- ساقه مغز بین نقاط مختلفی مانند نخاع، مخچه، مخ و تalamوس، هیپوتماموس ارتباط برقرار می‌کند.

- مسیرهای حسی (بالارو) و مسیرهای حرکتی (پایین رو) از ساقه مغز عبور می‌کنند.

- مرکز بسیاری از انعکاس‌ها در ساقه مغز می‌باشد. بصل النخاع در اعمالی چون بلع، عطسه، سرفه و استفراغ نقش دارد.

- ساقه مغز از خارج سفید دیده می‌شود، بخش‌های خاکستری در بخش میانی ساقه مغز قرار داردند.

- مراکز تنظیمی، خاکستری می‌باشند.

گزینه ۲ ماهیچه‌های صاف لوله گوارش با دخالت شبکه عصبی روده‌ای و در بعضی انعکاسات انقباض ماهیچه اسکلتی توسط نخاع و بدون دخالت مغز ممکن است.

گزینه ۴ در اسفنج‌ها، کرم‌های پهن و حشرات و مرجانیان و پلاتاریا گردش اختصاصی، در تنفس نقش ندارد و گزینه‌ها همگی فقط در مورد حشرات درست است.

گزینه ۲

فقط مورد الف نادرست است.

با توجه به نمودار مقابل در A و C اختلاف

پتانسیل کاهش و در D، B افزایش می‌یابد.

مورد الف برای بخش D صدق نمی‌کند.

ب: پس سدیم پتانسیم همواره فعال است.

ج: در ولتاژ -۵۰ - کانال‌های دریچه‌دار بسته‌اند.

د: در ولتاژ صفر کانال‌های دریچه‌دار بازند. (بته در زمان‌های متفاوت)

گزینه ۱ تنها مورد ج صحیح است.

پاسخ به محرك شیمیایی داخلی و خارجی در جانوران و گیاهان دیده می‌شود.

بنابراین موارد (الف)، (ب) و (د)، در ارتباط با گیاهان رد می‌شوند؛ همچنین با در نظر گرفتن هورمون‌ها به عنوان پیک‌های شیمیایی جانوران نیز این موارد نادرست هستند.

گزینه ج یک گزینه همیشه صحیح است؛ زیرا برای ایجاد پاسخ در جاندار مولکول‌های شیمیایی باید به گیرنده‌های اختصاصی خود متصل گرددند.

گزینه ۱ صورت سؤال می‌تواند در ارتباط با یاخته‌های نورون رابط صدق کند.

بررسی همه موارد:

موردن (الف) پتانسیل عمل در یاخته عصبی ممکن است به دنبال اتصال ناقل عصبی به گیرنده‌های خود در یاخته پس‌سیناپسی ایجاد شود، ولی از نقطه‌ای که ایجاد شد تا انتهای طول نورون پتانسیل

عمل هر نقطه وابسته به نقطه قبل است. این مورد در ارتباط با نخستین نقطه‌ای که پتانسیل عمل ایجاد می‌شود صادق نیست. (رد گزینه)

موارد الف و ب نادرست اند.

تحلیل موارد: با توجه به شکل روبه رو

(الف) شامل نورون حرکتی منتهی به ماهیچه دوسر از نوع تحریکی است اما سیناپس نورون حرکتی با ماهیچه سه سر از

ب) سیناپس نورون حرکتی با ماهیچه دوسر از نوع تحریکی است اما سیناپس نورون حرکتی با ماهیچه سه سر از

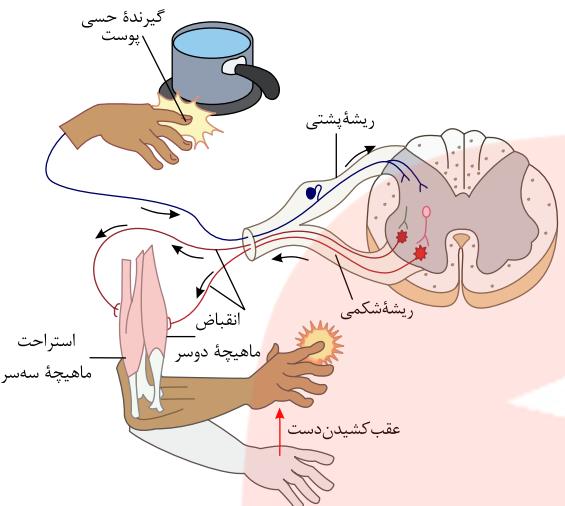
نوع تحریکی نمی باشد. (نادرست)

پ) در اماس، غلاف میلین نورون های واقع در سیستم عصبی مرکزی آسیب می بینند.

دقت کید بخش ابتدایی آسه نورون های حرکتی در ماده سفید (بخش میلین دار) نخاع

(یک مرکز عصبی) قرار دارد (درست)

پ) آسه های نورون های مذکور از ریشه شکمی عصب نخاعی عبور می کنند. (درست)

۶۵ گزینه ۱ فقط مورد «ب» عبارت را به درستی تکمیل می کند.

تحلیل موارد:

(الف) نورون های رابط درون ماده خاکستری نخاع بدون میلین بوده پس قادر هدایت جهشی هستند. (عبارت را به نادرستی تکمیل می کند.)

(ب) در مورد نورون های رابط و حسی میلین دار موجود در مراکز عصبی، صدق نمی کند. (بس عبارت را به درستی تکمیل می کند.)

(پ) منظور نورون های حسی و رابط است، ولی هر نورونی چه در حالت آرامش و چه در تحریک باشد، ورود یون سدیم و خروج یون پتاسیم را با انتشار تسهیل شده از راه کانال های نشتشی (یا

دریچه دار صرفاً در حالت تحریکی) انجام می دهد. (عبارت را به نادرستی تکمیل می کند.)

(ت) منظور نورون های حرکتی و رابط است در هر حالت، چه همایه از نوع مهاری و چه تحریکی باشد، پتانسیل الکتریکی یاخته پس همایه ای را تغییر می دهد. (عبارت را به نادرستی تکمیل می کند.)

۶۶ گزینه ۲

موارد الف و ب درست هستند.

تحلیل موارد:

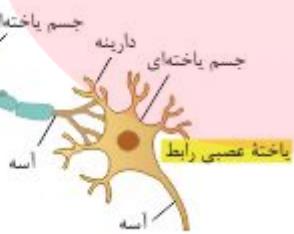
(الف) هیپوپalamوس هم یک مرکز عصبی و هم یک غده است و می تواند از یک نورون حسی پیام دریافت کند.

(درست)

(ب) نورون های رابط هم می توانند میلین دار باشند. (درست)

(پ) یک نورون حرکتی نخاع، یک آسه دارد نه آسه ها! (نادرست)

(ت) با توجه به شکل روبه رو، هر دو می توانند دارینه منشعب داشته باشند. (نادرست)

۶۷ گزینه ۲ فقط مورد الف درست است.

در دستگاه عصبی محیطی (مانند مرکزی) هم نورون ها و هم یاخته های پشتیبان یافت می شوند.

بررسی موارد:

مورد (الف) همه یاخته های مذکور در غشای خود کانال های پروتئینی دارند.

مورد (ب) مصرف انرژی رسیتنی و بیزگی هر یاخته زنده است، ولی دفاع از نورون ها وظیفه برخی از یاخته های پشتیبان است.

مورد (پ) نوار مغزی جریان الکتریکی ثبت شده نورون ها (و نه یاخته های پشتیبان) است.

مورد (ت) تنها نورون ها می توانند پیام عصبی را تولید، هدایت و منتقل کنند. یاخته های پشتیبان این توانایی را ندارند.

۶۸ گزینه ۱ تنها مورد "ج" صحیح می باشد

تعریف مغزی - نخاعی در بطن های ۱ و ۲ که در دو طرف رابط سه گوش قرار دارند رخ می دهد.

بررسی سایر عبارات :

(الف) این عبارت در حالت کلی درست است ولی توجه شود که نخاع در ساختار مغز گوسفنده قرار ندارد.

(ب) این عمل باید از سمت پشتی مغز صورت پذیرد.

(د) در لبه پایینی این بطن غده اپی فیز قرار دارد.

www.my-dars.ir

مورد (الف)، ب) و (د) با توجه به این که صورت سوال می‌تواند در ارتباط با زمان استراحت، مرحله بالارو نمودار پتانسیل عمل و مرحله پایین‌رو دلالت داشته باشد، این سه مورد می‌توانند درست باشند.

مورد (ج) به قید ممکن است حتماً توجه کنید! در این بازه (که هر لحظه‌ای می‌توانه باشد) به طور حتم پمپ سدیم پتانسیم در حال فعالیت است. بنابراین این گزینه نادرست است.

۷۰ گزینه ۲ بررسی موارد:

(الف) درست - پمپ سدیم - پتانسیم همیشه فعال بوده و یون‌های سدیم و پتانسیم را بین دو سوی غشای نورون جابه‌جا می‌کند.

(ب) نادرست - کانال‌های فاقد دریچه و یا نشستی در تمامی مراحل پتانسیل عمل فعال بوده و یون‌های سدیم و پتانسیم را جابه‌جا می‌کنند.

(ج) نادرست - فسفولیپیدها فراوان ترین مولکول‌های غشا و مولکول‌های آبگریز بوده که انتقال یون‌ها از طریق آنها صورت نمی‌گیرد.

(د) درست - در بخش بالاروی منحنی پتانسیل عمل، کانال‌های دریچه‌دار سدیمی باز و کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی بسته‌اند.

۷۱ گزینه ۲ (الف) و (ب) صحیح هستند:

در عنیبه، به دلیل وجود ماهیچه‌ها، تولید و ذخیره‌ی انرژی (ATP) وجود دارد و چون مردمک را تنگ و گشاد می‌کنند، به طور غیرمستقیم در تحریک گیرنده‌ها نقش دارند.

بررسی سایر موارد:

مورد (ج) نادرست - ماهیچه‌های عنیبه در تغییر قطر عدسی و در نتیجه در تطابق نقشی ندارند.

مورد (د) نادرست - عنیبه در جلوی عدسی قرار دارد نه در پشت عدسی و بخشی از لایه میانی است نه مشیمیه.

۷۲ گزینه ۲ فقط موارد (ب) و (د) درست هستند. منظور از لایه میانی چشم انسان، مشیمیه، ماهیچه مژگانی و عنیبه است:

بررسی موارد:

مورد (الف) مربوط به صلبیه (لایه خارجی کره چشم) است که در جلوی چشم قرنیه را می‌سازد.

مورد (ب) عنیبه، بخشی از لایه میانی در جلوی عدسی است که با ماهیچه‌های صاف خود به تغییرات مقدار نور محیط پاسخ می‌دهد. در نور کم باعث گشاد شدن مردمک و در نور زیاد باعث تنگ شدن آن می‌شود.

مورد (ج) مابع شفاف جلوی عدسی همان زالایه است که نقشی در تغذیه مشیمیه ندارد. مشیمیه توسط رگ‌های خونی خودش تغذیه می‌شود. (زالایه به تغذیه قرنیه و عدسی کمک می‌کند).

مورد (د) مشیمیه در پشت عدسی در تماس با شبکیه قرار دارد که شبکیه شامل گیرنده‌های نوری و نورون‌ها است.

۷۳ گزینه ۱ موارد (ب)، (ج)، (د) و (و) گیرنده‌های شیمیایی و (الف)، (ه) گیرنده‌های مکانیکی‌اند:

۷۴ گزینه ۴ فقط مورد (ج) جمله را به درستی کامل می‌کند. محیط‌های شفاف چشم به ترتیب قرنیه، زالایه، عدسی و زجاجیه می‌باشد که هیچ یک لایه عضلانی ندارند.

بررسی سایر موارد:

رد (الف) زالایه در تماس با قرنیه (لایه خارجی) و عنیبه (لایه میانی) می‌باشد.

رد (ب) عدسی در تعیین محل تشکیل تصویر نقش دارد.

رد (د) زالایه با دفع مواد زائد چشم در هم‌ایستایی نقش دارد.

رد (ه) عدسی و قرنیه دارای سلول زنده می‌باشد.

رد (و) اگر قرنیه یا عدسی کروی و صاف نباشد، آستیگماتیسم ایجاد می‌شود.

۷۵ گزینه ۲ به جز موارد (الف) و (ب) بقیه جملات صحیح می‌باشد:

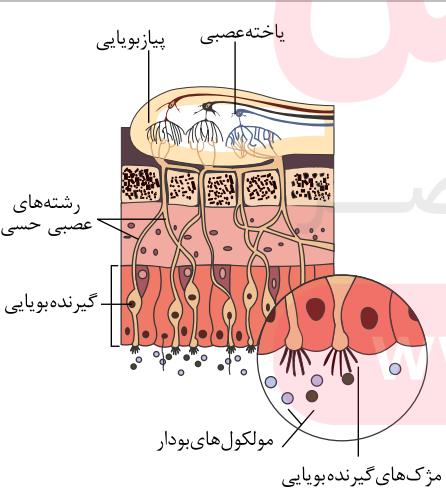
استخوان سندانی دارای دو سطح مفصلی است نه رکابی. ماهیچه‌های گشاد کننده عنیبه را اعصاب سمباتیک عصب‌دهی می‌کنند. لوب آهیانه نیز همانند لوب گیجگاهی در هر نیمکره با بقیه لوب‌های آن نیمکره مرز مشترک دارد.

۷۶ گزینه ۲ بررسی تک تک موارد:

(الف) با توجه به شکل رو به رو و جسم یاخته‌ای نورون‌های حسی مربوط به بویایی در سقف بینی قرار دارد.

(ب) محل سیناپس بین نورون‌های حس بویایی و نورون بعدی در پیاز بویایی است.

(ج) پیاز (لوب) بویایی در مغز قرار دارد. اکسون های یاخته‌های عصبی در سقف حفره، پیام‌های بویایی را به لوب‌های بویایی مغز می‌برند.

www.my-dars.ir

جمله‌ج: گیرنده‌های درد به اسیب‌های بافتی پاسخ می‌دهند. این گیرنده‌ها در پوست و بخش‌های کوتاکون بدن مثل دیواره سرخ‌گها قرار دارند. گیرنده‌های تماس، گیرنده‌هایی مکانیکی هستند که با تماس، فشار یا ارتعاش تحریک می‌شوند. تعداد گیرنده‌های تماس در پوست بخش‌های گوناگون متفاوت است و بخش‌هایی که تعداد گیرنده‌های بیشتری دارند، مانند نوک انگشتان و لب‌ها حساس‌ترند.

۸۰ گزینه ۲ موارد «الف» و «ب» به درستی بیان شده‌اند.

خارجی‌ترین لایه کره چشم از صلیبیه و قرنیه تشکیل شده است.

جمله‌الف: صلیبیه بافت پیوندی احاطه کننده عصب بینایی است. به شکل ساختار کره چشم توجه کنید.

جمله‌ب: صلیبیه پرده‌ای سفید رنگ و محکم است که نور از آن عبور نمی‌کند.

جمله‌ج: قرنیه پرده شفاف جلوی چشم است. پرتوهای نور از قرنیه می‌گذرند و به علت احتنای آن (نه به علت شفاقت) همگرا می‌شوند.

جمله‌د: گیرنده‌های نوری در داخلی‌ترین لایه چشم، یعنی شبکیه قرار دارند.

۸۱ گزینه ۲ موارد «الف» و «د» عبارت را به درستی تکمیل نمی‌کنند.

گزینه‌«ا»: دقت کنید که پیرچشمی ناشی از کاهش انعطاف‌پذیری عدسی است. در نظر بگیرید که عدسی شخصی به دلیل افزایش سن قادر به افزایش قطر نباشد. در چنین شخصی تصویر اشیاء نزدیک به خوبی دیده نمی‌شود.

گزینه‌«ب»: در افراد نزدیکی‌بین، تصویر اشیاء دور در جلوی شبکیه تشکیل می‌شود. برای تشکیل تصویر اجسام دور روی شبکیه باید از عدسی استفاده شود که واگرایی را بیشتر کند.

گزینه‌«c»: در افراد دوربین، تصویر اجسام نزدیک در پشت شبکیه تشکیل می‌شود. می‌دانید که برای تشکیل تصویر اجسام نزدیک روی شبکیه باید همگرایی نور افزایش باید که باستی از عدسی‌های همگرا استفاده شود.

گزینه‌«d»: دقت کنید که علت آستیگماتیسم می‌تواند کاملاً کروی و صاف نبودن عدسی یا قرنیه باشد. (نه فقط قرنیه!)

۸۲ گزینه ۲ موارد «الف» و «ج» به درستی بیان شده‌اند.

جمله‌الف: یاخته‌های مژک‌دار مجاری نیم‌دایره‌ای در اثر تغییر موقعیت سر تحریک می‌شوند. لاله گوش بخشی از گوش بیرونی است که جمع‌آوری صدای را بر عهده دارد.

جمله‌ب: مجرای شناوی بخشی از گوش بیرونی است. انتهای این مجرای توسط استخوان گیجگاهی محافظت می‌شود. موهای کرک مانند و مواد ترشح شده از غده‌های درون مجرای نیز نقش محافظتی دارند.

جمله‌ج: یاخته‌های مژک‌دار حلقه‌زن گوش در اثر ارتعاش مایع درون آن تحریک می‌شوند. این مایع در اثر لرزش در بیچه بیضی به لرزش درمی‌آید. در گوش میانی سه استخوان چکشی، سندانی و رکابی ارتعاش پرده صماخ را به این پرده منتقل می‌کنند.

جمله‌د: بخش دهلیزی گوش درونی پیام عصبی مربوط به تعادل را ایجاد می‌کند که به مرکز تنظیم وضعیت بدن یعنی مخچه فرستاده می‌شود.

۸۳ گزینه ۴ خط فکری: انتقال‌دهنده‌های عصبی پیک‌های شیمیایی هستند که باعث تغییر پتانسیل الکتریکی یک یاخته می‌شود.

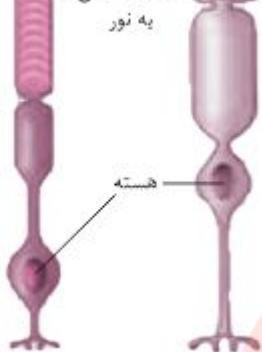
همه عبارت‌ها نادرست هستند. «الف» انتقال‌دهنده‌های عصبی وارد یاخته پس‌سیناپسی نمی‌شوند. «ب» ممکن است انتقال‌دهنده از نوع مهاری باشد و باعث باز شدن کانال‌های در بیچه دارسدیمی نشود. «ج» گیرنده‌های چشایی زبان بافت پوششی هستند و پیک شیمیایی آزاد می‌کنند. این گیرنده‌ها آکسون ندارند. «د» ناقل عصبی می‌تواند به سلول پیش‌سیناپسی برگرد. (از فضای سیناپسی به سلول پیش‌سیناپسی باز جذب شود).

۸۴ گزینه ۳ موارد «الف»، «ب»، «د» درست‌اند. «الف» درست. توجه کنید که در طی سازش، یا گیرنده‌ها پیام کمتر تحریک می‌شوند (کمتر تحریک می‌شوند) یا اصلًا تحریک نمی‌شوند که در حالت کمتر تحریک شدن‌شان، محرك ثابت در حال تحریک (هر چند کم) گیرنده حسی می‌باشد ولی سازش رخ داده است. «ب» درست. محرك‌های آسیب‌زا، سبب تحریک گیرنده‌های درد می‌شوند. این گیرنده‌ها سازش‌پذیر نیستند. «ج» نادرست. محرك در صورت غیرآسیب‌رسان بودن، اگر ثابت و بلند مدت برگرد و وزه‌اش اثر کند، سبب سازش گیرنده می‌شود. مثل عطری که به خود می‌زیم؛ در ابتدا بوی آن را درک می‌کنیم ولی پس از مدتی متوجه بوی آن نخواهیم شد. «د» درست. سازش گیرنده‌ای می‌تواند سبب کمتر تحریک شدن یا تحریک نشدن گیرنده حسی شود.

۸۵ گزینه ۲ در اثر محرك فقط در دستگاه عصبی مرکزی (مغز و نخاع) رخ داده و به هیچ عنوان در گیرنده اتفاق نمی‌افتد. ولی پدیده تحریک شدن گیرنده در اثر محرك، توسط خود گیرنده در نقاط مختلف بدن رخ می‌دهد. گزینه‌«د» درون مغز نیز گیرنده‌های حسی وجود دارند، مثل گیرنده‌هایی اکسید کرین واقع در بصل‌النخاع. پدیده سازش نیز به غیر از گیرنده‌های درد، می‌تواند در مناطق مختلف بدن رخ دهد. گزینه‌«۳» نوع محرك و نوع گیرنده، عامل اصلی دریافت اثر محرك توسط گیرنده است. برای مثال، قطعاً گیرنده مکانیکی توسط محرك نوری تحریک نمی‌شود! در پدیده سازش نیز نوع محرك بسیار مهم است زیرا در صورت آسیب‌رسان بودن محرك، سازش درد در مقابل آن رخ نمی‌دهد.

۸۶ گزینه ۴ همه عبارت‌ها صحیح هستند. «الف» در گیرنده‌های مکانیکی، یک تغییر مکانیکی مجرب به تغییر فعالیت الکتریکی می‌گردد. «ب» در گیرنده‌های مکانیکی فشار خون و دما سبب ارسال پیام به هیپوتالاموس می‌شود که در ارتباط مستقیم با سامانه لیمبیک است. «ج» گیرنده‌های حسی در پوست (بافت پوششی)، درون پوششی از بافت پیوندی، درون ماهیچه و همچنین در ارتباط مستقیم با سلول‌های اسکلتی، زردپی‌ها و کپسول پوشاننده مفصلی گیرنده‌های حسی وضعیت مشاهده می‌شود این بخش‌ها به کنار یکدیگر مانند استخوان‌ها در مفاصل کمک می‌کند.

«ب»، زلایله، زجاجیه و عدسی جزء بخش های شفاف چشم هستند که با شکست نور و همگرایی آن، در تمرکز نور روی شبکیه نقش دارند.
«ج»، در صورت تحریک بیش از حد گیرنده های مخروطی چون نور زیاد است مردمک تنگ می شود.
«د»، زلایله در تماس با عنیبه است اما در تعذیه آن نقش ندارد.

۸۸ گزینه ۴ همه موارد نادرست است. «الف» لوب پس سری موجود در هر نیمکرهٔ مخ از هر دو چشم پیام عصبی دریافت می کند. «ب» کیاسماهای بینایی در سطح زیری مغز و در بخش بیرونی قابل مشاهده است و برای مشاهده آن نیازی به برش مغز وجود ندارد. «ج» پیام های بینایی پس از خروج از چشم ابتدا به کیاسما رفتہ های عصبی خارج شده از کیاسما برای پردازش اولیه به تالاموس ها می روند. «د» تالاموس موجود در هر نیمکرهٔ مخ، از آکسون های اعصاب بینایی هر دو چشم پیام دریافت می کند.

۸۹ گزینه ۴ هیچ کدام از عبارات را نمی توان گفت؛ پس همگی عبارت را به درستی تکمیل می کند. «الف»، ارتعاش پرده صماخ زودتر از ارتعاش استخوان ها رخ می دهد. «ب»، طبق شکل کتاب هر چه به انتهای مجرای حلزمون گوش نزدیک شویم قطر مقلع آن بیشتر می شود. در حقیقت مجرای حلزمون از سمت مرکز به خارج پیچ خورده است و به مرور قطورتر می شود. «ج»، استخوان چکشی بزرگ ترین استخوان گوش میانی است.
«د» دریچه بیضی باعث لرزش مایع درون حلزمون می شود.

۹۰ گزینه ۳ عبارت های «الف، ج و د» صحیح است. «الف» درست. گیرنده های بیوایی موجود در بینی و گیرنده های چشایی زبان در درک مزه غذا نقش دارند که هر دو شبیه ایاند گیرنده های بیوایی خارج از جوانه های چشایی هستند. «ب» نادرست. در سایر نقاط دهان (غیر از زبان) نیز گیرنده های شبیه ای وجود دارند. «ج» درست. رشتہ های عصبی با سلول های نگهبان ارتباط عصبی ندارد. «د» درست. آمینواسید گلواتمات مزه اومامی را تحریک می کند و همانطور که می دانیم آمینواسیدها از سد خونی - مغزی عبور می کنند.

۹۱ گزینه ۱ فقط عبارت «ب» صحیح است. «الف» نادرست. سلول های نگهبان توانایی تولید پیام و تحریک رشتہ های عصبی را ندارند. «ب» درست. سلول های گیرنده توانایی تغییر در پتانسیل غشای خود را دارند و حداقل با دو یاخته نگهبان در تماس هستند. «ج» نادرست. جوانه چشایی علاوه بر برجستگی های زبان در حفره دهان هم قرار دارد. «د» نادرست. گیرنده های بیوایی نیز در درک مزه غذا نقش دارند و نوعی نورون تمایز یافته هستند.

۹۲ گزینه ۱ فقط عبارت «ج» صحیح است. «الف» نادرست. در رشتہ های میلین دار هدایت (نه انتقال) پیام عصبی به صورت جهشی است. «ب» نادرست. پردازش اطلاعات فقط در دستگاه عصبی مرکزی است. «ج» درست. فعالیت پاراسپیناتیک سبب ترشح بzac می گردد و با حل شدن ذره های غذایی با بzac سبب بیبود احساس طعم غذا می گردد. «د» نادرست. در سلول های مژک دار حلزمون گوش امواج مکانیکی (نه صوتی) را به پتانسیل عمل تبدیل می کنند.

۹۳ گزینه ۴ لایه بینایی چشم (شبیه) رنگ دانه دار و پربرگ است - لایه درونی چشم (شبکیه) حاوی گیرنده های نوری و یاخته های عصبی است.
بررسی موارد:
الف) شبیه برخلاف شبکیه با عنیبه در تماس است.
ب) شبیه برخلاف شبکیه رنگ دانه دار است.
ج) هیچ کدام توسط زجاجیه تعذیه نمی شوند.
د) شبیه با زلایله در تماس است. زیرا عنیبه جزئی از شبیه است.

۹۴ گزینه ۳ موارد الف و ب و ه صحیح هستند.
مورد (الف) لیزوژیم در اشک با قرنیه بافت پیوندی (با فضای بین یاخته ای زیاد) در تماس است. (تأیید مورد الف)
مورد (ب) در جوانه چشایی بیشتر یاخته ها، پشتیبان هستند که متعلق به بافت پوششی (ساده ترین بافت) است (تأیید مورد ب)
مورد (ج) در دیواره مجاری نیم دایره گوش بیشترین سلول ها پوششی غیر گیرنده هستند که مژک ندارند (رد مورد ج)
مورد (د) پیام عصبی بیوایی به قشر مخ ارسال نمی شود ابتدا به لوب های بیوایی و سپس به لیمیک ارسال می شود (رد مورد د)
مورد (ه) داخلی ترین لایه چشم انسان شبکیه است در محل نقطه کور به نور حساسیت ندارد (تأیید مورد ه)

۹۵ گزینه ۲ مورد «الف» نادرست: در تمام حالات (پتانسیل عمل و پتانسیل استراحت) غلظت سدیم بیرون سلول بیشتر از بیرون سلول است.
مورد «ب» نادرست: اعصاب خودمنتخاری که باعث کاهش فشارخون می شود اعصاب پاراسپیناتیک بوده که با انقباض ماهیچه های حلقوی چشم باعث تنگ شدن مردمک و کاهش نور ورودی به چشم می شود.

مورد «ج» درست: ماهیچه هایی که توسط اعصاب پیکری عصبدهی می شود ماهیچه های اسکلتی است که در حفظ دمای بدن نقش دارند.
مورد «د» درست: گیرنده های پیکری پوست از انتهای دندربیت نورون حسی تشکیل شده اند.

مورد «ج» درست: زیرا رگ‌های دارای گیرنده دمایی برخی از سیاهرگ‌های بزرگ بوده که سیاهرگ‌ها دارای فشار خون کمتر اما سرعت جریان خون بیشتری می‌باشند.

مورد «د» نادرست: زیرا سطحی ترین گیرنده بدون پوشش در پوست گیرنده درد بوده که این گیرنده اگر چه در اپیدرم پوست و اغلب بافت‌های دیگر بدن مشاهده می‌شوند اما نسبت به اثر محرك‌ها دارای حساسیت پایین بوده و زمانی که اثر محرك‌های گوناگون در بدن مجرم به آسیب بافتی می‌شود پاسخ داده و پیام درد شکل می‌گیرد.

۹۷ گزینه ۳ گیرنده فشار در پوست انتهای دارینه (دندریت) یک نورون حسی است که درون پوشش چند لایه و انعطاف‌پذیری از نوع بافت پیوندی قرار دارد. این گیرنده‌ها در نواحی عمیق‌تری از پوست قرار دارند.

مورد «الف» درست: امکان هدایت جهشی پیام عصبی به دلیل وجود میلین وجود دارد اما هدایت جهشی از انتهای دندریت به سوی ابتدای آن (مجاور جسم یاخته‌ای) صورت می‌گیرد.

مورد «ب» نادرست: علت تغییر پتانسیل غشای آن، تغییر شکل پیوندی اطراف آن است.

مورد «ج» درست: بعد از تغییر پتانسیل غشا در انتهای دندریت، پتانسیل عمل در اولین گره رانویه تشکیل می‌شود.

مورد «د» نادرست.

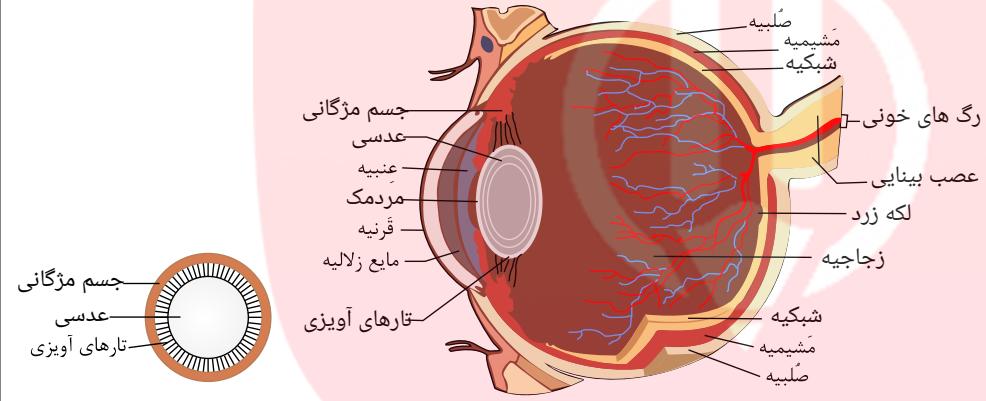
۹۸ گزینه ۲ مورد «الف» درست: زیرا ماهیچه‌های داخلی کره چشم از نوع صاف و فاقد سارکومر می‌باشند. ولی دارای اکتین و میوزین جهت انقباض هستند.

مورد «ب» درست: دو گروه ماهیچه‌های صاف در داخل کره چشم وجود دارد یکی ماهیچه‌های صاف عنیبه که به کمک اعصاب خودمخたض در تنگ و گشاد کردن مردمک و تنظیم میزان نور ورودی به چشم نقش دارند.

گروه دوم ماهیچه‌های مژگانی هستند که از طریق تارهای آویزی به عدسی متصل هستند و با تغییر قطر عدسی در تطبیق نقش دارند.

مورد «ج» نادرست: زیرا ماهیچه‌های داخل کره چشم از نوع صاف و به شکل دوک و صاف هستند ولی سلول‌های ماهیچه اسکلتی و قلبی به شکل استوانه‌ای هستند.

مورد «د» نادرست: مطابق شکل زیر، ماهیچه‌های عنیبه تماس با زجاجیه ندارند.

۹۹ گزینه ۱ همه موارد صحیح است.

در سیاهرگ‌ها انقباض ماهیچه‌های اسکلتی مجاور و در سرخرگ‌ها انقباض ماهیچه‌های صاف دیواره کمک زیادی به حرکت خون در رگ می‌کند.

مورد «الف»: در دیواره برخی سیاهرگ‌های بزرگ گیرنده دما و در دیواره سرخرگ‌ها و گیرنده‌های درد وجود دارند.

مورد «ب»: در ساختار دیواره سیاهرگ‌ها و سرخرگ‌ها لایه‌هایی مشبک از رشته‌های کشسان در بین لایه داخلی و لایه ماهیچه‌ای و نیز بین این لایه و لایه بیرونی وجود دارد.

موارد «ج» و «د» گیرنده‌های حواس ویژه در اندام‌های حسی قرار دارند و گیرنده‌های پیکری در بخش‌های گوناگون بدن پراکنده‌اند.

۱۰۰ گزینه ۱ ماهیچه‌های خارجی کره چشم شامل ماهیچه‌های داخل کره چشم از نوع صاف

مورد «الف» نادرست: زیرا ماهیچه‌های داخلی کره چشم از نوع صاف هستند و از اعصاب خودمخたض پیام دریافت می‌کنند.

مورد «ب» نادرست: زیرا ماهیچه‌های اسکلتی بعد از تولد قدرت تقسیم ندارند ولی ماهیچه‌های صاف بعد از تولد قدرت تقسیم خود را حفظ می‌کنند.

مورد «ج» نادرست: زیرا فقط ماهیچه‌های خارجی کره چشم که در حرکات چشم نقش دارند به روی صلبیه اتصال دارند.

مورد «د» درست: زیرا در ساختار انواع ماهیچه‌ها رشته‌های پروتئینی اکتین و میوزین وجود دارند ولی در ماهیچه‌های اسکلتی و قلبی این رشته‌ها به صورت منظم سارکومر تشکیل می‌دهند.

۱۰۱ گزینه ۲ مورد «الف» نادرست. افراد نزدیک بین در دیدن اجسام دور مشکل دارند زیرا تصویر اجسام دور جلوی شبکیه تشکیل می‌شود به دو دلیل: ۱- بزرگی کره چشم - ۲- افزایش میزان همگرایی عدسی

همگرایی عدسی نسبت به افراد سالم به دلیل انقباض زیاد ماهیچه‌های مژگانی

مورد «ب» درست: در افراد مسن که دچار عارضه پیر چشمی می‌شوند انعطاف‌پذیری عدسی کاهش می‌یابد.

مورد «ج» نادرست: افراد دوربین در دیدن اجسام نزدیک مشکل دارند زیرا تصویر اجسام دور شبکیه تشکیل می‌شود به دو دلیل: ۱- کوچکی کره چشم - ۲- کاهش میزان همگرایی عدسی چشم نسبت به افراد سالم. بنابراین، به دلیل کاهش همگرایی و کاهش قطر عدسی، فاصله کانونی عدسی چشم آن‌ها نسبت به افراد عادی بیشتر است (هر چه عدسی قطورتر باشد، فاصله کانونی آن کمتر است و هر چه عدسی نازکتر باشد، فاصله کانونی آن بیشتر است)

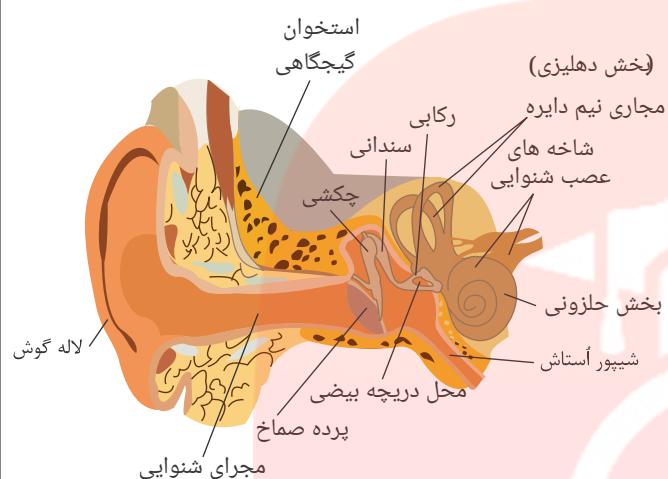
مورد «د» درست: در افراد نزدیک بین که تصویر اجسام دور در جلوی شبکیه تشکیل می‌شود باید از عدسی‌های واگرا استفاده نمود و با کاهش میزان همگرایی عدسی، تصویر را قادری عقب تر برداشت را روی شبکیه تشکیل شود.

۱۰۲ گزینه ۱ مورد «الف» نادرست: در افراد نزدیک بین، کره چشم نسبت به افراد سالم بزرگ‌تر است. بنابراین، بـ تهای، نـوـ، مـسـافـتـ سـهـتـ، بـ اـ دـوـنـ زـاجـهـ طـ، مـكـنـدـ.

مورد «الف» نادرست: بخش رنگین جلوی چشم عنبیه نام دارد که ماهیچه صاف دارد؛ پس توسط دستگاه عصبی خودمختار کنترل می‌شود که نوعی دستگاه عصبی خودمختار می‌باشد. (بخش خودمختار)

مورد «ب» نادرست: چون سلول‌های مخروطی در نور زیاد تحریک می‌شوند؛ پس حساسیت آن‌ها به نور کم است.

مورد «ج» درست: مطابق شکل زیر

مورد «د» نادرست: چون سلول‌های مژک‌دار گوش، پیام‌های ایجاد شده را از طریق عصب تعادلی و شنوایی به ترتیب به مخچه و قشر مخ می‌برند.

۱۰۵ گزینه ۲ مورد «الف، ب» جمله سؤال را به درستی کامل می‌کنند.

مورد «الف» درست: مژک‌داریت یاخته‌های گیرنده بوبایی مستقیماً با مواد شیمیایی بودار موجود در هوای دمی در تماس است ولی گیرنده شنوایی جیرجیرک با پرده صماخ موجود در پای جیرجیرک تماس دارد.

مورد «ب» درست: جسم یاخته‌ای نورون‌های عصب بوبایی در پیاز بوبایی قرار دارند و فاقد مژک هستند. ولی گیرنده‌های چشایی انسان یاخته‌های مژک‌دار می‌باشند.

مورد «ج» نادرست: هم نورون‌هایی که در دو سمت کمان شنوایی انسان وجود دارند و هم نورون‌هایی که در خط جانبی ماهی‌ها وجود دارند فاقد مژک می‌باشند، گیرنده‌های شنوایی و گیرنده‌های ارتعاشی، مژک دارند، نه نورون‌های متصل به آن‌ها.

مورد «د» نادرست: گیرنده‌های سوراخ زیر و جلوی چشم مار زنگی اشعه فروسرخ و گیرنده‌های چشم زنور اشعه فرابنفش را دریافت می‌کنند. هم اشعه فروسرخ و هم فرابنفش امواج الکترومغناطیس می‌باشند.

۱۰۶ گزینه ۲ مورد «الف» درست: در بخش حلزونی یاخته‌های مژک‌داری قرار دارند که مژک‌هایشان با پوشش ژلاتینی تماس دارند. و در مورد گیرنده‌های مکانیکی خط جانبی، نوشته شده که

مژک‌های گیرنده‌های خط جانبی (این یاخته‌ها) با ماده ژلاتینی در تماس‌اند.

مورد «ب» نادرست: گیرنده نوری در تشکیل تصویر نقشی ندارد و عدسی در چشم مرکب و چشم انسان در ایجاد تصویر نقش دارد. در چشم مرکب، هر واحد بینایی، یک عدسی و تعدادی گیرنده نور دارد. هر یک از این واحدها تصویر کوچکی از بخشی از میدان بینایی را ایجاد می‌کند.

مورد «ج» درست: گیرنده صدا در پای حشرات و گیرنده‌های شنوایی در گوش انسان از نوع گیرنده‌های مکانیکی هستند.

مورد «د» نادرست: گیرنده شیمیایی در پای مگس، در تشخیص مزه‌ها نقش دارند و انواع مولکول‌ها را تشخیص می‌دهند نه بوی انواع مولکول‌ها.

۱۰۷ گزینه ۳

مورد «الف» نادرست: تصویر مربوط به چشم یک انسان نزدیکیین است که تصویر اجسام دور به دلیل کوچکی قطره چشم در جلوی شبکیه تشکیل می‌شود. استفاده از عدسی مقعر (F) یا نزدیک شدن شمع به چشم می‌تواند موجب تشکیل تصویر روی شبکیه چشم شود.

مورد «ب» نادرست: تصویر B مربوط به چشم یک انسان دورین است که تصویر اجسام نزدیک به دلیل بزرگی قطره چشم در پشت شبکیه تشکیل می‌شود. استفاده از عدسی محدب (D) یا دور شدن شمع به چشم می‌تواند موجب تشکیل تصویر روی شبکیه چشم شود.

شمع طبیعی که تصویر بدون هیچگونه اختلالی روی شبکیه تشکیل شده است.

مورد «ج» درست: تصویر مربوط به اختلال آستیگماتیسم است که تصویر اجسام به دلیل انحنای نامناسب قرنیه یا عدسی بصورت نامناسب روی شبکیه تشکیل می‌شود (تصویر تار). استفاده از عدسی دارای انحنای متفاوت (E) یا تغییر انحنای قرنیه چشم می‌تواند موجب تشکیل بصورت مناسب و واضح روی شبکیه چشم شود. موارد «د» و «ه» نادرست.

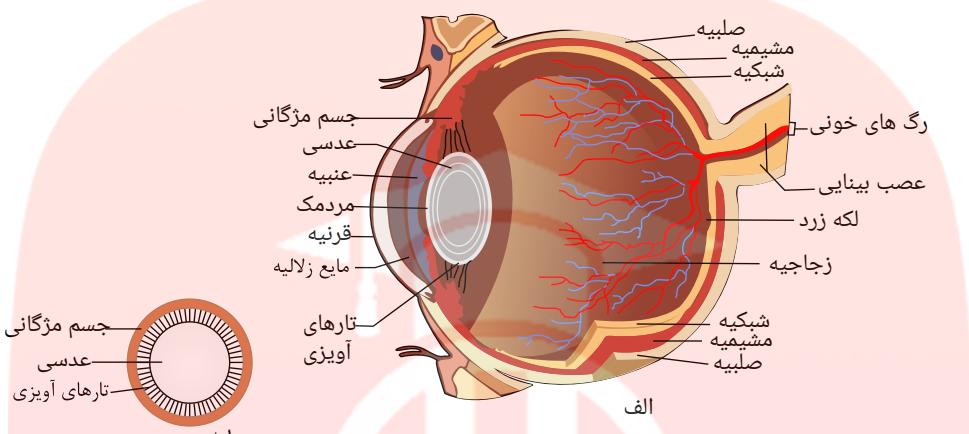
۱۰۸ گزینه ۲ موارد (ب) و (د) صحیح هستند.

مورد ج) پس از حرکت مایع موجود در مجاري نیم‌دایر، ابتدا مادهٔ ژلاتیني به لرزش درمی‌آيد و سپس کاتال‌های یونی غشای گیرنده باز می‌شوند. (رد گزینه)

مورد د) این گیرنده‌ها به منظور تنظیم تعادل بدن، پیام‌های را به مخچه می‌فرستند که در پشت ساقه مغز قرار داشته و با پرده منظر پوشیده شده است. (تأیید گزینه)

۱۰۹ گزینه ۳ تنها مورد (الف) به نادرستی بیان شده است.

عدسی چشم با رشته‌های آویزی به جسم مژگانی متصل است.

بررسی موارد:

مورد (الف) همان‌طور که در شکل فوق می‌بینید، جسم مژگانی به داخلی ترین لایه چشم (شبکیه) متصل نیست. (رد گزینه)

مورد (ب) جسم مژگانی به ساختار رنگین چشم (عنیبه) اتصال دارد. (تأیید گزینه)

مورد (ج) جسم مژگانی با زالالیه (مایع مترشحه از مویرگ‌ها) در تماس است. (تأیید گزینه)

مورد (د) جسم مژگانی، از ياخته‌های ماهیچه‌ای صاف تشکیل شده است؛ ياخته‌های ماهیچه‌ای صاف، ياخته‌هایی تک هسته‌ای و غیرمنشعب هستند. (تأیید گزینه)

۱۱۰ گزینه ۳ تنها مورد (ج) برای تکمیل عبارت نامناسب است. هر چه یک شی را به چشم سالم انسان نزدیک‌تر کنیم، عدسی باید خمیده‌تر شود تا فرایند تطبیق به درستی صورت گیرد. به این

منظور، ماهیچه‌های مژگانی منقبض شده و طول آنها به همراه کشش تارهای آویزی کاهش می‌یابد (درستی ب).

برای انقباض، پیوند بین دو فسفات در ATP شکسته می‌شود (درستی الف). در پی افزایش خمیدگی عدسی، اختلاف طول بخش منطبق‌کننده پرتوها با قطر آن، کاهش یافته (درستی د) و فاصله بین عقب عدسی و لایه شبکیه چشم کاهش می‌یابد (نادرستی ج).

۱۱۱ گزینه ۳ منظور صورت سؤال جسم مژگانی است که هم با زالالیه در تماس است، هم با زجاجیه. توجه کنید عدسی جز لایه‌های چشم نمی‌باشد.

بررسی موارد:

(الف) جسم مژگانی فاقد ضخامت یکسان در طول خود می‌باشد.

(ب) ماهیچه‌های جسم مژگانی، همگی صاف و تک هسته‌ای هستند.

(ج) هر سلول زنده بدن به تولید کربن‌دی‌اکسید و آب که پیش‌ماده‌های آنزیم کربنیک ایندراز هستند می‌پردازد.

(د) دقیق کنید انقباض ماهیچه‌های جسم مژگانی، در فرایند تطبیق نقش دارد، نه میزان نور ورودی به چشم!

۱۱۲ گزینه ۳ همه موارد بجز (ب) صحیح هستند.

بررسی همه موارد:

مورد (الف) به دلیل نور کم، اعصاب سپایتیک ماهیچه شعاعی چشم را منقبض و مردمک چشم را گشاد می‌کنند.

مورد (ب) در فرد نزدیک‌بین، تصویر اجسام نزدیک روی شبکیه و اجسام دور در جلوی شبکیه تشکیل می‌شود.

مورد (ج) در نور کم، ياخته‌های گیرنده استوانه‌ای چشم تحریک می‌شوند. این ياخته‌ها دارای بیشترین ماده حساس به نور هستند.

مورد (د) افزایش شدید خمیدگی عدسی، افزایش شدید همگرایی پرتوها را به دنبال دارد. بنابراین برای مشاهده درست اجسام دور باید واگرایی پرتوها را افزایش داد تا پرتوها بر روی شبکیه متتمرکز شوند.

www.mydarc.ir

۱۱۳ گزینه ۳ پروتئین اکتین و میوزین در ماهیچه‌ها، در حلقه‌های انقباضی سیتوکینز ياخته‌های جانوری وجود دارد.

(الف) انقباض ماهیچه‌های صاف دیواره سرخرگ‌ها ممکن است به واسطه ورود Ca^{++} به مایعات بدن رخ دهد.

(ب) سیتوکینز جزء مراحل میتوز نیست.

(ج) اکتین و میوزین در ماهیچه‌های مخطط سبب نزدیک شدن دو خط γ به هم می‌شود.

مورد الف) رشتہ‌های اکتین و میوزین روی هم لفڑش می‌کنند و هیچ کدام کوتاه نمی‌شوند.
مورد ج و د) در یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف اکتین و میوزین وجود دارد، ولی تارچه و نوارهای تیره و روشن وجود ندارد.

۱۱۵ گزینه ۱ فقط عبارت الف نادرست است:

حفره مرکزی استخوان

: مایع مفصلی

: کپسول مفصلی

: بافت اسفنجی سر استخوان

: غشای ترشح‌کننده مایع مفصلی

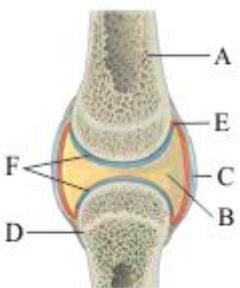
: غضروف سر استخوان

بخش از مغز استخوانی پر شده است که در کم خونی‌های شدید (نه در نوع کم خونی) می‌تواند به مغز استخوان گلیوبول‌ساز تبدیل شود.

بخش B پر از مایع با منشأ پلاسمایی است که E آن را ترشح کرده است.

F همانند مایع بخش B به دو استخوان امکان می‌دهد سالیان متعدد در مجاورت هم حرکت کنند.

بخش‌های D و C متعلق به بافت اصلی یکسان هستند؛ زیرا استخوان نیز نوعی بافت پیوندی است.

۱۱۶ گزینه ۲ جملة الف: اختلال در ترشح صفرا ممکن است باعث سوء جذب ویتامین D و کمبود آن در بدن شود. کمبود این ویتامین باعث جلوگیری از رسوب کلسیم در استخوان‌ها و بروز پوکی استخوان می‌شود.

جمله ب: براساس فعالیت ۲ فصل ۳ این یک واقعیت است.

جمله ج: فولیک اسید برای تقسیم طبیعی یاخته‌های بنیادی مغز استخوان لازم است و کمبود آن باعث بروز کم خونی می‌شود. اگر این حالت شدت یابد.

مغز زرد به مغز قرمز تبدیل می‌شود تا کاهش اریتروسیت‌ها جبران شود؛ پس کمبود فولیک اسید باعث تبدیل مغز زرد به مغز قرمز می‌شود نه این که مانع برای این تبدیل ایجاد کند.

جمله د: مهمترین یون‌های تشکیل‌دهنده استخوان کلسیم و فسفات هستند. به جدول ۱ فصل رجوع کنید. در جدول مسلمًا مهم‌ترین یون‌ها آورده شده‌اند!

۱۱۷ گزینه ۱ فقط عبارت «ب» صحیح است. «الف» نادرست. عنیبه با زجاجیه در تماس نیست. «ب» درست. همه عضلات لایه مشیمیه چشم تحت کنترل دستگاه عصبی محیطی (خودمختار) هستند. «ج» نادرست. ماهیچه صاف نوار تیره و روشن ندارد. «د» نادرست. عنیبه هیچ اتصالی به شبکیه ندارد.

۱۱۸ گزینه ۳ فقط مورد «ه» نادرست است. «الف» درست. هم جناغ و هم ترقوه علاوه بر آنکه مفصلی با اسکلت محوری دارند، با اسکلت جانبی نیز مفصل تشکیل می‌دهند. «ب» درست. هم لگن و هم ترقوه علاوه بر مفصلی که با اسکلت محوری دارند، با اسکلت جانبی نیز مفصل تشکیل می‌دهند. «ج» درست. تمام دندوها، استخوان‌های نیم‌لگن و جمجمه با استخوان‌های ستون مهره مفصل تشکیل می‌دهند. «د» درست. پرده‌های منظر اطراف مغز و نخاع را گرفته‌اند و از داخل به بعضی استخوان‌های جمجمه و ستون مهره متصل می‌باشند. «ه» نادرست. توجه کنید که استخوان ران فقط با یک استخوان دراز (درشت‌نی) مفصل تشکیل می‌دهد. البته توسط رباط به نازک‌نی نیز اتصال غیرمفصلی دارد.

۱۱۹ گزینه ۲ عبارت‌های «ج» و «ه» صحیح می‌باشند. «الف» نادرست. درون هر مجرای هاورس (کانال مرکزی) رگ‌های خونی عبور می‌کنند و مجاور یاخته‌های بافت متراکم فاقد مغز قرمز است. «ب» نادرست. عناصر خونی توسط سلول‌های بنیادی ساخته می‌شود. «د» نادرست. سلول‌های استخوانی دارای گیرنده هورمونی می‌باشند. (مانند هورمون تیروکسین، کلیستوتونین و پاراتیروئید).

۱۲۰ گزینه ۱ فقط عبارت «ج» نادرست است. «الف» درست. درون مجاری هاورس رگ‌های خونی مشاهده می‌شود که درون آنها گلیوبول‌های قرمز بدون هسته وجود دارد. «ب» درست. سلول‌های استخوانی انشعابات سلولی دارند. (مشابه سلول‌های عصبی) «ج» نادرست. اتصال بین ران و نازک‌نی با رباطی برقرار می‌شود و نمی‌توان آن را مفصل لوایلی درنظر گرفت. در واقع استخوان‌های رانی که در مفصل لوایلی زانو دخالت دارند، عبارتند از: استخوان ران و درشت‌نی. «د» درست. هر استخوان نیم‌لگن از پشت با ستون مهره (بخشی از اسکلت محوری) و از کنار با استخوان ران و با یکدیگر (بخشی از اسکلت جانبی) مفصل تشکیل می‌دهد.

۱۲۱ گزینه ۲ موارد «ب» و «د» نادرست هستند. «الف» درست. هر دو استخوان ذکر شده بخشی از اسکلت جانبی بوده و به ترتیب با لگن و کتف که استخوان‌های پهن‌اند مفصل تشکیل می‌دهند. «ب» نادرست. آرواردها بخشی از مجممه بوده و تنها استخوانی که در مجممه می‌تواند مفصل متحرک تشکیل دهد، آرواره پایین است. «ج» درست. زند زیرین و نازک‌نی در سطح خارجی تری نسبت به زند زیرین و درشت‌نی در حالت طبیعی بدن قرار دارند؛ بازو با استخوان زند زیرین و نازک‌نی با استخوان درشت‌نی مفصل دارند که همه آنها جزء استخوان‌های دراز محسوب می‌شوند. «د» نادرست. ترقوه همانند کف جز اسکلت جانبی بوده ولی دقت کنید که استخوان ترقوه با بازو مفصل ندارد.

۱۴۶ گزینه ۴ هر چهار مورد صحیح است. «الف» مغز قرمز که می‌تواند در مجاورت بافت استخوانی اسنجی قرار داشته باشد، در تولید گلبول‌های قرمز موثر است. «ب» سلول‌های مجاور بافت استخوانی اسنجی ممکن است با یاخته‌های سامانه هاروس اطراف در تماس باشند. «ج» در صورت وجود مغز زرد در اثر کمبود گلبول قرمز ممکن است مغز زرد به مغز قرمز تبدیل شود. «د» مغز قرمز استخوان برای هورمون‌های T_4 و اریتروپویتین دارای گیرنده می‌باشد.

۱۴۷ گزینه ۴ همه موارد صحیح است. «الف» ماهیچه دو سر و سه سر بازو به استخوان کتف که نوعی استخوان پهن می‌باشد متصل هستند. «ب» منع تأمین انرژی در ماهیچه عمدها گلکو است. «ج» اتصال ATP به سر میوزین باعث جدا شدن آن از اکتین می‌شود و برگشت کلسیم به شبکه آندوپلاسمی برخلاف شیب غلظت و با انتقال فعال است. «د» ماهیچه سرینی همانند ذوزنقه‌ای در سطح پشتی بدن قرار دارد.

۱۴۸ گزینه ۱ فقط عبارت «ب» صحیح است. هنگامی که دریچه‌های دو لختی بسته هستند، سلول‌های ماهیچه‌ای میوکارد بطن‌ها در حال انقباض‌اند و رشته‌های میوزین آن‌ها به خط Z نزدیک می‌شوند. «الف» نادرست. هنگامی که هوا به درون شش‌ها وارد می‌شود، سلول‌های ماهیچه‌ای دیافراگم در حال انقباض هستند و یون کلسیم از شبکه آندوپلاسمی خارج می‌شوند نه اینکه به شبکه آندوپلاسمی صاف نشست می‌کند. «ج» نادرست. طول رشته‌های اکتین و میوزین هیچ گاه تغییر نمی‌کند. «د» نادرست. هنگامی که حجم خون بطن‌ها کاهش می‌یابد، سلول‌های ماهیچه‌ای میوکارد بطن‌ها در حال انقباض هستند و یون کلسیم از شبکه آندوپلاسمی به اطراف تارچه‌ها (نه تارها) نشست می‌کند.

۱۴۹ گزینه ۴ عبارت‌های «الف، ب، ج و د» صحیح هستند. «الف» درست. در هنگام ثبت نقطه D یاخته‌های میوکارد بطن‌ها در حال استراحت‌اند و نسبت به نقطه C که در حال انقباض‌اند، طول صفحه روشن میوکارد بطن‌ها در آن بیشتر است. «ب» درست. در هنگام ثبت نقطه D هر چهار حفره دهلیزها و بطن‌ها در حال انسیاطاند، در حالی که در نقطه B دو حفره دهلیزها در حال انقباض و دو حفره بطن‌ها در حال استراحت‌اند در نتیجه در هنگام ثبت نقطه D تعداد حفرات قلبی در حال انسیاط بیشتر از نقطه B است. «ج» درست. در نقطه D دهلیزها در حال استراحت‌اند در حالی که در نقطه B حفاظتی از انقباض می‌باشد و در نتیجه طول سارکومر میوکارد دهلیزها در نقطه D بیشتر از نقطه B است. «د» درست. در هنگام ثبت نقطه D میوکارد بطن‌ها در حال استراحت‌اند و نسبت به نقطه C که در حال انقباض‌اند مقدار کلسیم درون شبکه آندوپلاسمی بیشتر است. «ه» نادرست. در هنگام ثبت نقطه D بطن‌ها در حال استراحت‌اند و نسبت به نقطه C که بطن‌ها در حال انقباض هستند فشار خون در ابتدای سرخرگ آنورت کمتر است.

۱۵۰ گزینه ۳ عبارت‌های «الف، ج و د» صحیح هستند. «الف» درست. در نقطه C میوکارد بطن‌ها در حال آرامش است مقدار کلسیم درون شبکه آندوپلاسمی کمتر است. «ب» نادرست. در هنگام ثبت نقطه C ۲ دریچه سینی باز و ۲ دریچه دهلیزی - بطنی بسته هستند و در نقطه نیز ۲ دریچه سینی بسته و ۲ دریچه دهلیزی - بطنی باز می‌باشد در نتیجه تعداد دریچه‌های باز قلب برابر است. «ج» درست. در هنگام ثبت نقطه C میوکارد بطن‌ها در حال انقباض‌اند و نسبت به نقطه D که در حال آرامش هستند فاصله خط Z تا میوزین کمتر است. «ه» درست. در هنگام ثبت نقطه C میوکارد دهلیزها در حالت استراحت است و نسبت به نقطه B که در حال انقباض دهلیزها جمع می‌شود در صورتی که در نقطه B این دریچه‌ها باز هستند و خون از دهلیزها به بطن کاهش می‌یابد در نتیجه در هنگام ثبت نقطه C حجم خون دهلیزها بیشتر از نقطه B است.

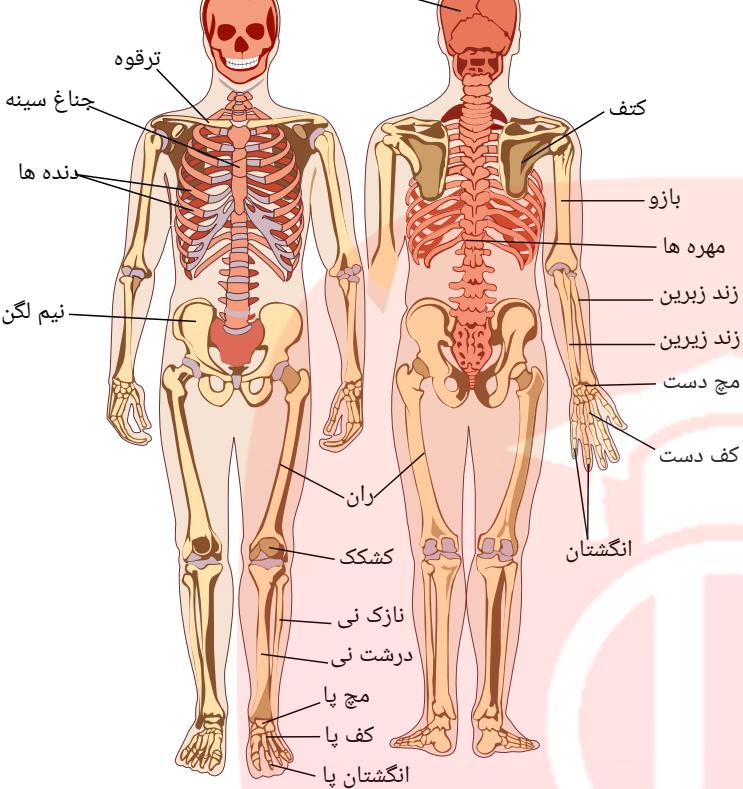
۱۵۱ گزینه ۳ عبارت‌های «الف، ب و د» صحیح هستند. «الف» درست. در هنگام انقباض نوار روشن کوتاه می‌شود در این حالت طول نوار روشن کوتاه می‌شود. «ب» درست. در هنگام انقباض نوار روشن کوتاه می‌شود اما طول نوار تیره ثابت می‌ماند. «ج» نادرست. توجه کنید که هر تارچه از تعدادی (نه یک) سارکومر ساخته شده که بین دو خط Z قرار دارد. «د» درست. در هنگام استراحت طول نوار روشن افزایش می‌یابد در این شرایط کلسیم با انتقال فعال به شبکه آندوپلاسمی بازگردانده می‌شود.

۱۵۲ گزینه ۳ عبارت‌های «ب، ج و د» صحیح است. «الف» نادرست. توجه کنید که چه در انقباض و چه در استراحت ماهیچه، طول رشته‌های اکتین و میوزین تغییر نمی‌کند. «ب» درست. در هنگام انقباض، نوار روشن کوتاه می‌شود و از شبکه آندوپلاسمی کلسیم آزاد می‌شود. «ج» درست. در هنگام استراحت ماهیچه، کلسیم با انتقال فعال به شبکه آندوپلاسمی برگرد. در این حالت طول نوار تیره تغییر نمی‌کند. «د» درست. برای اتصال سرها رشته‌های اکتین و میوزین در هنگام انقباض و انجام حرکات پارو مانند باید ADP مصرف شود که در پی آن مقدار تولید ATP افزوده می‌شود.

۱۵۳ گزینه ۳ همه موارد به جز مورد «ج» صحیح می‌باشند. «الف» درست. ماهیچه‌های حالت‌دهنده صورت به بخش محوری و ماهیچه‌های مؤثر در نوشتن به بخش جانبی اسکلت متصل‌اند. «ب» درست. انتقال فعال ماهیچه‌ها در حفظ حالت بدن مؤثر است. «ج» نادرست. ماهیچه‌های انتهای مخرج به استخوان متصل نیستند. «د» درست. زیرا میزان انقباض ماهیچه بیشتر است.

۱۵۴ گزینه ۱ تنها عبارت «ب» نادرست است. در ماهیچه‌ها زمانی که تولید اسید لاکتیک بیشتر می‌شود نشانه این است که ماهیچه در حال تنفس بی‌هوایی است و اکسیژن کمتری مصرف می‌کند. در نتیجه دی‌اکسید کربن کمتری تولید می‌کند و خون ساپریگرگ‌های آن مقدار CO_2 کمتر (نه بیشتر) می‌شود. «الف» نادرست. با افزایش مصرف اکسیژن در تنفس هوایی، تولید CO_2 در ماهیچه افزایش می‌یابد که در نتیجه آن فعالیت آنزیم ایندراز کربنیک در گلبول قرمز برای تولید HCO_3^- و H^+ بیشتر می‌شود. «ج» نادرست. یاخته‌های ماهیچه‌ای برای هورمون انسولین گیرنده دارند و زمانی که تبدیل گلوكز به پلیمر گلیکوژن بیشتر باشد نشان‌دهنده این است که انسولین به گیرنده‌های خود متصل است. «د» نادرست. زمانی که مقدار تولید بی‌کربنات بیشتر باشد نشان‌دهنده این است که یاخته‌های ماهیچه‌ای در حال تنفس هوایی نسبت به تنفس بی‌هوایی تولید CO_2 بیشتر است. «ه» تولید دی‌اکسید کربن در تنفس هوایی بیشتر می‌باشد. در تنفس هوایی نسبت به تنفس بی‌هوایی تولید ATP بیشتر است.

۱۵۵ گزینه ۳ مورد «الف» درست: در بصل النخاع گیرنده‌های حساس به افزایش کربن دی‌اکسید وجود دارد که با تحریک آن‌ها آهنگ تنفس افزایش می‌یابد. در هنگام تنفس انقباض ماهیچه‌های بین دنده‌ای (و به استراحت در آمدن آن‌ها) موجب جایجا شدن دنده‌ها (و جناغ) و تغییر حجم قفسه سینه می‌شود. استخوان‌های ستون مهره، قفسه سینه و جمجمه (کاسه سر و چهره) بخش محوری اسکلت انسان را تشکیل می‌دهند.

مورد «د» نادرست: یکی از لایه‌های پرده جنب به سطح درونی قفسه سینه متصل است (و لایه دیگر چسبیده به شش‌هاست هستند) فشار مایع جنب درون این پرده از فشار جو کمتر است و دلیل عدم خروج هوای باقی‌مانده از شش‌ها، همین مطلب است.

۱۳۴ گزینه ۲ مورد «الف» درست: دندنهای محوری ولی ترقوه جانبی است.

مورد «ب» نادرست: استخوان‌های گوش میانی و جمجمه هردو استخوان‌های محوری هستند.

مورد «ج» نادرست: استخوان‌های جمجمه پهن ولی استخوان‌های مج دست کوتاه هستند.

مورد «د» درست: نیم لگن جانبی ولی استخوان‌های گوش میانی محوری هستند.

مورد «ه» درست: بزرگ‌ترین استخوان بدن ران است که جانبی می‌باشد ولی کوچک‌ترین استخوان‌ها مربوط به گوش میانی هستند که محوری‌اند.

۱۳۵ گزینه ۳ اندام دارای سخت‌ترین بافت پیوندی همان استخوان می‌باشد که دارای بافت استخوانی از انواع بافت پیوندی است.

مورد «الف» درست: هر استخوان از دو بخش بافت اسفنژی و متراکم درست شده که در بخش اسفنژی استخوان، مغز قرمز که تولید سلول‌های خونی (شامل اریتروسیت‌ها یا گلبول‌های قرمز که در هدایت گازهای تنفسی نقش دارد) را بر عهده دارد، دیده می‌شود.

مورد «ب» درست: استخوان‌های چکشی، سندانی و رکابی در انتقال صوت به حلقه و گوش درونی موثراند.

مورد «ج» درست: مواد معدنی از جمله ترکیبات فسفات‌دار و کلسیم‌دار در این ماده زمینه‌ای استخوان ذخیره می‌شود.

مورد «د» درست: در هر قطعه از استخوان می‌توان بافت پوششی و ماهیچه‌ای که در دیواره سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌ها وجود دارد و نیز بافت پیوندی به صورت‌های بافت استخوانی و در ساختار رگ‌های خونی و بافت پیوندی پوشاننده سطح استخوان و نیز بافت عصبی را مشاهده نمود.

۱۳۶ گزینه ۲ مورد «الف» درست: وجود واحدهای عملی انقباضی (سارکومرهای) در طول تارچه سبب ایجاد شدن منظرة مخطط در تارهای ماهیچه‌ای شده است.

مورد «ب» نادرست: تارهای ماهیچه‌ای به وسیله‌ی نوعی بافت پیوندی مقاوم کنار هم قرار گرفته‌اند نه تارچه‌های ماهیچه‌ای.

مورد «ج» نادرست: خط Z و خط تیره مرکزی (خط M) بخش‌های تیره‌ای هستند که از کنار هم قرار گرفتن رشته‌های نازک و ضخیم ایجاد نشده‌اند.

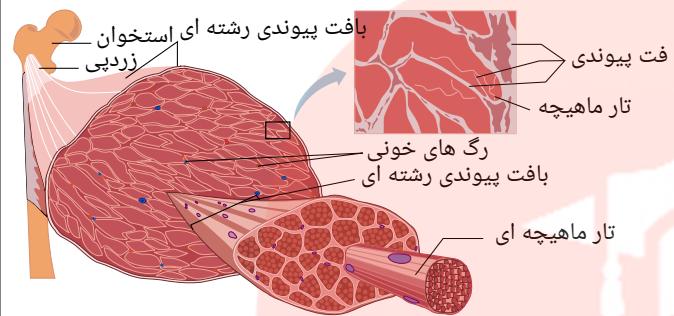
مورد «د» درست: بخش روشن کنار خط Z تنها دارای رشته‌های اکتین و بخش روشن مرکزی تنها دارای رشته‌های میوزین است.

۱۳۷ گزینه ۴ مورد «الف» درست: مطابق شکل زیر، بالاترین ماهیچه پشت ساق پا، ماهیچه توام می‌باشد و پائین تر از آن، ماهیچه‌های دیگری هم مشاهده می‌شود.

نکته: عضله قلبی هم حالتی مخطط (خطدار) داشته بنابراین دارای سارکومر بوده و مکانیسم انقباض آن همانند انقباض عضلات اسکلتی است.

مورد «ج» درست: تار ماهیچه‌ای نوع کند، برای حرکات استقامتی مانند شنا کردن ویژه شده‌اند. این تارها مقدار زیادی فرمز بنام میوگلوبین دارند که می‌توانند مقداری اکسیژن را ذخیره کنند. این تارها بیشتر انرژی خود را به روش هوایی به دست می‌آورند.

مورد «د» نادرست: هسته‌های سلول‌های ماهیچه‌ای بیضی‌شکل بوده و دقیقاً در زیر غشای سلول ماهیچه‌ای قرار دارند یعنی موقعیت آن‌ها کناری بوده و حالت مرکزی ندارند. مطابق شکل زیر، به موقعیت قرارگیری و شکل هسته‌ها در تارهای ماهیچه‌ای دقت کنید.

۱۳۹ گزینه ۳ به جز مورد «ب» بقیه موارد از ویژگی‌های مشترک هر دو نوع تار می‌باشند.

مورد «الف» درست: هم تارهای تُند و هم تارهای کُند می‌توانند از تنفس بی‌هوایی استفاده کنند ولی تارهای نوع کُند به دلیل داشتن میوگلوبین و میتوکندری بیشتر، تنفس هوایی بیشتر انجام می‌دهند.

مورد «ب» نادرست: تارهای کند، بیشتر انرژی خود را از راه هوایی به دست می‌آورند؛ بنابراین اکسیژن بیشتری مصرف می‌کنند.

مورد «ج» درست: هر تار ماهیچه‌ای به طور مستقل تحریک می‌شود بنابراین برای دریافت پیام الکتریکی، دارای گیرنده ناقل عصبی هستند.

مورد «د» درست: هر دو نوع تار در صورت بودن اکسیژن کافی می‌توانند گلوکز را به طور کامل تجزیه کنند ولی تارهای کُند به دلیل داشتن میوگلوبین بیشتر قدرت بیشتری در تجزیه کامل گلوکز دارند.

۱۴۰ گزینه ۱ مورد «آ» نادرست: تنها، اتفاقی که در عبارت الف گفته شده رخ نمی‌دهد. در پی کاهش ظرفیت تنفسی مقدار اکسیژن در خون و در نتیجه مایع میان بافتی و نهایتاً سلول‌های بافتی کاهش می‌یابد که نتیجه آن کاهش تنفس سلولی، مقدار ATP خواهد شد. لذا سلول ماهیچه اسکلتی ماهیچه چهار سر ران به تخمیر لاکتیکی روی خواهد آورد. در این تخمیر اسید لاکتیک تولید می‌شود و باعث کاهش pH پلاسمای خون خواهد شد.

مورد «ب»: گیرنده‌هایی که قابلیت سازش پذیری ندارند گیرنده‌های درد می‌باشند، و اسید لاکتیک با اثر بر این گیرنده‌ها باعث بروز درد خواهد شد.

مورد «پ»: همان‌طور که در بخش بالا مربوط به عبارت الف توضیح داریم؛ زمانی که سلول به تخمیر روی می‌آورد تنفس سلولی نداریم و در نبود تنفس سلولی مقدار آزاد شده هم کاهش می‌یابد.

مورد «ت»: هورمون محرك تولید گلوبول قرمز که در کبد و کلیه‌ها تولید و ترشح می‌شود اریتروپویتین بوده که هدف این هورمون مغز قرمز استخوانها می‌باشد. با کاهش مقدار اکسیژن در بدن برای جبران به گلوبول قرمز بیشتری نیاز خواهیم داشت لذا محرك تولید بیش تر آن یعنی اریتروپویتین افزایش می‌یابد.

۱۴۱ گزینه ۲ مورد دهای ب، پ و ت صحیح می‌باشد.

کوته شدن مناطق روش در ماهیچه یعنی انقباض ماهیچه که با انقباض ماهیچه‌های بین دندان‌های خارجی حالت دم را در تنفس خواهیم داشت، افزایش حجم قفسه سینه یعنی کاهش فشار در این ناحیه و کاهش حجم حفره شکمی یعنی افزایش فشار در این ناحیه که باعث می‌شود خون از سیاهرگ زیرین به سمت قلب حرکت کند. ماهیچه‌های کند برای شنا ویژه شده‌اند که دارای میوگلوبین زیادی می‌باشند و با کمبود اکسیژن میوگلوبین‌ها اکسیژن خود را از دست می‌دهند. در ضمن با طویل شدن طول ماهیچه یعنی استراحت آن بنداره باز شده و ادرار خارج می‌شود.

۱۴۲ گزینه ۲ گزینه - درست - هورمون‌ها هنگام ورود به خون از نیروی اختلاف فشار اسمزی مایع بین سلولی و خون و پس از رسیدن به سلول هدف و خروج از خون از نیروی تراویش استفاده می‌کنند.

گزینه ۲ - درست - سطحی از سلول‌های غده معده که ماده مخاطی ترشح می‌کنند به سمت حفره قرار دارند و این جا محل ترشحات برون‌ریز است هورمون گاسترین در سمت مقابل که غشاء پایه قرار دارد ترشح می‌شود. وارد خون می‌شود.

گزینه ۳ - نادرست - پیک شیمیابی می‌تواند از نورون ترشح شده و وارد خون شود. در این صورت هورمون است.

گزینه ۴ - نادرست - ناقل عصبی یک پیک کوتاه برد است ولی پیک‌های کوتاه برد دیگری نیز وجود دارد.

۱۴۳ گزینه ۳ موارد ب و ج و د درست می‌باشند. بررسی موارد:

مورد (الف) نادرست - ناقل‌های عصبی به فضای سینپاس ترشح می‌شوند و به خون نمی‌ریزند.

مورد (ب) درست - ناقل‌های عصبی در پاسخ به محرك های متفاوتی ممکن است ساخته و آزاد شوند.

مورد (ج) درست - پاسخ ناقل‌های عصبی برخلاف هورمون‌ها کوتاه‌مدت و سریع است.

مورد (د) درست - ناقل‌های عصبی متنوع هستند و یکی از وظایف آنها در دستگاه عصبی (در کنار هورمون‌ها) کمک به هماهنگ کردن اعمال بدن است.

رجی را

ب) یکی از وظایف هیپوتابالموس، تنظیم فشار خون است.

ج) هیپوتابالموس توانایی تنظیم دمای بدن را دارد. هیپوتابالموس دارای گیرنده‌های اسمزی است و توانایی تنظیم فشار خون را دارد.

د) هیپوتابالموس زیر تالاموس (نهنج) قرار دارد. پل مغزی پایین‌تر از هیپوتابالموس قرار گرفته است.

۱۴۶ گزینه ۲ در بررسی موارد:

مورد (الف) نادرست: هورمون اپی نفرین و نور اپی نفرین نایزک‌ها را در شش باز می‌کنند، در حالی که انقباض ماهیچه صاف دیواره نایزک‌ها موجب تنگ شدن آن‌ها می‌شود.

مورد (ب) درست: در پی کاهش فشارخون و کاهش جریان خون از کلیه آنژیمی به نام رینین به خون ترشح می‌شود. رینین نیز با اثر بر یکی از پروتئین‌های خوناب و راه‌اندازی مجموعه‌ای از واکنش‌ها، در نهایت منجر به ترشح آلدوسترون می‌شود. این هورمون نیز سبب افزایش باز جذب سدیم و به دنبال آن باز جذب آب از کلیه می‌شود که در پی آن افزایش حجم خون، حجم مایع میان بافتی نیز افزایش می‌یابد.

مورد (ج) نادرست: اگر غلظت مواد حل شده در خوناب از یک حد مشخصی فراتر رود (فسار اسمزی خون بالا بره) گیرنده‌های اسمزی در زیرنهنج تحریک شده و تحریک این گیرنده‌ها، مرکز تشنجی در زیرنهنج تحریک می‌کند و از سوی دیگر هورمون ضدادراری توسط یاخته‌های عصبی زیر نهنج ساخته شده و در بخش پسین غده هیپوفیز ذخیره شده و از غده زیر مغزی پسین ترشح می‌شود، پس هورمون ضد اداری، تحریک کننده مرکز تشنجی نیست.

مورد (د) درست: گاسترین محرك ترشح اسید معده است. بنابراین غلظت H^+ در شیره معده در عدم حضور گاسترین کاهش می‌یابد.

۱۴۷ گزینه ۳ مورد (الف) و (ب) صحیح است.

بررسی موارد:

(الف) درست، افزایش فعالیت یاخته‌های درون‌ریز کبد، باعث افزایش هورمون اریتروپویتین در خون و در نتیجه افزایش سرعت تولید گویچه‌های قرمز «نتیجه افزایش سلول‌های خونی و به دنبال آن افزایش هماتوکربت» می‌شود.

(ب) درست، با توجه به این که ید در غذاهای دریابی فراوان است، احتمال شیوع گوانتر در نواحی ساحلی کمتر از کوهستانی است.

(ج) نادرست، هورمون محرك فوق کلیه، فقط بخش قشری فوق کلیه را کنترل می‌کند، چون بخش مرکزی این غده ساختار عصبی دارد و ترشح هورمون‌های آن تحت تأثیر اعصاب خودمختر (سمپاتیک) قرار دارد.

۱۴۸ گزینه ۲ موارد (ب) و (د) درست هستند.

بررسی موارد:

(الف) نادرست، هورمون‌های آزادکننده و مهارکننده به صورت اختصاصی عمل می‌کنند و هر هورمون، فعالیت گروه خاصی از یاخته‌های ترشحی هیپوفیز را تنظیم می‌کنند.

(ب) درست، هورمون اریتروپویتین توسط گروه ویژه‌ای از یاخته‌های کلیه و کبد به درون خون ترشح می‌شود و با اثر بر مغز استخوان، سرعت تولید گویچه‌های قرمز را زیاد می‌کند. برای ساخت گویچه قرمز نیز، آهن و فولیکل‌اسید مصرف می‌شود.

(ج) نادرست، صفحه رشد در بخش تنه استخوان و نزدیک سر استخوان وجود دارد.

(د) درست، برخی از هورمون‌ها موجب تحریک سلول‌های عصبی می‌شود. مثلاً هورمون‌های جنسی در اثر تنظیم بازخورد منفی، بر نورون‌های هیپوتابالموس اثر گذاشته و آن‌ها را تحریک می‌کنند که هورمون آزادکننده یا مهارکننده تولید کنند.

۱۴۹ گزینه ۳ جملات (الف)، (ب) و (ج) به نادرستی و بقیه به درستی جمله سوال را کامل می‌کنند.

جمله (الف): برخی از هورمون‌ها مانند هورمون‌های ترشح شده از زیرنهنج، توسط نورون‌ها ساخته و ترشح می‌شوند.

جمله (ب): هر پیک شیمیایی، خواه ناقل عصبی باشد خواه هورمون، در یاخته‌های هدف گیرنده ناقلين عصبی در سطح غشای یاخته هدف و گیرنده هورمون در سطح غشا، درون سیتوپلاسم یا درون هسته یاخته هدف گیرنده دارند.

جمله (ج): همه هورمون‌ها حتی هورمون‌های آزادکننده ترشح شده از هیپوتابالموس که بر روی هیپوفیز پیشین اثر دارند، دوربُرد هستند، ولی ناقلين عصبی همگی کوتاه‌بُرد هستند. بنابراین ناقل‌های عصبی برخلاف همه هورمون‌ها، پیک شیمیایی کوتاه‌بُرد هستند.

جمله (د): ناقلين عصبی نیز ارتباط شیمیایی بین نورون‌ها را برقرار می‌کنند و هورمون‌ها نیز اصلی ترین تنظیم‌کننده‌های شیمیایی هستند.

جمله (ه): هم ناقلين عصبی و هم هورمون‌ها با فرآیند اگزوستیوز (برون‌رانی) و با صرف انرژی از یاخته سازنده آزاد می‌شوند.

۱۵۰ گزینه ۳ جملات (الف) و (د)، نادرست و جملات (ب) و (ج) درست هستند.

جمله (الف): در معده و دوازده، هورمون‌ها توسط یاخته‌های پراکنده درون‌ریز، ترشح می‌شوند و معده و دوازدهه دارای غدد درون‌ریز نیستند.

جمله (ب): یاخته‌های غده‌های درون‌ریز به صورت مجتمع و فشرده هستند و فضای بین سلولی کمی دارند.

جمله (ج): مسیر ترشح هورمون‌ها: غدد یا یاخته‌های درون‌ریز $\rightarrow$ مایع بین یاخته‌ای $\rightarrow$ پلاسمای خون $\rightarrow$ ماده بین یاخته‌ای $\rightarrow$ یاخته هدف.

جمله (د): غدد برون‌ریز واقع شده در درون بدن مانند لوزالمعده و غدد برون‌ریز دیواره معده و ... ترشحات خود را به حفرات درون بدن می‌ریزند.

۱۵۱ گزینه ۱ فقط مورد (الف) جمله مورد نظر را به نادرستی تکمیل می‌کند. کلیسی توینین هورمون تبروئیدی است نه پاراتیروئیدی.

جمله (ب): کاهش هورمون پاراتیروئیدی باعث کاهش میزان کلسیم خون می‌شود. این یون برای انعقاد خون ضروری است و در کمبود آن زمان انعقاد زیاد می‌شود.

جمله (ج): با افزایش غلظت کلیسی خون کاهش می‌یابد. از آن‌جا که این یون در روند انقباض نقش اساسی دارد پس در انقباض اختلال ایجاد می‌شود.

جمله (د): در زنان اختلالات هورمون‌های جنسی بر تراکم استخوان مؤثر است به نحوی که کمبود این هورمون‌ها زن را دچار پوکی استخوان می‌کند.

پردازش اولیه و تقویت اطلاعات حسی نقش ایفا می کند. «د» مغز میانی بالای پل مغزی (که با پایین ترین بخش ساقه مغز (بصل النخاع) در تماس مستقیم است) واقع شده و در فعالیت‌های مختلف از جمله شنوایی، بینایی و حرکت نقش دارد.

۱۵۳ گزینه ۱ عبارت «ب» صحیح است. «ب» درست. هورمون اکسیتوسین سبب تحریک خروج شیر می‌شود که زیرنهر آن را می‌سازد و زیرنهر فقط با بخش پیشین زیرمغزی، ارتباط خوبی دارد.
الف، نادرست. غده‌های بیضه در مردان و تخمدان در خانم‌ها محل تولید هورمون‌های جنسی‌اند و محل تولید گامت هستند. «ج» نادرست. منظور تیموس است که در جلوی انشعاب نای به نایزه‌ها قرار دارد. «د» نادرست. غده روم‌مغزی، ترشح ملاتونین را در طول شباه روز بر عهده دارد.

۱۵۴ گزینه ۳ عبارت‌های «الف، ب و ج» صحیح‌اند. در دیابت نوع یک و دو مقدار تولید اوره در یاخته‌های کبدی افزایش می‌یابد. چون تجزیه پروتئین‌ها افزایش می‌یابد. در نتیجه تجزیه آمینواسیدها، آمینوکسیک به دست می‌آید که بسیار سمی است. تجمع آمینوکسیک در خون به سرعت به مرگ می‌انجامد. کبد آمینوکسیک را از طریق ترکیب آن با کربن‌دی اکسید به اوره تبدیل می‌کند. در دیابت شیرین چون قند خون افزایش می‌یابد، به علت خود تنظیمی منفی مقدار ترشح گلوكاگون کاهش می‌یابد. در افراد دیابتی به علت تجزیه چربی‌ها افزایش می‌یابد و چون گلوكز وارد یاخته‌های کبد و ماهیچه‌ای نمی‌شود مقدار گلیکوزن آن‌ها کم می‌شود و به علت تجزیه پادتن‌ها فعالیت فاگوسیتوز کننده‌ها کاهش می‌یابد. در دیابت نوع یک مقدار انسولین کم ولی در دیابت نوع دو مقدار انسولین خون از افراد طبیعی بالاتر است و در دیابت نوع ۱ گیرنده انسولین بدون مشکل در غشاء سلول‌ها وجود دارد.

۱۵۵ گزینه ۳ دومین فرایند تشکیل ادرار بازجذب است (کتاب دهم). هورمون‌های ضدادراری (بازجذب سدیم)، آلدوسترون (بازجذب کلسیم) در دومین تشکیل ادرار نقش دارند که هیچ کدام نمی‌توانند از برگشت کلسیم از استخوان جلوگیری کند کلسی توینین این توانایی را دارد. گزینه «ا» هورمون ضدادراری توسط یاخته‌های عصبی هیپوتالاموس تولید می‌شود، ولی از هیپوفیز پسین ترشح می‌شود. یعنی محل ساخت و ترشح آن متفاوت است. گزینه «ب» هورمون پاراتیروئیدی به طور غیرمستقیم در جذب کلسیم از روده نقش دارد. این هورمون ویتامین D₃ را تغییر می‌دهد و ویتامین D₃ جذب کلسیم را از روده افزایش می‌دهد. جذب کلسیم در روده همانند جذب آهن با انتقال فعال است. گزینه «c» با کاهش فشار خون کلیه، آنزیم رینین از کلیه ترشح می‌شود و این آنزیم با اثر بر یکی از پروتئین‌های خوناب و راهاندازی مجموعه‌ای از واکنش‌ها، باعث می‌شود از غده فوق کلیوی هورمون آلدوسترون ترشح شود.

۱۵۶ گزینه ۴ همه موارد صحیح‌اند. «الف» هورمون‌های تیروئیدی سبب افزایش سوت و ساز و در نتیجه افزایش فعالیت آنزیم کربنیک‌انیدراز گلبول قرمز می‌شوند. «ب» هورمون‌های تیروئیدی باعث افزایش تولید CO₂ می‌شوند که آن نیز با آب ترکیب می‌شود و به HCO₃⁻ تبدیل می‌شود. «ج» هورمون‌های تیروئیدی در همه سلول‌های هسته‌دار بدن گیرنده دارند و سبب افزایش متابولیسم و تجزیه قند در آن‌ها می‌شوند. «د» ترشح ناقل‌های عصبی با صرف انرژی است.

۱۵۷ گزینه ۴ همه عبارات صحیح‌اند. «الف» فعالیت‌های غده تیروئید، باعث کاهش یون Ca²⁺ و I⁻ در خوناب می‌شوند. البته با افزایش فعالیت غده تیروئید میزان اسیدیتۀ خون افزایش می‌یابد که باعث می‌شود کلیه‌ها دفع H⁺ را افزایش دهند. «ب» هم تیروئید و هم تیموس در جلوی نای و پشت مری قرار دارند. «ج» هورمون‌های تیروئیدی (T₃ و T₄) در ساختار خود داردند. «د» هورمون‌های تیروئیدی با افزایش سوت و ساز تولید ATP را افزایش می‌دهند و با افزایش فعالیت پمپ‌سدیم - پتانسیم در یاخته‌های پرز، جذب گلوكز از روده افزایش می‌یابد.

۱۵۸ گزینه ۳ عبارت‌های «الف، ب، د و ه» صحیح‌اند. دقت کنید که منظور از هورمون‌های تیروئیدی تنها T₃ و T₄ می‌باشد. پرکاری تیروئید سبب افزایش میزان گلوكز در دسترس یاخته‌ها و افزایش مصرف گلوكز توسط یاخته‌ها افزایش فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم و افزایش فعالیت بعضی غدد درون‌ریز مثل غده زیر نهرنج و افزایش ترکیب CO₂ و با هموگلوبین به دلیل تراکم پیش‌تر آن می‌شود. اما به هیچ عنوان هورمون‌های تیروئیدی ربطی به میزان کلسیم خون ندارند.

۱۵۹ گزینه ۲ بخش «الف»، بخش مرکز فوق کلیه می‌باشد. موارد «الف و ب» صحیح می‌باشد. «الف» درست. بخش ترشحی مرکز فوق کلیه تحت تأثیر اعصاب محیطی قرار دارد. «ب» درست. هورمون‌های بخش مرکزی فشار خون و گلوكز خوناب را در پاسخ سریع افزایش می‌دهند. «ج» نادرست. باعث گشاد شدن نایزک‌ها و افزایش حجم هوای مرده می‌شوند. «د» نادرست. با توجه به افزایش ضربان قلب فاصله دو موج QRS را کاهش می‌دهد.

۱۶۰ گزینه ۲ موارد «ج و د» صحیح‌اند. «الف» نادرست. بخش قشری فوق کلیوی هم تحت کنترل هیپوتالاموس و هیپوفیز است یعنی تحت کنترل سیستم عصبی است. «ب» نادرست. بخش قشری پیش از دو نوع هورمون ترشح می‌کند، علاوه بر آلدوسترون و کورتیزول، هورمون استروژن و پروژسترون و تستوسترون می‌سازد. «ج» درست. بخش قشری و مرکزی فوق کلیه، قندخون و فشارخون را افزایش می‌دهند. «د» درست. بخش قشری فوق کلیه، با تضعیف سیستم ایمنی باعث افزایش احتمال ابتلا به سرطان می‌شود.

۱۶۱ گزینه ۴ هر چهارمورد صحیح‌اند. «الف» در فرد مبتلا به دیابت نوع II ترشح انسولین افزایش و ترشح گلوكاگون کاهش می‌یابد. «ب» در اثر اسیدی شدن خون ترشح یون هیدروژن به نفرون افزایش و در اثر کاهش انسولین جذب گلوكز در میون‌ها کاهش می‌یابد. «ج» در اثر افزایش تجزیه پروتئین‌ها تولید و تراوش اوره در نفرون افزایش و در اثر کاهش انسولین و رود گلوكز به تولید گلیکوزن در کبد کاهش می‌یابد. «د» در اثر افزایش غلظت گلوكز در خون و ادرار، حجم ادرار افزایش یافته و با کاهش پروتئین پلاسم، بازگشت مایعات از بافت‌ها به خون کاهش می‌یابد.

۱۶۲ گزینه ۲ عبارت‌های «ب، ج و د» صحیح‌اند. «الف» نادرست. دیابت شیرین، ترشح یون H⁺ را به نفرون افزایش می‌دهد. «ب» درست. در دیابت شیرین، میزان سوت و ساز چربی‌ها افزایش می‌یابد. «ج» درست. دیابت شیرین، حجم اوره ادرار را افزایش می‌دهد. «د» درست. پروتئین‌های بدن مانند پادتن‌ها تجزیه می‌شوند و سیستم دفاعی تضعیف می‌شود. «ه» نادرست. دیابت شیرین، باعث تضعیف سیستم ایمنی بدن می‌شود. زمان بهبودی زخم‌ها افزایش می‌یابد.

۱۶۳ گزینه ۴ همه عبارت‌ها صحیح‌اند.
۱۶۴ گزینه ۳ مورد الف و ب صحیح‌اند.
استخوان و منظر از عوامل محافظت‌کننده دستگاه عصبی مرکزی هستند که مانند سایر سلول‌ها دارای گیرنده هورمون تیروئیدی هستند، همچنین چون هر دو بافت پیوندی هستند دارای فضای بین

مورد «الف»: بعضی از پیک‌های شیمیایی که در تاکتیک شیمیایی نقش دارند وارد جریان خون می‌شوند ولی هورمون نیستند.

مورد «ب»: هورمون‌ها در خارج خون ترشح می‌شوند و سپس وارد خون می‌شوند. همچنین پیک‌های شیمیایی ترشح شده از ماکروفاژها در هنگام التهاب نیز ناقل عصبی محسوب نمی‌شوند.

مورد «ج»: یک سلول پس سیناپسی اگر سلول ماهیچه‌ای باشد می‌تواند تحت تأثیر ناقل یا هورمون (انسولین یا اپی‌نفرین یا تیروکسین) قرار گیرد.

مورد «د»: پیک‌های شیمیایی می‌توانند دوربرد یا کوتاهبرد باشند. یاخته‌های عصبی هستند که هورمون ترشح می‌کنند و ناقل عصبی نیز دارند که این ناقلين (پیک‌های کوتاهبرد) وارد خون نمی‌شوند.

۱۶۵ گزینه ۲ بررسی موارد:

موارد «الف» و «ب» درست: چون ساخته شدن و ترشح هر کدام از این ۲ نوع ماده با صرف *ATP* است (درستی مورد «الف») و برای ایجاد نظم هر کدام از این مواد فقط بر سلول‌هایی که گیرنده آن‌ها را دارد تاثیر می‌گذاردن. (درستی مورد «ب»)

مورد «ج» نادرست: چون فقط پیک‌های کوتاهبرد از نورون‌ها ترشح نمی‌شوند، بلکه در بعضی مواد نورون‌ها هورمون را ساخته و به خون می‌ریزند.

مورد «د» نادرست: چون شکل هر پیک شیمیایی مکمل مولکول گیرنده آن است نه شبیه آن.

مورد «ه» نادرست: چون سلول‌های ترشح‌کننده پیک‌های کوتاهبرد که نورون‌ها هستند، می‌توانند پیک‌های دوربرد را نیز ترشح کرده و به خون بریزند.

۱۶۶ گزینه ۳ مورد «الف»، «ج» و «د»:

یک سلول پیکری مثلاً سلول‌های ماهیچه‌ای هم‌زمان هم تحت اثر هورمون‌ها باشند هم تحت اثر دستگاه عصبی حرکتی باشند و پاسخ مناسب دهنده هم‌زمان که انسولین بر آن اثر می‌گذارد استیل کولین (انتقال‌دهنده عصبی) می‌تواند آن را تحریک کند سلول‌های پیکری می‌توانند هم‌زمان تحت اثر چند نوع هورمون قرار گیرند مثلاً تحت اثر هورمون تیروئیدی و انسولین و غیره ...

مورد «ب» نادرست: یک سلول پس سیناپسی نمی‌تواند به طور هم‌زمان تحت اثر چند نوع انتقال‌دهنده عصبی قرار گیرد یا باید تحریک یا بازداشت شود.

۱۶۷ گزینه ۱ - هورمون غدد پاراتیروئید، در تنظیم غلظت کلسیم خون نقش دارد، نه در تولید آن، یون کلسیم از طریق مصرف مواد غذایی وارد بدن می‌شود و در تبدیل پروتومبین به ترومبین در محل رخم و خون‌ریزی نقش دارد.

۲ - هورمون T_3 ، یکی از هورمون‌های یدار غده تیروئید برای نمو دستگاه عصبی مرکزی در دوران جنینی و کودکی لازم است. لذا کمبود این هورمون سبب اختلالات نمو دستگاه عصبی در دوران جنینی می‌شود. وقتی هورمون‌های تیروئیدی کم شوند با تأثیر بازخوردی منفی سبب افزایش یک نوع هورمون آزاد کننده از هیپو‌تالاموس و یک نوع هورمون حرک (محرك تیروئید) از هیپوفیز پیشین می‌شوند.

۳ - نورون‌های سازنده هورمون ضدادرار، پیک‌های شیمیایی خود را به درون خون در هیپوفیز پسین می‌ریزند (پیک دوربرد) و نمی‌توانند انتقال‌دهنده عصبی یا ناقل عصبی (پیک کوتاه برد) ترشح کنند.

در گرسنگی‌های طولانی مدت، ترشح هورمون کورتیزول از بخش قشری غده فوق کلیوی افزایش می‌یابد، تا قندخون را افزایش دهد، در این حالت سیستم ایمنی بدن تعسیف می‌شود. ویروس *HIV* نیز با ورود به لنفوسیت *T* کمک کننده و با این بردن آن‌ها، عملکرد لنفوسیت‌های *B* و *T* را مختلف نموده و در نتیجه سیستم ایمنی بدن ضعیف می‌شود.

۱۶۸ گزینه ۳ گزینه ۱: درست: ورود یون کلسیم به درون مایعات بدن، به دلیل تاثیر در انقباض ماهیچه‌های اطراف رگ‌ها، باعث تنگی آن‌ها می‌شود. مقدار هورمون کلسی تونین با مقدار کلسیم خون رابطه غیرمستقیم دارد و هر چه قدر کلسی تونین کمتر باشد میزان کلسیم خون می‌تواند بیشتر شود زیرا این هورمون از برداشت کلسیم از استخوان‌ها جلوگیری می‌کند.

گزینه ۲: درست: هورمون‌های تیروئیدی میزان تجزیه گلوکز و انرژی در دسترس را تنظیم می‌کنند و پرکاری غده تیروئید باعث افزایش تجزیه گلوکز و افزایش استفاده از ذخیره گلیکوژن در ماهیچه‌ها می‌شود.

گزینه ۳: درست: *ویتامین D* یکی از ویتامین‌های محلول در چربی می‌باشد و همانند سایر ویتامین‌های محلول در چربی مانند چربی‌ها و همراه آن‌ها، جذب چربی‌ها در روده باریک به کمک مویرگ‌های لنفي صورت می‌گیرد. *ویتامین D* می‌تواند جذب کلسیم را از روده افزایش دهد. بنابراین کمبود *ویتامین D* باعث کاهش جذب کلسیم از روده می‌شود.

گزینه ۴: درست: به درصد حجمی یاخته‌های خونی، هماتوکریت گویند. بیش از ۹۰ درصد خوناب، آب است. اگر حجم آب خوناب کم شود به این ترتیب میزان یاخته‌های خونی نسبت به حجم خوناب بیشتر شده و هماتوکریت افزایش می‌یابد. کاهش هورمون ضدادراری می‌تواند باعث کاهش آب خوناب شود.

۱۶۹ گزینه ۱ مورد «الف» درست: هورمون‌های اپی‌نفرین و نوراپی‌نفرین که از بخش مرکزی غده فوق کلیه ترشح می‌شوند همانند سپاپاتیک باعث افزایش تعداد تنفس‌ها می‌شوند.

مورد «ب» درست: افزایش غیرطبیعی آلدوسترون بازجذب سدیم از ادرار را افزایش و سدیم بدن را افزایش می‌دهد و از این طریق باعث خیز یا ادم می‌شود.

مورد «ج» درست: در صورت افزایش طولانی مدت کورتیزول مانند آچه فرد در معرض استرس‌های طولانی مدت قرار می‌گیرد.

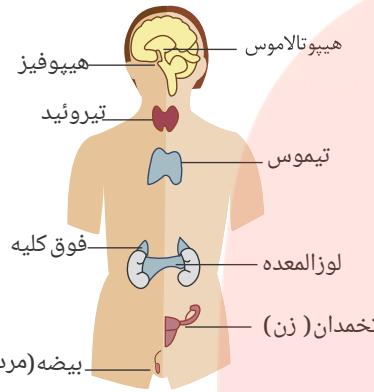
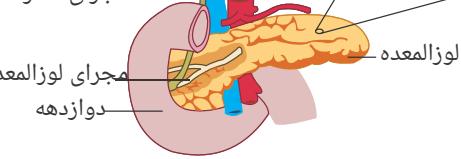
مورد «د» نادرست: عمل اپی‌نفرین و نوراپی‌نفرین برخلاف عمل پاراسپاپاتیک می‌باشد.

۱۷۰ گزینه ۴ با برداشتن پانکراس یک جانور گوشت خوار، به علت عدم ترشح انسولین در بدن، دیابت شیرین رخ می‌دهد (افزايش گلوکز خون - مشاهده گلوکز در ادرار - افزایش حجم ادرار - تجزیه چربی‌های بدن - کاهش *PH* خون) و به علت عدم تولید و ترشح آنزیم‌های گوارشی و بی‌کریبات‌های پانکراس، کاهش *PH* محیط دوازدهه و مشاهده پروتئین زیاد در مدفع رخ می‌دهد.

۱۷۱ گزینه ۳ موارد «الف»، «ب» و «د» درست هستند.

مورد «الف» درست: مطابق شکل زیر

مورد «ب» درست: مطابق شکل زیر

مورد «ج» نادرست: هورمون‌های جنسی علاوه بر غدد جنسی، از بخش قشری غده فوق‌کلیه در هر دو جنس زن و مرد، ترشح می‌شود.

مورد «د» درست: غده در مغزی (اپی‌فیز) بالاترین غده درون‌ریز بدن بوده و با ترشح هورمون ملاتونین به نظر می‌رسد که در تنظیم ریتم‌های شب‌به‌روز نقش داشته باشد. مقدار این هورمون از نزدیکی ظهر تا شب به تدریج افزایش می‌یابد.

نکته: غده اپی‌فیز بین تالاموس‌ها و بر جستگی‌های چهارگانه قرار دارد.

۱۷۳ گزینه ۲ گزینه‌های ۱ و ۲ به درستی بیان شده است.

گزینه «۱»: منظور آندوسترون است که تراوش کلیوی از جمله آمینواسیدها را افزایش می‌دهد خون فشار خون را افزایش می‌دهد که رابطه مستقیم با تراوش کلیوی دارد.

گزینه «۲»: منظور هورمون ضد ادراری است که حجم خون را افزایش می‌دهد و هماتوکریت کاهش می‌یابد.

گزینه «۳»: منظور پرولاکتین است که فقط در مردان فعالیت تولید مثلی را کنترل می‌کند.

گزینه «۴»: هورمون ضدادراری که از غده هیپوفیز ترشح می‌شود با افزایش آن بیماری خیز ایجاد می‌شود و غده هیپوفیز در ترشح تستوسترون نقش ندارد.

۱۷۴ گزینه ۳ تنها مورد (د) به نادرستی بیان شده است.

بررسی همه موارد:

مورد (الف) در صورت تحلیل رفتن لایه مخاطی معده و از بین رفتن یاخته‌های کناری غدد آن، کم خونی قابل انتظار است؛ چرا که عامل داخلی ترشح نمی‌شود. (تأیید گزینه)

مورد (ب) به دنبال تنش‌های طولانی و مداوم، بخش قشری غده فوق‌کلیه هورمون کورتیزول ترشح می‌کند که قند خون را بالا می‌برد. (تأیید گزینه)

مورد (ج) به دنبال انسداد مجاری صفراء، جذب چربی‌ها با اختلاف مواجه می‌شود، در نتیجه ویتامین‌های محلول در چربی مانند ویتامین D به خوبی جذب نمی‌شود. ویتامین D برای افزایش مقدار کلسیم خوناب کاربرد دارد و کاهش کلسیم پلاسمای در انعقاد خون اشکال ایجاد می‌کند. (تأیید گزینه)

مورد (د) بخش درون‌ریز لوزالمعده انسولین و گلوكاجون ترشح می‌کند، این هورمون‌ها در تنظیم قندخون (گلوكز خوناب) نقش دارند، در صورت کم کاری بخش درون‌ریز لوزالمعده ترشح گلوكاجون کاهش یافته و میزان قندخون به شدت افت می‌کند. در نتیجه سوت و ساز یاخته‌های عصبی کاهش یافته و فعالیت پسپ سدیم - پتانسیم مختل می‌شود. به دنبال آن تراکم سدیم داخل یاخته عصبی افزایش (نه کاهش) می‌یابد. (رد گزینه)

۱۷۵ گزینه ۲ تنها مورد ب نادرست است. بررسی موارد:

(الف) آنزیم کربنیک ایندراز (فصل ۳ دهم) در تنظیم pH خون نقش دارد پس تعادل اسید و باز می‌تواند به دلیل اختلال عملکرد آنزیمی مانند کربنیک ایندراز باشد.

(ب) هورمون‌های ذخیره شده در نقش پسین هیپوفیز توسط هیپوталاموس تولید می‌شود. هورمون بند ادراری که می‌تواند در تنظیم تعادل آب بدن نقش داشته باشد توسط هیپوталاموس تولید شده و در هیپوفیز پسین ذخیره می‌شود و هیپوفیز پسین نقش در تولید آن ندارد. به همین دلیل کم کاری هیپوفیز پسین تعادل آب را بر هم نمی‌زنند.

(ج) در دیابت شیرین بدن برای تأمین انرژی، چربی‌ها را تجربه می‌کند که در نتیجه تجزیه چربی‌ها مواد اسیدی حاصل شده، pH خون را از حالت تعادل خارج می‌کند. در پی این اتفاقات (با توجه به متن کتاب) بینایی فرد دچار اختلال می‌شود.

۱۷۶ گزینه ۲ همه موارد به جز مورد (الف)، نادرست هستند.

بررسی موارد:

الف: در اثر افزایش هورمون ضدادراری، فشارخون افزایش می‌یابد. لذا محتويات بيشتری به بافت‌ها وارد می‌شود و جريان لنف در رگ‌های لنفی افزایش می‌یابد.

بررسی موارد درست:

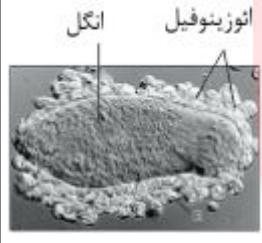
- ج) همه لنفوسیت‌ها برای اعمالی که انجام می‌دهند، نیاز به انرژی دارند. گرچه در کتاب درسی به صراحت بیان نشده است، ولی می‌توان گفت که همه لنفوسیت‌ها، میتوکندری داشته، در نتیجه تنفس هوایی دارند و در جریان تنفس هوایی، O_2 تولید می‌کنند.
- بررسی موارد نادرست:
- (الف) همه لنفوسیت‌ها مانند سایر یاخته‌های موجود در خون، از یاخته‌های به نام یاخته‌های بنیادی در مغز استخوان منشأ می‌گیرند (لنفوسیت‌های نابالغ)، عده‌ای از این لنفوسیت‌های نابالغ، در مغز استخوان تکامل پیدا می‌کنند و سلول‌های تخصص یافته‌ای به نام لنفوسیت‌های B را به وجود می‌آورند. سایر لنفوسیت‌های نابالغ مغز استخوان از طریق خون به تیموس (غده‌ای در پشت استخوان جناغ، در جلوی نای) منتقل شده و در این اندام، بالغ می‌شوند و یاخته‌های تخصص یافته‌ای به نام لنفوسیت‌های T را به وجود می‌آورند.
- (ب) تعدادی از لنفوسیت‌های بالغ بین خون و لف در گردش آند و عده‌ای دیگر به گره‌های لنفي، طحال، لوزه‌ها و آپاندیس منتقل و در این اندام‌ها مستقر می‌شوند.
- (د) نمی‌توان گفت همه لنفوسیت‌ها از جمله همه لنفوسیت‌های بالغ، فقط در خون تقسیم شده و یاخته خاطره می‌سازند، زیرا لنفوسیت‌های بالغی که به اندام‌های ذکر شده در توضیح مورد «ب» منتقل می‌شوند، درون این اندام‌ها تقسیم شده و یاخته‌های خاطره می‌سازند.

۱۷۸ گزینه ۳ پروتئین‌های مکمل، اینترفرون نوع I و پادتن از بین گزینه‌ها می‌توانند انتخاب شوند.

مورود الف- پروتئین‌های مکمل، محلول در پلاسمای هستند، و قبل از برخورد با عامل بیگانه، به صورت غیر فعال در خوناب یافت می‌شوند.

مورود ب و د- یاخته کشندۀ طبیعی به یاخته هدف متصل می‌شود و سپس ریز کیسه‌های حاوی پر فورین و مولکول‌های آنزیم را ترشح می‌کند.

مورود ج- با توجه به شکل رویرو، اثوزینوفیل‌ها ابتدا به انگل متصل شده و سپس محتويات خود را به روی انگل می‌ریزند.

مورود و- پس از شناسایی آنتی ژن توسط لنفوسیت، یاخته پادتن ساز، پادتن ترشح می‌کند. پادتن همراه با مایعات بین یاخته‌ای، خون و لف به گردش در می‌آید و هر جا با میکروب برخورد کرد آن را نابود، یا بی اثر می‌سازد.

مورود ه- اینترفرون نوع I از یاخته آلدوده به ویروس ترشح می‌شود و علاوه بر یاخته آلدوده، بر یاخته‌های سالم مجاور هم اثر می‌کند.

۱۷۹ گزینه ۱ گزینه ۱. (درست) هر لنفوسیت بالغ B در سطح خود گیرنده‌های آنتی ژن دارد که همگی از یک نوع اند.

گزینه ۲. (نادرست) بعضی ترشحات میکروبی از طریق خون به بخشی از هیپوتالاموس می‌رسد و دمای بدن را بالا می‌برند.

گزینه ۳. (نادرست) نشانه‌های التهاب شامل قرمزی، تورم، گرما و درد است. قرمزی، تورم و گرما به دلیل افزایش جریان خون در موضع آسیب دیده به وجود می‌آیند ولی درد به دلیل تحریک گیرنده در ناحیه آسیب است.

گزینه ۴. (نادرست) انواع دیابت شامل دیابت بی‌مزه و د نوع دیابت مربوط به افزایش گلوکز هستند. دیابت نوع یک، یک نوع بیماری خود اینمی است.

"این جمله در صفحه ۷۲۲ کتاب یازدهم اورده شده است. البته به جمله کتاب ایراد وارد است چون لنفوسیت‌های نابالغ هنوز گیرنده آنتی ژنی ندارند. اما چون عین جمله کتاب است اوردن از عنوان گزینه درست در تست‌ها حتی تست‌های کنکور معمول و بدون اشکال است.

۱۸۰ گزینه ۳ موارد «الف» و «ب» و «ج» به درستی بیان شده است.

بخش "الف" پروتئین مکمل و بخش "ب" پادتن را نشان می‌دهد.

بررسی موارد:

الف: پروتئین‌های مکمل و پادتن هر دو پروتئینی هستند و واحدهای سازنده آنها، آمینواسید است.

ب: پروتئین‌های مکمل، پس از برخورد با دم پادتن متصل به آنتی ژن، فعال شده و تشکیل ساختار منفذ می‌دهند.

ج: پروتئین‌های مکمل همانند مولکول‌های پادتن سبب افزایش بیکانه خواری می‌شوند.

د: پروتئین‌های مکمل، همانند مولکول‌های پادتن از پروتئین‌های محلول در خوناب هستند.

۱۸۱ گزینه ۲ موارد «ب» و «د» به درستی بیان شده‌اند.

جمله الف: یاخته‌های مژک دار در دستگاه تنفسی وجود دارند اما دستگاه گوارش قادر یاخته‌های مژک دار است.

جمله ب: ماده مخاطی پوشاننده سطح مجاری این دستگاه‌ها دارای آنزیم لیزوژیم است که موجب نابودی باکتری‌ها می‌شود.

جمله ج: بافت پوششی در تمام مجاری این دستگاه‌ها از نوع جند لایه نیست. مثلاً بافت پوششی معده و روده از نوع استوانه‌ای یک لایه‌ای است.

جمله د: یاخته‌های بافت پوششی مجاری این دستگاه‌ها به هم چسبیده‌اند و سدی را در برابر نفوذ میکروگوب‌ها پدید آورده‌اند.

۱۸۲ گزینه ۳ جمله‌های «الف»، «ب» و «ج» نادرست و جمله‌های «ب» و «د» درست هستند جمله «ب» به گدة تیموس اشاره دارد. در جمله «الف» به یاخته‌های کشندۀ طبیعی NKC ها توجه نکنند.

بررسی عبارت‌ها:

جمله «الف»: اینترفرون نوع *II* که در مبارزه علیه یاخته‌های سرطانی نقش دارند توسط یاخته‌های کشنده طبیعی که در دفاع غیراختصاصی و یاخته‌های لنفوسيت‌های *T* که در دفاع اختصاصی نقش دارند ترشح می‌شود (تأثیر درستی عبارت).

جمله «ب»: ترشح پرفورین و اینترفرون نوع *II* از یاخته‌های کشنده طبیعی باعث تخریب یاخته‌های هدف شده و باعث فعال شدن درشت‌خوارها (ماکروفاژها) می‌شود.

جمله «ج»: در پی پاسخ التهابی قرمزی، تورم، گرما و درد دیده می‌شود که برای ایجاد درد دندانیت‌های گیرنده‌های درد که قادر بافت پیوندی هستند و دارای پایانه آزاد می‌باشد در آن ناحیه تحریک می‌شوند.

جمله «د»: ماستوسیت‌ها در بافت‌های بدن وجود دارند. ماستوسیت‌ها در خون دیده نمی‌شوند.

۱۸۵ گزینه ۱ فقط جمله «ه» نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

جمله «الف»: بصل النخاع مرکز انعکاس‌های سرفه، عطسه، استفراغ و بلع است. بصل النخاع از این طریق در نخستین خط دفاعی بدن نقش مؤثر دارد (درست).

جمله «ب»: اعصاب خودمنختار بخشی از دستگاه عصبی محیطی است. سیستم عصبی نسبت به هورمون‌هایی که از مرکز غده فوق‌کلیه ترشح می‌شود در تنفس موقتی سریع‌تر بدن را آماده پاسخ‌گویی می‌کنند (درست).

جمله «ج»: هورمون گاسترین با تأثیر بر یاخته‌های حاشیه‌ای و یاخته‌های اصلی، ترشح *HCl* و آنزیم‌های پروتازی به نام پیسینوژن درون معده را افزایش می‌دهد. گاسترین این گونه میکروب‌های موجود در غذا را از بین می‌برد (درست).

جمله «د»: یکی از روش‌های دفع میکروب‌ها و دفاع غیراختصاصی تخلیه ادرار است که نخاع با پردازش پیام‌های مربوط به انعکاس تخلیه ادرار در دفاع غیراختصاصی بدن ایفای نقش می‌کند (درست).

جمله «ه»: مخاط مژکدار در نایزک‌های مبادله‌ای (نه انتهایی) انسان به پایان می‌رسد وظایف دفاعی بعد این نایزک‌های مبادله‌ای (نه انتهایی) بر عهده درشت‌خوارها (ماکروفاژها) درون حبابک‌ها است (نادرست).

۱۸۶ گزینه ۱ فقط عبارت «ب» صحیح است. دستگاه عصبی دارای مویرگ‌های خونی و لنفی است. «الف» نادرست. دقت کنید که لنفی که نخاع را ترک می‌کند از سیاهرگ زبرین وارد قلب می‌شود.

«ب» درست. هم در مویرگ خونی و هم در مویرگ لنفی پادتن و لنفوسيت‌های دفاع اختصاصی یافت می‌شود. «ج» نادرست. مویرگ‌های لنفی فاقد گلوبول قرمز و هموگلوبین هستند. «د» نادرست.

یاخته‌های پوششی در مویرگ‌های لنفی از یکدیگر فاصله دارند و بین آنها منفذ وجود دارد.

۱۸۷ گزینه ۴ همه عبارت‌ها صحیح‌اند: «الف» هورمون‌های جنسی بخش قشری فوق‌کلیه، سبب رشد ماهیچه رحم و رشد استخوان می‌شوند.

«ب»، قشر فوق‌کلیه با ترشح هورمون‌های جنسی، سبب بازخورد منفی و کاهش ترشح *LH* و *FSH* می‌شود. «ج» آندوسترون سبب بازجذب آب و یون سدیم از ادرار می‌شود. «د» با افزایش کورتیزول، اینمی کاهش و تحمل اینمی افزایش می‌یابد.

۱۸۸ گزینه ۴ همه موارد صحیح‌اند. «الف» استروژن و پروژترون با اثر بر هیپوفیز و هیپوتالاموس باعث خود تنظیمی منفی می‌شود. «ب» بخش قشری فوق‌کلیه مقدار کمی هورمون‌های جنسی را تولید می‌کنند. «ج» آندوسترون با افزایش بازجذب Na^+ ، بازجذب آب را نیز افزایش می‌دهد. «د» کورتیزول با از بین بردن پروتئین‌ها، پاسخ بیش از حد دستگاه اینمی را کاهش می‌دهند.

۱۸۹ گزینه ۴ هر چهار مورد صحیح است. «الف» در فرد مبتلا به دیابت نوع *I* ترشح انسولین کاهش یافته و با افزایش قند خون تحریک گیرنده‌های فشار اسمزی در هیپوتالاموس افزایش می‌یابد. «ب» در فرد مبتلا به دیابت، در اثر تجزیه پروتئین‌های دفاعی فعالیت فاگوسیت‌کننده‌های بافتی کاهش یافته و تحمل سیستم ایمنی فرد افزایش می‌یابد. «ج» در اثر تجزیه چربی‌ها نمای توده بدنی فرد کاهش یافته و با این فرایند تولید محصولات اسیدی افزایش می‌یابد. «د» در اثر کاهش ورود گلوکز به یاخته‌های کبدی تبدیل گلوکز به پیررووات در آن‌ها کاهش و در اثر تجزیه پروتئین‌های بدن زمان انعقاد خون افزایش می‌یابد.

۱۹۰ گزینه ۲ موارد «ب، د» صحیح است. ماکروفاژها (درشت‌خوارها) واقع در کبد و طحال گوییجه‌های قرمز را پاکسازی می‌کنند. «الف» نادرست. یاخته‌های کبد گلوکز و اکسیزن مصرفی خود را می‌تواند از طریق سیاهرگ باب (کم اکسیزن) دریافت کنند. «ب» درست. ماکروفاژهای کبد و طحال ضمن تنفس سلولی، کربن‌دی‌اکسید تولید می‌کنند. در طحال و کبد همانند مغز استخوان مویرگ‌های ناپیوسته یافت می‌شود. گاز حاصل از تنفس سلولی خود را از مویرگ‌های ناپیوسته وارد جریان خون می‌کنند. «ج» نادرست. ماکروفاژ در خارج از مغز استخوان از تغییر شکل (نه تقسیم) مونوسيت‌ها وجود می‌آید. «د» درست. درشت‌خوارهای بافتی (ماکروفاژ) می‌توانند ضمن تولید پیک‌های شیمیایی، باکتری‌ها را بیگانه خواری کنند.

۱۹۱ گزینه ۲ موارد «ج و د» صحیح است. پروتئین‌های مکمل در غشاء میکروب‌ها روزنه ایجاد می‌کنند. و به صورت غیرفعال از یاخته‌های سالم ترشح می‌شوند. پادتن‌ها می‌توانند باعث فعل کردن پروتئین‌های مکمل شوند. «الف» نادرست. پروتئین مکمل نقشی در ایجاد روزنه در سلول‌های سرطانی ندارد. «ب» نادرست. پروتئین مکمل توسط یاخته‌های خود انسان ساخته می‌شود.

۱۹۲ گزینه ۴ همه موارد عبارت را به نادرستی تکمیل می‌کنند. «الف» بخشی از میکروب به وسیله یاخته دارینه‌ای به لنفوسيت عرضه می‌شود. «ب» در مراحل التهاب عمل نوتروفیل‌ها سریع‌تر از لنفوسيت‌های است صورت می‌گیرد. «ج» زیرنهنج در تب نقش دارد. «د» با توجه به شکل *۶۹* می‌تواند از طریق دارینه‌های خود به یاخته مرده متصل شود.

۱۹۳ گزینه ۱ عبارت صورت سوال صحیح است، زیرا پروتئین‌های مکمل می‌توانند باعث تسهیل بیگانه خواری شوند. «الف» درست. پادتن‌ها با رسوب دادن آنتی‌ژن‌ها و به هم چسباندن میکروب‌ها می‌توانند فعالیت بیگانه خوارها را افزایش دهند. «ب» درست. با توجه به شکل *۱۴* خشی‌سازی برای پادتن‌های محلول و نامحلول می‌تواند صورت گیرد. «ج» نادرست. سلول پلاسموسيت در غشاء

۱۹۵

گزینه ۳ موارد «الف، ج و د» صحیح است. شکل (۱) بازوویل، شکل (۲) لنفوسیت و شکل (۳) اتوژینوفیل می باشد. «الف» درست. در برابر عوامل بیماری زای بزرگ تر مثل کرم های انگل که قابل بیگانه خواری نیستند، اتوژینوفیل مبارزه می کند. «ب» نادرست. هیچ یک از یاخته های بازوویل، اتوژینوفیل و لنفوسیت توانایی بیگانه خواری ندارند. «ج» درست. سلول سازنده شکل (۲) (لنفوسیت) سلول بنیادی لنفوئیدی و سلول سازنده شکل (۱) (بازوویل) سلول بنیادی میلوبیدی می باشد. «د» درست. بازوویل با پاسخ خود به مواد حساسیت زا، اتوژینوفیل با فعالیت ضدانگلی خود و یاخته کشندۀ طبیعی (که نوعی لنفوسیت است) در خط دوم دفاعی نقش دارند.

۱۹۶

گزینه ۴ ساختار موردنظر بصل النخاع است.

مورد «الف» درست: چون بصل النخاع مرکز انعکاس سرفه و عطسه است و این دو در خط اول دفاع غیراختصاصی نقش دارند.

مورد «ب» درست: چون هنگام بلع، بصل النخاع با اثر بر مرکز تنفس در پل مغز و مهار آن، راه نای را می بندد.

مورد «ج» درست: هم مویرگ های مغزی و هم مویرگ های ماهیچه ها از نوع مویرگ های پیوسته هستند.

مورد «د» درست: دستور بصل النخاع سبب انتقام ماهیچه بین دنداهای خارجی و دیافراگم و آغاز دم می شود. بدیهی است که در این ماهیچه ها وسعت ناحیه روشن سارکومر کاهش می یابد.

۱۹۷

گزینه ۲ بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: درست: تمامی یاخته های زنده، دارای توانایی ترشح اینترفرون هستند.

گزینه ۲: نادرست: زیرا در ساختار اپیدرم سلول های پوششی زنده ای وجود دارد که قادر به تولید پروتئین های رشته ای کلازن و الاستیک می باشد.

گزینه ۳: نادرست: زیرا لایه خارجی پوست از نوع بافت پوششی بوده که جزء ساده ترین بافت ها محسوب می شود، بافت پوششی دارای سلول هایی با فضای بین سلولی محدود و کم بوده که از این فضای محدود برخی از میکروب ها قادرند وارد پوست شوند.

گزینه ۴: درست: زیرا وجود بافت پوششی در لایه خارجی و نیز وجود غدد عرق و پروتئین های رشته ای بافت پیوندی به همراه سلول های موثر در دفاع غیراختصاصی در لایه درونی هر دو لایه را در حذف باکتری ها موثر می سازد.

۱۹۸

گزینه ۱ افزایش با کاهش مساحت غشایی به صورت ناچیز در هنگام انجام دو فرایند آندوسیتوز و اگزوسیتوز اتفاق می افتد. در هنگام آندوسیتوز کردن مواد با ایجاد فرورقتگی در غشا و تشکیل وزیکول غشایی اندکی از مساحت غشا کاهش یافته و بر عکس در هنگام اگزوسیتوز کردن مواد به خارج از سلول، چون غشای وزیکول به غشای سلول اضافه می شود پس به صورت اندکی مساحت غشایی سلول افزایش می یابد.

توجه داشته باشید که فاگوسیتوز کردن ذرات هم یکی از مصادیق فرایند آندوسیتوز است.

مورد «الف» درست: نوتروفیل ها با انجام فرایند فاگوسیتوز به دفاع از بدن می پردازند در حالی که اتوژینوفیل ها در هنگام آن می دهند.

موجود در دانه های خود را بر روی عامل خارجی می بینند واقع به نوعی اگزوسیتوز انجام می دهند.

پس در نوتروفیل ها برخلاف اتوژینوفیل ها در هنگام دفاع، مساحت غشایی به صورت ناچیز، کاهش می یابد.

مورد «ب» درست: اتوژینوفیل با اگزوسیتوز کردن مواد برخلاف سلول دندرتیتی که عوامل خارجی را فاگوسیتوز می کند، در حین دفاع مساحت غشایی اش افزایش می یابد.

مورد «ج» نادرست: ماکروفایر و نوتروفیل هر ۲ با فاگوسیتوز کردن ذرات خارجی، در حین دفاع سطح غشایشان کاهش می یابد.

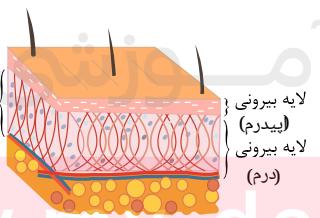
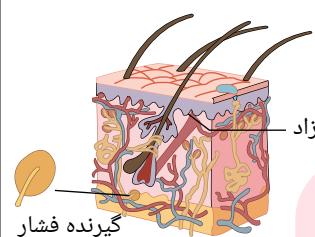
مورد «د» نادرست: در سلول دندرتیتی برخلاف اتوژینوفیل، در هنگام دفاع، مساحت غشایی کاهش می یابد.

گزینه ۲ مورد «الف» نادرست: لایه ای از پوست که برای تهیه چرم کاربرد دارد، لایه درونی (درم) است که لایه ای محکم و بادوام و از جنس بافت پیوندی رشته ای است که رشته ها در آن به طرز محکمی به هم تاییده شده اند.

این لایه در زیر لایه اپیدرم قرار دارد. لایه بیرونی یا اپیدرم شامل چندین لایه سلول پوششی سنگ فرشی است که خارجی ترین لایه آن مرده است.

در زیر بافت پوششی، غشای پایه ای قرار دارد که موجب اتصال بافت پوششی به بافت های زیرین خود می گردد.

توجه داشته باشید که بافت پوششی پوست (اپیدرم) توسط غشای پایه ای نامنظم و ناصاف به لایه درونی یعنی درم متصل می شود. این نامنظم بودن غشای پایه زیر اپیدرم را می توانید در شکل های زیر بینید.

www.my-dars.ir

مورد «ب» نادرست: در هر ۳ خط دفاعی پروتئین ها می توانند نقش داشته باشند.

أنواع پروتئين های دفاعي بدن عبارتند از:

پروتئين خط اول دفاعي يعني آنزيم لیزوزیم موجود در ترشحات پوست و مخاط

۲- پروتئين های موثر در خط دوم دفاعي: شامل پروتئين های مکمل و اینترفرون های نوع I و نوع II

۳- پروتئين های موثر در خط سوم دفاعي: شامل پادتن و پرفورین

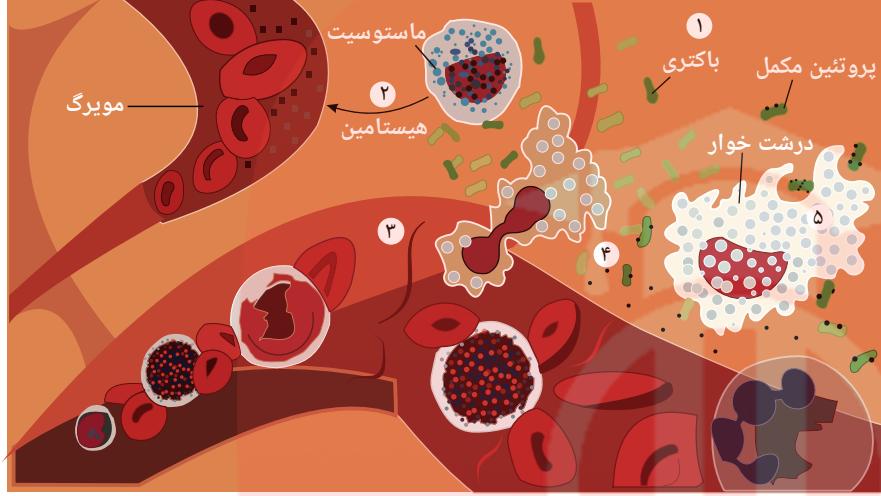
۲۰۰ گزینه ۲ مورد «الف» نادرست: پیکرهای شیمیایی تولید شده توسط سلول‌های دیواره مویرگ‌ها و بیگانه خوارهای بافتی، گلولهای سفید خون را به موضع آسیب دیده فرا می‌خوانند. نوتروفیل‌ها (دانه‌دار) و منوستیت‌هایی (بدون دانه) که در گردشند، با تراگذاری از خون خارج می‌شوند.

مورد «ب» درست: نوتوروفیل‌ها بیگانه‌خواری می‌کنند و منوسيت‌ها نیز به درشت خوار تبدیل می‌شوند (بنابراین بیگانه‌خواری می‌کنند)

مورد دیگر: نادرست: در التهاب، هیستامین از ماستوپریت‌های آسیب دیده که درون بافت و خارج از خون قرار دارند ترشح می‌شود.

مورد «د» درست: در فرایند التهاب، پروتئین‌های مکمل، فعل شده و همراه با نشت خونان به بیرون از رگ، وارد بافت شده و با

باکتری‌ها را در کنترل ورود و خروج مواد از بین می‌برند و سرانجام باکتری به دلیل عدم توانایی در تنظیم فشار اسمزی درون سلول خودش می‌میرد. مطابق شکل زیر

^{۲۰۱} گزینهٔ ^۴ مورد «الف» نادرست: پروتئین‌هایی که سب ایجاد منفذ در غشا می‌شوند، پروتئین‌های مکمل و پرورفورین هستند، فقط پروتئین‌های مکمل محلول در خوناب هستند.

مورد «ب» نادرست: پروتئین‌های مکمل باعث از بین رفتن عملکرد غشای یاخته‌ای میکروب (از طریق ایجاد روزنه در غشا) می‌شوند. یعنی میکروب را خنثی می‌کند اما پرفورانس بر یاخته‌های آلوده به ویروس و یاخته‌های سرتانی اثر می‌کند و تاثیری بر میکروب به صورت مستقیم ندارد.

مورد «ج» نادرست: پرورونین مقدمات مرگ بر نامه ریزی شده یا خته هدف را فراهم می کند ولی پرتوشنی های مکمل مستقیماً باعث مرگ ییکروب می شوند.

مورد «د» درست: هم بروتئین‌های مکمل و هم بروفورین باعث مرگ باخته هدف می‌شوند.

۲۰۲ گزینه ۳ عبارت‌های ب و ج و د صحیح می‌باشند.

پرسنل ایجاد

الف) در مبارزه با سلول‌های سرطانی هم لفوسیت T_B و لفوسیت T و هم لفوسیت کشنده طبیعی نقش دارند اما تنها T کشنده و کشنده طبیعی ($NKCcell$) پروفورین ترشح می‌کنند. همچنین اتفاق می‌افتد که بین انتشار تقسیم شده‌زن و فردی ترشح کننده

ب) سلول‌های کشنده‌ی طبیعی و T کشنده با ترشح پرورین و یک نوع آنزیم (گرانزیم) در مرگ برنامه ریزی شده نقش دارند، این سلول‌ها گیرنده‌ی آنتی‌ژنی داشته و می‌توانند به آنتی‌ژن‌های باریک از سطح اپتیکال را می‌ترسیم می‌سوزد یعنی پرورون‌هایی را که در سطح اپتیکال را می‌رسانند.

سینماسویی سترکتی و پروپری میشن سود.

ج) پادتن توسط سلوهای پادتن ساز (پلسموست) که از کروه نقوصیت های D_1 می باشند، ترشح می شود. این سلوهای فاقد کیرینده ای آنتی زنی می باشند.

^{۲۰۳} گزینه ^۳ مورد «الف» نادرست: نوتروفیل‌ها، نیروهای واکنش سریع‌اند و با بیگانه‌خواری، عوامل بیگانه را نابود می‌کنند اما یاخته‌های کشنده طبیعی با ترشح پرفورین و آنزیم‌های مرگ

مورد «ب» درست: ترشح پرورین که عامل ایجاد منفذ در غشای یاخته هدف است با بروون رانی لنسوپسیت T کشنده ترشح می شود. خروج مولکول های ناقل عصبی نیز توسط بروون رانی به فضای برنامه ریزی شده، با یاخته های سرتانی مقابله می کنند.

سیناپسی صورت می‌گیرد.
موردنج، نادرست: یاخته‌های پاک کننده در لارو، ستاره دریابی که توسط مچنیکو مورد مطالعه قرار گرفتند، بیگانه خوار بودند اما روش مبارزه انوزینوفیل‌ها برای نابودی کرم‌های انگل، ترشرح

محبوبیات دانه‌های خود روی انکل است.

۲۰۴ گزینه ۱ مورد «الف» نادرست: لغویست B و T_2 همگی در مفراستخوان و از یاخته بنیادی لغوییدی منشا می‌گیرند و هسته تکی گرد یا بیضی با سیتوپلاسم بدون دانه دارند و هر دو در سومین

فراین لنسویست $\overline{B}$ همان محل تولید، فعال می‌شود، در حالی که لنسویست $\overline{T}$ در حالی است وارد خون می‌شوند و به غده تیموس می‌رود و فعال می‌شود بعضی از لنسویست‌ها T و B به خط دفاعی که اختصاصی است دخالت دارند. هر دو ابتدا نابالغ‌اند یعنی قادر تشخیص آنتی‌ژن انواع میکروب‌ها و سلول‌های غیرطبیعی را ندارند و نحوه مبارزه با آن‌ها را آموزش ندیده‌اند

اندام‌های لنفی

ب) سرم (پادتن های آماده) باعث تحریک سیستم ایمنی و تولید سلول پادتن ساز و خاطره نمی شود.

ج) در اینمی غیرفعال (ناشی از سرم و پادتن مادر) شناسایی آنتی زن انجام نمی شود.

د) تنها در صورتی که آنتی زن (بیماری زا یا واکسن) وارد بدن شود، سیستم ایمنی تحریک شده و پاسخ می دهد یعنی پادتن و خاطره تولید می شود.

ایمنی فعال: اینمی که پس از ورود عامل بیماری زا به بدن و همچنین پس از تزریق واکسن به وجود می آید، اینمی فعال نام دارد.

- نام اینمی فعال به این جهت است که در طی آن دستگاه اینمی خود فرد نقش فعالی در مبارزه با عامل بیماری زا دارد.

- واکسن میکروب ضعیف شده یا کشته شده و یا سم خنثی شده یا آنتی زن میکروب است.

- ورود واکسن به بدن موجب شناسایی آنتی زن و تولید سلول خاطره می شود.

- اینمی فعال پایدار و طولانی است.

- اینمی غیرفعال: اینمی حاصل از سرم که بدن در شکل گیری آن نقشی ندارد.

- سرم: پادتن های آماده که از خون جاندار دیگری استخراج می شود.

- تزریق سرم (پادتن آماده) و یا ورود پادتن های مادر به بدن جنین موجب اینمی غیرفعال و موقتی می شود.

۲۰۷ گزینه ۲ موارد «ب» و «ج» جمله را به درستی تکمیل نمی کند.

مورد (الف): فرد آلوده یا بیمار می تواند این ویروس را به دیگران انتقال دهد.

موارد «ب، ج، د»: ویروس HIV پس از ورود به بدن ممکن است نهفته باقی بماند (۶ ماه تا ۱۵ سال) و بیماری ایجاد نکند در این صورت چنین فردی آلوده به HIV است اما چون علائم نقص اینمی ظاهر نمی شود و علامتی از ایدز ندارد بیمار نیست. اما در صورتی که ویروس در لنفوسیت های تکثیر یابد و آن ها را از پای درآورد، کل دستگاه اینمی بدن ضعیف می گردد و ابتلاء به کم خطر ترین بیماری های واگیر و عفونت ها ممکن است منجر به مرگ شود.

۲۰۸ گزینه ۱ تنها مورد (ج) به درستی بیان شده است.

منظور از صورت سؤال، پروتئین های دفاعی بدن است.

بررسی همه موارد:

مورد (الف) پروفورین به غشای یاخته خودی متصل می گردد.

مورد (ب) در مورد پروتئین های مکمل صادر نیست.

مورد (ج) پروتئین ها مولکول های بینی هستند که در دمای بسیار بالا (طی تب شدید) تغییر ساختار می دهند. همه موادی که توسط یاخته های دستگاه اینمی ترشح می شوند، درنهایت به شکلی مستقیم یا غیرمستقیم بر فعالیت پروتئین ها اثر خواهند داشت.

مورد (د) در مورد پادتن صادر نیست.

۲۰۹ گزینه ۳ هر چهار مورد در رابطه با مناطق رشد و سلول های آن به درستی بیان شده است.

سلول تخم منشأ تمام بخش های یک گیاه محسوب می شود که مریستم های نخستین ساقه و ریشه ابتدائی و اولین سلول هایی هستند که از تخم به وجود می آیند و با تقسیم های خود و تمایز یابی آن ها بقیه سلول ها شکل می گیرند.

هسته درشت از ویژگی های مشخص سلول های مریستمی است که با توجه به تصویرهای زیر لنفوسیت ها نیز هسته درشت دارند. در ضمن سلولی که هسته درشت دارد، فضای کمتری را برای سیتوپلاسم در اختیار خواهد داشت.

لغوسيت

در ساقه، مریستم های رأسی در جوانه ها قرار دارند که توسط برگ های جوان احاطه شده اند و محافظت می شوند و می دانیم که برگ بخش زنده می باشد. در ریشه نیز منطقه کلاهک محافظ مریستم است. کلاهک ترکیب پلی ساکاریدی ترشح می کند که سبب لزج شدن سطح آن و درتیجه نفوذ آسان ریشه به خاک می شود؛ با توجه به فعالیت ترشحی آن باید این سلول ها زنده باشند. مریستم نخستین منشأ تشکیل بقیه سامانه های بافتی نخستین است، ولی کامبیوم ها بعد از تشکیل بافت زمینه ای و در صورت رشد پسین در درون بافت زمینه ای شکل گرفته و رشد ثانویه یا پسین را خواهیم داشت.

۲۱۰ گزینه ۴ منظور صورت سوال، لنفوسیت های بالغ T، لنفوسیت نابالغ B و T، لنفوسیت نابالغ T، لنفوسیت کشنده طبیعی و لنفوسیت های عمل کننده (پلاسموسیت و کشنده T) است. فقط مورد ج درست است.

بررسی تجاتی موارد:

الف: الزاماً همه لنفوسیت ها (مثل لنفوسیت کشنده طبیعی) به بلوغ نمی رسند. بعضی از آن ها نیز بالغ هستند.

ب: ماکروفاژ ها در خون دیده نمی شوند.

ج: لنفوسیت ها، میان یاخته اندکی دارند. لذا نسبت به سایر گویچه های سفید، میتوکندری کمتری دارد.

د: الزاماً همه لنفوسیت ها (مثل لنفوسیت های نابالغ) غیرنرخه آنتی زنی ندارند.

- ۲۱۲ گزینه ۴ مورد (الف) قرار گیری پروتئین های مکمل بر روی میکروب ها سبب تسهیل بیگانه خواری آنها توسط ماکروفاکتازها می شود.
مورد (ب) پروفورین با ایجاد منفذ در غشاء یاخته های سرطانی یا آلوده به ویروس و در پی آن مرگ برنامه ریزی شده یاخته، منجر به مرگ یاخته و افزایش بیگانه خواری می گردد.
مورد (ج) پادتن ها از طریق رسوب دادن آنتی زن های محلول و به هم چسباندن میکروب ها و خنثی سازی آن ها، باعث افزایش بیگانه خواری می شوند.
مورد (د) اینترفرون نوع II از یاخته های کشنده طبیعی و لنفوسيت های T ترشح شده و درشت خوارها رافعال می کند.

- ۲۱۳ گزینه ۲ تنها مورد (ج) نمی تواند نشان دهنده ویژگی نوع لنفوسيت بالغ در انسان باشد. میکروب ها می توانند آنتی زن های سطحی متفاوتی داشته باشند اما هر لنفوسيت تنها گیرنده آنتی زن مربوط به یک نوع آنتی زن سطحی آن را دارد.
الف) همه انواع لنفوسيت می توانند یا با ایجاد مرگ برنامه ریزی شده موجب مرگ یاخته و افزایش فعالیت درشت خوارها بشود و یا پادتن متصل به عامل بیماری زا به نوعی فاگوسیت فعالیت آن را افزایش دهند.
ب) یاخته طبیعی کشنده برای ترشح پروفورین و آنزیم القا کننده مرگ برنامه ریزی شده به لنفوسيت T کشنده تبدیل نمی شود.
د) لنفوسيت T کمک کننده به فعالیت لنفوسيت B و T کمک می کند.

- ۲۱۴ گزینه ۳ تنها مورد (ج) به نادرستی بیان شده است. ائوزینوفیل ها می توانند محتویات دانه های خود را با اگزوسیتوز بر روی انگل بریزنند.
الف) گوییچه های سفید حین عبور از شکاف های باریک بین سلولی شکل خود را تغییر می دهند.
ب) بازوبل در ترشح هیستانین و علائم شایع حساسیت مانند قرمزی و آبریزش بینی نقش دارد.
د) در فرایند التهاب از یاخته های دیواره مویرگ و بیگانه خوارهای بافتی پیک شیمیایی ترشح می شود نه از ائوزینوفیل ها و نوتروبلیک های بافتی.

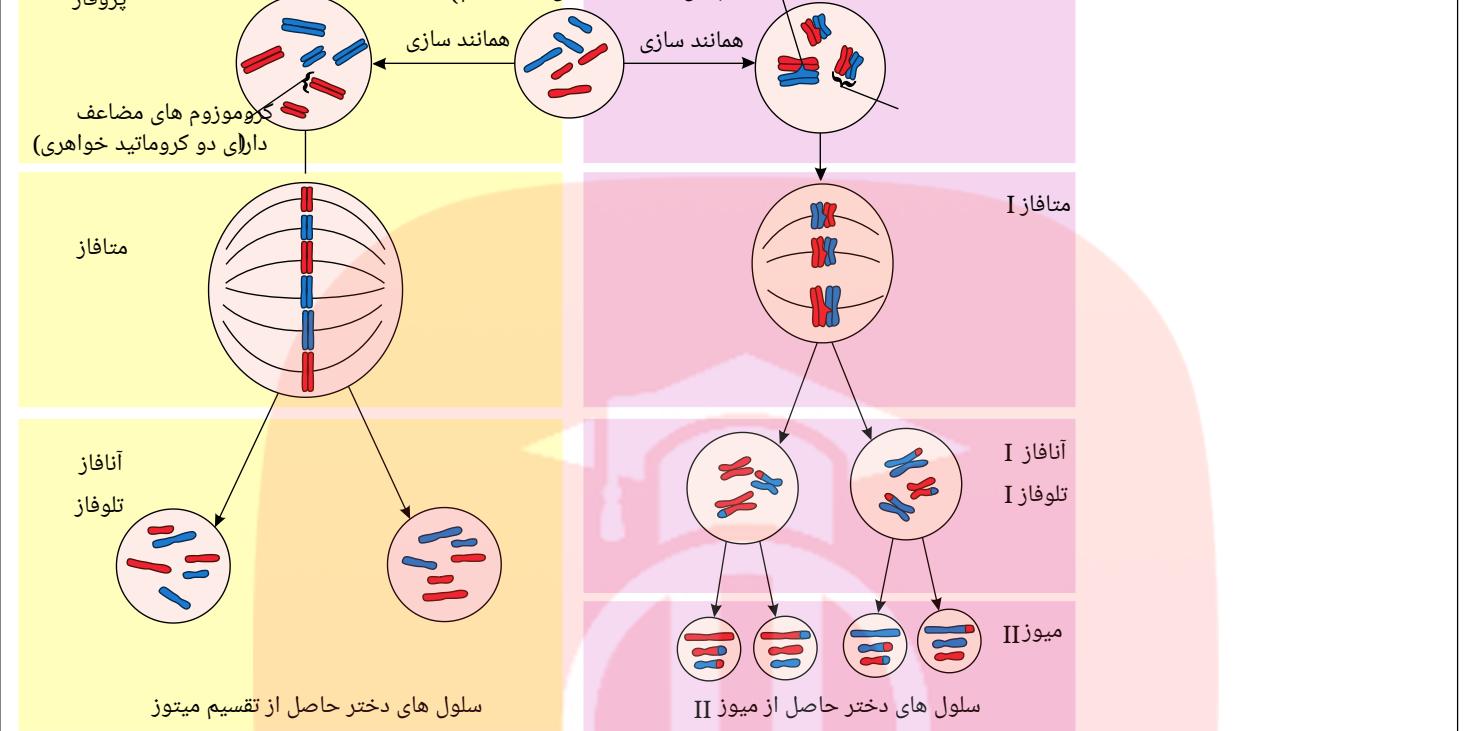
- ۲۱۵ گزینه ۱ پاسخ، گزینه ۱ است. فقط مورد ب درست است.
منظور از پروتئینی Y شکل که در اینمی بدنش مهمی دارد، یا گیرنده پادگن است یا پادتن.
تحلیل موارد:
الف) این مورد، عملکرد پروتئین های مکمل را توصیف می کند.
ب) این مورد در رابطه با گیرنده های پادگن، به طور قطع درست است.
پ) در خط اول دفاع غیراختصاصی، پادتن ها و گیرنده های پادگن هیچ نقشی ندارند.
ت) اگر منظور، گیرنده پادگن باشد که ترشح نمی شود! اگر هم منظور پادتن باشد، باید از پلاسموسیت ترشح شود که هسته آن در مرکز یاخته قرار ندارد.

- ۲۱۶ گزینه ۳ در مرحله پرمتافاز، متافاز و آنافاز رشته های دوک به سانترورمر متصل هستند.
بررسی موارد:
الف) درست، در مرحله پرمتافاز، غشای هسته از بین می رود و مواد درون هسته با سیتوپلاسم مخلوط شده است.
ب) نادرست، در مرحله آنافاز، هر کروموزوم از دو مولکول DNA و در مرحله آنافاز، هر کروموزوم از یک مولکول DNA تشکیل شده است.
پ) درست، در هر سه مرحله مورد سوال، فشردگی کروموزوم زیاد است.
ت) نادرست، کروموزوم ها در مرحله متافاز در وسط یاخته ردیف می شوند.

- ۲۱۷ گزینه ۲ بررسی موارد:
مورد (الف) درست، در انسان و بعضی جانداران (نه همه جانداران)، کروموزوم هایی وجود دارند که در تعیین جنسیت نقش دارند.
مورد (ب) نادرست، اگر کروموزوم ها دو کروماییدی باشند، در یک مجموعه، کروموزوم ها شامل دو کرومایید خواهری هستند.
مورد (پ) نادرست، سانترورم یک محل در کروموزوم است، نه محل هایی.
مورد (ت) درست، کرومایید های خواهری، در اثر همانندسازی به وجود آمدند. بنابراین از نظر نوع زن های یکسان هستند، پس می توان نتیجه گرفت که در حالت طبیعی اندازه و محتوای زنی یکسانی دارند.

- ۲۱۸ گزینه ۲ موارد (ج) و (د) صحیح می باشند.
چرخه زندگی جنسی گیاهان سلول یاخته تخم فقط میتوز انجام می دهد. بنابراین موارد (ج) و (د) درست هستند.
بررسی موارد:
مورد (الف) نادرست، جدا شدن کروموزوم های همتا از ویژگی تقسیم میوز است نه میتوز.
مورد (ب) نادرست، نهاندانگان سانتریول ندارند. پس در آن ها رسیدن سانتریول ها به دو قطب سلول معنی ندارد.
مورد (ج) درست، کوتاه شدن ریزلولهای پروتئینی در آنافاز و قبل از پدیدار شدن پوشش هسته (تلوفاز) انجام می گیرد.
مورد (د) درست، حداقل فشردگی کرومایید های کروموزوم ها در متافاز و قبل از کوتاه شدن رشته های دوک در آنافاز انجام می شود.

- ۲۱۹ گزینه ۴ با توجه به شکل مقابله، تمامی موارد به درستی بیان شده است.

۲۲۰

گزینه ۱ جمله‌الف: یاخته‌های حاصل از تقسیم میتوز از نظر عدد کروموزومی مشابه یاخته مادر هستند؛ اما دقت کنید که همانندسازی ماده ژنتیک در مرحله S اینترفاز اتفاق می‌افتد نه در میتوزا!

جمله ب: کارهایی مانند رشد، ساخت مواد مورد نیاز و انجام کارهای معمول یاخته در مرحله اینترفاز انجام می‌شود؛ اما دقت کنید بر طبق کتاب درسی شما رشته‌های دوک مورد نیاز تقسیم میتوز در مرحله پروفاز تقسیم با دور شدن جفت سانتریولها از هم پدیدار می‌شوند.

جمله ج: در یاخته‌های جانوری یک جفت سانتریول وجود دارد و این رشته‌های دوک هستند که هنگام تقسیم پدیدار می‌شوند.

جمله د: جدا شدن کروماتیدهای خواهی در پی کوتاه شدن ریزولوهای پروتئینی تنها در یک مرحله (آنافاز) اتفاق می‌افتد.

۲۲۱

گزینه ۱ روش‌های رایج درمان سرطان شامل جراحی، شیمی‌درمانی و پرتو درمانی است.
شیمی‌درمانی با استفاده از داروها باعث سرکوب تقسیم یاخته‌ها در همه بدن می‌شود. این روش‌های درمانی می‌توانند به یاخته‌های مغز استخوان، فولیکول مو و پوشش دستگاه گوارش نیز آسیب برسانند.

مرگ این یاخته‌ها از عوارض جانبی شیمی‌درمانی است که باعث ریزش مو، تهوع و خستگی می‌شود.

بعضی افراد که تحت اثر تابش‌های شدید یا شیمی‌درمانی قوی قرار می‌گیرند مجبور به پیوند مغز استخوان می‌شوند تا بتوانند یاخته‌های خونی مورد نیاز را بسازند.

۲۲۲

۲۲۳

گزینه ۱ کاریوتیپ تصویری از کروموزوم‌ها با حداکثر فشرده‌گی است که بر اساس، اندازه، شکل، محتوای ژنی و محل قرار گیری سانتریولها مرتب و شماره‌گذاری شده‌اند.

جمله الف: برای تشخیص بعضی (نه بسیاری!) از ناهنجاری‌های کروموزومی کاریوتیپ تهیه می‌شود.

جمله ب: برای تعیین تعداد کروموزوم‌ها نیز کاریوتیپ تهیه می‌شود، اما همه یاخته‌های خونی با منشاء میلوبیتی دارای هسته و کروموزوم نیستند (مثلاً گویچه‌های قرم).

جمله ج: لفوسیت‌های B پس از برخورد با آنتی‌ژنی خاص تقسیم می‌شوند و لفوسیت‌های خاطره و یاخته‌های پادتن ساز را به وجود می‌آورند. می‌دانید که یاخته‌های پادتن ساز تقسیم نمی‌شوند.

جمله د: یاخته‌های عصبی به ندرت تقسیم می‌شوند، یا به عبارتی یاخته‌های عصبی عموماً تقسیم نمی‌شوند و از آن‌ها کاریوتیپ تهیه نمی‌گردد.

۲۲۴

گزینه ۲ خط فکری: برای پاسخ دادن به این سوالات باید به صورت سؤال توجه کنید. در این سؤال سلول عصبی در انسان مورد سؤال قرار گرفته است. همه عبارت‌ها نادرست هستند. (الف) توجه کنید که در هر نوکلئوزوم بخشی (نه یک) از مولکول DNA است که حدود ۳ دور در اطراف مولکول هیستون پیچیده است. (ب) بیشتر سلول‌های عصبی تقسیم نمی‌شوند و همانندسازی نمی‌کنند در نتیجه کروماتید خواهی ندارند. (ج) توجه کنید که در مردان کروموزوم‌های جنسی X و Y هستند و از لحاظ شکل و اندازه و محل قرار گیری سانتریول‌ها مثل هم نیستند. (د) هر سانتریول یک استوانه است (نه یک جفت استوانه). بیشتر یاخته‌های عصبی تقسیم نمی‌شوند در نتیجه رشته‌های دوک در آنها شکل نمی‌گیرند.

۲۲۵

گلایله ۴ همه عبارت‌ها نادرست هستند. توجه کنید که صورت سؤال در ارتباط با مراحل تقسیم میتوز می‌باشد. (الف) دو برابر شدن DNA هسته در مرحله S میتوز صورت می‌گیرد. (ب) توجه کنید که یاخته‌های پادتن ساز قابلیت تقسیم شدن ندارند و در مرحله G_1 قرار می‌گیرند. (ج) در حین تقسیم میتوز، پوشش هسته تجزیه شده است. (د) توجه کنید که به هم پیوستن ریزکیسه‌های پیش‌ساز تیغه میانی در مرحله سیتوکینز (نه میتوز) رخ می‌دهد.

۲۲۶

گزینه ۳ موارد (الف، ج و د) صحیح است. (الف) درست. زیرا در هر هسته 46 کروموزوم تک کروماتیدی داریم و هر کروماتید از دو رشته پلی‌نوکلئوتیدی تشکیل شده است. (ب) نادرست. در مرحله آنافاز، هسته در یاخته مشاهده نمی‌گردد. (ج) درست. دقت کنید که در مرحله S ، تعداد کروموزوم‌ها تغییری نمی‌کنند و تعداد کروموزوم‌های مرحله G_1 همانند شروع میتوز (پروفاز) باشد. (د) در مرحله آنافاز، هسته در یاخته مشاهده نمی‌گردد. (هـ) در مرحله آنافاز، تعداد مولکول DNA نه 46 مولکول است.

مورد «ب» نادرست.

مورد «ج» نادرست.

مورد «د» نادرست.

مورد «ه» درست.

تعداد کروموزوم‌ها با سانترومرها برابر است.

تعداد کروماتیدها با مولکول‌های DNA برابر است.و تعداد کروماتیدها و مولکول‌های DNA نصف تعداد رشته‌های پلی‌نوکلوتیدی است.

۲۳۲ گزینه ۲ بررسی موارد:

مورد «الف» درست: مولکول DNA یک نوع زیرواحد مربوط به نوکلئیک اسید (نوکلئوتید) دارد؛ در حالی که در ساختار نوکلئوزوم (هسته تن) دو نوع زیرواحد مربوط به (پروتئین و اسید نوکلئیک (آمینو اسید و نوکلئوتید) وجود دارد.

مورد «ب» نادرست:

تک‌کروماتیدی: دارای ۱ سانترومر $1DNA$ و ۲ زنجیرهدو کروماتیدی: دارای ۱ سانترومر $2DNA$ و ۴ زنجیره

مثال: در هسته سلول‌های پیکری انسان در مراحل S و G_1 کروموزوم‌ها دو کروماتیدی و در مرحله G_2 ، تک‌کروماتیدی اند. پس در مراحل S و G_1 درون هسته سلول، $92DNA$ و $46DNA$ در، وجود دارد.

مورد «ج» نادرست: در ساختار کروموزوم دو نوع پروتئین وجود دارد. (هیستون‌ها و پروتئین‌های سانترومر) که از این میان فقط هیستون‌ها در فشرده شدن مولکول DNA نقش ایفا می‌کنند و اکثر پروتئین‌های سانترومری نقشی به جز فشرده کردن مولکول دارند.

مورد «د» درست: در همه مراحل اینترفاز تعداد کروموزوم‌های سلول‌ها، یکسان می‌باشد. ($2n = 46$)

۲۳۳ گزینه ۲ موارد «الف» و «ج» به درستی بیان شده‌اند.

بررسی موارد:

مورد «الف» درست: بهترین مرحله برای تهییه کاربیوتیپ تصویری از کروموزوم‌ها با حداکثر فشردگی است؛ بنابراین در مرحله متافاز میتوуз کروموزوم‌ها، حداکثر فشردگی را پیدا کرده‌اند.

مورد «ب» نادرست: در مردان کروموزوم X از Y بزرگ‌تر است؛ بنابراین این دو کروموزوم همتا نیستند ولی با این حال میتوان با بررسی کاربیوتیپ آنها را مشاهده کرد.

مورد «ج» درست: با توجه به پاسخ گزینه «ا»، برای تهییه کاربیوتیپ از کروموزوم‌های مرحله متافاز میتوуз استفاده می‌شود که در این مرحله دو کروماتیدی می‌باشد.

مورد «د» نادرست: با بررسی کاربیوتیپ، بعضی از ناهنجاری‌های کروموزومی را می‌توان تشخیص داد.

۲۳۴ گزینه ۲ مورد «الف» نادرست: جاندارانی که حاصل تولید مثل غیر جنسی باشند، ضمن اینکه جاندارانی نیز وجود دارند که فقط یک والد دارند، مثل زنبور عسل نر.

مورد «ب» نادرست: عدد کروموزومی یاخته‌های پیکری انسان $= 46$ است اما عدد کروموزومی گامت‌های انسانی به صورت $n = 23$ می‌باشد، همچنین گلبول‌های قرمز بالغ، فاقد هسته و کروموزوم هستند. از طرفی در درخت زیتون سلول‌های زنده پیکری $= 2n = 69$ هستند اما سلول‌های مرده مثل تراکنیده‌ها، یا سلول‌های آبکشی فاقد هسته هستند و عدد کروموزومی برایشان مطرح نیست. همچنین آندوسپریم در گیاه زیتون $= 69 = 3n$ است.

مورد «ج» نادرست: در کاربیوتیپ افراد مبتلا به داون (تری زومی $= 21$)، هر کروموزوم 21 ، دارای ۲ نسخه مشابه خود (همتا) است. همچنین سلول‌های پلی‌پلوئید یا هاپلولئید از موارد نقض جمله فوق می‌باشد.

مورد «د» نادرست: تعداد کروموزوم‌های جانداران مختلف (به جز باکتری‌ها) از 2 تا بیش از 1000 عدد متغیر است، که این تعداد کروموزوم می‌تواند در یک هسته هاپلولئید در یک مجموعه قرار گیرند 2 کروموزوم غیرهمتا در یک مجموعه: $2 = n$ یا در یک هسته دیپلولئید در دو مجموعه قرار گیرند $(2\text{ کروموزوم غیر همتا در یک مجموعه}) = 2 = 2n$.

۲۳۵ گزینه ۳ موارد «الف و ب و د»: صحیح می‌باشد.

مورد «ج» نادرست: در هر مجموعه کروموزومی کروموزوم‌ها همتا نیستند و هیچ کروموزومی با کروموزوم دیگر هم‌ساخت نیست.

۲۳۶ گزینه ۲ تحلیل گزینه‌ها:

مورد «الف» نادرست: زیرا رشته‌های دوک تقسیم در مرحله پروفاز شکل گرفته اما در این مرحله قادر به اتصال به کروموزوم‌ها نمی‌باشند.

مورد «ب» نادرست: زیرا همانندسازی مولکول DNA در مرحله S رخ داده و در این مرحله سلول دارای یک جفت سانتریول و $54R$ ریز‌وله می‌باشد.

مورد «ج» درست: زیرا در مرحله متافاز و آنافاز کروموزوم‌ها دارای حداکثر فشردگی بوده و در این مراحل هر رشته دوک به تقسیم سانترومر متصل می‌باشد.

مورد «د» درست: زیرا در مراحل متافاز و آنافاز کروموزوم‌ها دارای حداکثر فشردگی بوده و در این مراحل کروموزوم‌ها میتوانند دارای رشته‌های دوک سانترومری متفاوت از نظر اندازه باشند.

۲۳۷ گزینه ۱ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: مرحله‌ای از میتوز که در آن کروموزوم‌ها بیشترین فشردگی را دارند، متافاز نامیده می‌شود و مرحله پیش از آن، پرومتأفاز می‌باشد و دوک‌های تقسیم در این مرحله قابل مشاهده هستند.

مورد «ب» نادرست: مرحله‌ای از میتوز که در آن کروماتیدهای خواهri از هم جدا می‌شوند، آنافاز نامیده می‌شود و مرحله پیش از آن، متافاز می‌باشد که کروموزوم‌ها بیشترین فشردگی را داشته و کاربوبتیپ در این مرحله تهیه می‌شود.

مورد «ج» درست: مرحله‌ای از میتوز که در آن پروتئین‌های اتصالی ناحیه سانترومر تجزیه می‌گردد، آنافاز نامیده می‌شود و مرحله پیش از آن، متافاز می‌باشد که کروموزوم‌ها بیشترین فشردگی را داشته و کروماتین مشاهده نمی‌شود.

مورد «د» نادرست: مرحله‌ای از میتوز که در آن پوشش هسته دواره تشکیل می‌شود، تلوفاز نامیده می‌شود و مرحله پس از آن، سیتوکینز (تقسیم سیتوپلاسم) می‌باشد که طی آن امکان تقسیم اجزای سیتوپلاسم بین دو سلول وجود دارد.

مورد «و» درست: مرحله‌ای از میتوز که در آن کروموزوم‌ها در بخش استوای سلول قرار می‌گیرند، متافاز نامیده می‌شود و مرحله پس از آن، آنافاز می‌باشد. در مرحله آنافاز، دوک‌هایی که به کروماتیدهای خواهri کروموزوم‌ها دوکروماتیدی اتصال دارند، کوتاه می‌شوند.

۳۴۹ گزینه ۲ مورد «الف و ب»: درست هستند.

تلوفاز	آنافاز	متافاز	پرمتأفاز	پروفاز	مراحل میتوز
یک	یک	دو	دو	دو	تعداد کروماتید کروموزوم

مورد «ج» نادرست: حداکثر فشردگی ماده وراثتی مربوط به مرحله متافاز است که این فشردگی در مرحله آنافاز نیز حفظ می‌شود.

مورد «د» نادرست: در پروفاز تعداد کروموزوم‌هاست ولی در آنافاز به دلیل تک کروماتیدی بودن کروموزوم‌ها، تعداد DNA با تعداد کروموزوم‌ها برابر است.

۴۰ گزینه ۳ بررسی موارد

مورد «الف» درست: وراثت و محیط، هر دو در ایجاد سرطان نقش دارند. علت شیوع بیشتر بعضی از سرطان‌ها در بعضی از جوامع، ژن‌ها می‌باشند. در ضمن همه عوامل محیطی در بروز سرطان نقش ندارند.

مورد «ب» درست: روش‌های متعددی برای تشخیص و درمان سرطان‌ها وجود دارد و گاهی ترکیبی از روش‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. جراحی، شیمی درمانی و پرتو درمانی از روش‌های رایج در این زمینه می‌باشد. این روش‌های درمانی می‌توانند (نه قطعاً) از جمله بافت پوششی روده باریک آسیب برپانند.

مورد «ج» درست: بعضی از افراد تحت درمان با تابش‌های شدید یا شیمی درمانی قوی، مجبور به پیوند مغز استخوان می‌شوند.

مورد «د» درست: در شیوع بیشتر بعضی از سرطان‌ها (نه شیوع بیشتر سرطان‌ها) در بعضی جوامع، ژن‌های مؤثر در بروز سرطان نقش دارند.

۴۱ گزینه ۳ بررسی موارد

مورد «الف» نادرست: در دوران جنینی مرغ پرده‌های بین انگشتان حذف می‌شود و نه انگشتان.

مورد «ب» نادرست: سوختگی نوعی مرگ تصادفی است و برنامه‌ریزی شده نیست.

مورد «ج» درست: لنفوسمی T کشنده پس از اتصال به سلول آلوده به ویروس و سلول‌های سرطانی، با ترشح موادی باعث شروع فرآیند مرگ برنامه‌ریزی شدن در آنها می‌شود.

مورد «د» درست: قرص‌های ضدبارداری اگر طولانی مدت مصرف شوند، ممکن است باعث سرطانی شدن سلول‌ها شوند که نتیجه آن مرگ برنامه‌ریزی شده در این سلول‌ها است.

مورد «ه» نادرست: مرگ میکروب در اثر اتصال پروتئین‌های مکمل به غشاء آن، مرگ برنامه‌ریزی شده نمی‌باشد.

مورد «و» نادرست: این فرآیند نیز مرگ برنامه‌ریزی شده نیست، چون ماقروفاژ سلول‌های مرده را می‌بلعده.

۴۲ گزینه ۲ مورد «الف و ب»: درست است.

مورد «الف» درست: حلقة انقباضی از جنس اکتین و میوزین است که در سلول جانوری در میانه سلول تشکیل می‌شود که مانند کمریندی در سیتوپلاسم قرار می‌گیرد و به غشا متصل است با تنگ شدن این حلقة انقباضی، در نهایت دو سلول از هم جدا می‌شوند دقت کنید پروتئین اکتین مولکول‌های کروی شکل است که در شکل‌های کتاب به خوبی مشخص است همانند پروتئین‌های هیستون.

مورد «ب» درست: در سلول‌های گیاهی، حلقة انقباضی تشکیل نمی‌شود و ساختاری به نام صفحه سلولی در محل تشکیل دیواره جدید، ایجاد می‌شود. این صفحه با تجمع ریزکیسه‌هایی که در گلزاری ساخته شده‌اند و با رشته‌های دوک در مرحله آنافاز به میانه سلول آورده می‌شوند و در تلوفاز به هم می‌پیوندند این ریز کیسه‌ها دارای پیش‌سازه‌های تیغه میانی دیواره سلول هستند که با اتصال این صفحه به دیواره سلول مادری دو سلول جدید از هم جدا می‌شوند.

مورد «ج» نادرست: از سال قبل خوانده‌اید که سلول‌های اسکلرئید مرده‌اند و فاقد هرگونه سیتوپلاسم و هسته و اندامک است هر چند دیواره سلولی و لان دارند اما فاقد پلاسمودسمند که ماده زنده سیتوپلاسمی است.

مورد «د» نادرست: سلول ماهیچه‌ای اسکلتی تقسیم نمی‌شود.

دقت کنید ماهیچه‌های اسکلتی بعد از تولد قدرت تقسیم میتوز و سیتوکینز ندارند و بنابراین تشکیل حلقة انقباضی در آنها صورت نمی‌گیرد. البته ماهیچه‌های قلبی هم قدرت تقسیم ندارند. همانطور که خوانده‌اید سلول‌های ماهیچه‌ای در دوران جنینی از بهم پیوستن چند سلول ایجاد می‌شود و بهمین علت است چند هسته دارد.

مورد «ج» نادرست: در تلوفاز میوز ۱ در مردان یکی از سلول‌های حاصل کروموزوم χ و دیگری کروموزوم ψ لا دریافت می‌کند.

مورد «د» نادرست: در متافاز میوز ۱ چون تترادها به رشته‌های دوک متصل هستند، پس هر کروموزوم از یک طرف به رشته‌های دوک متصل می‌باشد.

مورد «ه» نادرست: در پروفاز میوز (که معمولاً یک سلول هاپلوبتید می‌باشد) کروموزوم همتا یافت نمی‌شود. همچنین اگر یک سلول هاپلوبتید تقسیم میتوز انجام دهد، در پروفاز آن کروموزوم همتا دیده نمی‌شود.

۲۴۴ گزینه ۳ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: رشته‌های دوک همگی به سانترومر کروموزوم‌ها متصل نیستند.

مورد «ب» درست: تشکیل تتراد در مرحله پروفاز ۱ میوز و اتصال رشته‌های دوک به سانترومر تترادها نیز در همین مرحله صورت می‌گیرد.

مورد «ج» نادرست: در آنفاز ۱ با کوتاه شدن رشته‌های دوک کروموزوم‌های همتا از هم کوتاه شدن رشته‌های دوک کروماتیدی خواهی از هم جدا می‌شوند.

مورد «د» نادرست: چون در سلول‌های گیاهی سانتریول وجود ندارد این جمله نادرست است ولی در سلول‌های جانوری بین میوز و سانتریول‌ها ۲ برابر می‌شوند.

۲۴۵ گزینه ۲ بررسی موارد:

مورد «الف» درست: چون در پرماتافاز میتوز و پروفاز I میوز در هسته سلول انسانی ۴۶ کروموزوم مضاعف وجود دارد.

مورد «ب» نادرست: چون تعداد سانترومرها در پروفاز میتوز برابر تعداد کروموزوم‌ها یعنی ۴۶ عدد است؛ در حالی که چون در پروفاز II میوز تعداد کروموزوم ۲۳ سانترومر دارند.

مورد «ج» نادرست: چون تعداد کروموزوم‌ها در پرماتافاز میتوز ۴۶ عدد و در متافاز II میوز ۲۳ عدد می‌باشد.

مورد «د» درست: چون مقدار DNA آنفاز میتوز دو برابر تعداد کروموزوم‌ها یعنی ۹۲ مولکول DNA می‌باشد (چون هر کروماتید یک مولکول DNA دو رشته دارد)؛ در حالی که تعداد مولکول‌های DNA دو رشته‌ای در متافاز II میوز برابر $23 \times 2 = 46$ می‌باشد.

۲۴۶ گزینه ۳ موارد «ج» و «ه» در مورد این سلول درست‌اند پس مورد «ج» صحیح است.

چون تتراد ندارد متاباز ۱ نیست - ممکن است میوز ۲ باشد - اگر میوز ۲ باشد این سلول همانندسازی در فاصله میوز ۱ و ۲ انجام نداده است.

۲۴۷ گزینه ۳ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: این سلول ۴ تتراد تشکیل می‌دهد.

مورد «ب» درست: در میتوز ۱ عدد کروموزومی نصف می‌شود.

مورد «ج» درست:

مورد «د» درست: در میتوز تعداد کروموزوم‌ها ثابت است.

۲۴۸ گزینه ۱ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: بعضی از سلول‌های حاصل میتوز می‌توانند گامت باشند و تقسیم نشووند. بعضی از سلول‌های عصبی باشد که تقسیم نشووند، بعضی از سلول‌های حاصل میتوز می‌توانند سلول‌های ماهیچه‌ای اسکلتی باشند که قدرت تقسیم میتوز و میوز ندارند.

مورد «ب» نادرست: بعضی از سلول‌های حاصل میوز می‌توانند تترابلوتید یا هگزاپلوتید باشند که قادر به میتوز نیستند.

مورد «ج» نادرست: اگر سلول‌هایی که میوز انجام می‌دهند تترابلوتید یا هگزاپلوتید باشند سلول‌های حاصل از میوز آن، هاپلوبتید نیستند.

مورد «د» درست: حاصل میتوز دارای کروموزوم‌های تک رشته‌ای یا تک کروماتیدی اند، هر کروموزوم تک رشته‌ای یا تک کروماتیدی دارای یک DNA با هزاران پروتئین.

۲۴۹ گزینه ۳ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: در کاربوبتیپ فرد داون، ۴۷ عدد کروموزوم مشاهده می‌شود که ۴۵ عدد آن‌ها کروموزوم‌های غیرجنسی بوده و دو عدد کروموزوم‌های جنسی می‌باشند.

مورد «ب» درست: با افزایش سن مادر، احتمال خطای میوزی در مرحله آنفاز ۱ بیشتر شده و در نتیجه احتمال جدا نشدن (با هم ماندن) جفت کروموزوم‌های شماره ۲۱ افزایش می‌باید و دو کروموزوم ۲۱ با هم به یک قطب و به یک گامت می‌روند.

مورد «ج» نادرست: نشانگان داون مثالی از پدیده با هم ماندن کروموزوم‌ها است و نه پلی پلوتیدی.

مورد «د» نادرست: در هنگام ایجاد فرد داون، گامت‌های زن یک عدد کروموزوم ۲۱ اضافی دارند. یعنی دارای دو عدد کروموزوم ۲۱ می‌باشند. (گامت‌های غیرعادی) بنابراین در گامت‌های زن، یک جفت کروموزوم همتا وجود دارد.

۲۵۰ گزینه ۱ بررسی موارد:

در هنگام تبدیل شدن اسپرماتوسیت اولیه هم در لحظه‌ای سلول دو کروموزوم تک کروماتیدی X دارد.
مورد (د) در مراحل اسپرم‌زایی، چنین یاخته‌ای تولید نمی‌شود.

۲۵۱ گزینه ۳ جملات (الف)، (ب) و (د) صحیح‌اند.

از این دستگاه برای تشخیص بیماری‌های مختلف استفاده می‌شود. ناهنجاری کروموزومی به کمک سونوگرافی قابل تشخیص نیست.

۲۵۲ گزینه ۱ بررسی موارد:

الف. (درست) یاخته‌های سرتولی در مرحله ۴۶ کروموزوم تک کروماتید و اسپرماتوسیت ثانویه در مرحله پروفاز II دارای ۲۳ کروموزوم دو کروماتید یا ۴۶ کروماتید است.

ب. (درست) یاخته‌های سرتولی دیپلوبloid هستند. ولی اسپرماتوسیت ثانویه ۲۳ کروموزومی است.

ج. (درست) یاخته‌های سرتولی و یاخته‌های فولیکولی هر دو برای FSH گیرنده دارند.

د. (نادرست) غدد پیازی میزراهی سبب بالا بردن pH محیط اسپرم می‌شوند.

۲۵۳ گزینه ۲ جملات (الف)، (ج) نادرست و جملات (ب)، (د) و (ه) درست هستند.

ما بع منی حاوی قند فروکتوز است نه گلوکز و این که وزیکول سمینال‌ها ترشحات خود را به مجرای اسپرم بر می‌ریزند نه میزراه (غدد پیازی - میزراهی ترشحات خود را به میزراه می‌ریزند).

۲۵۴ گزینه ۲ موارد (الف) و (د) عبارت را به درستی تکمیل می‌کنند.

جمله الف: گامتی که با تخمک زنبور ملکه لفاف می‌باشد حاصل میتوز یاخته‌های زنبور نر هاپلوبloid است و می‌دانید که طی میتوز ساختارهای چهار کروماتیدی پدید نمی‌آیند.

جمله ب: جدا شدن کروموزوم‌های همتا مربوط به آنافاز میوز I است. زنبور عسل حاصل از بکرزاوی هاپلوبloid است و میوز انجام نمی‌دهد.

جمله ج: گامت مار حاصل از بکرزاوی با توجه به دیپلوبloid بودن مار، طی میوز پدید می‌آید و در مرحله آنافاز I کروموزوم‌های همتا از هم جدا می‌شوند.

جمله د: اسپرم مار حاصل میوز است و در تقسیم میوز ساختارهای چهار کروماتیدی پدید می‌آیند.

۲۵۵ گزینه ۳ جمله الف: نسبت حجمی یاخته‌های خونی به حجم خون را هماتوکریت (خون‌بهر) می‌گویند. اریتروپویتین هورمونی است که روی مغز استخوان اثر می‌کند و سرعت تولید گویچه‌های

قرمز را افزایش می‌دهد. این هورمون از یاخته‌های کلیه و کبد به درون خون ترشح می‌شود. کلیه‌ها می‌توانند تحت تاثیر هورمون ضداداری ترشح شده از هیپوفیز پسین، بازجذب آب را افزایش دهند و به این ترتیب از غلظت خون بکاهند.

جمله ب: هورمون اکسی‌توسین ترشح شده از هیپوفیز (بخش پسین) خروج شیر از غدد پستانی را تحریک می‌کند. غده هیپوفیز از طرق مختلفی می‌تواند بر فعالیت دستگاه ایمنی تاثیر گذار باشد. بخش پیشین هیپوفیز هورمون پرولاکتین را ترشح می‌کند که در فعالیت دستگاه ایمنی نقش دارد. همچنین بخش پیشین این غده، هورمون محرك فوق کلیه را ترشح می‌کند. یکی از هورمون‌های

غده فوق کلیه، کورتیزول است که ترشح بیش از حد آن می‌تواند سیستم ایمنی بدن را سکوب نماید. در این عبارت، غده هیپوفیز به صورت کلی در نظر گرفته شده است!

جمله ج: اکسی‌توسین ترشح شده از هیپوفیز (بخش پسین) سبب آغاز انقباضات رحم می‌شود. اگر ی د در غذا کافی نباشد، آنگاه هورمون‌های تیروئیدی به اندازه کافی ساخته نمی‌شوند. در این حالت غده هیپوفیز با ترشح هورمون محرك تیره‌تر شده می‌شود تا بدیش تر را جذب کند. در نهایت فعالیت بیش تر را جذب کند. در نهایت غده تیره‌تر شده منجر به بزرگ شدن آن می‌شود که به آن گواتر می‌گویند.

جمله د: در هفتۀ سوم چرخۀ جنسی زنان، غلظت هورمون‌های هیپوفیزی (LH و FSH) در حال کاهش است. غده هیپوفیز تحت تاثیر هورمون‌های غده هیپوتالاموس قرار می‌گیرد. هیپوتالاموس در تنظیم دمای بدن نقش دارد.

۲۵۶ گزینه ۴ جملات الف و ب: در نگاه اول توصیف سوال به مرحله تلوفاژ تقسیم میتوز اشاره دارد. اما در نگاه دوم امی توان لفاف اسپرم و تخمک را نیز در نظر گرفت. با ورود سر اسپرم به اووسیت ثانویه، پوشش هسته ناپدید و کروموزوم‌های آن رها می‌شوند. در همین حال اووسیت ثانویه، میوز را تکمیل می‌کند و به تخمک تبدیل می‌شود. پوشش هسته تخمک نیز ناپدید می‌شود و دو مجموعه کروموزوم مخلوط می‌شوند. پوشش جدیدی اطراف آن‌ها را فرا می‌گیرد و یاخته تخم با ۲۳ چفت کروموزوم شکل می‌گیرد.

جمله ج: اگر تقسیم‌های میتوزی یاخته تخم را در نظر بگیرید به نادرستی این گزینه پی خواهدید. چرا که یاخته‌های حاصل از این تقسیم‌ها رشد نمی‌کند و حجم کلی توده ایجاد شده به اندازه تخم است.

جمله د: اگر اسپرم بارورکننده دارای کروموزوم Y باشد، دیگر در یاخته تخم هر کروموزوم یک کروموزوم همتا نخواهد داشت!

۲۵۷ گزینه ۴ در آبزیان مثل ماهی، دوزیستان و بی‌مهرگان آبزی لفاف خارجی دیده می‌شود.

جمله الف: در ماهیان آب شور، برخی بون‌ها از طریق یاخته‌های آبیشی و برخی توسط کلیه به صورت ادرار غلیظ دفع می‌شوند. فعالیت کلیه در آب‌های شور، منجر به دفع ادراری غلیظ می‌شود.

خیلی هم خوب! جمله ب: در دوزیستان، بیش تر تبادلات گازی از طریق پوست است.

پاسخ می‌دهند. جمله ج: اگر قلب سه حفره‌ای و گردش خون مضاعف در دوزیستان را به یاد داشته باشید حتماً به نادرستی این گزینه پی برده‌اید

جمله د: این جمله را نیز از همون فصلی که شما فکر می‌کنی خیلی مهم نیست به امانت گرفتیم! همه جانداران به محرك‌های محیطی

۲۵۸ گزینه ۱ در یک زن جوان، یاخته‌ای که در مرحله پروفاز (پیش‌چهر) میوز یک است. قطعاً اووسیت اولیه می‌باشد و در دوران جنینی (نه در یک چرخه جنسی) به وجود آمده است (رد عبارت LH الف). همه یاخته‌های اووسیت اولیه توسط یاخته‌های فولیکولی احاطه شده‌اند (تأیید عبارت ب) ولی همه اووسیت‌ها تا زمان یاسنگی تقسیم نمی‌شوند و تعدادی بدون تقسیم شدن و تحت تاثیر قرار گرفتن، غیرفعال می‌شوند (رد عبارت‌های ج و د)

۲۵۹ گزینه ۲ با توجه به توضیحات سوال، شکی نیست که این فرد جنس فاخر مذکور نیست؛ چرا که تمام یاخته‌های پیکری هسته‌دار جنس مذکور تنها یک کروموزوم X دارند (نادرستی گزینه الف)

اووسیت ثانویه میوز را تکمیل می کند و تخمک و دومین جسم قطبی به وجود آید و تخمک با اسپرم لقاح یافته و تخم شکل می شود. پس نتیجه می کیریم که خانم ها تا رسیدن به سن بلوغ یاخته ای دارای یک کروموزوم X‌اند. از طرف دیگر می دانیم که معمولا در زن های سالم بین ۴۵ تا ۵۰ سالگی عادت ماهانه متوقف می شود که به این پدیده یائسگی می گویند. و نتیجه اخلاقی

این ماجرا اینکه در زنان یائسه نیز یاخته ای با یک کروموزوم X یافت نمی شود!

جمله ب: هورمون رشد شرخ شده از هیپوفیز پیشین تا قبل از سن بلوغ و بسته شدن صفحات رشد، می تواند باعث افزایش قد شود. اما در یک خانم یائسه این گونه نیست.

جمله ج: از آن جایی که تجزیه گلوكز در همه یاخته های بدن رخ می دهد، همگی این یاخته ها هدف هورمون های تیروئیدی هستند. یاخته های ماهیچه ای اسکلتی چندین هسته دارند و در هر هسته دو عدد کروموزوم X دارند. یاخته های ماهیچه ای اسکلتی هم در یک دختر خانم نابالغ و هم در یک خانم با قار یائسه گلوكز را برای امراض معاشر خود تجزیه می کنند!

جمله د: دوره باروری و تولید مثل در زن حدود ۳۵ سال است. تغذیه نامناسب، کار زیاد و سخت، فشار روحی و جسمی به گونه ای چشم گیر از طول این مدت می کاهد. اما واژه آینده را آوردم تا نتوان با قاطعیت گفت این جمله صحیح است: چرا که خانم یائسه در آینده باروری را تجربه نخواهد کرد!

۲۶۰ گزینه ۱ موارد «الف» و «ب» صحیح است. «الف» درست. چه هورمون های تیروئیدی و چه کلسیتونین همگی بر بافت های استخوانی اثر می گذارند. «ب» درست. هورمون های استروژن و پروژسترون از تخدمان ترشح می شوند که تحت نظر تیروئیدی و زیرنخاعی اند. «ج» نادرست. هورمون های مهار کننده، فعالیت ترشحی غده زیرمغزی را کاهش می دهند. «د» نادرست. هورمون سکرتین، ترشح بی کربنات سدیم (و نه آنزیم) را از لوزالمعده افزایش می دهد.

۲۶۱ گزینه ۳ عبارت های «ب، ج و د» صحیح اند. «الف» نادرست. هورمون کورتیزول سبب کاهش پروتئین های خون می شود که آن نیز باعث افزایش احتمال خیز می شود. «ب» درست. هورمون آلداسترون سبب افزایش سدیم خون می شود و هورمون کورتیزول با شکستن پروتئین ها، مقدار ماده های دفعی ادرار را افزایش می دهد. «ج» درست. کورتیزول با شکستن پروتئین ها، اینمی را کاهش می دهد و تحمل اینمی و بعده خود اینمی افزایش می باید. «د» درست. هورمون های جنسی که از بخش قشری فوق کلیه تولید و ترشح می شوند می توانند سبب رشد ماهیچه (رشد رحم در خانم ها) و رشد استخوان و بم شدن صدا و رویدن مو در صورت بشوند.

۲۶۲ گزینه ۴ هر چهار مورد عبارت را به درستی تکمیل می کنند. «الف» یاخته های سرتولی در لوله اسپرم ساز با ترشحات خود همه مراحل اسپرم زایی، پشتیبانی و تغذیه یاخته های جنسی و نیز بیگانه خواری باکتری های را بر عهده دارد. «ب» یاخته های نوروگلیانا نوعی یاخته در بافت عصبی هستند. سلول های پشتیبان انواع گوناگونی دارد (متنوع اند) این یاخته های دارای استقرار یاخته های عصبی ایجاد می کند، برخی سلول های پشتیبان در دفاع از یاخته های عصبی و حفظ هم ایستایی (هموستازی) مایع اطراف آن ها (مثل حفظ مقدار طبیعی یون ها) نیز نقش دارند. «ج» در مراحل التهاب یاخته های دیواره مویرگ ها و درشت خوار (ماکروفاز) با تولید پیک های شیمیایی، گویچه های سفید خون را به موضع آسیب فرا خوانند «د» یاخته های دارای های از میکروب را در سطح خود قرار دهند و در گره های لنفاوی آن را لنفوسيت ها ارائه دهند. و لنفوسيت B را به فعل تبدیل می کنند.

۲۶۳ گزینه ۱ فقط عبارت «د» صحیح است. «الف» نادرست. یاخته های حاصل از میوز می توانند هایپاپلوجید یا دیپلوجید یا تریپلوجید باشند مثلاً در گندم زراعی هگزاپلوجید (۶۷) سلول های حاصل از میوز عادی (۳۷) هستند و دارای سه دست (مجموعه) کروموزوم هستند. «ب» نادرست. گامت ها در گیاهان حاصل تقسیم مستقیم میتوز (نه میوز) هستند. «ج» نادرست. گامت های نر در زنبور عسل نر تعداد کروموزوم برابری با کروموزوم های والد خود دارد زیرا حاصل تقسیم میتوز می باشد. «د» درست. در حالت طبیعی گامت های دارای کروماتیدی هستند.

۲۶۴ گزینه ۲ عبارت های «ب و ج» صحیح هستند. «الف» نادرست. اسپرم ایجاد و اسپرم قدرت تقسیم ندارند. «ب» درست، هر دو اسپرم ماتو سیت دارای ژن (های) سازنده تاثر ک در هسته خود هستند. «ج» درست. نه اسپرم ایجاد و کروموزوم هایش ماضعف است و نه اسپرم و اسپرم ایجاد، هیچ کدام توانایی مضاعف کردن کروموزوم های خود را ندارند. «د» نادرست. چون کروموزوم های اسپرم ایجاد و نیمی دیگر دارند. «د» درست. ژن آنزیم های سر اسپرم در کروموزوم های غیر جنسی یافت می شود. همه یاخته های هاپلوجید و دیپلوجید همه کروموزوم های غیر جنسی را دارند.

۲۶۵ گزینه ۲ عبارت های «ب و د» صحیح هستند. «الف» نادرست. به دنبال میوز I در اسپرم ایجاد و نیمی دیگر به اسپرم ایجاد و نیمی دیگر می شوند پس نمی توان گفت همه اسپرم های حاصل صفت جهش یافته را دارا خواهند بود. «ب» درست. در صورت انجام کراسینگ اور می تواند ۴ نوع گامت ایجاد کند. «ج» نادرست. نیمی از سلول های حاصله و نیمی دیگر دارند. «د» درست. ژن آنزیم های سر اسپرم در کروموزوم های غیر جنسی یافت می شود. همه یاخته های هاپلوجید و دیپلوجید همه کروموزوم های غیر جنسی را دارند.

۲۶۶ گزینه ۴ همه عبارت ها صحیح هستند. «الف» اسپرم ایجاد با میوز I اسپرم ایجاد و دو کروماتیدی است ولی اسپرم ایجاد و نیمی دیگر با میوز II یاخته های هاپلوجید و تک کروماتیدی می سازد. «ب» اسپرم ایجاد از تقسیم میتوز اسپرم ایجاد و نیمی دیگر با میوز I اسپرم ایجاد و نیمی دیگر با میوز II به وجود می آیند. «ج» اسپرم ایجاد اولیه ۲۷۶ بوده و با میوز I کروموزوم های هم ساخت را در آن افراز از هم جدا می سازد در حالی که اسپرم ایجاد و نیمی دیگر با میوز II کروموزوم های هم ساخت بوده و فقط کروماتید های کروموزوم های مضاعف را از هم جدا می سازد. «د» در سلول هایی با کروموزوم های مضاعف تعداد زنگیره های پلی نوکلئوتیدی DNA خطی ۴ برابر تعداد سانتروم هاست و هر دو مضاعف اند.

۲۶۷ گزینه ۱ فقط عبارت «ب» صحیح است. «ب» درست. تمام اووسیت های اولیه تو سط تعدادی سلول فولیکولی که از سلول های پیکری و ۲۷۶ هستند احاطه شده اند. «الف» نادرست. همه اووسیت های اولیه که در پروفارا قرار دارند در دوران جنینی به وجود آمده اند در حالی که چرخه جنسی از سن بلوغ آغاز می شود. «ج» نادرست. هر اووسیت اولیه در طی دوران باروری یک زن بالغ لزوماً میوز نمی کند و بیش تر اووسیت های اولیه در سن یائسگی غیرفعال می شوند و هیچ وقت هیچ سلولی را به وجود نمی آورند! «د» نادرست. بیشتر اووسیت های اولیه تقسیم نمی شوند و تحت تأثیر LH قرار نمی گیرند و در سن یائسگی غیرفعال می شوند.

۲۶۸ گزینه ۲ خط فکری: توجه کنید که همه یاخته های اووگونی در دوران جنینی به اووسیت اولیه تبدیل می شود. و هر یک از اووسیت های اولیه در دوران جنینی تقسیم خود را شروع می کنند. عبارت «الف و د» صحیح هستند. «الف» درست. هر اووسیت اولیه تو سط فولیکول (ابنک) احاطه می شود. «ب» نادرست. همه اووسیت های اولیه پس از بلوغ زنان تقسیم میوز خود را تکمیل نمی کنند تنها بعضی از آنها تقسیم خود را کامل می کنند. (حدود ۴۰۰ – ۳۵۰ عدد در کل زندگی یک فرد بالغ) «ج» نادرست. بسیاری از اووسیت های اولیه تقسیم نمی شوند و سیتوکینز نامساوی

هیچ اووسیتی نداریم که درون لوله فالوب به وجود آمده باشد! هم اووسیت اولیه و هم ثانویه هر دو درون تخدمان به وجود آمده‌اند. «د» درست. دومین گویچه‌های قطبی (حاصل تقسیم میوز اولین گویچه قطبی) درون لوله فالوب به وجود می‌آیند که این تقسیم در حدود روز ۱۶ - ۱۴ ام انجام شده که اوایل مرحله لوتال است.

۲۷۰ گزینه ۳ خط فکری: درون لوله فالوب اووسیت ثانویه دیده می‌شود که در صورت لقاح با اسپرم میوز *II* خود را تکمیل کرده و به تخمک تبدیل می‌شود.

عبارت‌های «الف، ب و ج» نادرست. در آنفاز سلول فاقد هسته و پوشش هسته هست و کروموزوم‌های هم‌ساخت به سمت قطیبن سلول (نه هسته) کشیده می‌شوند. «ب» نادرست. حاصل میوز *I* اووسیت‌های اولیه، اووسیت‌های ثانویه با کروموزوم‌های دوکروماتیدی است پس پوشش و هسته دور کروموزوم‌های مضاعف (نه تک‌کروماتیدی) تشکیل می‌شود. «ج» نادرست. اووسیت‌ها هیچ گاه تقسیم نامساوی هسته ندارند بلکه تقسیم نامساوی سیتوپلاسم دارند. «د» درست. اووسیت ثانویه همراه با تعدادی یاخته‌های فولیکولی چسبیده به اووسیت از سطح تخدمان خارج وارد محوطه شکمی می‌شود.

۲۷۱ گزینه ۳ خط فکری: هر اووسیتی همانند هر اسپرم‌اتوسیتی قطعاً درون غدد جنسی (بیضه یا تخدمان) به وجود آمده است. موارد «ب، ج و د» صحیح است. «الف» نادرست. اووسیت ثانویه پس از بلوغ به وجود می‌آید. «ب» درست. اووسیت‌های اولیه و ثانویه در تخدمان و اسپرم‌اتوسیت‌های اولیه و ثانویه در بیضه تشکیل می‌شوند. «ج» درست. اووسیت اولیه برخلاف اسپرم‌اتوسیت اولیه در دوران جنینی وارد میوز شده و *DNA* هسته‌ای خود را همانندسازی می‌کند. اووسیت ثانویه نیز کروموزوم‌هایش مضاعف‌اند و حاصل مضاعف شدن در همان دوران جنینی است. «د» درست. همه اسپرم‌اتوسیت‌ها و اووسیت‌ها کروموزوم‌هایشان مضاعف‌اند و چهار رشته پلی‌نوکلئوتیدی *DNA* دارند.

۲۷۲ گزینه ۳ خط فکری: توجه کنید که در بدن مجاری تنفسی و لوله‌های فالوب دارای یافته پوششی مژک‌دار هستند. عبارت‌های «ب، ج و د» صحیح هستند. مجاری تنفسی و لوله‌های فالوب بافت پوششی مژک‌دار دارند. «الف» نادرست. در کودک سه ساله، چرخه جنسی رخ نمی‌دهد تا اووسیت تولید شود. «ب» درست. میکروب‌هایی که به سمت حلق رانده می‌شوند، می‌توانند وارد معده شوند. «ج» درست. در لایه مخاطی لوله فالوب و هم در مجاری تنفسی مژک در کنار مخاط مشاهده می‌شود. «د» درست. هم در لوله فالوب و هم در مجاری تنفسی ماهیچه وجود دارد.

۲۷۳ گزینه ۴ همه موارد نادرست هستند. «الف» فقط در مردان دستگاه تناسلی محیطی مناسب برای نگهداری و ذخیره گامت‌ها ایجاد می‌کند. «ب» درون غدد جنسی زنان برخلاف مردان لوله‌های پیچ در پیچ وجود ندارند. «ج» در زنان یاخته‌های زاینده فقط در دوران جنینی با تقسیم میتوز، یاخته‌هایی با توانایی میوز ایجاد می‌کنند. (صورت سوال در مورد یک زن بالغ است). «د» در زنان اووسیت ثانویه که دو کروماتیدی است از تخدمان آزاد می‌شود.

۲۷۴ گزینه ۳ موارد «الف، ب و ج» صحیح است. غده هیپوفیز با ترشح *LH* در تخمک‌گذاری نقش اصلی را ایفا می‌کند. «الف» درست. هیپوفیز غده‌ای است که با ترشح *LH* نقش اصلی را در تخمک‌گذاری دارد. این غده با اثر روی تیروئید باعث افزایش ترشح *T₃* می‌شود که کمبود هورمون *T₃* می‌تواند باعث عقب‌ماندگی ذهنی و جسمی جنسی شود. «ب» درست. هورمون پرولاکتین در تعادل آب بدن نقش دارد. «ج» درست. هورمون رشد بر صفات غضروفی استخوان‌های دراز اثر می‌گذارد. «د» نادرست. چون در خانم باردار هورمون *HCG* باعث پارهای جسم زرد می‌شود.

۲۷۵ گزینه ۴ همه موارد عبارت را به نادرست تکمیل می‌کنند. «الف» زنبور عسل نر گامت خود را از طریق میتوز تولید می‌کند. «ب» در زنبور عسل، زاده حاصل از هر گونه لقادیر بین گامت نر و ماده قطعاً جنسیت ماده دارد. «ج» زنبور عسل نر هاپلوبloid بوده و توانایی تبادل قطعه بین کروموزوم‌های همتا (کراسینگ اور) را ندارد. «د» نادرست. پلاتی پوس فاقد رحم است. کلیه را دارند. «ج» نادرست. مرحله نهایی نمو خارج از بدن مادر صورت می‌گیرد.

۲۷۶ گزینه ۱ فقط عبارت «ب» صحیح است. «الف» نادرست. پوسته نه پوسته‌ها. «ب» درست. پرندگان و پلاتی پوس روی تخم‌های خود می‌خوابند. خزندگان، پرندگان و پستانداران پیچیده‌ترین شکل کلیه را دارند. «ج» نادرست. مرحله نهایی نمو خارج از بدن مادر صورت می‌گیرد. «د» نادرست. پلاتی پوس فاقد رحم است.

۲۷۷ گزینه ۳ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: اسپرم‌اتیدی، یاخته حاصل از میوز *II* است، یعنی هاپلوبloid غیرمضاعف، پس در انسان طبیعی ۲۳ کروماتیدی دارد یعنی ۲۳ مولکول *DNA* و ۴۶ رشته پلی‌نوکلئوتیدی.

مورد «ب» نادرست: در میوز *I* کروموزوم‌های همتا از هم جدا می‌شوند، یعنی در پایان میوز *I* ۲ سلول حاصل می‌شود که هر کدام، از هر یک از جفت کروموزوم‌های همتا، یکی را دارد. ۲ کروموزوم (اسپرم‌اتوسیت اولیه) با میوز *I*، اسپرم‌اتوسیت ثانویه تولید می‌کند که کروموزوم‌های همتا را ندارد- در میوز *II* هم کروماتیدهای خواهی جدا می‌شوند (پس اسپرم‌اتید و اسپرم‌اتوسیت ثانویه هر دو، کروموزوم همولوگ (همتا) ندارند).

مورد «ج» درست: مطابق شکل زیر اسپرم‌اتید می‌تواند تازک‌دار هم باشد.

مورد «د» درست: مطابق شکل زیر اسپرم‌اتید از اسپرم کوتاه‌تر است.

مورد «ه» نادرست: مطابق شکل زیر اسپرم‌اتیدها مقدار زیادی از سیتوپلاسم خود را از دست داده، هسته آن فشرده شده و یاخته حالت کشیده پیدا می‌کند.

۲۷۹ گزینه ۳ سلول های هاپلوئید موجود در لوله های اسپرم را شامل اسپرماتوسیت ثانویه و اسپرماتید و اسپرم ها می باشند که ویژگی های هر سلول به صورت زیر است:

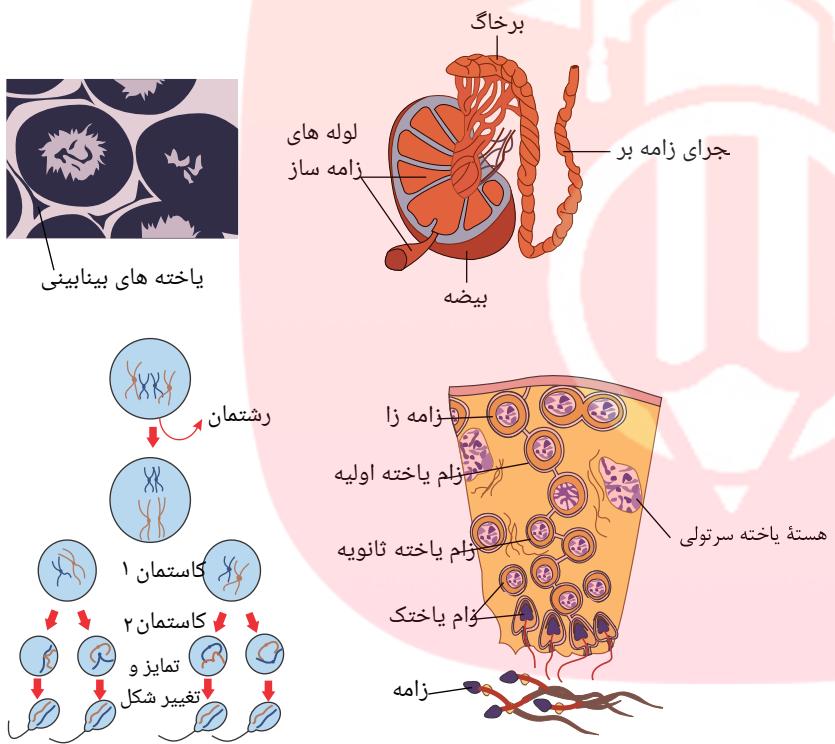
اسپرماتوسیت ثانویه: هاپلوئید دو کروماتیدی و حاصل سیتوکینز و میوز سلول قبلی خود یعنی اسپرماتوسیت اولیه می باشد، این سلول ها قدرت تقسیم دارند و قادرند میوز ۲ را کامل کنند و سلول های هاپلوئیدی اسپرماتیدها را به وجود آورند.

اسپرماتیدها: هاپلوئیدی و تک کروماتیدند و حاصل سیتوکینز و میوز سلول قبلی خود یعنی اسپرماتوسیت ثانویه هستند، این سلول قدرت تقسیم ندارند و حین حرکت به سمت وسط لوله های اسپرم ساز تمايزی در آنها رخ می دهد و سپس مقدار زیادی از سیتوپلاسم خود را از دست می دهند. هسته آن فشرده شده در سر به صورت مجزا قرار می گیرند و حالت کشیده می یابد و همانطور که در شکل دیده می شود در آنها تازک دیده می شود اما قدرت حرکت ندارند.

اسپرم ها: هاپلوئیدی و تک کرومایدیاند و حاصل تمايز سلول های اسپرماتیدی اند نه حاصل سیتوکینز و میوز این سلول ها تمايز یافته اما نابالغ اند که در مجرای اپی دیدیم بالغ می شوند. و قدرت حرکت می یابند.

بررسی موارد:

مورد «الف» درست: دقت کنید که سلول های اسپرماتوسیت ثانویه و اسپرماتیدها که حاصل سیتوکینزاند دارای اتصالات سلولی اند.

مورد «ب» درست: یاخته های سرتولی که در دیواره لوله های اسپرم ساز وجود دارند با ترشحات خود تمايز اسپرم ها را هدایت می کنند. و در همه مراحل اسپرم زایی، پشتیبانی تغذیه یاخته های جنسی و بیگانه خواری باکتری ها را بر عهده دارند.

مورد «ج» نادرست: همانطور که گفته شد اسپرم ها در اپی دیدیم قدرت حرکت می یابند.

مورد «د» درست: دقت کنید همه ژن ها در همه سلول های هسته دار دیده می شود.

۲۸۰ گزینه ۳ ویژگی ها و وظایف پروستات:

ورگ مجرابه آن (مجرای اسپرم بر ال) بیضه که با مجرای خروجی از هر وزیکول سمینال یکی شده اند و یک میزراه از مثانه) خروج یک مجرابه آن- اندازه گرد و اسفنجی- ترشح مایع شیری رنگ و قلیابی- خنثی کردن مواد اسیدی موجود در مسیر عبور اسپرم به گامت ماده- جایگاه: زیر (پشت) مثانه- ۱ عدد.

ویژگی ها و وظایف پیازی- میزراهی:

ورود یک مجرابه آن- خروج یک مجرابه آن- به اندازه نخدرفنگی- ترشحات قلیابی و روان کننده- یک جفت- کوچک تر از پروستات

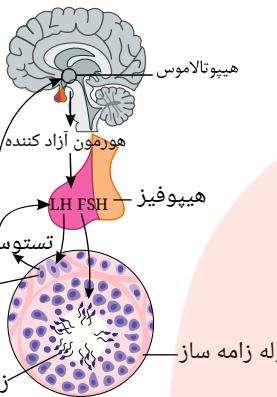
۲۸۱ گزینه ۳ بررسی موارد:

مورد «الف» درست: در بخش میانی (تنه) تعداد زیادی میتوکندری وجود دارد که طی عمل تنفس سلولی از ATP ، ADP می سازد که در بخش دم برای حرکت مصرف می شود.

مورد «ب» نادرست: در حین عبور اسپرم از لایه خارجی، کیسه آکروزوم پاره می شود تا آنزیم های آن لایه داخلی را هضم کند.

مورد «ج» درست: اغلب ماده ژنتیکی سلول در هسته وجود دارد. در میتوکندری هم DNA حلقوی وجود دارد.

مورد «د» نادرست: مطابق شکل، بخشی از انتهای دم اسپرم، نازک تر است ولی تنه اسپرم در تمام طولش قطر بکسانی دارد.

مطابق شکل، می‌توان موارد خودتنظیمی را چنین خلاصه کرد:

۱. خودتنظیمی منفی LH :

افزایش LH در خون بر هیپوталاموس اثر کرده و باعث کاهش هورمون آزادکننده می‌شود و به دنبال آن ترشح هورمون LH از بخش پیشین هیپوفیز نیز کاهش می‌یابد.

۲. خودتنظیمی LH که به دو روش نشان داده شده است:

افزایش LH باعث افزایش ترشح تستوسترون می‌شود، زیرا LH سلول‌های بینایینی را تحریک به ترشح تستوسترون می‌کند. سپس تستوسترون به دو روش خودتنظیمی منفی مقدار ترشح LH را کنترل می‌کند.

الف. تستوسترون با اثر بر هیپوталاموس باعث کاهش ترشح هورمون آزادکننده می‌شود و در نتیجه ترشح LH توسط هیپوفیز نیز کاهش می‌یابد.

ب. تستوسترون مستقیماً با اثر بر بخش پیشین هیپوفیز، ترشح را مهار می‌کند.

۳. خودتنظیمی تستوسترون:

رون در خون $LH \leftarrow$ تاثیر بر هیپوталاموس $\leftarrow$ کاهش ترشح هورمون آزادکننده $LH \leftarrow$ تاثیر بر بخش پیشین هیپوفیز $\leftarrow$ کاهش ترشح $LH \leftarrow$ کاهش ترشح تستوسترون

بینه $\leftarrow$ همچنین تستوسترون با تاثیر بر بخش پیشین هیپوفیز، از طریق کاهش ترشح، ترشح خود را کاهش می‌دهد و بالعکس.

بررسی موارد:

مورد «الف» درست: هورمون LH سلول‌های بینایینی را تحریک به ترشح تستوسترون می‌کند.

مورد «ب» درست: سلول‌های سرتولی را تحریک می‌کند تا تمايز اسپرم‌ها تسهیل شود.

مورد «ج» نادرست: LH سلول‌های بینایینی را تحریک به ترشح تستوسترون می‌کند و تستوسترون نیز باعث تحریک رشد اندام‌های مختلف به ویژه ماهیچه‌ها و استخوان‌ها می‌شود.

مورد «د» درست: هورمون آزادکننده از هیپوталاموس ترشح و با تاثیر بر بخش پیشین هیپوفیز ترشح LH را تحریک می‌کند. LH نیز با تاثیر بر سلول‌های سرتولی، این سلول‌ها را تحریک و باعث تسهیل در تمايز اسپرم‌ها می‌شود.

مورد «ه» نادرست: تستوسترون در خودتنظیمی منفی با تاثیر بر هیپوталاموس و افزایش با کاهش آن، مقدار ترشح LH را تنظیم می‌کند.

۲۸۳ گزینه ۲ بررسی موارد:

مورد «الف» درست: سلول‌های بدون هسته فاقد کروموزوم از جمله کروموزوم X هستند در بدن دختر ۵ ساله گلوبول‌های قرمز این ویژگی را دارند.

مورد «ب» نادرست: در بدن یک دختر ۵ ساله که هنوز به سن بلوغ نرسیده است تقسیم میوز انجام نمی‌گیرد و سلول‌های جنسی که دارای یک کروموزوم X هستند تولید نمی‌شوند.

مورد «ج» درست: سلول‌های چند هسته‌ای مانند سلول‌های ماهیچه اسکلتی دارای چند کروموزوم X هستند.

مورد «د» درست: همه اووسیت‌های اولیه بدن او در دوره جنبی میوز ۱ را شروع کرده و در پروفاز ۱ متوقف هستند.

مورد «ه» نادرست: سلول متوقف شده در پروفاز ۲ میوز، مربوط به بعد از بلوغ است. در دوران بلوغ و بعد از آن (تا دوره یائسگی)، در هر دوره جنسی یکی از اووسیت‌های اولیه، میوز ۱ را کامل و تولید اووسیت ثانویه و اولین جسم قطبی می‌کند، اووسیت ثانویه پس از آزاد شدن از تخدمان و ورود به لوله فالوب، در پروفاز ۲ میوز متوقف می‌شود و در صورت لقادح با اسپرم میوز ۲ را کامل می‌کند.

۲۸۴ گزینه ۲ عبارت‌های الف و ب و ج نادرست می‌باشند.

بررسی موارد:

مورد «الف»: سلول‌های فولیکولی زاینده محسوب نمی‌شوند و قادر به تقسیم میوز نیستند. اما تحت تاثیر هورمون محرك فولیکولی قرار می‌گیرند و به عنوان سلول‌هایی درون ریز هورمون ترشح می‌کنند.

بررسی موارد:

مورد الف درست:

مورد ب نادرست: دوره جنسی بعدی در صورتی آغاز می شود که باروری صورت نگیرد یعنی لقادره است.

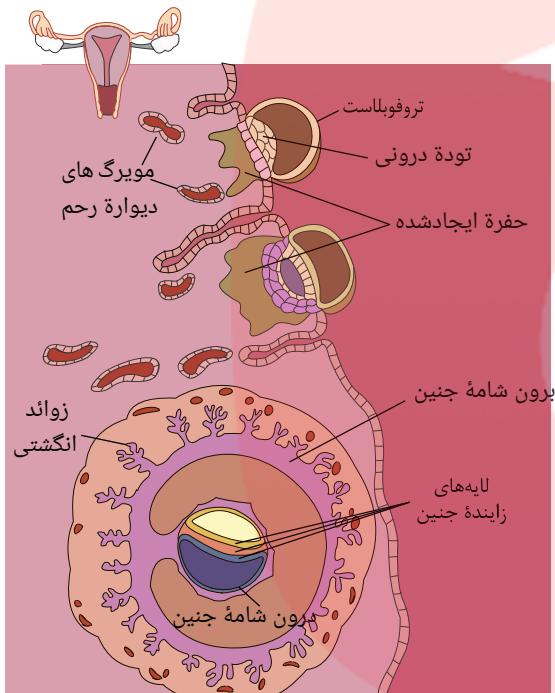
مورد «ج» نادرست: جسم زرد در نیمه دوم دوره جنسی به بزرگ ترین مقدار خود می رسد و با تأثیر *LH* فعالیت مرتعشی آن زیاد می شود.

مورد «د» درست: تشکیل اووسیت های اولیه در دوران جنبی آغاز می شود ولی فولیکول ها پس از رسیدن به بلوغ، شروع به رشد می کنند.

۲۸۶ گزینه ۳ بررسی موارد:

مورد «الف» درست: به دلیل تشکیل نشدن جفت در هفته اول بعد از لقادره، سلول های جنبی مواد غذایی مورد نیاز خود را از بافت های هضم شده جدار رحم مادر به دست می آورند.

مورد «ب» نادرست: مطابق شکل، زواید انگشتی مربوط به پرده بیرونی جنبی یعنی کوریون (برون شامه جنبی) است نه پرده درونی آمینون (درون شامه آمینون)

مورد «ج» نادرست: میوز اووسیت ثانویه به دنبال ورود سر اسپرم به داخل اووسیت کامل می شود نه میوز اووسیت اولیه.

مورد «د» درست: با افزایش انقباضات رحم، ترشح اکسی توسین با خود تنظیمی مثبت افزایش می باید و با افزایش استروژن در میانه دوره جنسی ترشح *LH* هم با خود تنظیمی مثبت افزایش پیدا می کند.

۲۸۷ گزینه ۱ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: زنیور ماده حاصل لقادره ملکه و زنیور عسل نر است و ۲۷ کروموزومی می باشد و با میوز گامت تولید می کند اما زنیور عسل نر که ۲۷ کروموزومی است و حاصل بکر زایی ملکه می باشد، با میتوز گامت تولید می کند.

مورد «ب» درست: زنیور عسل ماده کروموزومی است پس در سلول های پیکری خود کروموزوم همتا دارد.

مورد «ج» درست: زنیور عسل ماده ۲۷ کروموزومی ژن های بیشتری از زنیور عسل نر ۲۷ کروموزومی دارد.

مورد «د» درست: زنیور عسل نر از بکر زایی ملکه ایجاد می شود پس ۱۰۰٪ ژن های خود را از ملکه دریافت می کند ولی زنیور عسل ماده که حاصل لقادره زنیور عسل نر و ملکه است، حاصل ۵۰٪ کروموزوم ملکه یعنی ۵۰٪ ژن های او می باشد. (یعنی ۵۰٪ ژن های خود را از ملکه و ۵۰٪ از زنیور نر دریافت می کند.)

۲۸۸ گزینه ۳ بررسی موارد:

مورد «الف» نادرست: منفذ دریچه دار، هنگام انقباض قلب بسته اند و تنها هنگام ورود همولوف از فضای بین یاخته ای به قلب بازنده.

مورد «ب» درست: زنیور نر، از طریق تقسیم میتوز و بدون کاهش تعداد کروموزوم های خود، اسپرم تولید می کند. این اسپرم ها قابلیت لقادره با تخمک را داشته و سبب ایجاد زنیور دیپلوبloid (ماده) می شوند.

مورد «ج» نادرست: در زنیور که دارای تنفس نایدیسی است، دستگاه گردش مواد و قلب، نقشی در انتقال گاز های تنفسی ندارد.

مورد «د» نادرست: در واقع، فقط زنیور ملکه این قابلیت را دارد، زنیور های کارگر ماده، عقیم بوده و چنین قابلیتی ندارند.

دستگاه عصبی حشرات اطلاعاتی که از چشم مرکب منتقل می شود را یکپارچه می کند و تصویری موزاییکی ایجاد می کند. زنبور عسل ملکه می تواند بکر زایی کند.
بررسی همه موارد:

مورد (الف) حشرات سامانه دفعی متصل به روده به نام لوله های مالپیگی دارند. یون های پتاسیم و کلر از همولنف به لوله های مالپیگی ترشح، و در پی آن آب از طریق اسمز (غیرفعال) وارد این

لوله ها می شود. (رد گزینه)

مورد (ب) زنبور عسل نرماده یا هرما فرو دیت ندارند، بلکه تولید مثال جنسی با لقادار داخلی و بکر زایی انجام می دهند. (رد گزینه)

گزینه (ج) حشرات و سخت پوستان نمونه هایی از جانوران دارای اسکلت پیروزی هستند. در این جانوران، اسکلت علاوه بر کمک به حرکت، وظیفه حفاظتی هم دارد. (تأیید گزینه)

مورد (د) بعضی جانوران مانند زنبورها با استفاده از فرمون با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. (تأیید گزینه)

۲۹۱ گزینه ۲ موارد (ج) و (د) صحیح اند.

بررسی موارد:

مورد (الف) افزایش اندرک استروژن از آزادشدن LH و FSH ممانعت می کند (با خورد منفی): اما حدود روز چهاردهم دوره، افزایش یکباره آن، محركی برای آزادشدن مقدار زیادی LH و FSH از هیپوفیز پیشین می شود که با خوردی مشتب است. (رد گزینه)

مورد (ب) مراحل تخمکاری (تقسیم کاستمان) زمانی کامل می شود که زame با مام یاخته ثانویه برخورد کند و فرآیند لقادار آغاز شود. (رد گزینه)

مورد (ج) بخش پیشین هیپوفیز (که LH و FSH را ترشح می کند) تحت تنظیم زیرنهنج، قرار دارد. زیرنهنج با ترشح آنزیم های آزاد کننده و مهار کننده باعث می شود هورمون های بخش پیشین ترشح شوند یا اینکه ترشح آن ها متوقف شود. (تأیید گزینه)

مورد (د) هر دو این هورمون های زنانه (استروژن و پروژسترون) مؤثراند. (تأیید گزینه)

۲۹۲ گزینه ۲ موارد (الف) و (ب) صحیح هستند.

زنبور عسل ملکه، حشره ای است که می تواند بکر زایی کند. طی بکر زایی، زنبور ملکه به تنهایی تولید مثال کرده و زاده هایی تک لاد (هالپلئیدی) را که زنبورها نر هستند پدید می آورد.

بررسی همه موارد:

مورد (الف) دستگاه عصبی حشرات اطلاعاتی که از چشم مرکب منتقل می شود را یکپارچه می کند و تصویری موزاییکی ایجاد می کند. (تأیید گزینه)

مورد (ب) بعضی جانوران مانند زنبورها با استفاده از فرمون با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. (تأیید گزینه)

مورد (ج) حشرات سامانه دفعی متصل به روده به نام لوله های مالپیگی دارند. یون های پتاسیم و کلر از همولنف به لوله های مالپیگی ترشح، و در پی آن آب از طریق اسمز (غیرفعال) وارد این لوله ها می شود. (رد گزینه)

مورد (د) حشرات دارای گردش خون باز بوده و فاقد مویرگ در بدن خود هستند. (رد گزینه)

۲۹۳ گزینه ۳ الف - درست. محل ذخیره اسپرم اپی دیدیم است که اسپرم حداقل باید ۱۸ ساعت در آنجا بماند تا بالغ شود یا به عبارتی توانایی حرکت پیدا کند. بیشتر انرژی لازم برای حرکت اسپرم از اپی دیدیم به سمت لوله اسپرم بر توسط میتوکندری های خارجی ژل مانند دور تخمک توسط وریکول اسپرم تامین می شود و در طی تفس هوازی این ATP تامین می شود. در کتاب درسی زیست یازدهم فصل ۳ خواندیم که بیشتر تامین انرژی انتقال تارهای ماهیچه ای کند توسط واکنش های هوازی و در درون میتوکندری انجام می شود.

ب - درست. آنزیم های لازم برای تخریب لایه های خارجی ژل مانند دور تخمک توسط وریکول اسپرم تامین می شود و می دانیم که تولید اسپرم ها با سیتوکینز مساوی انجام می شود.

ج - درست. تأمین مایع قلایی برای خشی کردن مقدار کم ادرار میزراهم، بر عهدۀ غدد پیازی - میزراهمی است. (دقت کنید اگر می گفت میزانی غلط می شود چون گفته است میزاره درست می باشد).

د - نادرست - قند فریکولور علاوه بر این که توسط غده وریکول سیمنال به زame ها اضافه می شود، در طی فرآیند گلیکولیز نیز تولید می شود. در هر سلوول هسته دار بدن انسان فرآیند گلیکولیز دیده می شود.

۲۹۴ گزینه ۲ الف) درست - غده گشتاب دان (وزیکول سیمنال) در اطراف لوله اسپرم بر قرار دارد، بین دو لوله اسپرم دو میزانی غده وریکول سیمنال قابل مشاهده است. این غده، مایعی غنی از فریکولور را به اسپرم ها اضافه می کند. فریکولور انرژی لازم برای فعالیت اسپرم ها را فراهم می کند.

ب) نادرست - غده های پروستات و پیازی - میزراهمی، مواد قلایی ترشح می کنند. غدد پیازی - میزراهمی، ترشحات خود را به میانه میزراهم وارد می نمایند. اما ماده قلایی ترشح شده توسط پروستات برای خشی کردن خاصیت اسیدی لایه های خارجی تخمک حین ورود اسپرم است.

ج) نادرست - همه غدد پیازی برور ریز، دارای مجاری لوله مانندی هستند که ترشحات خود را وارد آن می کنند، اما فقط غده پروستات و غدد پیازی - میزراهمی مواد قلایی ترشح می کنند.

د) درست - هر کدام از لوله های اسپرم بر در حین عبور از کنار و پشت مثانه ترشحات غده گشتاب دان (وزیکول سیمنال) را دریافت می کند.

۲۹۵ گزینه ۲ الف - اسپرم ها با عبور از مجاری اسپرم بر، از طریق میزراهم (نه میزانی)، از بدن خارج می شوند.

ب - اسپرم های دارای توانایی حرکت در اپی دیدیم ایجاد می شوند و قبل از اپی دیدیم اسپرم دارای توانایی حرکت نداریم.

ج - در انسان مجاری ادراری و تناسی دارای مخاط هستند و مایع مخاطی ترشح شده، حاوی لیزو زیم است. لیزو زیم آنزیمی است که در خط اول دفاعی بدن انسان دیواره باکتری ها را نابود می کند.

د - اسپرم ها در سطح پائینی کیسه بیضه از اپی دیدیم خارج و به مجرای زame بر (اسپرم بر) وارد می شوند.

۲۹۶ گزینه ۱ متن سوال گفته است «یاخته های بینایی درون لوله های اسپرم ساز، در صورتی که یاخته های بینایی بین لوله های اسپرم ساز و درون بیضه قرار دارند، پس عبارت نادرست می باشد. با توجه به صورت سوال مواردی از ما خواسته شده که از نظر درستی یا نادرستی با متن فوق یکسان نباشد. پس ما باید دنیال مورد یا موارد درست باشیم.

بررسی موارد:

۲۹۷ گزینه ۲ مورد نادرست می‌باشد موارد الف و ب.

الف- غدد پیازی میزراهی ترشحات قلبی خود را وارد دفران نمی‌کنند وارد میزراه می‌کنند.

ب- غدد پروستات در بدن یک مرد نداریم، فقط یک پروستات داریم.

ج- درست. حرکت تازک اسپرمها از اپی دیدیم آغاز می‌شود در صورت آسیب به اپی دیدیم اسپرمها ممکن است بالغ نشوند و تازک آن‌ها متحرک نمی‌شوند.

د- درست. غده تیروئید هورمون‌های تیروئیدی T_3 و T_4 ترشح می‌کند که این دو هورمون در اغلب سلول‌های بدن انسان گیرنده دارند پس به علت این موضوع جون در دستگاه تولید مثلی بدن مرد نیز گیرنده دارند، می‌توان گفت در اثر اختلال در عملکرد غده تیروئید ممکن است در دستگاه تولید مثلی اختلال ایجاد شود.

۲۹۸ گزینه ۱ فقط مورد «د» صحیح است. در زمان تخمک گذاری، اووسیت ثانویه، اولین گویچه قطبی و تعدادی از یاخته‌های فولیکولی آزاد می‌شوند.

بررسی موارد:

الف) تقسیم سیتوپلاسم یاخته‌های فولیکولی به صورت مساوی انجام می‌شود.

ب و ج) برای یاخته‌های فولیکولی صادق نیست.

د) قبل از تخصک گذاری بین هورمون جنسی استروژن و هورمون‌های هیپوفیزی، تنظیم بازخوردی مثبت انجام می‌شود.

۲۹۹ گزینه ۲ تنها عبارت «د» صحیح است.

الف و ب) این عبارات درباره اسپرماتوگونی صدق نمی‌کنند، دقت کنید که کروموزوم حاوی ژن سازنده عامل Rhl همان کروموزوم غیرجنسی است. ساختار چهار کروماتیدی نیز در مرحله پروفاز «۱» تشکیل می‌شود. اسپرماتوگونی توانایی انجام تقسیم کاهشی میوز را ندارد.

ج) یاخته حاصل از میوز «۱»، اسپرماتوسیت ثانویه می‌باشد که یاخته حاصل از آن نیز در میوز «۲»، اسپرماتید است. دقت کنید که اسپرماتیدها توانایی تقسیم ندارند.

د) در حین تبدیل اسپرماتید به اسپرم، تقسیم سیتوپلاسم تکمیل می‌شود و یاخته‌ها از هم جدا می‌شوند، اسپرم‌ها به هنگام تشکیل شدن در بیضه در ابتدا قدرت حرکت ندارند. دقت بفرمایید که تا قبل از این مرحله یاخته‌ها به هم اتصال دارند و تقسیم سیتوپلاسم تکمیل نشده است.

۳۰۰ گزینه ۲ فقط مورد «د» صحیح است.

اووسیت اولیه در مرحله پروفاز میوز $\text{I}^{\text{م}}$ متوقف می‌شود و سپس طی یک دوره جنسی میوز $\text{I}^{\text{ج}}$ را تکمیل می‌کند و به اووسیت ثانویه تبدیل می‌شود. اووسیت ثانویه تازمانی که به اسپرم برخورد نکند، میوز II را کامل نمی‌کند.

الف و ب) بیشتر اووسیت‌های اولیه هیچ گاه میوز $\text{I}^{\text{م}}$ را کامل نمی‌کنند و از بین می‌روند.

ج) در یک اووسیت ثانویه سالم، یک کروموزوم جنسی وجود دارد؛ نه کروموزوم‌ها.

ماهی درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

١	٢٥	٢٨	٣	١٣١	١	١٧٣	١	٢١٧	١	٢٦٠	١
٢	٣	٤٦	٣	٨٩	٤	١٣٢	١	١٧٥	٢	٢١٨	٢
٤	٣	٤٧	١	٩٠	٣	١٣٣	٣	١٧٦	٢	٢١٩	٤
٥	١	٤٨	٣	٩١	١	١٣٤	٢	١٧٧	٣	٢٢٠	١
٦	٣	٤٩	٢	٩٢	١	١٣٥	٣	١٧٨	٣	٢٢١	١
٧	٣	٥٠	١	٩٣	٤	١٣٦	٢	١٧٩	١	٢٢٢	١
٨	٣	٥١	٣	٩٤	٣	١٣٧	٤	١٨٠	٣	٢٢٣	٤
٩	٣	٥٢	٢	٩٥	٢	١٣٨	١	١٨١	٢	٢٢٤	٣
١٠	٣	٥٣	٣	٩٦	٣	١٣٩	٣	١٨٢	٣	٢٢٥	٣
١١	٣	٥٤	٣	٩٧	٣	١٤٠	١	١٨٣	٤	٢٢٦	٣
١٢	٣	٥٥	٣	٩٨	٢	١٤١	٢	١٨٤	١	٢٢٧	٢
١٣	٣	٥٦	٣	٩٩	١	١٤٢	٢	١٨٥	١	٢٢٨	٣
١٤	٣	٥٧	٢	١٠٠	١	١٤٣	٣	١٨٦	١	٢٢٩	٢
١٥	٣	٥٨	٣	١٠١	٢	١٤٤	٣	١٨٧	٢	٢٣٠	١
١٦	٣	٥٩	٢	١٠٢	١	١٤٥	٣	١٨٨	٣	٢٣١	١
١٧	٣	٦٠	٣	١٠٣	٣	١٤٦	٢	١٨٩	٢	٢٣٢	٢
١٨	٣	٦١	٢	١٠٤	٣	١٤٧	٣	١٩٠	٢	٢٣٣	٢
١٩	٣	٦٢	١	١٠٥	٢	١٤٨	٢	١٩١	٢	٢٣٤	٢
٢٠	١	٦٣	١	١٠٦	٢	١٤٩	٣	١٩٢	٤	٢٣٥	٣
٢١	٢	٦٤	٢	١٠٧	٣	١٥٠	٣	١٩٣	١	٢٣٦	٢
٢٢	٣	٦٥	١	١٠٨	٢	١٥١	١	١٩٤	٤	٢٣٧	١
٢٣	٣	٦٦	٢	١٠٩	٣	١٥٢	٢	١٩٥	٣	٢٣٨	٣
٢٤	١	٦٧	٢	١١٠	٣	١٥٣	١	١٩٦	٤	٢٣٩	٢
٢٥	٣	٦٨	١	١١١	٣	١٥٤	٣	١٩٧	٢	٢٤٠	٣
٢٦	١	٦٩	١	١١٢	٣	١٥٥	٣	١٩٨	١	٢٤١	٣
٢٧	٢	٧٠	٢	١١٣	٣	١٥٦	٤	١٩٩	٢	٢٤٢	٢
٢٨	٣	٧١	٢	١١٤	٢	١٥٧	٤	٢٠٠	٢	٢٤٣	٣
٢٩	٣	٧٢	٢	١١٥	١	١٥٨	٣	٢٠١	٤	٢٤٤	٣
٣٠	٣	٧٣	١	١١٦	٢	١٥٩	٢	٢٠٢	٣	٢٤٥	٢
٣١	٢	٧٤	٣	١١٧	١	١٦٠	٢	٢٠٣	٣	٢٤٦	٣
٣٢	٢	٧٥	٢	١١٨	٣	١٦١	٢	٢٠٤	١	٢٤٧	٣
٣٣	٣	٧٦	٢	١١٩	٢	١٦٢	٢	٢٠٥	٢	٢٤٨	١
٣٤	٣	٧٧	٣	١٢٠	١	١٦٣	٢	٢٠٦	٢	٢٤٩	٣
٣٥	٣	٧٨	٢	١٢١	٢	١٦٤	٣	٢٠٧	٢	٢٥٠	١
٣٦	٣	٧٩	٢	١٢٢	٣	١٦٥	٢	٢٠٨	١	٢٥١	٣
٣٧	٣	٨٠	٢	١٢٣	٣	١٦٦	٢	٢٠٩	٣	٢٥٢	١
٣٨	٣	٨١	٢	١٢٤	٢	١٦٧	٣	٢١٠	٢	٢٥٣	٢
٣٩	٣	٨٢	٢	١٢٥	٢	١٦٨	١	٢١١	٢	٢٥٤	٢
٤٠	٣	٨٣	٢	١٢٦	١	١٦٩	٣	٢١٢	٢	٢٥٥	٣
٤١	٣	٨٤	٢	١٢٧	٢	١٧٠	١	٢١٣	٢	٢٥٦	٢
٤٢	٢	٨٥	٢	١٢٨	٣	١٧١	٢	٢١٤	٣	٢٥٧	٢
٤٣	٣	٨٦	٢	١٢٩	٣	١٧٢	٣	٢١٥	١	٢٥٨	١